

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

(พ.ศ. 2566 - 2570)

ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2565

คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
สิงหาคม 2565

คำนำ

ตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2552 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด มีหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแผนแม่บท ในการนำนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงไปแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรมากที่สุด

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2566-2570) ฉบับทบทวนปี 2565 จึงเป็นแผนเชิงกลยุทธ์ที่ครอบคลุมการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดระนองในทุกบริบทที่มีความสำคัญ ภายใต้วิสัยทัศน์ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืน โดยใช้นวัตกรรมและก้าวหน้าเทคโนโลยี” โดยมีพื้นฐานความคิดมาจาก “กลยุทธ์น่านน้ำสีขาว(White Ocean Strategy)” “เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy)” และ “เกษตรมูลค่าสูง” โดยที่กลยุทธ์น่านน้ำสีขาวมุ่งสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน เติบโตอย่างมีคุณธรรม มีสติในขณะเดียวกัน Bio-Circular-Green (BCG) Economy เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 รูปแบบควบคู่กัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งอาศัยฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของจังหวัด อันประกอบด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม พร้อมกับการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตผลทางการเกษตร เพื่อผลักดันให้ภาคการเกษตรมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เชื่อมโยงสู่เกษตรมูลค่าสูงใน 6 ด้าน (เกษตรแปรรูป เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการเกษตร) ด้วยการบริหารจัดการสินค้าเกษตรและพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเป็นระบบตลอดจนการพัฒนาเกษตรกรให้ก้าวไปสู่การเป็นเกษตร 4.0 และอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างความต้องการของมนุษย์กับทรัพยากรที่มีอยู่ และการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ขอขอบคุณทุกภาคีเครือข่ายที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ. 2566-2570) ฉบับทบทวนปี 2565 ซึ่งจะได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำคำของบประมาณ การเชื่อมโยงแหล่งงบประมาณ การติดตามประเมินผลและการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรร่วมกันต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมา	1
2. ความเชื่อมโยงทิศทาง นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องฯ	
2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)	3
2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (3) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ.2561-2580)	6
2.3 แผนการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)	12
2.4 (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570)	13
2.5 แผนพัฒนาการเกษตร	15
2.6 แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)	16
2.7 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 – 2565)	17
2.8 แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)	18
2.9 แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2570	23
2.10 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	24
2.11 นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	27
2.12 หลักการและเป้าหมายการขับเคลื่อนภาคเกษตร ภายในปี 2565	31
2.13 นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ที่เพิ่มเติม/มอบคุณใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ.2565)	32
2.14 (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.2566-2570	34
2.15 (ร่าง) แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (IMT-GT) ระยะเวลา 5 ปี พ.ศ.2565 – 2569	35
2.16 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2566-2570	36
2.17 แผนพัฒนาจังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-2570)	46
2.18 แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570 องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง	48
2.19 กรอบการพัฒนาการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2561-2579)	50
2.20 แผนแม่บทการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมง	51
2.21 ไทยแลนด์ 4.0	51
3. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	52
4. คำนิยาม	52
5. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	52
ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดระนอง	53
1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	
1.1 ด้านกายภาพ	53
1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์	53
1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ	54
1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ	56

	หน้า
1.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ	57
1.1.5 ปัญหาสาธารณสุขจากธรรมชาติ	61
1.2 ด้านการปกครอง	
1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง	63
1.2.2 ประชากร	64
1.3 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	
1.3.1 การคมนาคมขนส่ง	65
1.3.2 ด้านกักกันของจังหวัด	66
1.3.3 ไฟฟ้า	66
1.3.4 โทรศัพท์	67
1.3.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่งและวัสดุครุภัณฑ์	67
1.3.6 ประปา	67
1.3.7 บ่อน้ำบาดาล	68
1.3.8 โครงสร้างการผลิตภาคอุตสาหกรรม	70
1.4 ด้านสังคม	
1.4.1 การศึกษา	72
1.4.2 การศาสนา	73
1.4.3 การสาธารณสุข	74
1.4.4 ประเพณีและวัฒนธรรม	75
1.4.5 ข้อมูลแรงงานของจังหวัดระนอง	75
1.4.6 คริวเรือยนต์ของจังหวัดระนอง ตามระบบ TPMAP	78
1.5 ด้านเศรษฐกิจ	
1.5.1 สรุปข้อมูลและสถานการณ์การนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตร จังหวัดระนอง ปี 2563	79
1.5.2 ประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดระนองปี 2564 และแนวโน้มปี 2565	80
1.5.3 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจังหวัดระนอง	81
1.5.4 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2564 และแนวโน้ม ปี 2565 จังหวัดระนอง	81
2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	
2.1 โครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร	86
1) ดิน	86
2) เขตปฏิรูปที่ดินในจังหวัดระนอง	90
3) พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน	90
4) การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	91
2.2 สังคมเกษตร	92
1) คริวเรือยนต์เกษตรกร	92
2) องค์กรเกษตรกร	93
3) อาสาสมัครเกษตรของจังหวัด	95

	หน้า
4) การสำรวจและคัดกรองเกษตรกร/บุคลากรภาครัฐของจังหวัดระนอง ตามนโยบาย Smart Farmer/Smart Officer	95
5) สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด	97
6) ประชาชนชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	97
7) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	98
8) ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (คจช.)	99
9) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	100
10) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	100
11) พื้นที่ดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่จังหวัดระนอง	100
12) โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ (งบเงินกู้โควิด) จังหวัดระนอง ปีงบประมาณ พ.ศ.2564	102
13) โครงการ “โคก หนอง นา โมเดล”ในพื้นที่จังหวัดระนองโดย สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง	103
14) โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว) โดยการขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่จังหวัดระนอง ปี 2549-2565	103
15) จำนวนสินค้าของจังหวัดระนอง ที่ได้รับการคัดสรรเป็นสินค้า OTOP จากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	104
2.3 ข้อมูลสำคัญ ด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง	105
1) การเกษตรกรรม	105
2) การปศุสัตว์	112
3) การประมง	114
2.4 การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามเขตความเหมาะสม สำหรับสินค้าเกษตรจังหวัดระนอง	117
2.5 สถานประกอบการเกี่ยวเนื่องกับภาคการเกษตร	118
2.6 การขับเคลื่อนอาหารปลอดภัยของจังหวัดระนอง	119
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	127
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน	
1.1 จุดแข็ง (Strengths: S)	127
1.2 จุดอ่อน (Weakness: W)	128
2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก	
2.1 โอกาส (Opportunity: O)	129
2.2 ภัยคุกคาม (Threat: T)	130
3. การจัดทำ TOWS Matrix	
3.1 กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	130
3.2 กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	131

	หน้า
3.3 กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)	132
3.4 กลยุทธ์เชิงรับ (WT)	133
4 บริบทการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม	139
4.1 นโยบายและแผนในระดับต่างๆ	139
4.2 ด้านเศรษฐกิจ	139
4.3 ด้านสังคม	154
4.4 ด้านเทคโนโลยี	155
4.5 ด้านกฎหมาย	156
4.6 ด้านสิ่งแวดล้อม	157
ส่วนที่ 4 แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-2570) ฉบับทบทวนปี 2565	160
➤ พื้นฐานความคิด	160
➤ การประยุกต์ใช้ การประยุกต์ใช้ “กลยุทธ์น่านน้ำสีเขียว” “เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy)” และ “เกษตรมูลค่าสูง” กับการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัดระนอง”	161
➤ กรอบแนวคิด	161
➤ หลักการของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	161
1. วิสัยทัศน์ (Vision)	162
2. พันธกิจ (Mission)	162
3. เป้าประสงค์หลัก (Goals)	162
4. ประเด็นการพัฒนา (Strategic Issue)	162
5. สรุปประเด็นการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-พ.ศ.2570) ฉบับทบทวนปี 2565	165
6. แผนภาพแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-2570)	169
ส่วนที่ 5 โครงการภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-2570) ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2565	170
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและส่งเสริมองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง	171
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตการจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงปลอดภัยด้านอาหาร	180
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มศักยภาพทรัพยากรการผลิตและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร	195
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด	202
ภาคผนวก 1 คำสั่งต่างๆ	207
ภาคผนวก 2 สภาพภูมิอากาศ (รายเดือน) จังหวัดระนอง ปี พ.ศ.2560-2564	215
ประมวลภาพกิจกรรม	219

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่	54
ตารางที่ 2 แสดงปริมาณน้ำฝน ปี 2552-2564 (เฉลี่ยรายปี)	55
ตารางที่ 3 แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด-ต่ำสุด ปี 2552-2564	55
ตารางที่ 4 แสดงชื่อป่าชุมชนและที่ตั้งในจังหวัดระนอง	58
ตารางที่ 5 แสดงการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดระนอง	64
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนประชากรครัวเรือนเกษตรกรรมของจังหวัดระนอง	64
ตารางที่ 7 แสดงที่ทำกรไปรษณีย์ในพื้นที่จังหวัดระนอง	67
ตารางที่ 8 แสดงจำนวนบ่อบาดาลและการใช้น้ำบาดาลที่ขออนุญาตกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2564	68
ตารางที่ 9 แสดงจำนวนบ่อบาดาลและการใช้น้ำบาดาลข้อมูลจากสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6 (ตรัง)	69
ตารางที่ 10 แสดงโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม	70
ตารางที่ 11 แสดงอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากการประมงปี 2563	71
ตารางที่ 12 แสดงโรงงานที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการและเลิกกิจการ	71
ตารางที่ 13 แสดงบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	71
ตารางที่ 14 แสดงจำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัดเป็นรายอำเภอ	72
ตารางที่ 15 แสดงจำนวนนักเรียนและครู จำแนกตามสังกัดเป็นรายอำเภอ	72
ตารางที่ 16 แสดงจำนวนผู้เรียน/นักเรียน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจำแนกตามกิจกรรมการศึกษาและเพศเป็นรายอำเภอ	72
ตารางที่ 17 แสดงจำนวนสถานศึกษา อาจารย์ และนักเรียนในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาจำแนกตามสังกัดและเพศ	73
ตารางที่ 18 แสดงจำนวนวัด สำนักสงฆ์ โบสถ์คริสต์ มัสยิด และสามเณร เป็นรายอำเภอ	73
ตารางที่ 19 แสดงจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงานและเพศ ไตรมาสที่ 3/2564	76
ตารางที่ 20 แสดงจำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบจังหวัดระนองจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2564	77
ตารางที่ 21 แสดงจำนวนผู้มีงานทำจังหวัดระนองจำแนกตามอาชีพและเพศ ปี 2564	77
ตารางที่ 22 แสดงครัวเรือนที่ยากตามระบบ TPMAP จังหวัดระนอง ปี 2565	78
ตารางที่ 23 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง พ.ศ.2563-2564	79
ตารางที่ 24 แสดงรายการสินค้าส่งออกมูลค่าสูงสุด ของจังหวัดระนอง 5 อันดับแรก พ.ศ.2564	80
ตารางที่ 25 แสดงรายการสินค้านำเข้ามูลค่าสูงสุด ของจังหวัดระนอง 5 อันดับแรก พ.ศ.2564	80
ตารางที่ 26 แสดงพยากรณ์เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของปาล์มน้ำมัน ปี 2565 ในพื้นที่จังหวัดระนอง	83
ตารางที่ 27 แสดงพยากรณ์เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของยางพารา ปี 2565 ในพื้นที่จังหวัดระนอง	83

	หน้า
ตารางที่ 28 แสดงพยากรณ์เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของกาแพโรบัสตาปี 2565 ในพื้นที่จังหวัดระนอง	84
ตารางที่ 29 แสดงสถิติการค้าชายแดนไทยกับเมียนมา (ด้านจังหวัดระนอง) (ล้านบาท)	86
ตารางที่ 30 แสดงลักษณะดินในพื้นที่จังหวัดระนอง	86
ตารางที่ 31 แสดงกลุ่มชุดดินที่พบในจังหวัดระนอง	87
ตารางที่ 32 แสดงการกระจายของกลุ่มดินที่พบในอำเภอ	88
ตารางที่ 33 แสดงสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดระนอง	89
ตารางที่ 34 แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดระนอง	89
ตารางที่ 35 แสดงพื้นที่ ส.ป.ก. ในจังหวัดระนอง	90
ตารางที่ 36 แสดงการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดระนอง ปี 2564	91
ตารางที่ 37 แสดงจำนวนผู้ประกอบการ จำนวนฟาร์ม และเนื้อที่เลี้ยงรวม จำแนกตามกลุ่มสัตว์น้ำ	91
ตารางที่ 38 แสดงข้อมูลการทำประมงชายฝั่ง (เรือประมงต่ำกว่า 10 ตันกรอส) ของจังหวัดระนองปี 2564	92
ตารางที่ 39 แสดงครัวเรือนเกษตรกรและรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนรายอำเภอ	92
ตารางที่ 40 แสดงประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก	93
ตารางที่ 41 แสดงสถานะสหกรณ์	93
ตารางที่ 42 แสดงจำนวนและสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจังหวัดระนอง	94
ตารางที่ 43 แสดงสถานะกลุ่มเกษตรกรจังหวัดระนอง	94
ตารางที่ 44 แสดงจำนวนกลุ่มและสมาชิกของสถาบันเกษตรกรจังหวัดระนอง (รายอำเภอ)	94
ตารางที่ 45 แสดงอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดระนอง	95
ตารางที่ 46 แสดงจำนวนกลุ่มและสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (รายอำเภอ)	95
ตารางที่ 47 แสดงสรุปผลการสำรวจและคัดกรองเกษตรกรของจังหวัดระนอง	95
ตารางที่ 48 แสดงจำนวนเกษตรกรตามกรอบ Smart Farmer แบ่งตามสาขา	95
ตารางที่ 49 แสดงจำนวน Smart Officer จังหวัดระนอง	96
ตารางที่ 50 แสดงรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด	97
ตารางที่ 51 แสดงรายชื่อศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	98
ตารางที่ 52 แสดงศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (คจช.)	99
ตารางที่ 53 แสดงศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	100
ตารางที่ 54 แสดงศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	100
ตารางที่ 55 แสดงพื้นที่ดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตั้งแต่ปี 2559 - 2565	100
ตารางที่ 56 แสดงข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ปี 2564 จำแนกรายอำเภอ/ตำบล ในพื้นที่จังหวัดระนอง	103
ตารางที่ 57 แสดงข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โคกหนองนาโมเดล ปี 2564 จำแนกรายอำเภอ ในพื้นที่จังหวัดระนอง (สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง)	103
ตารางที่ 58 แสดงข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจืด) ขนาดบ่อ/ปริมาตรเก็บน้ำ 1,260 ลบ.ม. ในพื้นที่จังหวัดระนอง ตั้งแต่ปี 2549-2565 จำแนกรายอำเภอและตำบล (สำนักงานพัฒนาที่ดินระนอง)	104

	หน้า
ตารางที่ 59 แสดงจำนวนผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับการคัดสรรเป็นสินค้า OTOP	104
ตารางที่ 60 แสดงการปลูกข้าวนาปีจังหวัดระนอง	105
ตารางที่ 61 แสดงพื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าว ปี 2563/2564 และ ปี 2564/2565	106
ตารางที่ 62 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ปีเพาะปลูก 2564/2565	106
ตารางที่ 63 แสดงข้อมูลการปลูกยางพารา จังหวัดระนอง	107
ตารางที่ 64 แสดงข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมัน จังหวัดระนอง	107
ตารางที่ 65 แสดงข้อมูลการปลูกกาแฟโรบัสต้าจังหวัดระนอง	108
ตารางที่ 66 แสดงข้อมูลการปลูกมะม่วงหิมพานต์ จังหวัดระนอง	108
ตารางที่ 67 แสดงข้อมูลการปลูกมังคุด จังหวัดระนอง	109
ตารางที่ 68 แสดงข้อมูลการปลูกทุเรียนจังหวัดระนอง	109
ตารางที่ 69 แสดงข้อมูลการปลูกลองกองจังหวัดระนอง	110
ตารางที่ 70 แสดงข้อมูลการปลูกเงาะจังหวัดระนอง	110
ตารางที่ 71 แสดงข้อมูลการปลูกสะตอจังหวัดระนอง	111
ตารางที่ 72 แสดงข้อมูลการปลูกหมากจังหวัดระนอง	111
ตารางที่ 73 แสดงข้อมูลการปลูกจำปาตะจังหวัดระนอง	111
ตารางที่ 74 แสดงข้อมูลการปลูกมะพร้าวจังหวัดระนอง	112
ตารางที่ 75 แสดงการส่งออกสัตว์มีชีวิตออกนอกราชอาณาจักร ณ ปี 2564	112
ตารางที่ 76 แสดงการส่งซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร (ร.9) ด้านกักกันสัตว์ระนอง	113
ตารางที่ 77 แสดงปริมาณ ราคา มูลค่าไก่เนื้อ	113
ตารางที่ 78 แสดงปริมาณ ราคา มูลค่าสุกร	113
ตารางที่ 79 แสดงปริมาณ ราคา มูลค่าโคเนื้อ	113
ตารางที่ 80 แสดงปริมาณ ราคา มูลค่าแพะ	114
ตารางที่ 81 แสดงปริมาณ ราคา มูลค่าประมงพาณิชย์ (น้ำลึก)	114
ตารางที่ 82 แสดงปริมาณ ราคา มูลค่าประมงชายฝั่ง	115
ตารางที่ 83 แสดงปริมาณ ราคา มูลค่าเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	116
ตารางที่ 84 แสดงจำนวนสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร	118
ตารางที่ 85 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องจากปาล์มน้ำมัน	119
ตารางที่ 86 แสดงข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์	119
ตารางที่ 87 แสดงข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP	121
ตารางที่ 88 แสดงสินค้าเกษตรด้านพืช ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จังหวัดระนอง	121
ตารางที่ 89 แสดงข้อมูลสินค้าเกษตรด้านประมงที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจังหวัดระนอง	122
ตารางที่ 90 แสดงสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จังหวัดระนอง	122
ตารางที่ 91 แสดงจำนวนร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q รายอำเภอ	123
ตารางที่ 92 แสดงจำนวนสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทแผงร้านค้าในตลาดสด	124
ตารางที่ 93 แสดงจำนวนสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทร้านค้าหน้าฟาร์ม	124
ตารางที่ 94 แสดงร้านอาหารที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (Clean Food Good Taste) จังหวัดระนอง	125

	หน้า
ตารางที่ 95 แสดงข้อมูลสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ (ปศุสัตว์ OK)	125
ตารางที่ 96 แสดงจำนวนกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	126
ตารางที่ 97 แสดง Tow Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	133
ตารางที่ 98 แสดงการปฏิรูปภาคการเกษตร : เกษตรกรรม 4.0	156

สารบัญภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดระนอง	53
แผนภาพที่ 2 แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ	56
แผนภาพที่ 3 แผนที่รอยเลื่อนมีพลังกลุ่มรอยเลื่อนระนอง	63
แผนภาพที่ 4 แผนผังโครงสร้างประชากรจังหวัดระนอง	76
แผนภาพที่ 5 กราฟแสดงอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัดระนอง ปี พ.ศ.2559-2565	80
แผนภาพที่ 6 แผนภูมิแสดงมูลค่าการค้ารวมชายแดนกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	84
แผนภาพที่ 7 แผนภูมิแสดงมูลค่าการส่งออก เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564	85
แผนภาพที่ 8 แผนภูมิแสดงมูลค่าการนำเข้า เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564	85
แผนภาพที่ 9 แผนภูมิแสดงสถิติการค้าชายแดนไทย-เมียนมา เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564 เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน และการเปรียบเทียบมูลค่าการค้าระหว่างเดือน กุมภาพันธ์และเดือนมีนาคม 2564	86
แผนภาพที่ 10 แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-2570)	169

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมา

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 หมวด 6 แผนนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (3) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (4) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น มาตรา 73 รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูงมีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด และมาตรา 75 รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ประเด็นการพัฒนาที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

1.3 ในห้วงของ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) อยู่ภายใต้ห้วงเวลาของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) อันเป็นระยะ 5 ปีต่อมา (พ.ศ.2566 - 2570) ของแผนยุทธศาสตร์เกษตรฯ เนื่องจากแผนการปฏิรูปประเทศและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้สิ้นสุดระยะเวลาของแผนฯ ซึ่งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ขึ้นแล้วโดยจากการทบทวนความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ¹กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความสอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ 5 ด้าน (จาก 6 ด้าน) ประกอบด้วย ดานความมั่นคง ดานการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ดานการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ สำหรับแผนระดับที่ 2 มีความเกี่ยวข้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 จำนวน 16 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นความมั่นคง ประเด็นต่างประเทศ ประเด็นการเกษตร ประเด็นการท่องเที่ยว ประเด็นพื้นที่และเมืองน่าอยู่ ประเด็นโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์และดิจิทัล ประเด็นผู้ประกอบการ ประเด็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประเด็นพลังทางสังคม ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ประเด็นบริการประชาชนฯ ประเด็นต่อต้านการทุจริตฯ ประเด็นกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และประเด็นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม มีความสอดคล้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) ใน 4 มิติ 9 หมุดหมาย (จาก 13 หมุดหมาย) ได้แก่ มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมายหมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมาย

¹กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2564, พฤศจิกายน)

ของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมายเหตุที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค **มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม**

หมายเหตุที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ หมายเหตุที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เด็ดขาดได้อย่างยั่งยืน หมายเหตุที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม **มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** หมายเหตุที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมายเหตุที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ **มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ** หมายเหตุที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทยประชาชนมีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านเกษตร คือ การเพิ่มรายได้ เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนาสินค้า พัฒนาเกษตรกร และส่งเสริมปศุสัตว์และประมง การสร้างความเข้มแข็งให้วิสาหกิจชุมชนสหกรณ์ กลุ่มผู้นำสตรี การยกระดับรายได้เกษตรกร และการปรับปรุงระบบที่ทำกินและการบริหารจัดการน้ำ และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งขับเคลื่อนประเด็นนโยบายต่อเนื่อง 5 ประเด็น ประกอบด้วย 1.ตลาดนำการผลิต 2.เทคโนโลยีเกษตร 4.0 3.3'S(Safety-Security-Sustainability) 4.บริหารเชิงรุกแบบบูรณาการโมเดล “เกษตร-พาณิชย์ทันสมัย” และ 5.เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา สำหรับ**แผนระดับ 3** มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประกอบด้วย 5 ประเด็น คือ 1.เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร 2.ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร 3.สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร 4.บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน 5.พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนพันธกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้วิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี (ปี พ.ศ.2566-2570)” โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนได้ในท้ายที่สุด

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศบรรลุตามเป้าหมายและการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระดับพื้นที่เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคีเครือข่ายโดยต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและการพัฒนาในระดับต่างๆ ขณะเดียวกันก็ตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาของประชาชนและศักยภาพของพื้นที่ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง พ.ศ.2566-2570 ฉบับทบทวนปี 2565 จึงเป็นศูนย์รวมการพัฒนาภาคการเกษตรที่ครอบคลุมในทุกบริบทของการพัฒนาที่มีความสำคัญ โดยจังหวัดระนองขับเคลื่อนการจัดทำแผนดังกล่าว ผ่านคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง ซึ่งเป็นคณะทำงานฯ ภายใต้คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP) และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (SCD)

2. ความเชื่อมโยง ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) และ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) นโยบายรัฐบาล แผนการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนา นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ดังนี้

แผนระดับที่ 1

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)²

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐซึ่งยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันอันเป็นยุทธศาสตร์หลักมีรายละเอียดดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐาน

²ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) (2561, ตุลาคม)

แนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่นาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคมนวัตกรรม รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคเอกชนและภาคธุรกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการและการท่องเที่ยว โดยให้ประเทศสามารถยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้นขณะที่มีอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต รวมทั้งรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลกในขณะเดียวกันจำเป็นต้องพัฒนาปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ ทั้งในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลกและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสู่นาคต

(1) เป้าหมาย

(1.1) ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

(1.2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องคือ

(2.1) การเกษตรสร้างมูลค่าประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรในเวทีโลกด้วยพื้นฐานทางพืชเกษตรเขตร้อน และมีข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูงทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น

(2.1.1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาเป็นผลิตภัณฑ์การเกษตร รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ ให้รองรับความต้องการของตลาดยุคใหม่ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของท้องถิ่น และสร้างจุดเด่นความแตกต่างของสินค้าเกษตรไทยในตลาดโลกเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่แตกต่างกันในประเทศต่าง ๆ ได้ พร้อมทั้งส่งเสริมการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ รวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูคุณภาพพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นให้ได้รับการรับรองมาตรฐานทั้งระดับในประเทศและต่างประเทศ การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การส่งเสริมการสร้างแบรนด์สินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการสร้างความต้องการของสินค้าด้วยการสร้างเรื่องราวของสินค้า

ให้เป็นที่ยอมรับและยอมรับในคุณภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ไทยและสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อนอื่น ๆ สู่ตลาดโลก

(2.1.2) เกษตรปลอดภัยสร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกในเรื่องความสำคัญของมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร ภูมิใจและวางกรอบให้เกษตรกรและผู้ผลิตทำการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ พร้อมทั้งให้ความรู้เกษตรกรด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานสากลเพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมีในภาคเกษตร การเพิ่มพื้นที่และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์ในระยะต่อไป โดยส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัย และเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ตลอดจนสนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย รวมถึงระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับการตรวจสอบที่มาของสินค้าในทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(2.1.3) เกษตรชีวภาพส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต และนำไปสู่การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของประเทศทั้งด้านอาหารและสุขภาพ โดยเฉพาะพืชสมุนไพรที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน รวมถึงการส่งเสริมการปลูกสมุนไพรเป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อการผลิตและแปรรูปสำหรับอุตสาหกรรมการแพทย์ การสร้างเสริมสุขภาพและพัฒนาต่อยอดสู่อุตสาหกรรมอื่น ๆ โดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการส่งเสริมการวิจัย พัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยีสะอาด เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี เพื่อการเกษตรและการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร โดยสร้างความร่วมมือที่ใกล้ชิดระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชนที่มีองค์ความรู้ ภูมิปัญญาดั้งเดิม พัฒนาต่อยอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2.1.4) เกษตรแปรรูปปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกษตรคุณภาพสูงของไทยสู่ตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่มีความหลากหลาย ด้วยการต่อยอดผลงานจากสถาบันวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ การส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาพัฒนาต่อยอดสินค้าเกษตรขั้นต้นให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง การส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมทั้งการสนับสนุนการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการสร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ เพื่อป้องกันการปลอมปน การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย การติดตามผลิตภัณฑ์ในระหว่างการผลิต รวมถึงยึดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าทางการตลาดให้แก่สินค้า พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างแบรนด์ และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งให้ความสำคัญในการสร้างเครื่องหมายการค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

(2.1.5) เกษตรอัจฉริยะนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และเตรียมพร้อมรองรับ

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีการคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตลอดจนสร้างสมดุลเกษตรอาหารและเกษตรพลังงาน โดยสร้างและนำเทคโนโลยีนวัตกรรม และวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการเกษตร ใช้เทคโนโลยีเกษตรด้านความแม่นยำเทคโนโลยีการผลิตพืชในโรงเรือนเพาะปลูกด้วยการใช้ระบบอัตโนมัติและเซ็นเซอร์อัจฉริยะ ติดตามการเปลี่ยนแปลง ทั้งความชื้น แสง และอุณหภูมิภายในฟาร์ม เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามความต้องการ คุณภาพคงที่ และสามารถวางแผนระบบการตลาดดีขึ้น รวมทั้งเทคโนโลยีการช่วยบันทึกข้อมูลสำคัญและติดตามการบริหารจัดการภายในโรงเรือนและฟาร์ม การปรับเปลี่ยนการทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัยเหลือใช้ ตลอดจนพัฒนาระบบประกันภัยทางการเกษตรที่ยั่งยืน เพื่อสนับสนุนและจูงใจให้เกษตรกรใช้เครื่องมือดังกล่าวบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำเกษตรกรรม รวมถึง การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตรใหม่ๆและการใช้วิทยาการด้านเทคโนโลยีชีวภาพ พันธุ์วิศวกรรม ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตรที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทั้งในเรื่องการปรับสภาพดิน การตรวจจับสารเคมีตกค้าง การตรวจวินิจฉัยและรักษาโรคสัตว์และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และคุณค่าทางโภชนาการ ลดการใช้สารเคมีในการเกษตร รวมทั้งยืดอายุการเก็บเกี่ยวและการเก็บรักษาเพื่อยืดระยะเวลาการจำหน่ายผลผลิตและการส่งออก พร้อมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตรสำหรับระบบฟาร์มอัจฉริยะในประเทศ โดยยกระดับเทคโนโลยีการผลิตและเครื่องจักรกลการเกษตรให้สูงขึ้นด้วยการวิจัยและการสร้างและกำหนดคุณภาพมาตรฐานของสินค้าเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ การประยุกต์ใช้ข้อมูลจากดาวเทียม และเชื่อมโยงฐานข้อมูลจากการประยุกต์ใช้ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างยั่งยืนให้กับภาคเกษตร การสร้างฐานข้อมูลการเพาะปลูกระดับประเทศ การจัดการด้านชลประทาน ทะเล และชายฝั่งรวมทั้งการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

แผนระดับที่ 2

2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (3) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ.2561-2580)³

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี 2580 โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด 23 ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 16 ฉบับ ได้แก่ (01) ความมั่นคง(02) ต่างประเทศ (03) การเกษตร (หลัก) (05) การท่องเที่ยว (06) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (07) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (09) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (15) พลังทางสังคม (16) เศรษฐกิจฐานราก (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน (19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในแผนแม่บทการเกษตร

โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้าง

³แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2568) (2562, เมษายน)

มูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง โดยมีเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตรดังนี้

(1) เป้าหมาย

(1.1) ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด คืออัตราการขยายตัวของผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศสาขาเกษตร (เฉลี่ยร้อยละ)

ขยายตัวร้อยละ 3.0 (ปี 2566-2570)

(1.2) ผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด คืออัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร (เฉลี่ยร้อยละ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0

(ปี 2566-2570)

และมีแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น การเกษตรประกอบด้วย 6 แผนย่อย ดังนี้

1) แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและผลิตภัณฑ์ และการสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมทั้งสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิด สร้างความแตกต่างและความโดดเด่น และสร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นทั้งในระดับประเทศและเพื่อการส่งออก

การพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย สินค้าศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ รวมถึงสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อน โดยการนำจุดเด่นของอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีความโดดเด่นจากทำเลที่ตั้งในเขตโซนร้อน และความหลากหลายของผลผลิตทางการเกษตรของไทยในแต่ละพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์และนำมาผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอรวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคูณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

(2) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

(3) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

2) แผนย่อยเกษตรปลอดภัย พัฒนาคูณภาพมาตรฐานและระบบการรับรองความปลอดภัยในระดับต่างๆ รวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงอาหารอย่างทั่วถึงและปลอดภัยสร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของเกษตรปลอดภัยและส่งเสริมด้านการขยายตลาดบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ระดับ

อินทรีย์วิถีชาวบ้านเพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทั้งในระดับประเทศ และระดับสากล

ผลจากกฎกติกาการค้าระหว่างประเทศ และกระแสการบริโภคที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยอาหารทำให้การผลิตสินค้าเกษตรต้องมีการปรับตัวให้เข้าสู่ระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของอาหารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีต่อสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ที่มีคุณภาพและความปลอดภัยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหารและสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

(2) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล

(4) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาวะและโภชนาการที่เหมาะสม และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

(5) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

3) แผนย่อยเกษตรชีวภาพ สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพทางการเกษตรเพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเพื่อการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายชีวภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ รวมถึงพัฒนาเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และใช้ฐานการทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมและส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพ

การพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพซึ่งครอบคลุมการทำเกษตรที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกษตรชีวภาพ ปลอดภัยสารพิษ และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เพื่ออนุรักษ์พันธุ์ และผลิตอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษและเกษตรอินทรีย์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืนซึ่งเป็นระบบ

การผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

(4) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

4) แผนย่อยเกษตรแปรรูป สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ ตลอดจนให้ความสำคัญกับตราสินค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

การสร้างมูลค่าโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนมีการสนับสนุนต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูงโดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

(2) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

(3) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่งและยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

(4) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าและขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

5) แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อวางแผนการเกษตรและพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะโดยถ่ายทอดและสนับสนุนเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในราคาที่สามารเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยี

ดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

การพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพโดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

(2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตรและพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

(3) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

6) แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยให้การสร้างมูลค่าในภาคเกษตรดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการทรัพยากรทางการเกษตร และการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรและระบบติดตาม เฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตรให้ทันกับสถานการณ์ การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนภาคการเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค การส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็ว และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า

เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรมีการปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง จึงต้องมีการสนับสนุนส่งเสริมระบบนิเวศของภาคเกษตรในด้านต่างๆ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

(2) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสมรวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

(3) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า กฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

(4) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

(5) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐานรวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการวิจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

(6) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกย่องการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

(7) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้

ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากลรวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

(8) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่งลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

2.3 แผนการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)⁴

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาภาคเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

แนวทางการพัฒนา

- 1) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise
- 2) เสริมสร้างความภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- 3) บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรและเทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงานอย่างเป็นระบบรองรับสังคมเกษตรผู้สูงอายุ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้าสู่มาตรฐานระดับสากล โดยใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและความรู้แบบองค์รวม
- 2) ส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและมูลค่าสูง มุ่งสู่การเป็นฟาร์มอัจฉริยะ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตร 4.0 ภายใต้ Thailand 4.0
- 2) บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตรให้เกษตรกรเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง
- 3) พัฒนางานวิจัยและสารสนเทศให้ไปสู่เชิงพาณิชย์ ประชาสัมพันธ์และเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลในระดับโลก

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

- 1) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับ SDGs (Sustainable Development Goals)

⁴แผนการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) (2560, เมษายน)

- 2) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้มีความสมดุลและยั่งยืน
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาบุคลากรและนักวิจัย ให้เป็น Smart Officer และ Smart Researchers
- 2) เชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทุกภาคส่วนโดยกลไกภาครัฐ และปรับระบบบริหารงานให้ทันสมัย
- 3) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตรเพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลง

2.4 (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570)⁵

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) เป็นแผนพัฒนาฯ ฉบับแรกที่เริ่มต้นกระบวนการยกร่างกรอบแผนภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และจะมีผลใช้บังคับเป็นกรอบเพื่อกำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิบัติการในช่วง 5 ปี ที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักนำทางในการขับเคลื่อนและวางแผนการพัฒนาประเทศไปสู่การบรรลุเป้าหมายในมิติต่าง ๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรม ในช่วงเวลาที่ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยอยู่ในสภาวะที่ต้องเผชิญกับความท้าทายจากภายนอกและภายในประเทศที่มีความผันแปรสูงและมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคตทั้งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และข้อจำกัดของโครงสร้างภายในประเทศที่ยังคงรอการปรับปรุงแก้ไขในหลายมิติ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งไปในอนาคต บนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นในการที่จะนำพาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่เศรษฐกิจเติบโต สังคมก้าวหน้า ควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลในระยะยาว (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายของการพัฒนาบนพื้นฐานของแนวคิดที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสืบสาน รักษาต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะหลักพอประมาณและมีเหตุผลด้วยการกำหนดทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพ ฐานทางทรัพยากร และฐานทางวัฒนธรรมของพื้นที่ และการสร้างความสมดุลในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม ควบคู่กับการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี

2. แนวคิด Resilience ซึ่งเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการลดความเปราะบางต่อความเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในประเทศสร้างความพร้อมของประเทศในการรับมือและปรับตัวให้อยู่รอดได้ในสภาวะวิกฤติ พร้อมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลง หรือการพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสเพื่อสร้างการเติบโตที่มีคุณภาพและยั่งยืน

3. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยการมุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่มทั้งในมิติของการมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอการมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัยสนับสนุนให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การมีโอกาที่จะใช้ศักยภาพของตนในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี รวมถึงการมุ่งส่งเสริมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

⁵ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) (2564, กันยายน)

4. โมเดลเศรษฐกิจ BCG ซึ่งเป็นแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 รูปแบบควบคู่กัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว โดยอาศัยฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของประเทศอันประกอบด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม พร้อมกับการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อผลักดันให้ประเทศมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และสามารถกระจายรายได้โอกาสและความมั่งคั่งได้อย่างทั่วถึง

นอกจากนี้ การจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ยังคำนึงถึงเงื่อนไขและข้อจำกัดของการพัฒนาประเทศที่สืบเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ ซึ่งจะส่งผลให้บริบทของประเทศและของโลกเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต

การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ได้กำหนดเป้าหมายหลักจำนวน 5 ประการประกอบด้วย

1. การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมโดยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญให้สูงขึ้น และสามารถตอบโจทย์พัฒนาการของเทคโนโลยีและสังคมยุคใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

2. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่โดยพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ทั้งทักษะในด้านความรู้ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมเตรียมพร้อมกำลังคนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งพัฒนาหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

3. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรมโดยลดความเหลื่อมล้ำทั้งในเชิงรายได้ความมั่งคั่ง และโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจ สนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนขั้นทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

4. การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืนโดยปรับปรุงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริการให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ แก้ไขปัญหามลพิษสำคัญด้วยวิธีการที่ยั่งยืน โดยเฉพาะมลพิษทางอากาศ ขยะ และมลพิษทางน้ำ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ในระยะยาว

5. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่โดยการสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลามีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

หมุดหมายการพัฒนา

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงได้กำหนดหมุดหมายการพัฒนาจำนวน 13 ประการซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ ‘เป็น’ มุ่งหวังจะ ‘มี’ หรือต้องการจะ ‘ขจัด’ เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” หมุดหมายการพัฒนาที่กำหนดขึ้นเป็นประเด็นที่มีลักษณะ

เชิงบูรณาการ ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน ทำให้หมุดหมายแต่ละประการสามารถสนับสนุนเป้าหมายหลักได้มากกว่าหนึ่งข้อ โดยหมุดหมายทั้ง 13 ประการ แบ่งออกได้เป็น 4 มิติดังนี้

1. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

หมุดหมายที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

หมุดหมายที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของ

ภูมิภาค

หมุดหมายที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

ของอาเซียน

2. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมุดหมายที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

3. มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมุดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 9 หมุดหมาย ได้แก่ (01) ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง (02) ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน (05) ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค (07) ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้ (08) ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน (09) ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม (10) ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (11) ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (13) ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

2.5 แผนพัฒนาการเกษตร ⁶

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งเป็นภารกิจตาม

⁶แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)(2559,กันยายน)

พระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) เป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ 5 ปีแรก (พ.ศ. 2560 - 2564) และต่อเนื่องมาถึงปี พ.ศ. 2565 (อยู่ระหว่าง (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) และนโยบายรัฐบาล ภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิตชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

กรอบกลยุทธ์การพัฒนาภาคการเกษตรใน 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ด้วยแนวทาง
 - 1.1 ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.2 เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
 - 1.3 ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
 - 1.4 พัฒนางองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
 - 1.5 สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
2. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน
 - 2.1 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
 - 2.2 ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
 - 2.3 เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
 - 2.4 จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
 - 2.5 เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
 - 2.6 สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
 - 2.7 สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
 - 2.8 ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศ
3. การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
 - 3.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
 - 3.2 พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
 - 3.3 ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
4. การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
 - 4.1 ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
 - 4.2 ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - 4.3 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
 - 4.4 บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
 - 4.5 สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
5. การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ
 - 5.1 พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการทำงาน
 - 5.2 ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

2.6 แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)⁷

แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 3 ประการ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบด้วย (1) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความ

⁷แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) (2564, กุมภาพันธ์)

สามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ (2) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกัน เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำและ (3) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562 ที่เห็นชอบการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องโดยกำหนดประเด็นในการปรับปรุง 6 ประเด็นได้แก่ (1) การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับแผนให้ชัดเจน สามารถวัดผลการดำเนินการได้ (2) การปรับตัดกิจกรรมที่เข้าข่ายเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานและคัดเลือกเฉพาะกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญเร่งด่วนและดำเนินการร่วมกันหลายหน่วยงาน สามารถดำเนินการและวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม (3) การทบทวนกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ โดยคัดเลือกเฉพาะกฎหมายที่มีความสำคัญ รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของการเสนอกฎหมาย (4) การทบทวนข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรี (5) พิจารณาความเห็นของหน่วยงานรับผิดชอบตามแผนการปฏิรูปประเทศ (6) ปรับแก้โครงสร้างของแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านให้เป็นรูปแบบเดียวกันโดยแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) มีจำนวน 13 ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ (5) เศรษฐกิจ (หลัก) เน้นกิจกรรม Big Rock การสร้างเกษตรมูลค่าสูง (6) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (7) สาธารณสุข (9) สังคมและ (10) พลังงาน

2.7 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 – 2565)⁸

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) เป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติโดยมีวิสัยทัศน์คือ “มีเสถียรภาพภายในประเทศ มีศักยภาพในการลดภัยข้ามเขตพรมแดนไทย มีบทบาทสร้างสรรค์ในภูมิภาคและประชาคมโลก” มีวัตถุประสงค์แห่งชาติเพื่อส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสร้าง ความสามัคคีปรองดอง ความเป็นธรรม และความสามัคคีในชาติ เพื่อลดการเผชิญหน้าและการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบเพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย ปราศจากเงื่อนไขของการใช้ความรุนแรง เพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐและส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วนในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคงเพื่อให้การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน และอาหาร มีความมั่นคงความยั่งยืนและมีความสมดุลกับการขยายตัวของการพัฒนาประเทศ รวมถึงลดความเสี่ยงจากผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์เพื่อพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมของชาติในการเผชิญกับภาวะสงครามและวิกฤตการณ์ความมั่นคง อย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพในการป้องกันประเทศ สนับสนุนภารกิจที่ไม่ใช่การสงครามและสามารถผนึกกำลังของกองทัพกับทุกภาคส่วนในการเผชิญกับภัยคุกคามด้านการป้องกันประเทศในทุกรูปแบบเพื่อส่งเสริมสภาวะแวดล้อมที่สร้างสรรค์และสันติในการอยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มประเทศอาเซียน ประชาคมโลก บนพื้นฐานของการรักษาผลประโยชน์ และการดำรงเกียรติภูมิของชาติแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติมีจำนวน 19 แผน มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 12 แผนได้แก่ (1) การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ (3) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (6) การสร้างความสามัคคีปรองดอง (7) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (9) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

⁸นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 – 2565) (2562, พุทธศักราช)

(10) การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต (13) การรักษาความมั่นคงทางทะเล (15) การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ (16) การรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ (17) การรักษาความมั่นคงทางพลังงาน (18) การรักษาความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ และ (19) การรักษาความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนระดับ 3

2.8 แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)⁹

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในช่วงระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ของยุทธศาสตร์ชาติ โดยขับเคลื่อนพันธกิจภายใต้วิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี” (ปี 2566 - 2570) โดยให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนภารกิจหลัก 3 ด้าน อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาล และวางรากฐานภาคการเกษตร รวมทั้ง ยังคงผลักดันการพัฒนาภาคเกษตรให้เกิดความยั่งยืน โดยผลักดันแผนแม่บทการเกษตร 6 แผนย่อย (เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป) ภายใต้กรอบ “เกษตรมูลค่าสูง” โดยหัวใจของการยกระดับภาคการเกษตรของจังหวัด ยังคงต้องเร่งยกระดับการทำงาน ผลักดัน “ตลาดนำการผลิต” โดยมีพันธกิจหลัก 7 ข้อ คือ

- 1) ยกกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- 2) พัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- 3) วางแผนการผลิตด้วยหลักการตลาดนำการผลิต
- 4) บริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง
- 6) ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- 7) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- 1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร ร้อยละ 3.0 ต่อปี
- 2) อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.0 ต่อปี
- 3) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี
- 4) สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน

- (1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อยร้อยละ 95
- (2) วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง อย่างน้อยร้อยละ 30
- 5) ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำรวม 2,576,015 ครัวเรือน

ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย 5 ประเด็นการพัฒนา 28 แนวทางการพัฒนา คือ

ประเด็นที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร

แนวทางการพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร เน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร ด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU Fishing) การป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์

⁹แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) (2564,ตุลาคม)

ประเด็นที่ 2 ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร

แนวทางการพัฒนา

1) **เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น** ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและผลิตภัณฑ์ การสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมทั้งสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิด สร้างความแตกต่างและความโดดเด่นตลอดจนสร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นทั้งในระดับประเทศและเพื่อการส่งออก

2) **เกษตรปลอดภัย** พัฒนาคุณภาพมาตรฐานและระบบการรับรองความปลอดภัยในระดับต่างรวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงอาหารอย่างทั่วถึงและปลอดภัย สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของเกษตรปลอดภัย และส่งเสริมด้านการขยายตลาดบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ระดับอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

3) **เกษตรชีวภาพ** สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพทางการเกษตรเพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เพื่อการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพเชื่อมโยงไปสู่อุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสม และส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพ

4) **เกษตรแปรรูป** สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ ตลอดจนให้ความสำคัญกับตราสินค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตร

5) **เกษตรอัจฉริยะ** ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ทั้งเชิงปริมาณ คุณภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

6) **การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร** ให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยในการสร้างมูลค่าในภาคเกษตรดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร สร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนภาคการเกษตร พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตร และการอำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร

7) **ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม** สร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการ บนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม ผสานกับจุดแข็งในด้านความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต เพื่อสร้างคุณค่าให้กับ สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่ตอบสนองพฤติกรรม ความต้องการนักท่องเที่ยว และสร้างทางเลือกของ ประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว

8) **โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร** พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่ง อำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์การเกษตรของสถาบันเกษตรกร และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้มีความพร้อม และเพียงพอต่อการให้บริการในพื้นที่ตามเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจหรือจุดเปลี่ยนถ่ายสินค้าและด่านที่มีการขนถ่าย สินค้าเกษตร รวมถึงสนับสนุนสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้รวบรวม กระจาย และขนถ่ายสินค้าเกษตร ซึ่งจะเป็นการ เชื่อมโยงกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ระหว่างเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารจัดการโลจิสติกส์ตลอดโซ่อุปทานภาคเกษตร

9) **การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร** (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่ม เกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่ก้าวหน้าและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรและบริการ การขยายช่องทางการตลาด การสร้างตราสินค้าให้เป็นที่ยอมรับและ การใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งการปรับตัวสู่ธุรกิจรูปแบบใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อน ธุรกิจ สนับสนุนความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการส่งเสริม และพัฒนาสถาบันเกษตรกรต้นแบบ เพื่อให้กิจการของสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ สอนแนะ การจัดทำบัญชี การจัดทำงบการเงิน การใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารจัดการ กำกับแนะนำการกำกับบัญชี และ ติดตามผลการจัดทำบัญชี

10) **การพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ** ได้แก่ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พื้นที่ ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ และเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน โดยยกระดับผลิตภาพการผลิตโดยใช้ เทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ ด้วยการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อ สร้างมูลค่าผ่านคลัสเตอร์เกษตรที่สนับสนุนอุตสาหกรรม S-Curve และ New S-Curve รวมทั้งขยายผลการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการเกษตรสมัยใหม่ พัฒนาศูนย์กลางการแปรรูปการเกษตรและการประมงในภาคใต้ รวมถึง 5 ผลิตภัณฑ์ทางทะเล โดยยกระดับเกษตรกรรายย่อย ให้มีความสามารถในการผลิตและแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาด่านสินค้าเกษตรชายแดน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการอำนวยความสะดวกในการผ่านแดนเพิ่มศักยภาพใน การตรวจสอบสินค้าเกษตรที่จะนำเข้าประเทศไทยและอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรที่ผ่านด่าน ชายแดนให้มีความสะดวกและรวดเร็ว

ประเด็นที่ 3 สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร

แนวทางการพัฒนา

1) การเสริมสร้างทุนทางสังคม ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การ พัฒนาพื้นที่โครงการหลวง ดำเนินการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร โดยอบรม ให้ความรู้ สอนแนะการจัดทำบัญชี ต้นทุน ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการฯ ทั้งด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ พัฒนาและส่งเสริมสหกรณ์ ในพื้นที่โครงการ สร้างทายาทเกษตรกร สสำรวจและวางแผนการใช้ที่ดิน จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำสอนแนะการ จัดทำบัญชี และพัฒนาแหล่งน้ำให้เกษตรกรในพื้นที่โครงการ

2) การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก เพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ผู้สูงอายุส่งเสริมการนำความรู้ ประสบการณ์ และภูมิปัญญาที่สั่งสมมาตลอดช่วงชีวิตของเกษตรกรผู้สูงอายุมา ถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เพื่อให้เกิดการสืบสานและต่อยอดการพัฒนาสังคม รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร ผู้สูงอายุเพื่อทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และสามารถช่วยเหลือชุมชนและสังคม

3) การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ ด้วยการ เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเอง ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่ง

กันและกัน สนับสนุนให้เกษตรกรเรียนรู้ทางการเกษตรผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร และยกระดับเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีศักยภาพ

4) การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน ด้วยการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส รวมถึงการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ประเด็นที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน แนวทางการพัฒนา

1) การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ระดับภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กระจายทั่วทุกภูมิภาคโดยการเสริมสร้างองค์ความรู้และเพิ่มศักยภาพให้แก่เกษตรกรในทุกพื้นที่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ประเทศจัดทำฐานข้อมูลด้านการพัฒนาพื้นที่เมืองชนบทเกษตรกรรมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและพื้นที่อนุรักษ์โดยกำหนดให้จังหวัดเป็นฐานในการพัฒนาเชิงพื้นที่

2) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียวโดยอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงควบคู่กับการลดภัยคุกคามต่อพื้นที่ชนิดสัตว์สัตว์น้ำและพืชเฉพาะถิ่นสร้างระบบฐานข้อมูลและธนาคารพันธุกรรมมีการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนทั้งการเพาะปลูกปศุสัตว์และประมงตลอดห่วงโซ่คุณค่า

3) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเลปรับปรุงฟื้นฟูและสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบโดยพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำธรรมชาติ ประกอบกับการดูแลที่มีประสิทธิภาพภายใต้แนวทางการบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน

4) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อพืชปศุสัตว์ประมงและทรัพยากรทางการเกษตรสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิเคราะห์ผลกระทบและการเตือนภัย

5) การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตรด้วยการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียจากฟาร์มปศุสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และจัดการสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

6) การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศจัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้สามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้งน้ำท่วมการขาดแคลนน้ำภาคการผลิตน้ำอุปโภคบริโภคและเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำ

7) การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัดรู้คุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากลด้วยการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำระบบกระจายน้ำและเชื่อมโยงวางระบบเครือข่ายน้ำ/ลุ่มน้ำทั้งในและนอกเขตชลประทานและปฏิบัติการทำฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรป่าไม้และเขื่อนเก็บกักน้ำแก้ไขภาวะภัยแล้งให้แก่เกษตรกรและประชาชนผู้ใช้น้ำทั่วไป

ประเด็นที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร แนวทางการพัฒนา

1) การพัฒนาบริการประชาชนพัฒนารูปแบบการให้บริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ให้มีความสะดวกรวดเร็วและครบวงจรรวมทั้งนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชน

2) การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐพัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็นภาครัฐทันสมัยเปิดกว้างเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์มีความโปร่งใสยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ ให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวกระชับทันสมัยสามารถตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกมิติ

3) การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐเพื่อให้บุคลากรภาครัฐเป็นคนที่คนเก่งมีคุณธรรมมีจริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มีภาวะผู้นำและมีความรู้ความสามารถในการทำงานรับใช้ประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง มีทักษะในการปฏิบัติงานที่ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

4) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความใสสะอาดปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเปิดเผยโปร่งใสถูกต้องเป็นธรรม

5) การพัฒนากฎหมายพัฒนากฎหมายระเบียบข้อบังคับและมาตรการต่างๆ ให้สอดคล้องกับบริบทและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยประเมินผลสัมฤทธิ์ทบทวนความจำเป็นและความเหมาะสมของกฎหมายที่มีอยู่ทุกลำดับชั้นของกฎหมายแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ให้ทันสมัยยกเลิกกฎหมายที่มีเนื้อหาไม่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

6) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในภาคการเกษตรเป้าหมายของประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อมและองค์ความรู้พื้นฐาน รวมถึงปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อยกระดับรายได้ลดรายจ่าย และลดปัจจัยเสี่ยงในการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรตลอดจนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

การขับเคลื่อนพันธกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด้วยกระบวนการ 1) แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร แก้ไขปัญหาให้เกษตรกรหลังจากผลกระทบโควิด-19 ปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร (ภัยแล้ง/น้ำท่วม/โรค/แมลงศัตรูพืช/โรคระบาดสัตว์) แก้ไขปัญหานี้สินและฟื้นฟูอาชีพให้เกษตรกร เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง 2) ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาลวางแผน/เร่งขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ/แผนแม่บทการเกษตร 6 แผนย่อย (อัตลักษณ์พื้นถิ่น/ปลอดภัย/ชีวภาพ/แปรรูป/อัจฉริยะ/นิเวศเกษตร)/แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ/แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)/(ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มุ่งผลักดันการสร้างมูลค่าภาคเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง ขับเคลื่อน BCG Model บูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน เร่งขับเคลื่อนนโยบายการตลาดนำการผลิต เร่งขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร 3) วางรากฐานภาคการเกษตร โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร/ขยายพื้นที่ชลประทาน พัฒนากำลังคนเกษตรกร Smart Farmer & Smart Officer ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและสร้างเครือข่ายการจัดการ พัฒนา Big Data ภาคการเกษตร/เทคโนโลยีดิจิทัล วิจัยและพัฒนาพันธุ์/ยกระดับคลัสเตอร์พันธุ์พืช สัตว์ ประมง พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรในและต่างประเทศ พัฒนาระบบมาตรฐานและการจัดการโลจิสติกส์ภาคเกษตร

มาตรการผลักดันการพัฒนาภาคเกษตรใน 6 รูปแบบ ให้เกิดความยั่งยืน ดังนี้ 1) **เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น** โดยการยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้า สนับสนุนเงินทุน/สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ สร้างอัตลักษณ์/นำเสนอเรื่องราวแหล่งกำเนิดให้สินค้าในแต่ละท้องถิ่นต่อยอดสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2) **เกษตรปลอดภัย** โดยการส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน (ทฤษฎีใหม่/ผสมผสาน/อินทรีย์/วนเกษตร/ธรรมชาติ) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐาน/ขยายผลการรับรองและถ่ายโอนภารกิจการตรวจรับรอง/ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ ส่งเสริมให้ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน (GAP และเกษตรอินทรีย์) 3) **เกษตรชีวภาพ** โดยส่งเสริมการผลิต พัฒนาสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากร ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรม 4) **เกษตรแปรรูป** โดยการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง BCG Model ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าและขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) **เกษตรอัจฉริยะ** โดยการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปังจัยการผลิต เครื่องจักรกล อุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรแห่งอนาคต พัฒนาเกษตรกรใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตรส่งเสริมระบบฟาร์มอัจฉริยะ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และประโยชน์จากข้อมูลปรับเปลี่ยนผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับตลาด 6) **ระบบนิเวศการเกษตร** พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านเกษตร การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตรส่งเสริมการรวมกลุ่มสร้างความเข้มแข็ง พัฒนาเครือข่ายให้เกษตรกรยกระดับการผลิตให้มีคุณภาพมาตรฐานส่งเสริมด้านตลาดสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตร อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรผลักดันให้มีการทำประกันภัยพืชผล และทำเกษตรพันธสัญญา ผลักดันการพัฒนาภาคการเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูงในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยในกรณีปฏิบัติตามมาตรการ/ประกาศของรัฐเป็นหลักเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเกษตรปลอดภัยเกษตรแปรรูปเกษตรชีวภาพระบบนิเวศการเกษตร และเกษตรอัจฉริยะ

2.9 แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2570¹⁰

มุ่งเน้นการพัฒนาภายใต้ 4+1 สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียนซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น 1 ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกตุภาคีประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม” ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรมด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง ด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

¹⁰(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2570 (2564, มิถุนายน)

2.10 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พลเอกประยุทธ์จันทร์โอชานายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดิน ที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคงสังคมไทยมีความสงบสุขสามัคคีและเอื้ออาทรคนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นควบคู่ไปกับการดูแลสุขภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีนโยบายประกอบด้วยนโยบายหลัก 12 ด้านนโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง โดยมีนโยบายหลักที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังนี้

1) นโยบายหลัก 8 ด้านประกอบด้วย

นโยบายหลักที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

นโยบายหลักที่ 4 การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก

นโยบายหลักที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

1.1) การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม และบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบคลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

1.2) พัฒนาภาคเกษตร

1.2.1) รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระกับงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยงผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่างๆ การอำนวยความสะดวกในการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

1.2.2) ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาวะทางการเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านรวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

1.2.3) พัฒนางองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบอาชีพและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกกระดับ โดยเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งมี

ความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรมใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

1.2.4) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย

1.2.5) ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

1.2.6) ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูก บำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

1.2.7) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจและสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

1.2.8) พื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขีดความสามารถในการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์พื้นที่ และเร่งการพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

นโยบายหลักที่ 6 การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

นโยบายหลักที่ 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มวิสาหกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญาวัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรคคุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

นโยบายหลักที่ 10 การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

1) ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รुक้า และมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาคัดที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

2) ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยงกับแผนบริหารจัดการน้ำ 20 ปี ของประเทศ เพิ่มผลผลิตในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคาที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริมฟื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พังกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

3) แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดภัยขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่ทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัว เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

4) พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์รายสาขากับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

นโยบายหลักที่ 11 การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ

นโยบายหลักที่ 12 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

2) **นโยบายเร่งด่วน 10** เรื่องประกอบด้วย

นโยบายเร่งด่วนที่ 1 การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน

โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาหนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนโดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยดูแลประมงพื้นที่ โดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

นโยบายเร่งด่วนที่ 3 มาตรการเศรษฐกิจ

นโยบายเร่งด่วนที่ 4 การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้

ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทางวินัย การเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรกรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไร สินค้าเกษตรที่เป็นธรรมแก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรม และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้ สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มี ประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของประชาชนชาวบ้านในการสร้าง นวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชา กัญชง และพืช สมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและ สร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อทางสังคมตามที่ กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

นโยบายเร่งด่วนที่ 5 ยกระดับศักยภาพแรงงาน

นโยบายเร่งด่วนที่ 6 การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต

โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาค ตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐาน การพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดย่อมและชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลกผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาทางไกล การ สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึง ผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วย ปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

นโยบายเร่งด่วนที่ 7 เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21

นโยบายเร่งด่วนที่ 8 การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่าย การเมืองและฝ่ายราชการประจำ

นโยบายเร่งด่วนที่ 9 การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดน ภาคใต้

นโยบายเร่งด่วนที่ 10 การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน

นโยบายเร่งด่วนที่ 11 การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัยการให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถ บรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันที่รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.11 นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืน โดยชู 5 ยุทธศาสตร์ 15 นโยบายหลัก (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) ประกอบด้วย

1) การขับเคลื่อนการทำงาน 5 ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

1.1) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิตโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการ

ประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์กระทรวงอุตสาหกรรมสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 เพื่อเพิ่ม ช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลายทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่

ธุรกิจผู้ซื้อและผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกรอีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญาเพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการโดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญได้แก่

- **ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์** การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิตผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง 2 กระทรวงโดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนได้แก่ (1) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (2) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิตพาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (3) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและการตรวจสอบย้อนกลับและ (4) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

- **ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย** โดยพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน อ้อย โรงงานข้าวโพดหวานและมะเขือเทศร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรมทั้งด้านปริมาณคุณภาพและช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้พื้นที่เป้าหมายคือพื้นที่เกษตรกรที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน 100 กิโลเมตรเพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์

- **การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด** โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตรด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่องและการพัฒนาต่อระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้การใช้งานของเกษตรกรเช่นการ Live จำหน่ายสินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้าตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรโดยการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

1.2) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร 4.0 เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิตการแปรรูปจนถึงการตลาดโดย

- **พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)** เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกรรวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

- **พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC)** เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตรสนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตรการประดิษฐ์นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตรอัจฉริยะ

- **พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP)** เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตรและเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

1.3) ยุทธศาสตร์ 3'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่งของภาคการเกษตรและอาหารและ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

- **Safety** เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัยเชื่อมั่นในระบบที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากลและมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบเพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

- **Security** เน้น 4 ด้านได้แก่ (1) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลกสามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอและสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทยอาทิข้าวมันสำปะหลังไก่สุรินทร์ (2) Health Security ไทยมีมาตรการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคที่เข้มงวด (3) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืชรวมทั้งศัตรูพืชการนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (4) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งส่งเสริมเกษตรกรพอเพียงและ SmartFarmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

- **Sustainability** ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสานเกษตรอินทรีย์เกษตรธรรมชาติและวนเกษตรการ ลด ละ เลิกการใช้สารเคมีประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดินการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบรวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Bio Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

1.4) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วนโดยเฉพาะโมเดล “เกษตร-พาณิชย์ทันสมัย”

- การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตร ที่สำคัญที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีโดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งสินค้า การตลาดและทรัพยากรและครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 77 จังหวัดเพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตรนำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบรวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

- สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็งหรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมารวมมือกันเพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาดร่วมกับกระทรวงพาณิชย์สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลายใช้ในการซื้อขายได้จริง

1.5) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชานำโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกรได้แก่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่และโครงการหลวงด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

2) นโยบายหลักเพื่อการดำเนินงาน 15 นโยบายประกอบด้วย

2.1) **ตลาดนำการผลิต** เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) ไร่โมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร-พาณิชย์ทันสมัย”

2.2) **การสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก** โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยง เครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรอง ในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

2.3) **การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start up** เป็นหน่วยธุรกิจ ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers: ASP) เพื่อยกระดับสู่การ ให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษาการถ่วงดินและการเตรียมดินและ การเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

2.4) **การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming)** เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับ ผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

2.5) **การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC)** เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture)

2.6) **การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร** เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษา คุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่ และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

2.7) **การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ** มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอ สำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

2.8) **การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม** เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri-Map

2.9) **การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)** เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

2.10) **การประกันภัยพืชผล** ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่าง ๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทาง

รายได้และความมั่นคงในอนาคตให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทั่วถึง

2.11) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน และสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทยให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน 5ร อันได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

2.12) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้า จากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

2.13) การวิจัยและพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทย เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

2.14) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์ และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

2.15) การประกันรายได้ของเกษตรกร

2.12 หลักการและเป้าหมายการขับเคลื่อนภาคเกษตร ภายในปี 2565

หลักการ มุ่งขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงให้บรรลุเป้าหมายการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกรวางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) และสร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง

แนวทางการดำเนินงานหลัก 3 ด้าน

1) ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย

- 1.1) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- 1.2) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- 1.3) ยกระดับศักยภาพ แปลงใหญ่ ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- 1.4) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- 1.5) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- 1.6) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- 1.7) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- 1.8) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- 1.9) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- 1.10) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

2) ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร

- 2.1) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด - 19
- 2.2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- 2.3) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- 2.4) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

3) วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal)

- 3.1) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- 3.2) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- 3.3) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- 3.4) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- 3.5) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- 3.6) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- 3.7) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัดเพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- 3.8) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- 3.9) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

เพื่อเป้าหมาย

- 1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.8
- 2) ผลผลิตการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.2
- 3) เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี
- 4) พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าปีละ 350,000 ไร่

2.13 นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ที่เพิ่มเติม/มอบใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ.2565)

ดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบนโยบายเพื่อการดำเนินงานแก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ผ่านระบบประชุมทางไกลออนไลน์ มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) การปรับตัวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สู่ความปกติถัดไป(The Next Normal 2022)

รูปแบบการใช้ชีวิตของผู้คนที่เปลี่ยนไปหลังวิกฤติโควิด 19 ที่สะท้อนให้เห็นแนวโน้มที่สำคัญในอนาคตที่เกิดจากพฤติกรรมและทัศนคติในการดำรงชีวิตที่ไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป โดยมีแนวโน้มที่สำคัญ 3 ประการ คือ

- **Stay-at-home Economy** หรือ รูปแบบเศรษฐกิจใหม่ เช่น การพบปะสังสรรค์ผ่านแอปพลิเคชัน ธุรกิจ e-commerce บริการจัดส่งอาหารถึงบ้าน และเทคโนโลยีการ ช้อปปิ้งผ่านประสบการณ์เสมือนจริง (virtual reality) ฯลฯ เนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้ “บ้าน” ไม่ใช่แค่ที่อยู่อาศัยแต่ยังกลายเป็นออฟฟิศ ห้องประชุม ฟิตเนส ฯลฯ

- **Touchless Society** หรือ สังคมไร้การสัมผัส (การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการ “ลดการสัมผัส” เช่น รูปแบบการจ่ายเงินแบบ e-payment ประตูเปิด-ปิดอัตโนมัติในพื้นที่สาธารณะ เป็นต้น

- **Regenerative Organic** หรือ มาตรฐานสินค้าเกษตร ซึ่งไม่เพียงต้องปลอดภัยและปราศจากการใช้เมล็ดพันธุ์ดัดแปลงเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงมาตรฐานคุณภาพดิน การคุ้มครองสัตว์คุณภาพชีวิตเกษตรกร ความยุติธรรมด้านค่าแรง รวมถึงระบบฟาร์มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

นอกจากนี้ ยังมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (อาทิ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมทางสังคม พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า เป็นต้น) ทำให้เกิดความ

ท้าทายต่อภาคเกษตรทั้งในเรื่องการผลิต การแปรรูป และการตลาด ดังนั้น การปรับตัวของกระทรวงเกษตรฯ เพื่อเข้าสู่ความปกติถัดไป จึงมีประเด็นหลักในการขับเคลื่อน 4 ประเด็น ดังนี้

1.1) พัฒนากำลังคนภาคเกษตร

- ผลักดันการขับเคลื่อนแผนพัฒนากำลังคนภาคการเกษตรของประเทศ
- พัฒนาเกษตรกร Smart Farmer/ Young Smart Farmer
- พัฒนากลุ่มเกษตรกร/ ยกระดับสหกรณ์การเกษตร
- พัฒนาผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่
- พัฒนาบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกระดับ

1.2) พัฒนาระบบการทำงาน

- แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
- แผนปฏิบัติงานในพื้นที่
- เพิ่มประสิทธิภาพและเอกภาพของการทำงานในระดับพื้นที่
- บูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการทำงาน

1.3) ผลักดันวิจัยและนวัตกรรมการเกษตร

- ผลักดันการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการวิจัยการเกษตร .
- ต่อยอดผลงานวิจัยด้านเกษตรตามแนวทาง BCG Model
- ทบทวนเป้าหมายและแนวทางพัฒนาการวิจัยให้สอดคล้องกับ Next Normal
- ผลักดันงานวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสู่แปลงเกษตรอัจฉริยะ

1.4) ยกระดับความร่วมมือเครือข่ายการพัฒนาภาคเกษตรจากทุกภาคส่วน

- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
- ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center: AIC)
- นำจุดแข็งของทุกภาคส่วนมาสนับสนุนการพัฒนาภาคเกษตร
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

2) หัวใจของการยกระดับภาคการเกษตรของจังหวัด เร่งยกระดับการทำงาน ผลักดัน “ตลาดนำการผลิต” คือ รู้ให้ลึก ประยุกต์ใช้เป็น จัดการให้เป็นระบบ แสวงหาความร่วมมือ ภูมิใจในความสำเร็จ

3) การขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงเกษตรฯ

การขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงเกษตรฯ โดยมีมติ ครม. เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2564 เห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model): โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 เป็นต้นไปและให้คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) ส่วนราชการ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ พิจารณากำหนดและดำเนินแผนงาน/โครงการ (ตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ) ให้ถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2564-2570) กระทรวงเกษตรฯ ขับเคลื่อน BCG Model ภายใต้นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” โดยมีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทย สู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง รายได้สูง โดยโมเดล BCG ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ และ 4 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลาย ทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันอย่างยั่งยืนได้แนวทางการพัฒนาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model เป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ 3 สูง “ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูงรายได้สูง” จำนวน 4 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน อนุรักษ์ พื้นฟู ดินและน้ำ สิ่งแวดล้อม และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างสมดุล สร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ สร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน สร้างการรับรู้ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่และการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง นำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมายกระดับการเกษตรดั้งเดิมสู่เกษตรสมัยใหม่ ส่งเสริมการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ บูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

แนวทางที่ 3 พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ เพิ่มขีดความสามารถให้แก่เกษตรกร (Smart Farmer) เพิ่มขีดความสามารถให้แก่บุคลากรภาครัฐ (Smart Officer)

แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน สนับสนุนแหล่งเงินทุน พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยทางการเกษตร ส่งเสริมการตลาดเชิงรุก

BCG Value Chain ภาคการเกษตรขับเคลื่อนภายใต้นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” มีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูง ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผสมผสาน ภูมิปัญญา มุ่งยกระดับผลผลิตเกษตรสู่ มาตรฐานสูง ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพ โภชนาการ ความปลอดภัย และระบบการผลิตที่ยั่งยืน เพื่อเป้าหมายให้การทำเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูงด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นความเป็นพรีเมียมมีความหลากหลาย และกำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพของผลผลิตเกษตร ที่เชื่อมโยงตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ใน 3 กรอบ คือ Bio (การสร้างมูลค่า: Value Creation) Circular (ของเสีย/ขยะเป็นศูนย์: Zero Waste) Green (สมดุลและยั่งยืน: Balanced and Sustainability) โดยมีปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ คน โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบโลจิสติกส์การเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับและสิทธิประโยชน์ทางภาษี การวิจัยและพัฒนา คุณภาพมาตรฐาน Big Data และแหล่งเงินทุน

2.14 (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566-2570¹¹

1) กรอบทิศทางการพัฒนาภาคใต้ ภาคใต้มีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับภาคและประเทศจากการท่องเที่ยวทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียง และแหล่งท่องเที่ยวทางบกที่มีศักยภาพ สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกันได้และเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญของภาค โดยเฉพาะยางพาราและปาล์มน้ำมันที่มีการผลิตและการแปรรูปเพื่อการส่งออก ตลอดจนภาคใต้มีความได้เปรียบด้านสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาทั้งพื้นที่ภาคอื่นๆ ของประเทศ รวมทั้งภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะด้านชายแดนที่มีมูลค่าการค้าสูงสุดของประเทศ

2) ทิศทางการพัฒนาภาคใต้ เป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค” โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคใต้(S Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา PEARL โดยมุ่งยกระดับการบริการด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย และมีมูลค่าสูง (P: Premium Services & Tourism) การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตสำหรับสาขาเศรษฐกิจสำคัญของภาค (E: Environment & Natural Resources Reservation) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (A: Agro-based Industries and Organic Farmland) ส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรมในการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของภาคเป็นผลิตภัณฑ์

¹¹(ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566-2570 (2564,กรกฎาคม)

มูลค่าสูง (R: Research, Innovation & Technology) และพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่สามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในและนอกภูมิภาค (L: Linked Economic Corridor)

3) เป้าหมายรวม

- 3.1) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ขยายตัวเพิ่มขึ้น
- 3.2) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคใต้ลดลง

4) แนวทางการพัฒนาดังนี้

- 4.1) พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ และธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง
- 4.2) พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมบริการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- 4.3) พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค
- 4.4) อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 4.5) พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านชายแดนให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน
- 4.6) พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และสามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และกลุ่มประเทศ BIMSTEC (จังหวัดชุมพรระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช)

2.15 (ร่าง) แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (IMT-GT)

ระยะเวลา 5 ปี พ.ศ. 2565 – 2569¹² ภายใต้วิสัยทัศน์ พ.ศ. 2579 “อนุภูมิภาคแห่งบูรณาการ การพัฒนาที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ความเหลื่อมล้ำน้อย และเติบโตอย่างยั่งยืน ในปี พ.ศ. 2579”

แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (IMT-GT) ปัจจุบันได้มีการจัดทำแผน 5 ปี (Implementation Blueprint: IB 2022-2026) ในการทำให้ IMT-GT เป็นอนุภูมิภาคที่มีการบูรณาการมีนวัตกรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และยั่งยืน ตามที่กำหนดไว้ภายใต้วิสัยทัศน์ของ IMT-GT ปี พ.ศ. 2579 (IMT-GT Vision 2036) โดยวัตถุประสงค์โดยรวมของ IB 2022 – 2026 คือ การเสริมสร้างการ บูรณาการความร่วมมือทางเศรษฐกิจ IMT-GT ระหว่างประเทศสมาชิก ดังนั้นแผนการดำเนินงาน IB 2022 – 2026 จึงเป็นแผนการดำเนินงานที่จะใช้เป็นแนวทาง เพื่อจัดการดำเนินการ รวมถึงติดตามและตรวจสอบโครงการและกิจกรรมที่ขับเคลื่อนความร่วมมือ IMT-GT ด้วยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของรัฐบาลท้องถิ่นและภาคเอกชน และจากการประชุมระดับรัฐมนตรีและผู้ว่าราชการจังหวัด ครั้งที่ 18 แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (IMT-GT) เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2564 ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยที่ประชุมรับทราบถึงการจัดทำแผนดำเนินงานระยะห้าปี พ.ศ. 2565 – 2569 (IB 2022-2026) ภายใต้วิสัยทัศน์ ปี พ.ศ. 2579 โดยมีวัตถุประสงค์ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- (1) การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเพื่อการบูรณาการอนุภูมิภาค คือ ระเบียงเศรษฐกิจ 6 การนำ 5 ทางเดินเศรษฐกิจที่กำหนดคาใหม่มาใส่ใจและการลดความซับซ้อนของกระบวนการข้ามพรมแดน
- (2) การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและทะเล และเศรษฐกิจหมุนเวียน คือ การนำเศรษฐกิจสีเขียว สิ้นน้ำเงิน และเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใส่ใจกรอบ SUDF และอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- (3) การเจริญเติบโตด้วยการขับเคลื่อนของภาคเอกชน คือ การปรับปรุง JBC และทำให้ถูกกฎหมายสร้างพันธมิตรที่แข็งแกร่งกับภาคเอกชน-CMGF – UNINET

¹²(ร่าง) แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (IMT-GT) (2565, มีนาคม)

(4) การเจริญเติบโตแบบมีส่วนร่วม คือ ส่งเสริมระดับเล็ก ระดับกลาง และ MSMEs Reskill & upskill บุคลากรส่งเสริมการเชื่อมโยงคนสู่คนและการเปลี่ยนไปสู่ดิจิทัล

(5) การจัดตั้งกลไกเชิงสถาบันที่มีความตื่นตัวสูง คือ การประชุมข้ามสาขาที่ดำเนินการโครงการเพิ่มเติม และส่งเสริมยกระดับ NSs, CMGF & CIMT

ซึ่งแผนการดำเนินงานดังกล่าวจะเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของรัฐและจังหวัดภายใต้ IMT-GT และ ยังสนับสนุนความร่วมมือในการส่งเสริมภาคส่วนต่าง ๆ ใน IMT-GT รวมทั้งดำเนินโครงการเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 และการฟื้นฟูเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคในระยะต่อไปนอกจากนี้ได้มีการเน้นย้ำถึงการจัดทำแผนการดำเนินงานฯ ที่ประกอบด้วยโครงการที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งสร้างผลกระทบและสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการเร่งการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ

2.16 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2566-2570(ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล)¹³

1.เป้าหมายการพัฒนา “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและเกษตรแนวใหม่เพื่อสังคมแห่งความสุขและวิถีชีวิตที่ยั่งยืน”

นิยาม

การท่องเที่ยวเน้นคุณค่า หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีทรัพยากรธรรมชาติเป็นฐาน (Sun, Sand, Sea) โดยเพิ่มคุณค่า ประสบการณ์ การเรียนรู้ ให้นักท่องเที่ยว ด้วยต้นทุนที่มีอยู่หรือที่สร้างขึ้นใหม่ เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ นักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมทัศนียภาพที่สวยงาม และได้รับคุณค่าเพิ่มในบริการด้านสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ท่องเที่ยวชุมชน ฯลฯ

การเกษตร หมายถึง พืช ประมง และปศุสัตว์

เกษตรกรรมยั่งยืน (Sustainable agriculture) หมายถึง ระบบการเกษตรที่ครอบคลุมถึงวิถีชีวิตของเกษตรกร กระบวนการผลิต และการจัดการทุกรูปแบบเพื่อให้เกิดความสมดุลย์ทางเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ ซึ่งนำไปสู่การพึ่งตนเองและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและผู้บริโภค

เกษตรกรรมสมัยใหม่ (Smart farming) หมายถึง เกษตรที่ใช้นวัตกรรม การวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นการทำเกษตรแบบแม่นยำ ควบคุมปัจจัยผันแปร (เช่น ดิน น้ำ อากาศ ใช้เครื่องจักรกลเกษตร) ได้เต็มประสิทธิภาพ รวมกลุ่มการผลิต และมีมาตรฐาน สอบกลับได้ เทียบเคียงได้กับต่างประเทศ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวคิดและปรัชญาในการดำรงชีพ ที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

2. พันธกิจ (Mission)

2.1 ฟื้นฟู เยียวยา ผู้ประกอบการ บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่องในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผลักดันให้เกิดโครงการที่มีผลกระทบหลายมิติและทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์ เช่น โครงการบ่อปลายักษ์

2.2 เร่งสร้างนวัตกรรมบริการและการท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูง (High valued services) ซึ่งมีความหลากหลาย นำไปสู่การพัฒนาและสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวสำหรับวิถีชีวิตใหม่ (New normal) โดยใช้ความโดดเด่นของทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย เน้นประสบการณ์ การเรียนรู้ ผสมผสานวิถีชีวิต เช่น ท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงวัฒนธรรม

2.3 ส่งเสริมให้พัฒนาการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย

¹³แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2566-2570 (ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล) (2564,กันยายน)

โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณสุขโรค รวมทั้งพัฒนากำลังคนด้านการท่องเที่ยว และส่งเสริมด้านการตลาดประชาสัมพันธ์ในระดับโลก เพื่อยกระดับรายได้จากการท่องเที่ยว

2.4 ผลักดันให้เกิดการเกษตรยั่งยืน (Sustainable Farming) และเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farming) อย่างครบวงจร ให้มีผลิตผลและมีมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน เพื่อความมั่นคงทางอาหาร และสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2.5 พัฒนาและเสริมสร้างทักษะด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนา SME ให้เป็นผู้ประกอบการแบบ Smart Enterprise ทักษะการใช้เทคโนโลยีในการทำเกษตรรูปแบบใหม่ ๆ รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งโดยการรวมกลุ่มการสร้างตลาดรองรับผลิตผลเกษตร ซึ่งจะสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2.6 พัฒนาให้อันดามันเป็นเมืองอัจฉริยะและน่าอยู่ (Andaman Smart and Livable City) โดยยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม สิ่งอำนวยความสะดวก เน้นความปลอดภัย ด้วยเทคโนโลยีล้ำสมัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.7 พัฒนาทักษะให้คนมีสมรรถนะสูงและมีความรับผิดชอบต่อสังคม กระจายรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำเป็นสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนและสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

2.8 ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาาระบบสาธารณสุข โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ป้องกันและเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่อยุบัติและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาครัฐ

3. เป้าประสงค์รวม (Objectives)

3.1 เพื่อให้ผู้ประกอบการ บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สามารถฟื้นตัวกลับมาได้อย่างรวดเร็ว

3.2 เพื่อยกระดับการพึ่งพาตนเองภายในท้องถิ่น เน้นการสร้างเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ ๆ ที่หลากหลาย เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวเน้นมูลค่าที่มีมาตรฐานและปลอดภัย การใช้การเกษตรยั่งยืนและเกษตรแนวใหม่อย่างครบวงจร เพื่อเพิ่มมูลค่าในการผลิตของห่วงโซ่มูลค่า (Value chain) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

3.3 เพื่อให้สังคมมีความสุขถ้วนหน้า ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง มีความมั่นคงในทุกมิติ มีความยืดหยุ่นสามารถนำพาตนเองและครอบครัวให้ก้าวผ่านวิกฤติต่าง ๆ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น(Resilience)

3.4 เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารภาครัฐที่ตอบสนองกับความต้องการของประชาชน

4. ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic Positioning) จากการวิเคราะห์จุดแข็งและความพร้อมของแต่ละจังหวัดในกลุ่มอันดามัน โดยแยกเป็นศักยภาพพร้อม และศักยภาพเฉพาะจังหวัด จึงกำหนดจุดยืนของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ดังนี้

4.1 World Class Wellness Tourism แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยทรัพยากรธรรมชาติระดับโลก

4.2 Sustainable High-Value Agriculture แหล่งเกษตรกรรมมูลค่าสูงที่ยั่งยืน เพื่อความมั่นคงทางอาหาร ปลอดภัย และยั่งยืน

4.3 Andaman Seafood Paradise แหล่งอาหารประมงทะเลชั้นนำของประเทศ

ที่มา: แผนพัฒนาภาคกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2566-2570 (ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล)(2564,กันยายน)

5. ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2566-2570

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : ฟื้นฟูเศรษฐกิจ และเยียวยาผู้ประกอบการ บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและกิจการต่อเนื่องอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

แนวทางการพัฒนาที่ 1.1 สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาแนวทางในการฟื้นฟูเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ

- 1) ขยายเวลาการพักชำระหนี้ ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์และธนาคารเฉพาะกิจ รวมถึงลดดอกเบี้ยให้ระหว่างการพักหนี้
- 2) สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) สำหรับฟื้นฟูกิจการท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่องในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19
- 3) เร่งศึกษาพฤติกรรม ความคาดหวังของนักท่องเที่ยว ที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังการระบาดของ COVID-19 เพื่อพัฒนามาตรฐานและรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ ๆ (New normal tourism)
- 4) จัดตั้งกองทุนระดับท้องถิ่นเพื่อเยียวยา ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบด้วยมาตรการสร้างแรงจูงใจด้านภาษี
- 5) เร่งสร้างความเข้มแข็งแก่เครือข่ายชุมชนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการกับวิกฤติเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง

แนวทางการพัฒนาที่ 1.2 เร่งสร้างความเชื่อมั่น ความปลอดภัย Surveillance และการบริการที่เป็นมาตรฐานให้กับนักท่องเที่ยว ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย

- 1) เร่งยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและสุขอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว
- 2) ยกกระดับมาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามแนวทางความปลอดภัยด้านสุขอนามัย
- 3) เร่งรัดการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่น การประกอบกิจการที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย หรือการหลอกลวงนักท่องเที่ยว เป็นต้น
- 4) เร่งจัดการบริหารระบบบริการสาธารณสุข ให้สามารถรองรับสภาวะวิกฤติใหม่ได้อย่างฉับไวและเพียงพอ เช่น การฉีดวัคซีนป้องกัน Covid-19 เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่

แนวทางการพัฒนาที่ 1.3 เร่งการจ้างงาน เพิ่มทักษะอาชีพ การตลาดดิจิทัล บุคลากร ด้านท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

- 1) เร่งการจ้างงาน ผู้ว่างงาน ผู้ได้รับผลกระทบจาก Covid-19
- 2) ฝึกอบรมอาชีพใหม่ หรือเพิ่มทักษะใหม่ ๆ

แนวทางการพัฒนาที่ 1.4 ถอดบทเรียนจากโมเดลต่าง ๆ ทั้งจากในและต่างประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมและป้องกัน

1) ศึกษาผลการดำเนินงาน จุดอ่อน จุดแข็ง (Pros & Cons) ของโมเดลการป้องกัน และแก้ปัญหาในต่างประเทศหรือเมืองที่มีความใกล้เคียงกันเพื่อนำมาออกแบบแนวทางที่เหมาะสม เช่น Phuket Tourism Sandbox สนับสนุนให้เกิดโอกาสและแนวทางใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในท้องถิ่น เพื่อลดการพึ่งพาเศรษฐกิจโลก

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : สนับสนุนและพัฒนากการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนาที่ 2.1 พัฒนาและฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานความปลอดภัย

- 1) พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐานให้มีศักยภาพรองรับการท่องเที่ยวเน้นคุณค่า
- 2) พัฒนาและยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและสุขอนามัยสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว
- 3) เพิ่มประสิทธิภาพระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและรองรับภัยพิบัติและสาธารณภัยด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- 4) พัฒนาระบบมาตรฐานความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
- 5) ฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- 6) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างชาญฉลาด
- 7) เชื่อมโยงการคมนาคมทั้งทางบก ทางอากาศและทางทะเล ที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเมืองรองกับแหล่งท่องเที่ยวเมืองหลัก
- 8) วางแผนและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค อาทิ พลังงานไฟฟ้า น้ำอุปโภค บริโภค ให้เพียงพอต่อการขยายตัวของแหล่งท่องเที่ยวและเศรษฐกิจในอนาคต
- 9) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเสียจากครัวเรือนและกิจกรรมด้านเศรษฐกิจอย่างครบวงจร เช่น น้ำเสีย ขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม Re-use, Recycle
- 10) พัฒนาระบบผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้สอดคล้องต่อความต้องการของท้องถิ่นและการพัฒนาที่สมดุล เพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง และการเป็นบ้านหลังที่สอง (Second home) ของชาวไทยและชาวต่างชาติ

แนวทางการพัฒนาที่ 2.2 วิจัยและพัฒนานวัตกรรมการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- 1) ร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ พัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ๆ การท่องเที่ยวเน้นคุณค่า
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพยากรณ์แนวโน้มทิศทางและรูปแบบการท่องเที่ยวในอนาคต
- 3) ศึกษา วิจัย และสร้างมาตรการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานตามความสามารถในการรองรับ (Carrying Capacity) ในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดอันดามัน

- 4) วางแผนการพัฒนายุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว
- 5) พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารและสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อสร้างการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
- 6) วางระบบการบริหารจัดการ สร้างความสมดุล การขยายตัวและการเติบโตของนักท่องเที่ยวและการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว
- 7) ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจบนฐานการรักษาสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว
- 8) จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะลงทุนในด้านท่องเที่ยวอันดามัน

แนวทางการพัฒนาที่ 2.3 พัฒนากำลังคนด้านการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ

- 1) พัฒนาหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ให้ตอบโจทย์ความต้องการของอุตสาหกรรมและผู้เรียน
- 2) พัฒนาบุคลากร ผู้ประกอบการให้มีทักษะการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยวเน้นคุณค่า
- 3) จัดตั้งศูนย์หรือสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว
- 4) พัฒนาทักษะภาษา Reskill/Upskill ประชาชนในพื้นที่เพื่อเป็นฐานทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาที่ 2.4 พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่สร้างสรรค์หลากหลาย ตอบสนองการท่องเที่ยววิถีใหม่ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- 1) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ๆ ที่เน้นคุณภาพ และเพิ่มมูลค่าจากฐานทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายและมีชื่อเสียงระดับโลก (World Class Value-Based Tourism) Satun Geo-Park, Phuket Gastronomy city, อ่าวเจมส์บอนด์ ฯลฯ เช่น Romantic Andaman Route, Andaman Go Green
- 2) กำหนดจุดเน้นเพื่อพัฒนาสู่การท่องเที่ยวระดับโลก โดยเชื่อมโยงจุดแข็งในพื้นที่และกิจกรรมระหว่างกลุ่ม เช่น เส้นทางท่องเที่ยวเชิงกีฬาอันดามัน การเชื่อมโยงสปากับเชิงการแพทย์ (Andaman Health Tourism)
- 3) สร้างการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเน้นคุณค่า
- 4) สนับสนุนให้มีระบบติดตาม ระบบการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- 5) สร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ๆ รวมทั้งศึกษาและเสนอการปรับปรุงร่างกฎหมายที่สนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาที่ 2.5 ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวในระดับโลกและสร้างความหลากหลายของช่องทางการขาย ลดการพึ่งพาแพลตฟอร์มผู้ขายจากต่างประเทศ

- 1) ผลักดัน ขับเคลื่อน และเตรียมความพร้อมการเป็นเจ้าภาพจัดงานระดับโลกและภูมิภาค อาทิ Specialized Expo 2028, ASEAN Games การประชุมวิชาการนานาชาติในสาขาต่าง ๆ
- 2) พัฒนาและยกระดับตลาดการท่องเที่ยวในทุกสาขาให้มีศักยภาพต่อการแข่งขันในตลาดโลก
- 3) ใช้ข้อมูล Big data วิเคราะห์ในการสร้างภาพลักษณ์และจัดการข้อร้องเรียนด้านการท่องเที่ยว การบริการ ให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม

- 4) การเชื่อมโยงการบริการระหว่างธุรกิจการท่องเที่ยวในแต่ละรูปแบบและผู้เล่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้แพคเกจที่สร้างสรรค์และน่าสนใจ
- 5) ขยายตลาดโดยสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงวิสาหกิจท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในกลุ่มจังหวัด เช่น ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกับท่องเที่ยวชุมชน
- 6) ในการท่องเที่ยวแต่ละแบบ เชื่อมโยงธุรกิจที่เกี่ยวข้องให้เกิดประสิทธิภาพเพื่อบริการที่ดีและยุติธรรมต่อนักท่องเที่ยว เช่น ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ทำการเชื่อมโยงการบริการเชิงการแพทย์ การบริการสปา การบริการรถเช่า ของฝาก ฯลฯ
- 7) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ และส่งเสริมการนำข้อมูลสารสนเทศและงานวิจัยมาใช้ในการพัฒนา
- 8) เชื่อมโยงเครือข่ายทางการท่องเที่ยว การค้าและบริการกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน
- 9) พัฒนาความสัมพันธ์กับต่างประเทศในรูปแบบบ้านพี่เมืองน้องหรือแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมและเป็นฐานเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
- 10) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการท่องเที่ยวเน้นการสื่อสารที่เป็นจุดแข็งและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 11) พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่สนับสนุนการเติบโตด้านการตลาดท่องเที่ยวในอนาคต

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : ส่งเสริมการเกษตรยั่งยืนและเกษตรสมัยใหม่ให้มีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาที่ 3.1 พัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์ ระบบสาธารณูปโภคที่สนับสนุนการเกษตรสมัยใหม่และเกษตรยั่งยืนอย่างครบวงจร

- 1) ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อให้เกิดสมดุลและเพิ่มมูลค่าการเกษตร
- 2) พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจรและยั่งยืน จัดทำโครงการธนาคารน้ำใต้ดินอย่างจริงจังและเร่งด่วน
- 3) ส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดิน สนับสนุนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อเกษตรกรรม
- 4) พัฒนาระบบการขนส่ง (Logistic) ผลผลิตทางการเกษตร อาหารทะเล ทั้งทางบกทางราง ทางอากาศ ทางน้ำให้มีประสิทธิภาพและราคาที่แข่งขันได้
- 5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเสียจากการเกษตร เช่น น้ำเสีย ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

- 6) ส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก พลังงานสะอาด เพื่อลดต้นทุนการเกษตร

แนวทางการพัฒนาที่ 3.2 วิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรยั่งยืนด้วยศาสตร์พระราชาและหลักการเศรษฐกิจ BCG

- 1) พัฒนาสินค้าประมงและสัตว์น้ำมูลค่าสูง ให้เป็นผลิตภัณฑ์เรือธงของอันดามัน (Andaman Seafood Paradise)
- 2) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอาหาร การเกษตรสมัยใหม่ ตามแนวทางการสร้างเศรษฐกิจ BCG และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ประชาชน
- 3) ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาและคัดเลือกสายพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ และพัฒนากระบวนการเพาะปลูกหรือเก็บเกี่ยวอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
- 4) วิเคราะห์ข้อมูลและวางแผนการผลิตเพื่อตอบสนองความมั่นคงทางอาหารของกลุ่มจังหวัดอันดามัน และตอบสนองการท่องเที่ยวของกลุ่มในอนาคตก
- 5) ส่งเสริมการผลิตและการตรวจรับรองสินค้าเกษตรให้ได้ตามระบบมาตรฐานและมีความปลอดภัย

6) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม งานวิจัย และการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่

7) ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการโรงงาน/ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ตามแนวทางและกระบวนการที่วางไว้

8) ศึกษาข้อปัญหาทางกฎหมายที่ส่งผลการพัฒนาเกษตรกรรม การประมง การปศุสัตว์และดำเนินแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

9) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการข้อมูลสารสนเทศการเกษตร เพื่อให้บริการแก่เกษตรกร

แนวทางการพัฒนาที่ 3.3 พัฒนาเกษตรกรยุคใหม่ (Smart Farmers) และส่งเสริมการรวมกลุ่ม

1) พัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายการทำงานให้มีทักษะและศักยภาพในการทำเกษตรสมัยใหม่

2) พัฒนาองค์ความรู้ในการวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ด้านการตลาดทางการเกษตร

3) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบสหกรณ์วิสาหกิจชุมชน หรือรูปแบบบริษัทประชารัฐ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับทุกกลุ่ม

4) สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติ เพื่อไปประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เกษตรกรรายอื่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาที่ 3.4 พัฒนาและยกระดับการทำเกษตร และอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตร ด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

1) ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งและการทำประมงพื้นบ้าน เพื่อเป็นแหล่งอาหารทะเลระดับโลก (Andaman Seafood Paradise)

2) ส่งเสริมภาคการเกษตรให้ใช้เทคโนโลยีช่วยในการผลิตและแปรรูปอย่างครบวงจรเพื่อลดต้นทุนและได้ผลผลิตที่มีมูลค่าสูง ในลักษณะ Smart Farming หรือ Precision Agriculture การทำเกษตรแม่นยำโดยใช้เทคโนโลยี IoT

3) ส่งเสริมให้ทำเกษตรยั่งยืนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและสามารถพึ่งพาตนเองได้ เกิดความมั่นคงทางอาหาร ความเข้มแข็งของเกษตรกร การหมุนเวียนของเศรษฐกิจในชุมชน BCG Economy ด้วยหลักศาสตร์พระราชา

4) ส่งเสริมการแปรรูป ต่อยอดผลผลิตทางการเกษตรสู่อุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่นอุตสาหกรรมถั่วมีย่าง

5) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์ให้กับเกษตรกรอย่างครบวงจรโดยเฉพาะแพะ

6) จัดหาแหล่งทุน สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำกองทุน และวางแผนบริหารต้นทุนการเกษตรแนวใหม่

7) ส่งเสริมการจัดโซนนิ่งสินค้าเกษตรที่เป็นสินค้าสำคัญของจังหวัด และ/หรือสินค้าเกษตรทางเลือกให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ให้ดำเนินการได้ครบห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงทุกจังหวัดอันดามัน

8) ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนความร่วมมือภาคการเกษตรสร้างเป็นเครือข่ายเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง

แนวทางการพัฒนาที่ 3.5 ยกระดับและพัฒนาแนวทางการตลาดสำหรับสินค้าเกษตรสู่ตลาดโลก

- 1) ส่งเสริมและผลักดันให้มีศูนย์กลาง หรือ Digital Platform ด้านการค้าผลิตผลทางการเกษตรเพื่อเชื่อมโยงและกระจายสินค้าไปสู่ภูมิภาคทั้งใน (SEC) และต่างประเทศ
- 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ปัญหาาราคาผลผลิตตกต่ำและวางแผนทางการเติบโตอย่างยั่งยืน
- 3) ส่งเสริมการเป็นประตูการค้าฝั่งตะวันตก การลงทุน ด้านสินค้าการเกษตร เชื่อมโยงการค้าชายแดน บนฐานโครงสร้างการคมนาคมที่หลากหลายกับประเทศเพื่อนบ้านอินเดีย บังคลาเทศ ศรีลังกา เมียนมา เช่น ศูนย์กระจายสินค้าทางการเกษตรศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรแปรรูป โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ
- 4) สร้างกิจกรรมการค้าระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค เช่น มหกรรมเกษตรแฟร์ มีตลาดกลางระดับจังหวัด แลกเปลี่ยนสินค้า มหกรรมสินค้าไทยเมียนมาร์ ตลาดชายแดน ระดับกลุ่มจังหวัด
- 5) สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร
- 6) พัฒนาระบบและบริหารจัดการเครือข่าย เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายและสถาบันเกษตรกรในกลุ่มจังหวัด
- 7) ส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันเกษตรกรให้มีขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจ และช่วยเหลือสมาชิกในด้านการผลิตและการตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การพัฒนาสังคมและความมั่นคงในทุภูมิภาค

แนวทางการพัฒนาที่ 4.1 ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการ ให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างทั่วถึง ยั่งยืน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย

- 1) ปรับปรุงระบบบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ให้สามารถดำเนินชีวิต ธุรกิจ การใช้น้ำภาคอุตสาหกรรม ได้อย่างต่อเนื่องและเพียงพอ
- 2) ปรับปรุงและวางแผนระบบไฟฟ้าให้มีความเสถียร เพียงพอ และทั่วถึง รองรับขยายตัวของเมืองและเศรษฐกิจในอนาคต
- 3) ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งมวลชน ที่มีมาตรฐานปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยเทคโนโลยีอันชาญฉลาด (Smart mobility) เพื่อสร้างสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค เช่น โครงการรถไฟฟ้ารางเบา
- 4) ส่งเสริมการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตให้ทั่วถึง เพื่อรองรับสังคมแห่งการเรียนรู้ การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ (e-Learning) และการดำเนินชีวิตวิถีใหม่
- 5) สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกแบบผังเมือง และโครงสร้างทางกายภาพให้สามารถรองรับคนทุกกลุ่ม ทั้งผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส (Universal design) และการส่งเสริมสุขภาพของคนทุกช่วงวัย เช่น สถานที่ออกกำลังกาย ทางจักรยาน
- 6) ส่งเสริมการเปิดประตูการค้า การลงทุน และการขนส่งระดับภูมิภาค ด้วยการคมนาคมหลากหลายรูปแบบเชื่อมโยงต่อยอดเป็นศูนย์กลางทางการค้า เช่น Marina hub พัฒนาเป็นเส้นทางทางทะเลเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน มาเลเซีย พม่า และภูมิภาคอื่น ๆ ในโลก SEC สนามบินนานาชาติ ท่าเทียบเรือน้ำลึก ท่าเรือระนอง และถนนที่เชื่อมต่อกัน

แนวทางการพัฒนาที่ 4.2 บริหารจัดการพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ ให้มีความสมดุลและยั่งยืน

- 1) บริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนการสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนจากขยะและสิ่งเหลือใช้

2) แก้ปัญหาการจัดการน้ำ เสียให้มีการกำจัดอย่างถูกวิธี ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม และสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้

3) ลดปัญหาและวางแผนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate change)

4) อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง บริหารการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล ตาม Carrying capacity ในภาพรวมของชายฝั่งทะเลอันดามัน

5) สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในระดับครัวเรือนและชุมชนเพื่อลดการพึ่งพาพลังงานจากฟอสซิล เช่น Solar roof การสร้างโรงไฟฟ้าชุมชนรณไฟฟ้า แก๊สชีวมวล

6) สร้างจิตสำนึกและส่งเสริมให้เกิดกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการแก้ปัญหาขยะ น้ำเสีย และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การสร้างต้นแบบ Best Practice ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม ระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อบริหารจัดการ ติดตาม และเฝ้าระวัง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8) ยกระดับความร่วมมือระดับนานาชาติ เพื่อพัฒนานโยบายและกลไกในการบริหารจัดการมลพิษไร้ขอบเขตอย่างยั่งยืน เช่น P.M. 2.5

9) จัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีงบประมาณในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อันดามันอย่างคล่องตัวและทันเหตุการณ์

แนวทางการพัฒนาที่ 4.3 พัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัย เพื่อสร้างโอกาสในการแข่งขัน มีความยืดหยุ่น (Resilience) และมีทักษะในศตวรรษที่ 21

1) พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสูง เป็นแรงงานแก้ปัญหา (Knowledge worker) เพิ่มโอกาส ในการประกอบอาชีพใหม่ ๆ (Reskill/New skill) ตอบโจทย์ความต้องการและการพัฒนาแห่งอนาคต เช่น ธุรกิจเกี่ยวกับดิจิทัล (e-Sport, Data Science, AI) ธุรกิจเกี่ยวกับสุขภาพ (การดูแลผู้สูงอายุ เครื่องมือแพทย์ สมุนไพร กัญชา) โลจิสติกส์วิศวกรรมอุตสาหกรรม เป็นต้น

2) พัฒนาทักษะคนทุกช่วงวัยให้สูงขึ้น (Up-skill) สร้างโอกาสในการเข้าถึงความรู้ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และเปิดโอกาสสู่สาขาอาชีพใหม่ ๆ

3) พัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สามารถแข่งขันในระดับสากลปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง และใช้โอกาสจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Resilience)

4) พัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ให้ตอบโจทย์ความต้องการของอุตสาหกรรม และการอยู่ร่วมกันกับชนหลายชาติ หลายวัฒนธรรม (พหุวัฒนธรรม)

5) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม (Digital literacy) เช่น การใช้ Socialmedia, e-Commerce อย่างปลอดภัยและมีวิจารณญาณ เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเอง

6) พัฒนาและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิทักษ์รักษาเกียรติภูมิ ประโยชน์ของชาติและสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ความเป็นไทย จิตสาธารณะ วินัยความรับผิดชอบ และซื่อสัตย์สุจริต

แนวทางการพัฒนาที่ 4.4 ลดความเหลื่อมล้ำเพื่อสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค

1) ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มคนยากจนกลุ่มเปราะบาง และกลุ่มผู้มีภาวะพึ่งพิงสูง ให้เข้าถึงบริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานการศึกษาได้อย่างทั่วถึง เพื่อสร้างสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค

2) ส่งเสริมอาชีพกลุ่มเปราะบางกลุ่มคนยากจน ไร้บ้าน ให้มีที่ยืนในสังคมและพึ่งตนเองได้

3) ส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินที่อยู่อาศัย

4) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการสำรวจ วิเคราะห์ บริหารจัดการ เชื่อมโยงการพัฒนาความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย และเพิ่มคุณภาพชีวิตให้แก่กลุ่มเปราะบาง

5) พัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐ ให้สามารถเฝ้าระวัง ป้องกัน และติดตามปัญหาด้านสังคม ความรุนแรงในครอบครัว การดูแลกลุ่มคนยากจน กลุ่มเปราะบาง และกลุ่มผู้มีภาวะพึ่งพิงสูง

6) บูรณาการความร่วมมือด้านกฎหมายและการใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างมาตรการในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ด้อยโอกาส ชาดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย

แนวทางการพัฒนาที่ 4.5 สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม ด้วยพื้นฐานครอบครัวที่อบอุ่น และหลักการ “บวร” เพื่อคุณภาพชีวิต สังคมที่ดีและยั่งยืน

1) ส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจตาม BCG Economy Model เพื่อดึงดูดเชิงด้านความหลากหลายของทรัพยากรทั้งในทะเลและบนบกของอันดามันร่วมกับวัฒนธรรมอันดามันสู่เศรษฐกิจในท้องถิ่นที่ยั่งยืน โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต สร้างความมั่นคงให้แก่ชุมชนอย่างทั่วถึงได้

2) ส่งเสริมและสนับสนุนเศรษฐกิจระดับท้องถิ่น ให้เข้มแข็ง เติบโตอย่างต่อเนื่อง และมั่นคงเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันจากผลกระทบของเศรษฐกิจมหภาค เช่น วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม โครงการหนึ่งโรงแรมหรือหนึ่งผู้ประกอบการหนึ่งชุมชน

3) พัฒนา SME วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม ให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่

4) จัดตั้งกองทุนเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา อบรมอาชีพใหม่ และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน เพื่อลดการพึ่งพางบประมาณภาครัฐ และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการภาครัฐ

5) สร้างสถาบันครอบครัวที่เข้มแข็งเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม ลดปัญหาครอบครัวแห้วกลาง แยกแยก ปัญหาหย่าร้าง ปัญหายาเสพติด

6) ป้องปรามและปราบปรามการใช้อาเสพติด และรณรงค์ให้เห็นถึงโทษของยาเสพติดโดยใช้สื่อที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย

7) วางแผนแก้ปัญหาสังคมผู้สูงอายุอย่างจริงจัง เร่งสนับสนุนสุขอนามัย สร้างความเชื่อมั่นและแรงจูงใจในการมีบุตรเพิ่ม เพื่อลดภาระของคนวัยทำงานในอนาคต เช่น เพิ่มอัตราการรอดชีวิตของทารกแรกเกิด พัฒนาคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่น

8) ส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย สุขอนามัย เพื่อสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ

9) ยกระดับกลไกความร่วมมือจากทุกภาคส่วน สภาพลเมือง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กฎหมาย และการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกช่วงวัย ในการสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนให้สถาบันครอบครัว ลดปัญหาการค้ำมนุษย์ เช่น การจัดค่ายพัฒนาเยาวชนการทำงานแบบรัฐร่วมราษฎร์ หลักการทำงานร่วมกันแบบ บวร (บ้าน วัด โรงเรียน)

แนวทางการพัฒนาที่ 4.6 เตรียมความพร้อมป้องกัน และรับมือการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ

1) ใช้กลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐและประชาชน สร้างมาตรการป้องกันความเสี่ยงการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการแก้ปัญหาจากภัยพิบัติ โรคอุบัติใหม่และวิกฤตต่าง ๆ รวมทั้งความไม่สงบ ในประเทศเพื่อนบ้าน

2) พัฒนาระบบการแพทย์แม่นยำทันสมัย รักษาโรคซับซ้อน กลไกการบริหารจัดการวัคซีนและเพิ่มบุคลากรทางการแพทย์เพื่อรองรับโรคอุบัติใหม่ ภัยพิบัติ และการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

- 3) พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อประเมินความเสี่ยงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน
- 4) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการป้องกัน แก้ปัญหาอาชญากรรมและอุบัติเหตุต่าง ๆ
- 5) พัฒนาทุนมนุษย์ให้สามารถปรับตัว ยืดหยุ่น เรียนรู้และปรับตัวเข้ากับสิ่งใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว (Resilience)

แนวทางการพัฒนาที่ 4.7 การบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ

- 1) ผลักดันโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ฝั่งอันดามัน เพื่อสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวเกษตรกรรม ดิจิทัล และอุตสาหกรรมในอนาคต
- 2) พัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ประชาสังคม โดยจัดกิจกรรมที่สร้างความร่วมมือ บูรณาการทุกภาคส่วน
- 3) กำหนดให้จังหวัดในฝั่งอันดามันเป็นเขตปกครองตนเอง เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารมิติต่าง ๆ
- 4) ส่งเสริมช่องทางตรวจสอบ และเพิ่มความโปร่งใสในการใช้งบประมาณของภาครัฐ
- 5) สร้างศูนย์การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ติดตามและคาดการณ์ในการบริหารจังหวัดในอนาคต
- 6) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการแต่ละระดับ

2.17 แผนพัฒนาจังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-2570)¹⁴

1) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

“ระนองเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การเกษตรมูลค่าสูง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต”

2) เป้าประสงค์

- 2.1) เพื่อพัฒนาและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างยั่งยืน
- 2.2) เพื่อพัฒนาการเกษตรมูลค่าสูง สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน
- 2.3) เพื่อยกระดับคุณภาพของประชาชนและพัฒนาจังหวัดระนองให้เป็นเมืองปลอดภัย นานาอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมของชุมชนคนเมืองระนอง เสริมสร้างความเข้มแข็งมั่นคงชุมชนสู่การพึ่งตนเองที่ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.4) เพื่อเสริมสร้าง อนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดระนอง
- 2.5) เพื่อสร้างการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ โดยเชื่อมโยงการค้ากับกลุ่มประเทศ BIMSTEC และอาเซียน

3) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

- 3.1) อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว
- 3.2) ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนการผลิตขององค์กรเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร
- 3.3) อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมสำคัญต่อประชากรแสนคน
- 3.4) ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้จังหวัดระนองที่ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู
- 3.5) มูลค่าการค้าชายแดนไทย-เมียนมาไม่น้อยกว่า 16,000 ล้านบาท/ปี

¹⁴แผนพัฒนาจังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-2570) (2564,กันยายน)

4) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดและแนวทางการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย 5 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและชุมชนอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

- 1.1) แหล่งท่องเที่ยวและระบบบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
- 1.2) วิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและแพทย์ทางเลือก
- 1.3) พัฒนากิจกรรมและบริการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายและสร้างสรรค์
- 1.4) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการตลาดด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาการเกษตรมูลค่าสูง

แนวทางการพัฒนา

- 2.1) พัฒนาคุณภาพวิถีเกษตรกรและส่งเสริมองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง
- 2.2) วิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรสมัยใหม่และเกษตรยั่งยืนด้านศาสตร์พระราชาและหลักการเศรษฐกิจ BCG
- 2.3) พัฒนาและยกระดับการทำเกษตรและอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- 2.4) ยกระดับและพัฒนา แนวทางการตลาดสินค้าเกษตรทันสมัยและหลากหลาย

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพ ชีวิตของประชาชน

แนวทางการพัฒนา

- 3.1) พัฒนาคุณภาพชีวิตวัยทำงานและวัยสูงอายุ ลดอัตราการตายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง และโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันชนิด STEMI
- 3.2) ส่งเสริมการดำเนินงาน “ชุมชนวิถีใหม่ ห่างไกล NCDs” ในชุมชน
- 3.3) ขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 3.4) เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายและระบบบริการอนามัยการเจริญพันธุ์
- 3.5) พัฒนาคุณภาพชีวิตตลอดทุกช่วงวัย
- 3.6) สังคมมีความเข้มแข็งสามัคคีปรองดอง ประชาชนอยู่ดีกินดีและมีความสุข
- 3.7) การสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 3.8) การกำหนดเขตพื้นที่แนวกันชน พร้อมทั้งการจัดทำผังเมือง
- 3.9) พัฒนากลไกเฝ้าระวังแจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

- 4.1) อนุรักษ์ คุ้มครอง ปั่นฟู ส่งเสริมและพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- 4.2) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน
- 4.3) ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- 4.4) การปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การเชื่อมโยงการค้ากับกลุ่มประเทศ BIMSTEC และอาเซียน

แนวทางการพัฒนา

- 5.1) พัฒนาส่งเสริมเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่
- 5.2) พัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากประมง
- 5.3) การแลกเปลี่ยนข้อมูลสินค้าเพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนา
- 5.4) เพิ่มช่องทางการค้าการลงทุนส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ

2.18 แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570 องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง¹⁵

1) เป้าหมายการพัฒนา

“เป็นองค์กรหลักในการรวมพลังเพื่อพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดระนอง ให้เจริญ มั่นคง ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

2) ประเด็นการพัฒนาประกอบด้วย 7 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

เป้าประสงค์

- 1) การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและมีการบูรณาการทุกภาคส่วน
- 2) เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน การแก้ไขปัญหาและวางแผนพัฒนาท้องถิ่น
- 3) การพัฒนาศักยภาพของหน่วยงาน

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 3) พัฒนาศักยภาพของหน่วยงาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2: การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

เป้าประสงค์

- พัฒนาเส้นทางคมนาคม
- การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- การแก้ไขปัญหาการระบายน้ำ

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาเส้นทางคมนาคมให้มีมาตรฐาน
- 2) การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- 3) การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังและการระบายน้ำ
- 4) การจัดวางผังเมืองและใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

เป้าประสงค์

- 1) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกระดับ
- 2) การเสริมสร้างสุขภาพของประชาชนและป้องกันโรคติดต่อ
- 3) การพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้ของประชาชน
- 4) จัดและส่งเสริมการศึกษาและให้ความรู้แก่ประชาชนทุกระดับ
- 5) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว

¹⁵แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570 องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง

แนวทางการพัฒนา

- 1) การเสริมสร้างสุขภาพของประชาชน
- 2) การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
- 3) การพัฒนาการกีฬา จำนวนกีฬาที่จัดการส่งเสริมหรือแข่งขัน
- 4) การจัดเตรียมความพร้อมของสังคมและสวัสดิการแก่เด็กสตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส
- 5) การพัฒนาอาชีพของประชาชน
- 6) การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา
- 7) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเด็ก เยาวชนและประชาชน
- 8) การสร้างเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวและชุมชน

**ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความสงบเรียบร้อย
เป้าประสงค์**

- 1) การเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- 2) การพัฒนาประชาธิปไตย
- 3) การแก้ไขปัญหายาเสพติด

แนวทางการพัฒนา

- 1) ส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 2) การจัดระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 3) การแก้ไขปัญหายาเสพติด
- 4) การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

**ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : การส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
เป้าประสงค์**

- 1) การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ
- 2) การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว
- 2) การพัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว
- 3) การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

**ประเด็นการพัฒนาที่ 6 : การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เป้าประสงค์**

- 1) ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์
- 2) ประชาชนมีจิตสำนึก และหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติ
- 3) การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

แนวทางการพัฒนา

- 1) การสร้างจิตสำนึกของประชาชน
- 2) การพัฒนา ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
- 3) การป้องกันและควบคุมมลพิษ

**ประเด็นการพัฒนาที่ 7 : การอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
เป้าประสงค์**

- 1) การอนุรักษ์ สืบทอด วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2) การจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศาสนา

แนวทางการพัฒนา

- 1) การอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรม ประเพณี อันดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2) การส่งเสริมและทำนุบำรุงศาสนา

2.19 กรอบการพัฒนาการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2561-2579)

กรอบแนวทางการจัดการด้านอาหารฉบับนี้ มุ่งสู่วิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ เป็นแหล่งอาหารที่มีคุณภาพสูง ปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการเพื่อชาวไทยและชาวโลกอย่างยั่งยืน” ประกอบด้วย 4 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

1) ด้านความมั่นคงอาหาร

- 1.1) เร่งรัดปฏิรูปการถือครองที่ดินและการคุ้มครองพื้นที่การเกษตร
- 1.2) จัดการทรัพยากรน้ำ และดินเพื่อการเกษตร และป่าชุมชน
- 1.3) สร้างความสมดุลระหว่างพืชอาหารกับพืชพลังงาน
- 1.4) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตอาหาร
- 1.5) สร้างแรงจูงใจในการทำการเกษตร และเพิ่มจำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่
- 1.6) ส่งเสริมการเข้าถึงอาหารในระดับชุมชนและครัวเรือน
- 1.7) ปรับปรุงและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านสินค้าเกษตรและอาหาร
- 1.8) สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนในการรักษาความมั่นคง

ด้านอาหาร

- 1.9) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดห่วงโซ่อาหาร
- 1.10) จัดระบบเพื่อรองรับความมั่นคงด้านอาหารในภาวะวิกฤติ

2) ด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

2.1) สร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยอาหารให้เป็นมาตรฐานเดียวและส่งเสริมการบังคับใช้
2.2) พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรขั้นต้น (Primary product) ให้มีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐานและคุณค่าทางโภชนาการเพิ่มขึ้น

2.3) เสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการผลิตในระดับชุมชน (Community based) เพื่อป้องกันการสูญเสียและเพิ่มมูลค่าเบื้องต้นให้กับผลผลิต

2.4) เสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการผลิตในระดับอุตสาหกรรม (Industrial based) ทุกระดับ

2.5) ส่งเสริมการค้าและการตลาดผลิตภัณฑ์มาตรฐานทั้งที่มาจากการผลิตในระดับชุมชน

และอุตสาหกรรม

2.6) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยของอาหารของประเทศ

3) ด้านอาหารศึกษา

3.1) ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ และบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในเรื่องอาหารศึกษา

3.2) สนับสนุนให้มีการวิจัยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ด้านอาหารได้

3.3) ให้มีการจัดการองค์ความรู้ในเรื่องอาหารศึกษา และเผยแพร่ความรู้ทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง

3.4) ส่งเสริมให้เกษตรกร และชุมชนมีความรู้ด้านอาหารศึกษาอย่างเหมาะสม

3.5) ส่งเสริมพฤติกรรมบริโภคที่เหมาะสมของบุคคลและชุมชน

4) ด้านการบริหารจัดการ

4.1) ปรับปรุงและเสริมความเข้มแข็งโครงสร้างองค์กรในห่วงโซ่อาหาร

4.2) พัฒนาและปรับปรุงกฎหมายในห่วงโซ่อาหาร

4.3) การพัฒนาฐานข้อมูลและการจัดการ

2.20 แผนแม่บทการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมง (ตามมติคณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ หรือ กนร.)

คณะอนุกรรมการ กนร. ได้มีมติเปิดให้ผู้ใช้งานแรงงานด้านการประมงเข้ามาลงทะเบียนผู้ใช้งานแรงงานพร้อมกับการจัดให้มีการขึ้นทะเบียนเรือ โดยมูลค่าการส่งออกด้านประมงมีมากถึงปีละกว่า 270,000 ล้านบาท ทั้งนี้ได้มีการเชิญภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมหารือเพื่อกำหนดแผนแม่บทและแนวทางปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี (GLP) ซึ่งเป็นระบบมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับจากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ และให้องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) เป็นผู้ตรวจสอบและติดตาม

อย่างไรก็ตาม แผนแม่บทการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมง ประกอบด้วย

1) การขยายผลการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดี หรือ GLP แบบเต็มรูปแบบให้ครอบคลุมทั้งสายการผลิต ตั้งแต่สถานแปรรูปเบื้องต้น โรงงานแปรรูป ฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล และเรือประมง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรือประมงนอกน่านน้ำ เรือประมงพาณิชย์ในน่านน้ำและเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ ที่ควรมีการสอดส่องดูแลอย่างเข้มงวด เนื่องจากเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดด้านแรงงาน

2) การจัดทำ GLP Platform ร่วมกันกับกระทรวงแรงงานภายใต้ความร่วมมือกับองค์การแรงงานต่างประเทศหรือ ILO เพื่อให้เป็นศูนย์กลางของการขยายผล GLP ในภาคประมงอย่างยั่งยืน

3) จัดระเบียบเรือประมงไทยเพื่อป้องกันการประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU) และการค้ามนุษย์ในภาคการประมง ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการออกหน่วยเคลื่อนที่ หรือ Mobile Unit ร่วมกับกรมเจ้าท่าในการจดทะเบียนเรือ เพื่อเร่งรัดให้ผู้ประกอบการเรือประมงมาขอจดอาชญาบัตรทำการประมงให้ถูกต้องกับกรมประมง

4) สนับสนุนการบูรณาการตรวจร่วมเรือประมงและแรงงานประมง

5) การตรวจตราเรือประมงพาณิชย์ในน่านน้ำที่เข้า – ออกจากท่า

6) การสนับสนุนจากกองทัพเรือ ช่วยตรวจตราเรือประมงร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะ Joint Patrol เพื่อสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันและปราบปรามการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU) และปัญหาการค้ามนุษย์บนเรือประมงนอกน่านน้ำ

7) จัดการฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่รัฐและผู้ประกอบการเรือประมงในเรื่องที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ควบคู่ไปด้วย

8) การส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่นต่อสินค้าประมงของไทยในต่างประเทศผ่านการประชุมหรือแสดงสินค้าและอาหารทะเลต่าง ๆ รวมถึงกรมประมงได้มีการจัดทำเว็บไซต์ Good Fisheries Labour Practices (GLP)

2.21 ไทยแลนด์ 4.0

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่แบ่งออกเป็น 4 ยุค คือ Thailand 1.0 ยุคแรกจะเน้นภาคเกษตร Thailand 2.0 เน้นภาคอุตสาหกรรมเบา และ Thailand 3.0 เน้นภาคอุตสาหกรรมหนักและการส่งออก ทั้ง 3 โมเดลที่ผ่านมา ทำให้ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศ “รายได้ปานกลางชั้นสูง” แต่ก็หยุดอยู่แค่นั้น “หยุดนานจนเกินไป” ทำให้มีแนวคิด **Thailand 4.0** คือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอันหมายความว่าเราจะเปลี่ยนจากการผลักดันสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรมทุกอย่างจะต้องมีเรื่องราวมีคุณค่าและมูลค่า จะต้องผูกโยงกับเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น โดยเฉพาะภาคเกษตร “เราจะเปลี่ยนจากเกษตรแบบดั้งเดิมสู่เกษตรสมัยใหม่ เน้นบริหารจัดการและเทคโนโลยีเตรียมปั้นเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ ทั้งยังเป็นเกษตรกรที่มีฐานะร่ำรวย”

โดยรัฐบาลจะใช้นโยบาย “**ประชารัฐ**” คือการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน “เป้าหมายที่ได้จากโมเดลนี้คือเปลี่ยนประเทศไทยที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศ “รายได้ปานกลางชั้นสูง” ให้กลายเป็นกลุ่ม “ประเทศที่มีรายได้สูง” ด้วยนวัตกรรมที่ช่วยยกระดับคุณภาพของเศรษฐกิจ จากกลไกต่างๆ เน้นการนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ ผสมกับภูมิปัญญาต่างๆ” รัฐบาลหวังจะใช้ภาคเกษตรเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เพราะ “**เกษตร คือ**

ประเทศไทย”เป็นจุดเริ่มต้นของเศรษฐกิจต่างๆมากมาย เช่น อาหาร พลังงาน ฯลฯ “ประเทศไทยจะต้องขับเคลื่อนด้วยภาคเกษตร” ประเทศไทย 4.0 จึงเป็นการเปลี่ยนผ่านทั้งระบบใน 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ

1) เปลี่ยนจากอุตสาหกรรมดั้งเดิม (Traditional Farming) ในปัจจุบัน ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรต้องร่ำรวยขึ้น และเป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur)

2) เปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMEs ที่มีอยู่ที่รัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง

3) เปลี่ยนจาก Traditional Servicers ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่ High Value Servicers

4) เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง

3. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

3.1 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

3.2 เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำคำของบประมาณของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

3.3 เพื่อเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงไปสู่แหล่งงบประมาณ และการติดตามแผนงาน/โครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

4. คำนิยาม

แผนพัฒนาจังหวัดหมายความว่า รายการเกี่ยวกับโครงการ แผนงานต่างๆของจังหวัดที่จำเป็นต้องจัดทำ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของจังหวัดในอนาคต

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดหมายความว่าแผนซึ่งแสดงถึงทิศทางแนวทางและเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคตที่มีความสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ประเด็นการเกษตร) การพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแผนพัฒนาจังหวัด โดยแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นการพัฒนา แนวทางการพัฒนา และโครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

5. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัดเป็นการกำหนดภาพรวมทิศทางแนวทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดตั้งนั้น ในการจัดทำจะต้องคำนึงถึงสิ่งดังต่อไปนี้

5.1 การสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 นโยบายรัฐบาลแผนการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดรวมทั้งสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส สภาพปัญหาความต้องการของเกษตรกรและภาคส่วนต่างๆในจังหวัด

5.2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จะต้องผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีการรับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ที่มีต่อแผนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้แทนหน่วยงานใน-นอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันเกษตรกร สภาเกษตรกรจังหวัด ผู้แทนเกษตรกร ฯลฯ

5.3 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ต้องมีการทบทวนและปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของทุกบริบทเป็นประจำทุกปี

กระจายอยู่ในทะเลอันดามัน จำนวน 62 เกาะ และมีแม่น้ำกระบุรีกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา นอกจากนี้ ยังมีน้ำต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่ คลองจั่น คลองลำเลียง และคลองละอุ่น ทำให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวเหมาะสมกับการทำการเกษตร

ตารางที่ 1 ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่

ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่	จำนวน (ไร่)
พื้นที่ราบ เกือบราบ มีความลาดชัน 0-2%	288,580
พื้นที่ราบลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชันเล็กน้อย (2-8%)	756,170
พื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน ได้แก่ พื้นที่ซึ่งมีความลาดชันปานกลาง (8-16%)	590,590
พื้นที่ที่เป็นเขา เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมาก คือ 16-35%	380,722
พื้นที่สูงชัน ได้แก่ พื้นที่ที่มีความลาดชัน 35-50%	42,050
พื้นที่สูงชันมาก ได้แก่ พื้นที่ที่มีความลาดชัน 50-70%	1,954
พื้นที่สูงชันมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่า 75%	1,212
รวม	2,061,278

1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดระนองเป็นจังหวัดที่ได้ชื่อว่า “ฝนแปดแดดสี่” เนื่องจากอยู่ทางด้านตะวันตก และติดกับทะเลอันดามัน จึงได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ทำให้มีเมฆมากและฝนตกทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามบริเวณชายฝั่งทะเลจังหวัดระนอง และเทือกเขาด้านรับลมจะมีฝนมากกว่าบริเวณอื่น โดยปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 4,068.4 มิลลิเมตรต่อปี มีฝนตกประมาณ 196 วันเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนสิงหาคมซึ่งมีฝนรวมเฉลี่ย 789.1 มิลลิเมตรและมีฝนตกเฉลี่ย 28 วัน ฝนตกในแต่ละปีประมาณ 8 เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน – พฤศจิกายน หรือบางปีมากกว่าและตกมากที่สุดในช่วงเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม เฉลี่ยช่วงนี้เดือนละ 25.02 วัน อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.2 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดที่เคยวัดได้ 39.6 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.6 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดที่เคยวัดได้ 16.1 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 27.1 องศาเซลเซียส

1) ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดระนอง แบ่งตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทยออกได้เป็น 3 ฤดู คือ **ฤดูร้อน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลาเป็นช่วงว่างของฤดูมรสุมจะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้อากาศร้อนทั่วไป อากาศจะร้อนที่สุดในเดือนเมษายน แต่ไม่ร้อนมากนัก เนื่องจากภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรอยู่ใกล้ทะเล กระแสลมและไอน้ำจากทะเลทำให้อากาศคลายความร้อนลงไปมาก

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม จะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย และร่องความกดอากาศต่ำจะพาดผ่านภาคใต้เป็นระยะๆ ทำให้มีฝนตกมากตลอดฤดู และมีฝนตกชุกที่สุดในรอบปีในเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในระยะนี้จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเย็นและแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้อุณหภูมิลดลงทั่วไปและมีอากาศหนาวเย็น แต่เนื่องจากจังหวัดระนองอยู่ใกล้ทะเลอุณหภูมิจึงลดลงเล็กน้อยเป็นครั้งคราว อากาศจะไม่หนาวเย็นมากนัก และมีฝนจากฝั่งอ่าวไทยข้ามมาตกได้บ้างแต่มีปริมาณและการกระจายไม่มาก

2) ปริมาณน้ำฝน*

ตารางที่ 2 ปริมาณน้ำฝน (เฉลี่ยรายปี) ปี พ.ศ. 2552-2564

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)
2552	367.08
2553	276.27
2554	345.96
2555	463.73
2556	377.90
2557	400.13
2558	299.66
2559	445.60
2560**	392.04
2561**	412.94
2562**	319.06
2563**	253.48
2564**	460.83

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาระนอง, 2565

หมายเหตุ: ** ปริมาณน้ำฝน จำแนกรายเดือน ระหว่าง ปี 2560-2564 แสดงในภาคผนวก

* ข้อมูลนี้เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ไม่สามารถใช้ประกอบนิตกรรมได้

3) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์* (ข้อมูล 13 ปี)

ตารางที่ 3 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด-ต่ำสุด (เฉลี่ยรายปี) ปี พ.ศ. 2552-2564

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิเฉลี่ย (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
2552	34.00	21.70	27.18	95.00	47.83	78.43
2553	33.26	23.21	27.60	95.67	45.83	78.81
2554	33.58	21.63	29.48	97.08	48.17	79.83
2555	33.65	21.31	27.16	96.58	50.75	81.51
2556	31.95	23.45	27.35	95.92	50.67	80.67
2557	32.19	23.92	28.08	94.92	79.50	89.32
2558	34.54	22.35	28.25	95.5	80.75	90.03
2559	34.79	22.60	28.25	94.66	80.83	91.78
2560**	33.87	21.41	27.19	96.50	49.25	81.38
2561**	34.02	22.19	27.31	96.17	50.58	80.34
2562**	34.48	22.67	27.66	95.08	48.67	78.44
2563**	34.89	22.42	27.80	95.58	45.33	77.08
2564**	34.28	21.79	27.31	95.58	45.33	77.08

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาระนอง, 2565

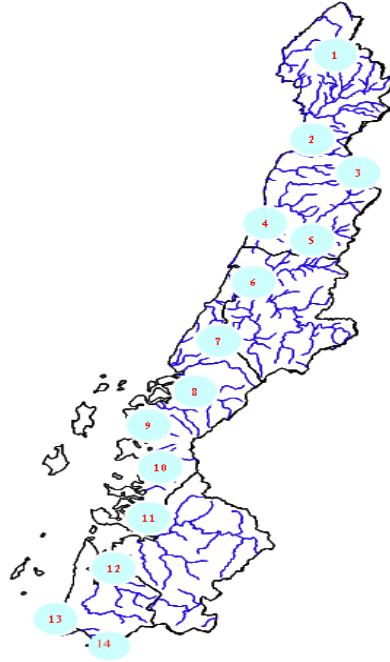
หมายเหตุ: ** อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ จำแนกรายเดือน ระหว่างปี 2560-2564 แสดงในภาคผนวก

* ข้อมูลนี้เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ไม่สามารถใช้ประกอบนิตกรรมได้

1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดระนองมีแม่น้ำลำคลองที่เกิดจากเทือกเขาทางด้านทิศตะวันออกเป็นส่วนใหญ่ มีลักษณะเป็นทางน้ำสายสั้นๆ ไหลลงสู่ทะเลอันดามันทางด้านทิศตะวันตก มีแม่น้ำ ห้วย ลำธาร คลอง 272 สาย ซึ่งในจำนวนนี้มีที่ใช้งานในฤดูแล้ง 261 สาย มีหนองบึง 21 แห่ง ที่มีสภาพใช้งานได้ในฤดูแล้ง 20 แห่ง มีน้ำพุ น้ำซับ 2 แห่ง ที่มีสภาพใช้งานได้ในฤดูแล้ง 2 แห่ง และแหล่งน้ำอื่นๆ ที่มีสภาพใช้งานได้ในฤดูแล้ง 2 แห่ง

ภาพที่ 2 แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ

1. แม่น้ำกระบุรี
2. คลองกระบุรี
3. คลองปากจั่น
4. คลองวัน
5. คลองลำเลียง
6. คลองละอูน
7. คลองหาดส้มแป้น
8. คลองบางริน
9. คลองละออง
10. คลองราชกรูด
11. คลองกะเปอร์
12. คลองบางหิน
13. คลองนาคา
14. คลองกำพวน

1) **แม่น้ำกระบุรี** เป็นแม่น้ำสายสำคัญกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทย และประเทศสหภาพเมียนมาร์ ต้นน้ำเกิดจากเขาตุน และเขาจอมแหทางทิศเหนือ ไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บริเวณตำบลปากน้ำจังหวัดระนอง ความยาวประมาณ 95 กิโลเมตร

2) **คลองกระบุรี** ต้นน้ำเกิดจากเขาผักแว่น เขตจังหวัดชุมพร - จังหวัดระนอง ไหลผ่านอำเภอกระบุรีลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านน้ำจืด อำเภอกระบุรี ความยาวประมาณ 20 กิโลเมตร

3) **คลองจั่น** ต้นน้ำเกิดจากเขาปลายคลองบางนาทางทิศเหนือ ไหลลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านนาน้อย ความยาวประมาณ 20 กิโลเมตร

4) **คลองวัน** ต้นน้ำเกิดจากเขาหินลุทางทิศเหนือของจังหวัด ไหลลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านทับหลี ความยาวประมาณ 20 กิโลเมตร

5) **คลองลำเลียง** ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบางใหญ่ และเขาแดนทางทิศเหนือ ไหลลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านลำเลียง ความยาวประมาณ 20 กิโลเมตร

6) **คลองละอูน** ต้นน้ำเกิดจากเขาห้วยเสียด และเขาหินต่างทางทิศตะวันออก ไหลลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านเขาฝาชี ความยาวประมาณ 50 กิโลเมตร

7) **คลองหาดส้มแป้น** ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาจอมแหลม และเขานมสาว ไหลลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านเกาะกลาง ความยาวประมาณ 19 กิโลเมตร

8) **คลองบางริน** ต้นน้ำเกิดจากเขานมสาว และเขาพ่อตาเขาสูง ไหลลงสู่แม่น้ำกระบุรีที่บ้านบางริน ความยาวประมาณ 25 กิโลเมตร

9) **คลองละออง** ต้นน้ำเกิดจากเขานมสาว ไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บ้านละออง ความยาวประมาณ 12 กิโลเมตร

10) **คลองราชกรูด** ต้นน้ำเกิดจากเขาพ่อตาโขงโดง ไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บ้านราชกรูด ความยาวประมาณ 12 กิโลเมตร

11) **คลองกะเปอร์** ต้นน้ำเกิดจากเขายายหม่อม ไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บ้านบางลำพู ความยาวประมาณ 32 กิโลเมตร

12) **คลองบางหิน** ต้นน้ำเกิดจากคลองเคียนงาม ไหลลงสู่คลองกะเปอร์ ความยาวประมาณ 6.6 กิโลเมตร

13) **คลองนาคา** ต้นน้ำเกิดจากเขานาคา และเขาพระหมี ไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บ้านนาพรุ ความยาวประมาณ 30 กิโลเมตร

14) **คลองกำพวน** ต้นน้ำเกิดจากเขาพระหมี ไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บ้านกำพวน ความยาวประมาณ 19 กิโลเมตร

1.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

- ทรัพยากรป่าไม้ จังหวัดระนอง มีพื้นที่ป่าบก ซึ่งแบ่งตามลักษณะของการดูแลรักษา ออกเป็น พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 13 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน 5 แห่ง และอุทยานแห่งชาติ จำนวน 4 แห่ง

1) ป่าสงวนแห่งชาติจำนวน 13 แห่ง รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น 1,393,095.00ไร่ ประกอบด้วย

1.1) ป่าน้ำขาวอำเภอกะบุรี	เนื้อที่	164,521.00	ไร่
1.2) ป่าน้ำจืด-ป่ามะม่วง-ป่าปากจั่น	เนื้อที่	76,513.00	ไร่
1.3) ป่าลำเลียง	เนื้อที่	143,406.00	ไร่
1.4) ป่าคลองลำเลียงละอุ่น	เนื้อที่	27,643.00	ไร่
1.5) ป่าละอุ่น-ป่าราชกรูด	เนื้อที่	492,922.00	ไร่
1.6) ป่าคลองเสรีจกวัด-ป่าเขาหินช้าง- ป่าเขาสามแหลม	เนื้อที่	19,412.50	ไร่
1.7) ป่าคลองหัวเขี้ยว-ป่าคลองเกาะสุย	เนื้อที่	77,825.00	ไร่
1.8) ป่าเกาะช้าง	เนื้อที่	12,434.00	ไร่
1.9) ป่าเกาะพยาม	เนื้อที่	10,875.00	ไร่
1.10) ป่าเขาน้ำตกทงขาว	เนื้อที่	1,831.25	ไร่
1.11) ป่าคลองหินกอง-ป่าคลองม่วงกลาง	เนื้อที่	72,712.25	ไร่
1.12) ป่าเลนคลองม่วงกลาง-แหลมหน้าทุ่ง	เนื้อที่	100,000.00	ไร่
1.13) ป่ากะเปอร์	เนื้อที่	256,000.00	ไร่

2) อุทยานแห่งชาติจำนวน 4 แห่ง รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น 1,378,250 ไร่ ประกอบด้วย

2.1) อุทยานแห่งชาติน้ำตกทงขาว	เนื้อที่	417,500	ไร่
2.2) อุทยานแห่งชาติลำน้ำกระบุรี	เนื้อที่	100,000	ไร่
2.3) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะพยาม	เนื้อที่	183,125	ไร่
2.4) อุทยานแห่งชาติแหลมสน	เนื้อที่	677,625	ไร่

3) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน 5 แห่ง รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น 1,029,641 ไร่ ประกอบด้วย

3.1) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองนาคา ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ	เนื้อที่	331,456	ไร่
3.2) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อม	เนื้อที่	297,760	ไร่
3.3) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งระยนาสั๊ก ตำบลน้ำจืด อำเภอกะบุรี	เนื้อที่	211,650	ไร่

3.4) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุทยานเสด็จในกรม	เนื้อที่	106,875	ไร่
กรมหลวงชุมพร-จปร. ทิศใต้			
3.5) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าคลองม่วงกลาง	เนื้อที่	81,900	ไร่

4) ป่าชุมชน

ตารางที่ 4 ชื่อป่าชุมชนและที่ตั้ง ในจังหวัดระนอง

ที่	ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง				เนื้อที่ตามประเภทป่า						ปีงบประมาณ
		บ้าน	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ป่าสงวนฯ			ป่า พ.ร.บ.ฯ			
						ไร่	งาน	ตร.วา	ไร่	งาน	ตร.วา	
1	ป่าชุมชนบ้านตรอกปรือ	ตรอกปรือ	4	น้ำจืดน้อย	กระบุรี				11	0	0	43
2	ป่าชุมชนห้วยไทร	ห้วยไทร	2	ลำเลียง	กระบุรี				57	0	0	43,56
3	ป่าชุมชนบ้านทองหลาง	ทองหลาง	3	บ้านนา	กะเปอร์				10	0	0	43
4	ป่าชุมชนบ้านบางแก้วใหญ่	บางแก้วใหญ่	2	บางแก้ว	ละอุ่น				27	0	0	43
5	ป่าชุมชนบ้านผาพิง	ผาพิง	1	ในวงเหนือ	ละอุ่น	40	0	0				43
6	ป่าชุมชนบ้านคอกช้าง	คอกช้าง	2	ในวงเหนือ	ละอุ่น	20	0	0				43
7	ป่าชุมชนบ้านหินใหญ่	หินใหญ่	9	น้ำจืด	กระบุรี				16	0	0	44
8	ป่าชุมชนบ้านบางแก้ว	บางแก้ว	1	บางแก้ว	ละอุ่น				6	0	0	44
9	ป่าชุมชนบ้านบางใหญ่			บางพระเหนือ	ละอุ่น				4	0	0	44
10	ป่าชุมชนบ้านบางแกะ	บางแกะ	4	ละอุ่นใต้	ละอุ่น				4	0	0	44
11	ป่าชุมชนบ้านพรุข่า	พรุข่า	5	ละอุ่นใต้	ละอุ่น				5	0	0	44
12	ป่าชุมชนบ้านวังลุ่ม	วังลุ่ม	4	ละอุ่นเหนือ	ละอุ่น				4	0	0	44
13	ป่าชุมชนบ้านนิคมฝั่ง4	นิคมฝั่ง 4	4	จปร.	กระบุรี				5	0	0	45
14	ป่าชุมชนบ้านปลายคลอง	ปลายคลอง	1	น้ำจืด	กระบุรี	10	0	0				45
15	ป่าชุมชนบ้านบางหมื่นเหนือ	บางหมื่นเหนือ	7	น้ำจืด	กระบุรี				5	0	0	45
16	ป่าชุมชนบ้านบางใหญ่เหนือ	บางใหญ่เหนือ	3	บางใหญ่	กระบุรี	43	0	0				45,57
17	ป่าชุมชนบ้านคลองเงิน	คลองเงิน	7	ปากจั่น	กระบุรี				4	0	0	45
18	ป่าชุมชนบ้านหาดตื้น	หาดตื้น	8	ปากจั่น	กระบุรี				15	0	0	45
19	ป่าชุมชนบ้านปลายคลองวัน	ปลายคลองวัน	9	ปากจั่น	กระบุรี				5	0	0	45
20	ป่าชุมชนบ้านทับหลี	ทับหลี	4	มะมู	กระบุรี				11	0	0	45,57
21	ป่าชุมชนบ้านแพรกขวา	แพรกขวา	8	ลำเลียง	กระบุรี	12	0	0				45,56
22	ป่าชุมชนบ้านห้วยไทรงาม	ห้วยไทรงาม	10	ลำเลียง	กระบุรี	48	0	0				45,56
23	ป่าชุมชนบ้านหินขาว	หินขาว	9	กะเปอร์	กะเปอร์				53	0	0	46,54
24	ป่าชุมชนบ้านย่านยาว	ย่านยาว	2	เขี้ยวเหล็ก	กะเปอร์				5	0	0	46
25	ป่าชุมชนบ้านแพรกขวา	แพรกขวา	5	บ้านนา	กะเปอร์				5	0	0	46
26	ป่าชุมชนบ้านนาเดิม	นาเดิม	63	บ้านนา	กะเปอร์				5	0	0	46
27	ป่าชุมชนบ้านคอกช้าง			ในวงเหนือ	ละอุ่น				13	0	60	46
28	ป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนบ้านน้ำขาว	น้ำขาว	7	จปร.	กระบุรี	50	0	0				47
29	ป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนบ้านรังแตน	รังแตน	1	จปร.	กระบุรี	78	0	0				47
30	ป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนบ้านบางสองรา	บางสองรา	2	บางใหญ่	กระบุรี	250	0	0				47

ที่	ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง				เนื้อที่ตามประเภทป่า						ปีงบประมาณ
		บ้าน	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ป่าสงวนฯ			ป่า พ.ร.บ.ฯ			
						ไร่	งาน	ตร.วา	ไร่	งาน	ตร.วา	
31	ป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนบ้านบางสองราใต้	บางสองราใต้	4	บางใหญ่	กระบุรี				8	0	41	47
32	ป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนบ้านทับจาก	ทับจาก	5	บางใหญ่	กระบุรี	200	0	0				47
33	ป่าชุมชนบ้านบางใหญ่ล่าง	บางใหญ่ล่าง	5	บางใหญ่	กระบุรี	154	0	0				47,57
34	ป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนบ้านวังเข้	วังเข้	6	ลำเลียง	กระบุรี				5	0	0	47
35	ป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนบ้านบางนา	บางนา	9	ลำเลียง	กระบุรี	200	0	0				47
36	ป่าชุมชนบ้านบางลำภู	บางลำภู	3	กะเปอร์	กะเปอร์				240	0	0	47,54
37	ป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนบ้านม่วงกลวง	ม่วงกลวง	1	ม่วงกลวง	กะเปอร์				100	0	0	47
38	ป่าชุมชนบ้านบางนอน	บางนอนใน	1	บางนอน	เมือง	28	0	0				47,53
39	ป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนบ้านบางนอน	บางนอน	2	บางนอน	เมือง	50	0	0				47
40	ป่าชุมชนบ้านหาดส้มแป้น	หาดส้มแป้น	3	หาดส้มแป้น	เมือง	84	2	46				47,53
41	ป่าพื้นบ้านอาหารชุมชนบ้านบางนอนนอก	บางนอนนอก	3	บางนอน	เมือง	75	0	0	75	0	0	48
42	ป่าชุมชนบ้านบุรีรัมย์	บุรีรัมย์	1	โนนงใต้	ละอุ่น	150	0	0				49
43	ป่าชุมชนบ้านเนินทอง	เนินทอง	2	โนนงใต้	ละอุ่น	400	0	0				49
44	ป่าชุมชนบ้านทับเหนือ	ทับเหนือ	3	โนนงใต้	ละอุ่น	300	0	0				49
45	ป่าชุมชนบ้านหมอลำ	หมอลำ	3	โนนงเหนือ	ละอุ่น	200	0	0				49
46	ป่าชุมชนบ้านท่าฉาง	ท่าฉาง	3	หวาง	เมือง	60	0	0				50
47	ป่าชุมชนบ้านระวี	ระวี	5	บางพระเหนือ	ละอุ่น	130	0	0				50
48	ป่าชุมชนบ้านพรุตาโรย	พรุตาโรย	5	บางแก้ว	ละอุ่น	200	0	0				50
49	ป่าชุมชนบ้านรังแตนใต้	รังแตนใต้	11	จปร.	กระบุรี	300	0	0				50
50	ป่าชุมชนบ้านละออง	ละออง	1	ราชกรูด	เมือง				150	0	0	51
51	ป่าชุมชนบ้านราชกรูด	ราชกรูด	3	ราชกรูด	เมือง	350	0	0				51
52	ป่าชุมชนบ้านห้วยน้ำใส	ห้วยน้ำใส	4	ราชกรูด	เมือง	200	0	0				51
53	ป่าชุมชนบ้านทุ่งคา	ทุ่งคา	1	หาดส้มแป้น	เมือง	35	0	0				52
54	ป่าชุมชนบ้านพรรั้ง	พรรั้ง	3	บางริน	เมือง				250	0	0	52
55	ป่าชุมชนบ้านบางริน	บางริน	2	บางริน	เมือง	59	0	0				54
56	ป่าชุมชนบ้านล่าง	ล่าง	4	หวาง	เมือง				429	0	0	54
57	ป่าชุมชนบ้านทรายแดง	ทรายแดง	1	ทรายแดง	เมือง				100	0	0	58
รวม						3,726	3	141	1,637	3	166	

ที่มา: สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 11 (สุราษฎร์ธานี), 2561

- ทรัพยากรป่าชายเลนจังหวัดระนองอยู่ติดกับทะเลอันดามัน ชายฝั่งมีน้ำทะเลท่วมถึง ทำให้เกิดสภาพป่าอึกชนิดหนึ่งเรียกว่าป่าชายเลนเป็นป่าที่มีสภาพทางนิเวศวิทยาที่สำคัญมาก เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อน จากข้อมูลการแปลภาพถ่ายดาวเทียมกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช พ.ศ. 2547

พบว่าพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดระนอง 250.9 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 0.076 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ป่าชายเลนของจังหวัดระนองได้รับการรับรองให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ ประกอบด้วยระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำหลายแบบที่ผสมผสานกันเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำผืนใหญ่ ได้แก่ หาดเลน หาดทราย แหล่งปะการัง แหล่งหญ้าทะเล และป่าชายเลนดึกดำบรรพ์ที่สุด มีความอุดมสมบูรณ์มากแห่งหนึ่งของประเทศไทย พบต้นโกงกางขนาดใหญ่ที่มีอายุมากกว่า 300 ปี เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยหลบภัยและขยายพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตนานาชนิดความหลากหลายทางชีวภาพสูงมากซึ่งระบบนิเวศดังกล่าวล้วนมีความสำคัญต่อสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายฝั่ง เพราะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย แหล่งอาหาร แหล่งขยายพันธุ์และอนุบาลสัตว์วัยอ่อนสิ่งมีชีวิตทุกขนาด ตั้งแต่ขนาดเล็กขนาดใหญ่จนถึงมนุษย์ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติจากป่าชายเลน ป่าชายหาดแหล่งหญ้าทะเล และแนวปะการัง ทั้งทางตรงและทางอ้อมในการดำรงชีวิตพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ นอกจากนี้ป่าชายเลนบริเวณปากแม่น้ำกระบุรี ยังเป็นศูนย์กลางการศึกษาวิจัยระดับนานาชาติเกี่ยวกับป่าชายเลนได้รับประกาศเป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑล ลำดับที่ 4 ของประเทศไทยจัดเป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑลประเภทป่าชายเลนแห่งแรกของโลก

จังหวัดระนอง เป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพที่อุดมสมบูรณ์ มีเอกลักษณ์โดดเด่น ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติอันได้แก่ เขตสงวนชีวมณฑลระนอง (Ranong Biosphere Reserve) ซึ่งได้รับการประกาศจากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ร่วมกับรัฐบาลไทยเมื่อปี พ.ศ.2540 นอกจากนี้ พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติแหลมสนปากแม่น้ำกระบุรี และปากคลองกะเปอร์ จังหวัดระนอง ยังได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ หรือแรมซาร์ไซต์ ลำดับที่ 1183 เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2545

จังหวัดระนอง มีแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ หาดแหลมสน หาดประพาส ถ้ำพระขยงค์ น้ำตกหงาว น้ำตกบุญญบาล และน้ำร้อนธรรมชาติ อีกทั้ง จังหวัดระนองมีพลับพลึงธาร (*Crinum thaianum* Schultze) ซึ่งเป็นพืชน้ำเฉพาะถิ่นที่อยู่ในสถานะถูกคุกคามอย่างหนัก และใกล้สูญพันธุ์ตาม Thailand Data Red List ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ จังหวัดระนองยังจัดเป็นเมืองเก่ากลุ่มที่ 2 ตามความเห็นของคณะกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในพื้นที่เก่า เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2554 เนื่องจากจังหวัดระนองเป็นแหล่งรวมของศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนโบราณสถานที่สวยงามและมีคุณค่า ควรแก่การอนุรักษ์ เช่น สุสานเจ้าเมืองระนอง เนินประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นที่ตั้งพระที่นั่งรัตนรังสรรค์ กำแพงเมืองระนอง พระบรมธาตุไชยย่อ จ.ป.ร. รัชกาลที่ 5 ตลอดจนอาคารเก่าแก่อายุ 100 ปี เป็นต้น อีกทั้ง ในปี 2554 จังหวัดระนองได้รับการเสนอให้เป็นจังหวัดนาร่อง “แหล่งมรดกของชาติไทย (Thai National Heritage)” โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรณี ของจังหวัดระนองที่สำคัญ เหมืองแร่แร่ที่สำคัญของจังหวัดในปัจจุบัน ได้แก่ แร่ดีบุกและดินขาว ซึ่งปัจจุบันมีการนำทรัพยากรแร่ขึ้นมาใช้ประโยชน์อยู่ จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ แร่ดินขาว ผู้ได้รับอนุญาตประทานบัตรตั้งอยู่ในเขตตำบลหาดส้มแป้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง แร่ดีบุก วุลแฟรม และดินขาว แร่ดีบุกเคยได้รับอนุญาตประทานบัตร ปัจจุบันประทานบัตรได้สิ้นอายุลงหมดแล้ว (ปัจจุบันจะเป็นใบอนุญาตแร่ร้อน) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ประทานบัตร มีทั้งหมดจำนวน 6 แปลง เปิดดำเนินการ จำนวน 4 แปลง

1.1) แร่ดีบุก วุลแฟรม และดินขาว จำนวน 1 แปลง

1.2) แร่ดินขาว จำนวน 3 แปลง

ยังไม่ได้เปิดดำเนินการ จำนวน 2 แปลง (เพิ่งได้รับอนุญาตประทานบัตรแร่ดินขาว)

2) คำขอประทานบัตรแร่ดินขาว จำนวน 13 แปลง

3) คำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ จำนวน 1 แปลง

- 4) ค่าขออาชญาบัตรพิเศษ จำนวน - แปลง
- 5) โรงแต่งแร่ดินขาว จำนวน 2 โรง
- 6) ร้านซื้อแร่ จำนวน 2 ราย
- 7) ใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง จำนวน 6 ราย
- 8) โรงงานไม่ บด และย่อยหิน มีใบอนุญาต จำนวน - โรง
- 9) ใบอนุญาตร่อนแร่ดิบๆ จำนวน 462 ราย

ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่จังหวัดระนอง ที่สำคัญ เช่น **พลับพลึงธาร** หรือหอมน้ำ (Onion plant) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Crinum thaianum* อยู่ในวงศ์พลับพลึง (Amaryllidaceae) จัดเป็นพืชอวบน้ำดอกมีสีขาว มี 6 กลีบ ในก้านชูดอกหนึ่งๆ จะมีหลายก้านดอก จะทยอยบานติดต่อกันไป ดอกหนึ่งๆ จะมีก้านเกสร 6 อัน มีเกสรสีเหลืองที่ปลายก้านเกสร ตรงกลางดอกจะมีก้านเกสรตัวเมียโผล่มาจากแกนกลางของดอก หลังจากผสมเกสร กระเปาะเมล็ดจะเจริญเติบโตที่โคนก้านดอก กระเปาะหนึ่งจะมีจำนวนเมล็ดที่ไม่เท่ากัน มีลักษณะบุดเบี้ยวเป็นทรงที่ไม่แน่นอน พอเมล็ดแก่จะหลุดออกจากกระเปาะ พัฒนาสายรอกอดด้านใดด้านหนึ่งของเมล็ด ตรงปลายสายรอกจะพัฒนาเป็นต้นใหม่และมีรากยึดติดกับพื้นโคลงในระหว่างที่รากยังไม่สามารถเกาะยึดพื้นโคลงได้ เมล็ดจะเป็นแหล่งอาหารให้กับต้นอ่อนได้นาน 3-4 เดือน หัวมีลักษณะคล้ายหัวหอม จึงมีชื่อเรียกว่า "หอมน้ำ" หัวจะโผล่ขึ้นเหนือผิวดินประมาณ 1 ใน 3 เพื่อป้องกันการเน่า ใบจะเป็นสีเขียวเรียวยาวเหมือนริบบิ้น ความยาวขึ้นอยู่กับระดับน้ำ บางพื้นที่ที่น้ำลึกใบอาจยาวได้ถึง 4 เมตร พลับพลึงธารเป็นพืชน้ำเฉพาะถิ่นที่อยู่ในสถานะถูกคุกคามอย่างหนัก สามารถพบได้เพียงแห่งเดียวในโลกตั้งแต่จังหวัดระนองตอนล่างถึงพังงาตอนบนเท่านั้น ปัจจุบันสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติ จัดอันดับให้พลับพลึงธารอยู่ในสภาวะเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (endangered species) และเป็น 1 ใน 10 ชนิดพันธุ์พืช ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกาศให้มีมาตรการคุ้มครองชนิดพันธุ์รวมทั้งปกป้องถิ่นที่อยู่อาศัยโดยจังหวัดระนองได้มีประกาศเรื่อง ห้ามขุดลอกคลองที่เป็นแหล่งที่พบพลับพลึงธาร ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560 โดยห้ามบุคคลใดหรือหน่วยงานของรัฐขุดลอกคลอง เว้นแต่มีเหตุภัยพิบัติร้ายแรงที่มีผลกระทบในวงกว้าง จังหวัดระนองจะได้พิจารณาเป็นกรณีไป ได้แก่ คลองบางปรุ และคลองกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง คลองบางมัน และคลองนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง **ปูเจ้าฟ้า** หรือปูสิรินธร หรือปูน้ำตก (Panda crab) ชื่อวิทยาศาสตร์: *Phricotelphusasirindhorn* เป็นปูน้ำตกพบที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว อำเภอเมืองจังหวัดระนอง เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2529 เป็นปูที่มีสีส้มสวยงาม กระดองและก้ามทั้งสองข้างเป็นสีขาวขาเดินทั้งสี่คู่ เข้าตา และบริเวณปากเป็นสีม่วงดำ มีลักษณะปล้องท้องและอวัยวะผู้คู่อื่นๆ 1 ต่างจากปูชนิดอื่นได้รับพระราชทานพระราชนุญาตอัญเชิญพระนามาภิไธยของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นชื่อวิทยาศาสตร์ของปูชนิดนี้ เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดพิพิธภัณฑสถานธรรมชาติวิทยาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531 ปัจจุบัน เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2535

1.1.5 ปัญหาสาธารณสุขจากธรรมชาติ

1) **อุทกภัย** เป็นสาธารณภัยที่เกิดจากฝนตกหนัก และฝนตกสะสมเป็นเวลานานทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วมขัง และน้ำล้นตลิ่ง และยังส่งผลให้มวลดินและหินไม่สามารถรองรับการอุ้มน้ำได้ จึงเกิดการเคลื่อนตัวตามอิทธิพลของแรงโน้มถ่วงของโลก ประชาชนได้รับความเดือดร้อนถึงสาธารณสุขประโยชน์และทรัพย์สินของประชาชนได้รับความเสียหายโดยมีสาเหตุหลัก คือ อิทธิพลจากร่องอากาศต่ำที่พัดผ่านและอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่งผลให้เกิดฝนตกในพื้นที่ จังหวัดระนอง ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 4,068.4 มิลลิเมตรต่อปี จะมีฝนตกชุกระหว่างเดือนพฤษภาคม - พฤศจิกายน ของทุกปี ในระยะหลังปัญหาอุทกภัยเริ่มมีความรุนแรงขึ้นมีมูลค่าความเสียหายสูงมากขึ้น แต่เป็นมูลค่าความเสียหายที่ปรากฏอันเนื่องมาจากสิ่งสาธารณประโยชน์ได้รับความเสียหาย เช่น ถนน สะพาน และบ้านเรือนของราษฎร

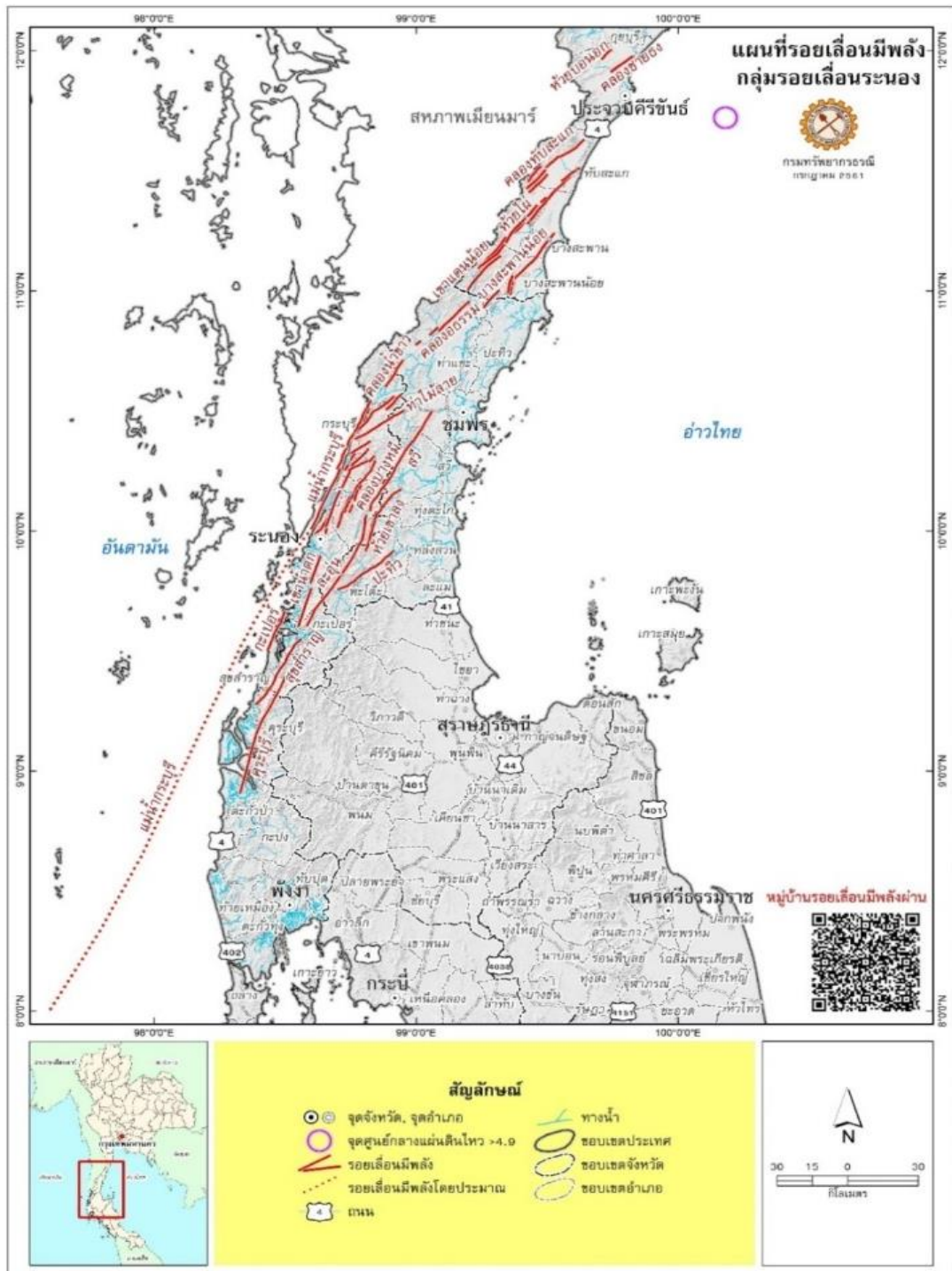
แต่ไม่มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ยกเว้นปี พ.ศ. 2561 เกิดปัญหาอุทกภัยขึ้น จำนวน 2 ครั้ง ครอบคลุมพื้นที่ 5 อำเภอ มีผู้เสียชีวิต 1 ราย คร่าวเรือนที่ประสบภัย จำนวน 3,004 ครัวเรือน มูลค่าความเสียหาย 8,000,000 บาท

2) ปัญหากล้ง เกิดขึ้นเนื่องจากน้ำ น้ำฝน น้ำใต้ดิน น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ หรืออ่างเก็บน้ำมีน้อยกว่าปกติในช่วงเวลาหนึ่ง โดยมีปริมาณน้อยกว่าที่พืช คน หรือสัตว์ต้องการ ซึ่งเป็นสภาวะการขาดแคลนน้ำอุปโภคและบริโภค รวมถึงน้ำเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรมในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่อชุมชน สังคม และระบบเศรษฐกิจโดยรวม และจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเป็นสาเหตุให้ฤดูฝนสั้นขึ้น ซึ่งหมายถึงว่าฤดูแล้งจะยาวนานขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทาน นอกจากนี้ความเจริญของชุมชน การขยายตัวทางเศรษฐกิจ เช่น ภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจบริการ และจำนวนประชากรที่ได้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นพร้อมกัน ทำให้มีความต้องการใช้น้ำในกิจกรรมต่าง ๆ ของทุกภาคส่วนมากขึ้น จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำตามมา แต่ไม่มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

3) ปัญหาดินถล่ม จังหวัดระนองเป็นจังหวัดที่มีความเสี่ยงต่อดินถล่มอยู่ในเกณฑ์สูง โดยอยู่ในระดับที่ 1 ที่เป็นสีแดง ดินมีโอกาสถล่มเมื่อมีปริมาณน้ำฝน 100 มิลลิเมตรต่อวัน หน้าดินขาดรากไม้ยึดเหนี่ยวและความลาดเอียงของพื้นที่มากกว่า 30 องศา ถ้าครบทั้ง 3 ปัจจัยก็มีโอกาสเกิดดินถล่มสูงมาก แต่ถึงหน้าดินจะมีรากไม้ยึดเหนี่ยวก็เชื่อว่าดินจะไม่ถล่ม ถ้าปริมาณน้ำฝนเยอะมากจนดินไม่สามารถอุ้มน้ำได้อีกต่อไป จากข้อมูลดังกล่าว กรณีที่เกิดเหตุการณ์ดินถล่มเมื่อปลายเดือนมีนาคม 2561 กรมทรัพยากรธรณีจึงเร่งดำเนินการคัดเลือกพื้นที่เสี่ยงภัยในระดับสูงสุดใน 17 จังหวัด เพื่อดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยดินถล่มให้ครอบคลุมทั้งระบบตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในพื้นที่ภาคใต้ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระนอง ชุมพร กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และตรัง เพื่อให้หน่วยงานในพื้นที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่เสี่ยงได้มีการวางแผนและเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติดินถล่ม

4) รอยเลื่อนและการเกิดแผ่นดินไหว กลุ่มรอยเลื่อนระนอง วางตัวในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ เริ่มตั้งแต่ในทะเลอันดามันตามหลักฐานการสำรวจปิโตรเลียมขึ้นแผ่นดินที่อำเภอตะกั่วป่า และอำเภอคุระบุรี ของจังหวัดพังงา ต่อเนื่องมายังพื้นที่อำเภอสุขสำราญ อำเภอกะเปอร์ อำเภอเมืองระนอง อำเภอละอุ่น และอำเภอกระบุรี ของจังหวัดระนอง พาดผ่านพื้นที่อำเภอพะโต๊ะ อำเภอสวี อำเภอเมืองชุมพร และอำเภอท่าแซะของจังหวัดชุมพร และต่อเนื่องไปในพื้นที่อำเภอบางสะพานน้อย อำเภอบางสะพาน อำเภอทับสะแก อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอกุยบุรี ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และลงอ่าวไทยบริเวณทิศตะวันออกของอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความยาวเฉพาะส่วนที่ปรากฏบนแผ่นดินประมาณ 300 กิโลเมตร หินต่าง ๆ ที่ถูกรอยเลื่อนนี้ตัดผ่านคือ หินโคลนปนกรวด หินทราย หินดินดาน และหินปูน เป็นส่วนใหญ่ ร่องลงมาเป็นหินแกรนิต ลักษณะธรณีสัณฐานที่สำคัญประกอบด้วย ธารเกลือ พุน้ำร้อน และผาสามเหลี่ยม ซึ่งบ่งชี้ว่ารอยเลื่อนระนองมีการเลื่อนตัวตามแนวระนาบเกลือซ้าย (ข้อมูลปี พ.ศ. 2550) เหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นสัมพันธ์กับกลุ่มรอยเลื่อนนี้ตามข้อมูลของสำนักสำรวจธรณีวิทยาของสหรัฐอเมริกา (USGS) ระบุว่าได้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 27 - 28 กันยายน 2549 มีขนาด 4.1 - 4.7 จำนวน 6 ครั้ง และในวันที่ 8 ตุลาคม 2549 มีขนาด 5.0 จำนวน 1 ครั้ง ทั้งสองเหตุการณ์นี้มีศูนย์กลางในอ่าวไทยด้านทิศตะวันออกของอำเภอสามร้อยสามยอด ประชาชนในหลายท้องที่รู้สึกได้ถึงแรงสั่นสะเทือนของพื้นดิน ได้แก่ อำเภอหัวหิน อำเภอสามร้อยยอด อำเภอกุยบุรี อำเภอปราณบุรี อำเภอบางสะพาน และอำเภอทับสะแกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอชะอำ และอำเภอท่ายางของจังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ 3 แผนที่รอยเลื่อนมีพลังกลุ่มรอยเลื่อนระนอง

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง, 2564

1.2 ด้านการปกครอง

1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดระนองแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 อำเภอ 30 ตำบล 178 หมู่บ้าน 20 ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 31 แห่ง โดยแบ่งเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 10 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 18 แห่ง

ตารางที่ 5 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดระนอง

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการ อำเภอห่าง จากศาลา กลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน						
				ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.	ชุมชน
1.เมือง ระนอง	713.723	21.64	-	9	38	1	2	5	4	20
2.กระบรี	783.010	23.74	61	7	61			2	6	-
3.ละอุ่น	748.546	22.70	- ด้านถนน สายหาดส้ม แป้น- บางพระใต้ = 39 กม. - ด้านถนน เพชรเกษม- ละอุ่น แยก กิโลเมตรที่ 30 = 43 กม.	7	30			1	3	-
4.กะเปอร์	657.688	19.94	52	5	34			1	4	-
5.สุขสำราญ	395.078	11.98	94	2	15			1	1	-
รวม	3,298.045	100	-	30	178	1	2	10	18	20

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดระนอง, 2563

1.2.2 ประชากร

จังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2564 มีครัวเรือนทั้งหมด 94,295 ครัวเรือน มีประชากรทั้งหมด 194,573 คน โดยประชากรอำเภอเมือง ระนองมีจำนวนมากที่สุด 94,706 คน คิดเป็นร้อยละ 48.67 ของประชากรทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ อำเภอกระบรี จำนวน 48,302 คน คิดเป็นร้อยละ 24.82 อำเภอกะเปอร์ จำนวน 21,981 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 อำเภอละอุ่น จำนวน 15,206 คน คิดเป็นร้อยละ 7.81 และอำเภอสุขสำราญ จำนวน 14,378 คน คิดเป็นร้อยละ 7.39 ตามลำดับ โดยเป็นประชากรเพศชาย จำนวน 98,136 คน และเพศหญิง จำนวน 96,437 คน มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประชากรมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากร ร้อยละ 0.1 โดยเป็น ครัวเรือนเกษตรกร 25,651 ครัวเรือน นอกภาคเกษตร 68,644 ครัวเรือน

ตารางที่ 6 จำนวนประชากรครัวเรือนเกษตรกร ของจังหวัดระนอง

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ความ หนาแน่น (คน/ตร.กม.)	จำนวนครัวเรือนประชากร (ครัวเรือน)		
	ชาย	หญิง	รวม		ภาคเกษตร	นอกภาค เกษตร	รวม
เมืองระนอง	47,617	47,089	94,706	132.69	4,932	44,633	49,565
กระบรี	24,518	23,784	48,302	61.69	10,728	13,815	24,543
กะเปอร์	11,119	10,862	21,981	33.42	3,967	4,781	8,748
ละอุ่น	7,695	7,511	15,206	20.31	3,993	2,821	6,814

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)	จำนวนครัวเรือนประชากร (ครัวเรือน)		
	ชาย	หญิง	รวม		ภาคเกษตร	นอกภาคเกษตร	รวม
สุขสำราญ	7,187	7,191	14,378	36.39	2,031	2,594	4,625
รวม	98,136	96,437	194,573	59.00	25,651	68,644	94,295

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดระนอง ณ ธันวาคม 2564, สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดระนอง ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรจากสำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2564

1.3 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

1.3.1 การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดระนองอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 568 กิโลเมตร โดยสามารถเดินทางด้วยวิธีการต่างๆ ดังต่อไปนี้

ทางบก

จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ ระยะทาง 90 กิโลเมตร แยกซ้ายเข้าเส้นทางสายหลัก คือ ทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ผ่าน จ.เพชรบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ ถึง จ.ชุมพร (สี่แยกปฐมพร) หรือสายรอง คือ ทางหลวงหมายเลข 4006 จากสามแยกราชกรูด อำเภอเมืองไปจดทางหลวงหมายเลข 41 อำเภอหลังสวน จ.ชุมพร

จังหวัดระนองมีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญคือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (เพชรเกษม) เชื่อมต่อกับจังหวัดชุมพรทางด้านทิศเหนือของจังหวัดระนองและเชื่อมต่อกับจังหวัดพังงาทางด้านทิศใต้ของจังหวัดระนองซึ่งเป็นเส้นทางที่ใช้เชื่อมต่อทุกอำเภอและมีทางหลวงหมายเลข 4006 (ราชกรูด - หลังสวน) เชื่อมต่ออำเภอเมืองระนองกับอำเภอพะโต๊ะและอำเภอหลังสวนของจังหวัดชุมพรทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัดระนอง และทางหลวงหมายเลข 4096 (ปากแพรง - พังตะโก) เชื่อมต่ออำเภอละอุ่นกับอำเภอพังตะโกของจังหวัดชุมพร ทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัดระนอง

ส่วนภายในจังหวัดระนอง มีถนนที่เชื่อมต่อระหว่างตำบล ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของทางหลวงท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง จำนวน 24 เส้นทางในการขนส่ง ใช้เส้นทางถนนเพชรเกษมเป็นเส้นทางหลักในการคมนาคมและมีสถานีขนส่งผู้โดยสารระดับจังหวัด ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดระนองเป็นผู้ดูแล

รถประจำทาง ปัจจุบันมีรถโดยสารปรับอากาศของบริษัท ขนส่ง จำกัด และของเอกชนสายกรุงเทพฯ-ระนอง ออกจากสถานีขนส่งสายใต้ ถนนบรมราชชนนี กรุงเทพฯ ทุกวันๆ ละหลายเที่ยวใช้เวลาเดินทางประมาณ 8 ชั่วโมง

รถไฟ จังหวัดระนองไม่มีเส้นทางรถไฟ หากประสงค์จะเดินทางโดยรถไฟ สามารถใช้รถไฟที่สถานีรถไฟชุมพร แล้วต่อรถโดยสารประจำทางชุมพร-ระนอง ระยะทาง 122 กิโลเมตร

ทางอากาศ

จังหวัดระนองมีสนามบินพาณิชย์ จำนวน 1 แห่ง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการบินพลเรือน กระทรวงคมนาคม ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563) มีสายการบินให้บริการ จำนวน 2 สายการบิน คือ สายการบินนกแอร์ (ดอนเมือง-ระนอง - ดอนเมือง) และสายการบินไทยแอร์เอเชีย (ดอนเมือง-ระนอง-ดอนเมือง)

ทางน้ำ

จังหวัดระนองมีท่าเทียบเรือ แยกประเภทได้ ดังนี้

1) ท่าเทียบเรืออเนกประสงค์ (ท่าเรือระนอง) ซึ่งสามารถรองรับเรือขนาด 12,000 เดดเวตตัน (DWT) เพื่อใช้ในการขนส่งสินค้า ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของท่าเทียบเรือแห่งประเทศไทย กระทรวงคมนาคม จำนวน 1 แห่ง

- 2) ทำเทียบเรือประมง จำนวน 1 แห่ง ซึ่งใช้ในการขนส่งผลผลิตทางการประมง
- 3) ทำเทียบเรือ สำหรับการเดินทางของประชาชน และนักท่องเที่ยว จำนวน 2 แห่ง

1.3.2 ด้านกักกันของจังหวัด

- 1) ด้านศุลกากร ตั้งอยู่ที่ ต.ปากน้ำ ประเภทด่านชายแดน
- 2) ด้านตรวจพืช ตั้งอยู่ที่ ต.ปากน้ำ - ไม่มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น
- ไม่มีที่ตั้งสถานกักกันพืช
- 3) ด้านตรวจประมง ตั้งอยู่ที่ ต.ราชกรูด - ไม่มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น
- ไม่มีที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ
- 4) ด้านปศุสัตว์ ตั้งอยู่ที่ ต.บางนอน - ไม่มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น
- มีที่ตั้งด่านกักกันสัตว์

นอกจากนี้ จังหวัดระนองได้ออกประกาศจังหวัดระนอง เรื่อง เปิดจุดตรวจของจุดผ่านแดนถาวรระนอง – เกาะสอง บริเวณท่าเทียบเรือศุลกากรระนอง ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2557 มีเนื้อความ ดังนี้

ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2540 เรื่องการเปิดจุดผ่านแดนถาวรด้านจังหวัดเชียงราย ตาก และระนอง โดยจังหวัดระนอง กำหนดให้มีจุดตรวจของจุดผ่านแดนถาวรระนอง-เกาะสอง จำนวน 3 จุด คือ บริเวณท่าเทียบเรือสะพานปลา ด้านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดระนอง และท่าเทียบเรือบริษัทอ้นดามันคลับ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง ไว้แล้ว นั้น

เพื่อเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดระนอง และเป็นการเตรียมการรองรับประชาคมอาเซียน การเสริมสร้างความเข้าใจอันดี และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งความมั่นคง และการรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดนไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งจะนำไปสู่พัฒนาการในทุกมิติความสัมพันธ์ของประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาคอาเซียนสืบไป

จังหวัดระนอง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการความมั่นคงชายแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ในการประชุมครั้งที่ 4/2556 เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2556 จึงเปิดจุดตรวจของจุดผ่านแดนถาวรระนอง-เกาะสอง บริเวณท่าเทียบเรือศุลกากรระนอง ตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2557 เป็นต้นไป การปฏิบัติเกี่ยวกับการเดินทาง เข้า-ออก การนำสินค้า เข้า-ออก และการควบคุมพื้นที่ให้เป็นไปตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาว่าด้วยการข้ามแดนทั้งสองประเทศลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2540 รวมทั้งกฎหมาย และระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหนึ่ง ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพิ่มความเข้มงวดกวดขันในการป้องกันการก่ออาชญากรรม การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง และการกระทำผิดกฎหมาย โดยเฉพาะ ยาเสพติด อาวุธสงครามฯ และสิ่งต้องห้ามตามกฎหมายอื่นๆ ตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2557 เป็นต้นไป

(คณะกรรมการเพื่อพัฒนาและบริหารจัดการท่าเทียบเรือเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและการค้าชายชายแดนจังหวัดระนอง เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2556 มีมติเห็นชอบในหลักการให้เปิดจุดตรวจของจุดผ่านแดนถาวรระนอง-เกาะสอง เพิ่มเติม บริเวณท่าเทียบเรือศุลกากรระนอง โดยจุดผ่านแดนถาวรระนอง-เกาะสอง ได้เปิดทำการเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2540 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2540 และจังหวัดระนองได้ออกประกาศจังหวัด ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2543 กำหนดจุดตรวจไว้ 3 ช่องทาง คือ 1) ท่าเทียบเรือสะพานปลา 2) ปากน้ำระนอง และ 3) ท่าเทียบเรือบริษัทอ้นดามันคลับ การเพิ่มจุดตรวจบริเวณท่าเทียบเรือศุลกากรระนอง ทำให้ปัจจุบัน จุดผ่านแดนถาวรระนอง-เกาะสอง มีจุดตรวจรวมทั้งสิ้น 4 แห่ง)

1.3.3 ไฟฟ้า

จังหวัดระนองได้รับกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าการผลิตแห่งประเทศไทย โดยการเชื่อมโยงการรับกระแสไฟฟ้าจากจังหวัดกระบี่และสุราษฎร์ธานีอยู่ในความรับผิดชอบของ 2 หน่วยงานประกอบด้วย

1) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดระนอง รับผิดชอบในพื้นที่ประมาณ 96% ของพื้นที่ ประกอบด้วย อำเภอกระบุรีบางส่วน (ตำบลบางใหญ่ ตำบลลำเลียง และตำบลน้ำจืดบางส่วน) และอำเภอละอุ่นบางส่วน (ตำบลบางแก้ว ตำบลละอุ่นเหนือ ตำบลละอุ่นใต้ ตำบลบางพระเหนือ และตำบลบางพระใต้) รวมพื้นที่ประมาณ 508 ตารางกิโลเมตร อำเภอเมืองระนอง พื้นที่ 1,736 ตารางกิโลเมตร อำเภอกะเปอร์ พื้นที่ 657 ตารางกิโลเมตร อำเภอสุขสำราญ พื้นที่ 395 ตารางกิโลเมตรมีสถานีไฟฟ้าจำนวน 2 สถานี ประกอบด้วย สถานีไฟฟ้าระนอง 1 ตำบลราชกรูด และสถานีไฟฟ้าระนอง 2 ตำบลบางนอน

2) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดชุมพร รับผิดชอบในพื้นที่ประมาณ 4% คือ ในพื้นที่อำเภอกระบุรีบางส่วน(ตำบล จปร.ตำบลปากจั่น ตำบลมะมุ ตำบลน้ำจืดน้อยและตำบลน้ำจืดบางส่วน)และอำเภอละอุ่นบางส่วน (ตำบลในวงเหนือ และตำบลในวงใต้)

ในเขตพื้นที่จังหวัดระนอง ยังมีหมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน 5 หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองระนอง 4 หมู่บ้าน อำเภอสุขสำราญ 1 หมู่บ้าน เนื่องจากเป็นหมู่บ้านซึ่งตั้งอยู่บนเกาะ

1.3.4 โทรศัพท์ จำนวนผู้หมายเลขโทรศัพท์ แยกตามประเภทโทรศัพท์สำนักงาน/โทรศัพท์บ้าน ฯลฯ ของจังหวัดระนอง ปี พ.ศ.2561 แบ่งเป็น 1) ผู้พักอาศัย 2,886 เลขหมาย 2) ใช้ภายในชุมสาย 137 เลขหมาย 3) หน่วยงานราชการ 658 เลขหมาย 4) โทรศัพท์สาธารณะทางไกล 28 เลขหมาย

ปัจจุบันการติดต่อสื่อสารยังครอบคลุมถึงการติดต่อผ่านอุปกรณ์สารสนเทศอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น

สถานีถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ ทุกช่อง 3 5 7 9 NBT และ Thai PBS มีสถานีวิทยุกระจายเสียงหลัก 3 สถานี ได้แก่ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษาและสถานีวิทยุชุมชน 12 สถานี

สถานีรับ-ส่ง ถ่ายทอดโทรทัศน์ มีสถานีรับ-ส่ง ถ่ายทอดสัญญาณดาวเทียมจำนวน 6 แห่ง และถ่ายทอดสัญญาณเคเบิลทีวี จำนวน 1 แห่ง

1.3.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่งและวัสดุครุภัณฑ์

การไปรษณีย์ให้บริการครอบคลุม 5 อำเภอ การไปรษณีย์จังหวัดระนอง มีเครือข่ายการสื่อสารไปรษณีย์สามารถติดต่อได้ทุกอำเภอ โดยมีที่ทำการไปรษณีย์ทั้งสิ้น จำนวน 6 แห่ง แยกได้ ดังนี้

ตารางที่ 7 ที่ทำการไปรษณีย์ในพื้นที่จังหวัดระนอง จำนวน 6 แห่ง

อำเภอ	จำนวนที่ทำการไปรษณีย์	สาขาที่ทำการไปรษณีย์	รหัสไปรษณีย์พื้นที่
อำเภอเมืองระนอง	3	ที่ทำการไปรษณีย์ระนอง	85000
		ที่ทำการไปรษณีย์ปากน้ำระนอง	85000
		เคาน์เตอร์ไปรษณีย์ศูนย์ราชการจังหวัดระนอง	85000
อำเภอกระบุรี	1	ที่ทำการไปรษณีย์กระบุรี	85110
อำเภอกะเปอร์	1	ที่ทำการไปรษณีย์กะเปอร์	85120
อำเภอละอุ่น	1	ที่ทำการไปรษณีย์ละอุ่น	85130
อำเภอสุขสำราญ	-	-	85120

1.3.6 ประปา

การให้บริการน้ำในระบบประปาแก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดระนองมีหลายหน่วยงานสามารถแยกได้ ดังนี้

1) การประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดระนอง รับผิดชอบให้บริการในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองระนอง เทศบาลตำบลปากน้ำ เทศบาลเมืองบางริ้นบางส่วน และเทศบาลตำบลบางนอนบางส่วน

2) การประปาของเทศบาลตำบล ซึ่งรับผิดชอบให้บริการประชาชนในเขตเทศบาลตำบลน้ำจืด เทศบาลตำบลละอุ่น เทศบาลตำบลหงาว และเทศบาลตำบลกะเปอร์

3) ระบบประปาหมู่บ้าน ชนิดท่อถึงสูงของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ แหล่งน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตประปา มี 4 แห่ง ด้วยกัน คือ คลองหาดส้มแป้น คลองบางรีนชุมเหมือนฮกหลวง และห้วยวัง พง ซึ่งในฤดูแล้งจะประสบปัญหาหน้าประปาไม่ไหล ขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภค บริโภคจึงก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลอง หาดส้มแป้น เพื่อรองรับการใช้น้ำอุปโภคบริโภค ใช้น้ำจากเขื่อนนี้เป็นแหล่งน้ำถาวรและใช้แหล่งน้ำดิบปัจจุบันเป็น แหล่งน้ำสำรอง ซึ่งแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำประปาได้อย่างถาวร

1.3.7 บ่อน้ำบาดาล

ข้อมูลการใช้น้ำบาดาลจังหวัดระนอง ในปี พ.ศ. 2564 มีบ่อน้ำบาดาลรวม 836 บ่อ จำแนกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

(2.1) บ่อน้ำบาดาลที่มีการขออนุญาตกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง รวมจำนวน 215 บ่อ มีปริมาณการใช้น้ำบาดาล จำนวน 1,440 ลูกบาศก์เมตร/วัน จำแนกเป็นบ่อน้ำบาดาลเพื่อการ อุปโภค/บริโภคมากที่สุด จำนวน 112 บ่อ รองลงมา ได้แก่ บ่อน้ำบาดาลเพื่อธุรกิจ จำนวน 70 บ่อ และบ่อน้ำบาดาลเพื่อ การเกษตร จำนวน 33 บ่อ

(2.2) ข้อมูลบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดระนอง จากสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6 (ตรัง) พบว่ามี บ่อน้ำบาดาล จำนวน 621 บ่อ จำแนกเป็นบ่อน้ำบาดาลเพื่อการอุปโภค/บริโภค จำนวน 578 บ่อ และบ่อน้ำบาดาลเพื่อ การเกษตร จำนวน 43 บ่อ มีปริมาณการใช้น้ำเฉลี่ย 5.99 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง แสดงดังตารางที่ 8 – 9

ตารางที่ 8 จำนวนบ่อน้ำบาดาลและการใช้น้ำบาดาล ที่ขออนุญาตกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2564

อำเภอ	ตำบล	รวมทุกประเภท			อุปโภค/บริโภค			ธุรกิจ			เกษตรกรรม		
		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)	
			ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง
เมือง ระนอง	เขานิเวศน์	4	290	48				4	290	48			
	ราชกรูด	21	2,126	236	8	918		2	120	8	11	1,088	228
	หงาว	16	2,172	98	11	1,602	21	5	570	77			
	บางรีน	30	3,598	85	1	120		27	3,313	68	2	165	17
	ปากน้ำ	12	1,075	20	5	475		5	250	20	2	350	
	บางนอน	29	3,366	811	8	1,080	408	13	1,546	301	8	740	97
	หาดส้มแป้น	6	610		6	610							
	ทรายแดง	3	252	4	2	156	4				1	96	
	เกาะพยาม	2	84	4				2	84	4			
รวมอำเภอเมือง		123	13,573	1,306	41	4,961	433	58	6,173	526	24	2,439	342
กระบี่	น้ำจืด	1	128								1	128	
	น้ำจืดน้อย	7	1,690	14	6	1,594		1	96	14			
	มะมุ	1	60								1	60	
	ปากจั่น	6	456	8	4	328		1	32	8	1	96	
	ลำเลียง	1	120	21							1	120	21
	จ.ป.ร.	4	500		4	500							
	บางใหญ่	1	70		1	70							
รวมอำเภอกระบี่		21	3,024	43	15	2,492		2	128	22	4	404	21
ละอุ่น	ละอุ่นใต้	1	60		1	60							
	บางพระเหนือ	5	616		5	616							
	บางแก้ว	2	100		1	75		1	25				

อำเภอ	ตำบล	รวมทุกประเภท			อุปโภค/บริโภค			ธุรกิจ			เกษตรกรรม		
		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)		จำนวน (บ่อ)	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)	
			ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง
รวมอำเภอละอุ่น		8	776		7	751		1	25				
กะเปอร์	ม่วงกลวง	7	782	20	3	422		1	90	20	3	270	
	กะเปอร์	27	3,054	59	21	2,771	37	5	155	21	1	128	
	เขี้ยวเหล็ก	3	530		3	530							
	บ้านนา	4	310		4	310							
	บางหิน	7	1,024	1	5	864		1	100	1	1	60	
รวมอำเภอกะเปอร์		48	5,700	80	36	4,897	37	7	345	42	5	458	
สุขสำราญ	นาคา	9	1,927	6	8	1,831		1	96	6			
	กำพวน	6	561	5	5	411		1	150	5			
รวมอำเภอสุขสำราญ		15	2,488	11	13	2,242	470	2	246	11			
รวม		215	25,561	1,440	112	15,343	471	70	6,917	601	33	3,301	368

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง ระบบสารสนเทศเพื่อการควบคุมกิจการน้ำบาดาล (GCL), 2564

ตารางที่ 9 จำนวนบ่อบาดาลและการใช้น้ำบาดาล ข้อมูลจากสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6 (ตรัง) ปี พ.ศ. 2564

อำเภอ	ตำบล	ประเภทบ่อ (จำนวน)		ความลึกบ่อเฉลี่ย (เมตร)	คุณภาพน้ำ		ปริมาณน้ำเฉลี่ย (ลบ.ม./ชม.)
		อุปโภคบริโภค	การเกษตร		ใช้ได้ (บ่อ)	ใช้ไม่ได้ (บ่อ)	
เมืองระนอง	เขานิเวศน์	8	-	57.91	8	-	6.05
	ราชกรูด	21	4	58.41	25	-	6.02
	หงาว	14	3	57.89	17	-	6.03
	บางรีน	15	-	55.66	15	-	5.76
	ปากน้ำ	12	-	56.97	12	-	6.02
	บางนอน	15	1	57.39	16	-	5.90
	หาดส้มแป้น	5	3	46.24	8	-	5.50
	ทรายแดง	6	-	50.72	6	-	5.67
รวม อำเภอเมืองระนอง		96	11	58.50	107	0	6
กระบุรี	น้ำจืด	16	2	56.98	18	-	5.88
	น้ำจืดน้อย	13	-	57.76	13	-	6.02
	มะมู	18	-	58.30	18	-	6.02
	ปากจั่น	33	-	58.80	33	-	6
	ลำเลียง	30	-	58.91	30	-	6
	จ.ป.ร.	36	-	58.06	36	-	6.05
	บางใหญ่	8	-	55.61	8	-	6.04
รวม อำเภอกระบุรี		154	2	58.91	156	0	6
กะเปอร์	ม่วงกลวง	12	-	58.46	12	-	6.02
	กะเปอร์	80	7	58.97	87	-	5.98
	เขี้ยวเหล็ก	23	1	57.77	24	-	6.03
	บ้านนา	26	-	58.31	26	-	6.03
	บางหิน	27	1	58.49	28	-	6
รวม อำเภอกะเปอร์		168	9	58.95	178	0	5.98

อำเภอ	ตำบล	ประเภทบ่อ (จำนวน)		ความลึกบ่อเฉลี่ย (เมตร)	คุณภาพน้ำ		ปริมาณน้ำเฉลี่ย (ลบ.ม./ชม.)
		อุปโภคบริโภค	การเกษตร		ใช้ได้ (บ่อ)	ใช้ไม่ได้ (บ่อ)	
ละอุ่น	ละอุ่นใต้	19	-	57.96	19	-	6.04
	ละอุ่นเหนือ	10	-	50.75	10	-	5.64
	ในวงเหนือ	5	1	58.43	6	-	6.04
	บางพระใต้	4	-	51	4	-	7
	บางพระเหนือ	14	-	57.45	14	-	6.02
	บางแก้ว	24	-	58.40	24	-	6.01
รวม อำเภอละอุ่น		76	1	58.40	77	0	6.01
สุขสำราญ	นาคา	46	8	58.67	54	-	5.99
	กำพวน	37	12	58.59	49	-	6.01
รวม อำเภอสุขสำราญ		83	20	58.63	103	0	6.01
รวมจังหวัดระนอง		578	43	59.03	621	0	5.99

ที่มา :สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระนอง สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6 (ตรัง), 2564

1.3.8 โครงสร้างการผลิตภาคอุตสาหกรรม

1) การผลิตภาคอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดระนองส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมโดยข้อมูลสะสม ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2564 จำนวนทั้งสิ้น 232 โรงงาน จำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม

ที่	หมวดอุตสาหกรรม	จำนวน (แห่ง)
1	อุตสาหกรรมเกษตร	4
2	อุตสาหกรรมอาหาร	62
3	อุตสาหกรรมเครื่องดัด	3
4	อุตสาหกรรมแปรรูปไม้	29
5	อุตสาหกรรมเครื่องเรือน	1
6	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีฯ	7
7	อุตสาหกรรมยาง	5
8	อุตสาหกรรมพลาสติก	3
9	อุตสาหกรรมโลหะ	17
10	อุตสาหกรรมโลหะ	3
11	อุตสาหกรรมซ่อมแซมโลหะ	4
12	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	9
13	อุตสาหกรรมผลิตยานพาหนะ	13
14	อุตสาหกรรมอื่นๆ	72
รวม		232

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, 2564

2) อุตสาหกรรมที่สำคัญ

อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดระนอง คือ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการประมง ได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล ห้องเย็น โรงน้ำแข็ง โรงปลาป่น เป็นต้น

2.1) อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลและห้องเย็น มีโรงงานแปรรูปอาหารทะเล จำนวน 14 โรงงาน และห้องเย็น จำนวน 6 โรงงาน

2.2) อุตสาหกรรมบดย่อยน้ำแข็ง มีโรงงาน จำนวน 6 โรงงาน

2.3) อุตสาหกรรมการผลิตปลาป่น มีโรงงาน จำนวน 11 โรงงาน

ตารางที่ 11 อุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากการประมงปี 2563

ประเภทกิจการ	จำนวนโรงงาน	เงินทุน(ล้านบาท)	คนงาน(คน)
แปรรูปอาหารทะเล	14	853.18	3,004
ห้องเย็น	6	89.44	356
บดย่อยน้ำแข็ง	6	43.77	46
ปลาป่น	11	217.44	455
รวม	37	1,203.83	3,862

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, 2563

3) การขยายการลงทุน

ในช่วงปี 2563 จังหวัดระนอง มีความเคลื่อนไหวการลงทุนภาคอุตสาหกรรม ดังนี้

- การอนุญาตประกอบกิจการ มีโรงงานที่ได้รับการอนุญาตประกอบกิจการ จำนวน 14 โรงงาน เงินลงทุน 238.30 ล้านบาท เกิดการจ้างงาน 668 คน

- การขยายกิจการโรงงาน จำนวน 4 โรงงาน เงินลงทุน 21.07 ล้านบาท เกิดการจ้างงาน 1,694 คน

- การเลิกกิจการโรงงาน มีโรงงานที่เลิกกิจการ จำนวน 3 โรงงาน เงินลงทุน 15.70 ล้านบาท เลิกจ้างงานทั้งสิ้น 8 คน

ตารางที่ 12 โรงงานที่ได้รับการอนุญาตประกอบกิจการและเลิกกิจการ

ประเภทประกอบการ	ได้รับอนุญาตประกอบกิจการ			เลิกประกอบกิจการ		
	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงาน(คน)	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงาน(คน)
ชุด ตัก ดิน	8	47.30	19	3	15.70	8
ผลิตคอนกรีต	3	65.00	44	-	-	-
น้ำดื่ม	1	31.00	9	-	-	-
ซ่อมรถยนต์	1	87.00	20	-	-	-
ห้องเย็น	1	8.00	576	-	-	-
รวม	14	238.30	668	3	15.70	8

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, 2563

4) การส่งเสริมการลงทุนปี พ.ศ. 2563

ตารางที่ 13 บริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

ชื่อบริษัท	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงาน (คน)
บจก.กิจไพศาลแอทเสท	10,000,000	40
รวม	10,000,000	40

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, 2564

1.4 ด้านสังคม

1.4.1 การศึกษา

จังหวัดระนองมีการจัดระบบการศึกษาครบถ้วน 3 รูปแบบ ประกอบด้วย การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษาในระบบ มีสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น จำนวน 156 แห่ง โดยมีสถานศึกษาซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีจำนวนสถานศึกษา นักเรียนและครุมากที่สุด ซึ่งแสดงรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 14 จำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัดเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	สังกัด				รวม
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	สังกัดอื่นๆ*	
เมืองระนอง	29	7	18	1	55
กระบุรี	26	1	16	-	43
กะเปอร์	13	1	8	-	22
ละอุ่น	9	-	8	-	17
สุขสำราญ	10	1	8	-	19
รวม	87	10	58	1	156

หมายเหตุ: *ส่วนราชการอื่น ได้แก่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2563

ตารางที่ 15 จำนวนนักเรียนและครูจำแนกตามสังกัดเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	สังกัด								รวมทั้งสิ้น	
	สนง.คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน		สนง.คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน		กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น		อื่นๆ*		นร.	ครู
	นร.	ครู	นร.	ครู	นร.	ครู	นร.	ครู		
(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	
เมืองระนอง	10,068	345	3,868	145	1,649	54	22	3	15,607	547
กระบุรี	6,287	258	549	25					6,836	283
กะเปอร์	3,089	140	78	19					3,167	159
ละอุ่น	1,536	68			304	15			1,840	83
สุขสำราญ	1,639	88	513	24					2,152	112
รวม	22,619	899	5,008	213	1,953	69	22	3	29,602	1,184

หมายเหตุ: *ส่วนราชการอื่น ได้แก่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2563

ตารางที่ 16 จำนวนผู้เรียน/นักเรียน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจำแนกตามกิจกรรมการศึกษาและเพศ เป็นรายอำเภอ

อำเภอ	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (คน)			การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ (คน)			การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน (คน)			รวมทั้งสิ้น (คน)
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
เมืองระนอง	1,626	1,054	2,680	168	205	373	235	288	523	3,576
กระบุรี	531	409	940	130	159	289	183	223	406	1,635
กะเปอร์	354	227	581	93	114	207	131	161	292	1,080
ละอุ่น	371	302	673	130	159	289	183	223	406	1,368
อำเภอ	การศึกษาขั้นพื้นฐาน			การศึกษาเพื่อ			การศึกษาเพื่อ			

	(คน)			พัฒนาอาชีพ (คน)			พัฒนาสังคมและชุมชน (คน)			รวมทั้งสิ้น (คน)
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
สุขสำราญ	444	411	855	93	144	237	131	161	292	1,384
รวม	3,326	2,403	5,729	614	781	1,395	863	1,056	1,919	9,043

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2563

องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนองมีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 1 แห่ง คือ โรงเรียนบ้านโนง (โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโนง) ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านผาพิง ตำบลโนงเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ได้รับมอบมาอยู่ในสังกัด เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2551 ภายใต้การกำกับดูแลของกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีบุคลากรทางการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 18 คน นักเรียนจำนวน 262 คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง, แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570)

ตารางที่ 17 จำนวนสถานศึกษา อาจารย์ และนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาจำแนกตามสังกัด และเพศ

สังกัด	จำนวน สถานศึกษา	อาจารย์(คน)			นักศึกษา(คน)		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	3	64	52	116	1,140	968	2,108
-สถาบันอาชีวศึกษารัฐบาล	3	64	52	116	1,140	968	2,108
-สถาบันอาชีวศึกษาภาคเอกชน	-	-	-	-	-	-	-
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	2	9	18	27	138	186	324
-สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	2	9	18	27	138	186	324
-สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน	-	-	-	-	-	-	-
รวม	5	73	70	143	1,278	1,154	2,432

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2563

การศึกษานอกระบบ มีหน่วยงานในการให้บริการการศึกษานอกระบบ ประกอบด้วย

- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระนอง โดยมีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จำนวน 5 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวน 37 แห่ง

- ห้องสมุดประชาชนจังหวัด จำนวน 1 แห่ง
- ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 4 แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จำนวน 176 แห่ง
- ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดระนอง จำนวน 1 แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 48 แห่ง

1.4.2 การศาสนา

จังหวัดระนอง มีวัด จำนวน 28 แห่ง รองลงมาเป็นสำนักสงฆ์ จำนวน 16 แห่ง และมีพระภิกษุ จำนวน 477 รูป และสามเณร จำนวน 55 รูป ตามลำดับ อีกทั้ง มีมัสยิด จำนวน 32 แห่ง และโบสถ์คริสต์ จำนวน 1 แห่ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 18 จำนวนวัด สำนักสงฆ์ โบสถ์คริสต์ มัสยิด และสามเณร เป็นรายอำเภอ

อำเภอ	วัด (แห่ง)	สำนักสงฆ์ (แห่ง)	โบสถ์คริสต์ (แห่ง)	มัสยิด (แห่ง)	พระภิกษุ	สามเณร
เมืองระนอง	11	4	1	12	225	49
กระบุรี	6	6	-	1	133	2

อำเภอ	วัด (แห่ง)	สำนักสงฆ์ (แห่ง)	โบสถ์คริสต์ (แห่ง)	มัสยิด (แห่ง)	พระภิกษุ	สามเณร
กะเปอร์	5	2	-	6	54	2
ละอุ่น	4	4	-	-	55	2
สุขสำราญ	2	-	-	14	10	-
รวม	28	16	1	32	477	55

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2563

1.4.3 การสาธารณสุข

จังหวัดระนองมีสถานบริการทางด้านสาธารณสุข ดังนี้

1) สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ ประกอบด้วย

- โรงพยาบาลชุมชน เตี้ยคนไข้ 30 เตี้ยง	จำนวน	2	แห่ง
- โรงพยาบาลชุมชน เตี้ยคนไข้ 10เตี้ยง	จำนวน	2	แห่ง
- โรงพยาบาลท้าวไป เตี้ยคนไข้ 300 เตี้ยง	จำนวน	1	แห่ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รวม สอน.)	จำนวน	46	แห่ง
- ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมือง	จำนวน	1	แห่ง

2) สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน ประกอบด้วย

- โรงพยาบาลท้าวไปขนาดเล็ก ขนาด 5 เตี้ยง	จำนวน	1	แห่ง
- คลินิกเวชกรรม	จำนวน	6	แห่ง
- คลินิกเวชกรรมเฉพาะทาง	จำนวน	15	แห่ง
- คลินิกทันตกรรม (ชั้น 1)	จำนวน	13	แห่ง
- คลินิกการพยาบาลและผดุงครรภ์	จำนวน	12	แห่ง
- คลินิกกายภาพบำบัด	จำนวน	3	แห่ง
- คลินิกเทคนิคการแพทย์	จำนวน	1	แห่ง
- คลินิกการแพทย์แผนไทย/แผนไทยประยุกต์	จำนวน	3	แห่ง
- สหคลินิก	จำนวน	2	แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	จำนวน	47	แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสรีจ่า	จำนวน	7	แห่ง

โดยมีบุคลากรทางการแพทย์และบุคลากรด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย

- แพทย์	จำนวน	64	คน
- ทันตแพทย์	จำนวน	32	คน
- เภสัชกร	จำนวน	44	คน
- พยาบาล	จำนวน	497	คน
- นักวิชาการสาธารณสุข	จำนวน	127	คน
- เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน	จำนวน	57	คน
- อาสาสมัครสาธารณสุข ประกอบด้วย			
* อาสาสมัครสาธารณสุข (ชนบท)	จำนวน	2,823	คน
* อาสาสมัครสาธารณสุข (เขตเมือง)	จำนวน	120	คน
* ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	จำนวน	8	คน

1.4.4 ประเพณีและวัฒนธรรม

จังหวัดระนองมีประเพณีและงานประจำปี ที่สำคัญที่นิยมปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันคือ

1) **ประเพณีสวดกลางบ้าน** มีการประกอบพิธีทางศาสนา สวดภาณยักษ์ไล่ภูตผีปีศาจทั้งหลาย โดยชาวบ้านทุกครัวเรือนจะตัดผม ตัดเล็บ ท่อด้วยกระดาษขาวหรือกระดาษแดงใส่ลงแพที่ทำด้วยไม้ระกำ และประดับประดารอบๆ แพด้วยธงแดงที่ทำจากกระดาษสี เมื่อน้ำทะเลในแม่น้ำขึ้นเต็มที่ก็จะมีการปล่อยแพไปตามแม่น้ำ ถือเป็นประเพณีสะเดาะเคราะห์มีการจัดงาน 3 วัน 3 คืน และมีการจัดแสดงมหรสพด้วย กำหนดจัดงานเดือนเมษายนของทุกปี

2) **งานขึ้นถ้ำพระขยงค์** จัดในช่วงเทศกาลตรุษจีน บริเวณถ้ำพระขยงค์เพื่อให้ประชาชนเข้าไปสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ชมความสวยงามของถ้ำ และมีพันธุ์ไม้หายาก ซึ่งเชื่อกันว่ามีผู้นำมาปลูกไว้เป็นเวลานานแล้ว กำหนดจัดงานประมาณเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

3) **งานเทศกาลสงกรานต์น้ำแร่ แช่น้ำศักดิ์สิทธิ์** มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมประเพณีสงกรานต์ สร้างเอกลักษณ์ความเป็นหนึ่งเดียวในประเทศไทย โดยมีเอกลักษณ์ “สงกรานต์น้ำแร่แช่น้ำศักดิ์สิทธิ์” และเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกำหนดจัดงานวันที่ 12-15 เมษายนของทุกปี

4) **ประเพณีออกพรรษา** ในวันออกพรรษาจะมีประเพณีที่นิยมปฏิบัติกัน คือ ประเพณีตักบาตรเทโว เกิดจากความเชื่อกันว่า ในวันออกพรรษานี้เป็นวันที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากชั้นดาวดึงส์ลงมาโปรดมนุษย์โลก เมื่อถึงวันนี้ชาวพุทธจะนำอาหารคาวหวานมาใส่บาตร ซึ่งเป็นประเพณีทางศาสนาที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านาน กำหนดจัดงานในวันออกพรรษาของทุกปี

5) **ประเพณีเทศน์มหาชาติและพิธีการกวนข้าวทิพย์** เป็นประเพณีอันดีงามที่มีมาแต่โบราณ เป็นการสืบทอดประเพณีของพุทธศาสนิกชน และสร้างความสามัคคีของประชาชน โดยมีการเทศน์มหาชาติ และพิธีกวนข้าวทิพย์ กำหนดจัดงานในช่วงเทศกาลตรุษจีน (เดือนเมษายนของทุกปี)

6) **เทศกาลวันวิสาขบูชาและสมโภชพระเจดีย์ดาดู** จัดในวันวิสาขบูชาของทุกๆ ปี เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนชาวระนองและประชาชนชาวพม่าที่นับถือศาสนาพุทธได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ไว้ซึ่งประเพณีวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ณ พระเจดีย์ดาดู วัดสุวรรณคีรีวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดระนอง กำหนดจัดงานช่วงเดือนพฤษภาคม

7) **ประเพณีงานลอยกระทง** เป็นประเพณีที่มาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นประเพณีของพราหมณ์เพื่อบูชาพระเจ้าทั้งสาม คือ พระอิศวร พระนารายณ์ และพระพรหม ศาสนาพุทธก็จัดลอยกระทง เพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุ จังหวัดระนองได้จัดประเพณีลอยกระทง ในวันเพ็ญเดือน 12 ของทุกปี

8) **งานอาบน้ำแร่ แลระนอง** เป็นงานประจำปีของจังหวัดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดให้รู้จักแพร่หลาย รวมทั้งการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากน้ำแร่ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณภาพระดับเอเชีย ธุรกิจสปาและการแพทย์แผนไทยกิจกรรมในงานประกอบด้วย กิจกรรมด้านสปาและน้ำแร่และสุขภาพ, การส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดระนอง, กิจกรรมวิถีชุมชนชาวระนอง, ของดีศรีท้องถิ่น, การประกวดธิดาน้ำแร่ระนอง ธิดาสองแผ่นดิน และเทพธิดาระนอง, ประกวดขบวนรถสวยงามของดีแต่ละอำเภอ, การประกวดความสามารถพิเศษ (Talent), การเดินแบบผ้าพื้นเมือง, การประกวดร้องเพลงท้องถิ่น/ท้องถิ่น, กิจกรรมออกร้านกาชาด, การแสดงบนเวทีลานวัฒนธรรม, การจำหน่ายสินค้าโอท็อป, การแสดงดนตรีของเหล่าศิลปินนักร้อง-นักแสดงมากมายโดยกำหนดจัดงานในวันศุกร์สัปดาห์ที่สองของเดือนมีนาคมของทุกปี

1.4.5 ข้อมูลด้านแรงงานของจังหวัดระนอง

1) แรงงานในจังหวัดระนอง

สถานการณ์ด้านแรงงานจังหวัดระนอง

จังหวัดระนองมีประชากรที่อยู่ในวัยทำงานหรืออายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 204,894 คนเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน 136,679 คน คิดเป็น ร้อยละ 65.73 และเป็นผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน 70,215 คน คิดเป็น

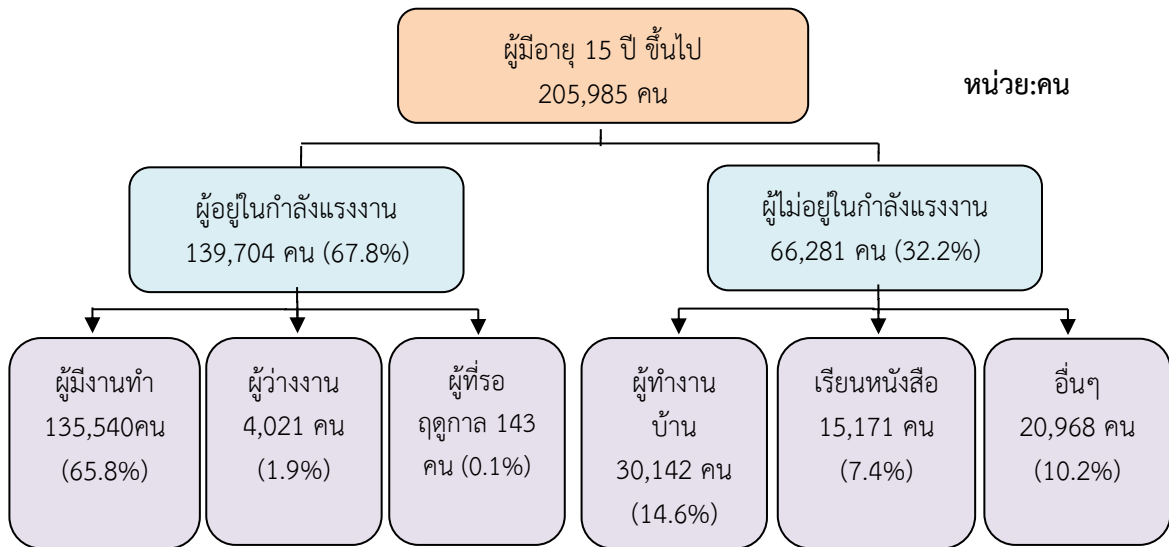
ร้อยละ 34.27 สำหรับกลุ่มผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด 134,679 คนนั้น แยกเป็น ผู้มีงานทำ จำนวน 133,024 คน คิดเป็นร้อยละ 98.77 ของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน ผู้ว่างงานซึ่งหมายถึง ผู้ไม่มีงานทำและพร้อมจะทำงาน จำนวน 1,655 คน คิดเป็นร้อยละ 1.23

ตารางที่ 19 จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงานและเพศ ไตรมาสที่ 3/2564 จังหวัดระนอง

สถานภาพแรงงาน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม(คน)
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	103,701	102,284	205,985
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	86,445	53,259	139,704
- ผู้มีงานทำ	84,080	51,460	135,540
- ผู้ว่างงาน	2,222	1,799	4,021
- กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	143	-	143
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	17,256	49,025	66,281
- ทำงานบ้าน	350	29,792	30,142
- เรียนหนังสือ	6,337	8,834	15,171
- อื่นๆ	20,968	10,570	10,399

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2564

ภาพที่ 4 แผนผังโครงสร้างประชากรจังหวัดระนอง

2) ข้อมูลจำนวนแรงงานนอกระบบ

ข้อมูลแรงงานนอกระบบ สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลแรงงานโดยดำเนินการสำรวจในปี 2564 พบว่าผู้มีงานทำอยู่ในแรงงานนอกระบบมีจำนวน 73,217 คน แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่จะทำงานในภาคเกษตรกรรม (อาชีพด้านเกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง) จำนวน 43,774 คน คิดเป็นร้อยละ 59.79 ของจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมด รองลงมาเป็นการขายส่ง การขายปลีก จำนวน 13,050 คน คิดเป็นร้อยละ 17.82 ของจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมด ที่พักแรม และบริการด้านอาหาร จำนวน 4,939 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 ของจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมด การผลิตจำนวน 4,640 คน คิดเป็นร้อยละ 6.34 ของจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมด การก่อสร้างจำนวน 2,990 คน คิดเป็นร้อยละ 4.08 ของจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมดกิจกรรมการขนส่งจำนวน 1,950 คน คิดเป็นร้อยละ 2.66 ของจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมด

ตารางที่ 20 จำนวนผู้ปฏิบัติงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบจังหวัดระนอง
จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2564

ประเภทอุตสาหกรรมใน/นอภาคเกษตร	ชาย	หญิง	รวม
ในภาคเกษตรกรรม	31,749	12,025	43,774
1.เกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง	31,749	12,025	43,774
นอภาคเกษตรกรรม	15,896	14,685	30,581
2. เหมืองแร่และเหมืองหิน	-	-	-
3. การผลิต	1,330	3,311	4,640
4. ไฟฟ้า ก๊าซ และประปา	-	-	-
5. การจัดหา น้ำ การบำบัดน้ำเสีย	-	-	-
6. การก่อสร้าง	2,888	103	2,990
7. การขายส่ง การขายปลีก	6,949	6,101	13,050
8. การขนส่งสถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	1,950	-	1,950
9. ที่พักแรม และบริการด้านอาหาร	1,420	3,519	4,939
10. ข้อมูลข่าวสาร และการสื่อสาร	-	-	-
11. กิจกรรมด้านการเงินและการประกันภัย	58	218	276
12. อสังหาริมทรัพย์การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	76	42	117
13. กิจกรรมทางวิชาชีพและเทคนิค	86	109	195
14. กิจกรรมการบริหารและการสนับสนุน	111	-	111
15. บริหารราชการและป้องกันประเทศ	-	136	136
16. การศึกษา	-	-	-
17. ด้านสุขภาพและสังคมสงเคราะห์	-	57	57
18. ศิลปะ บันเทิงและนันทนาการ	-	85	85
19. กิจกรรมบริการอื่นๆ	316	580	896
20. การจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	-	-	-
ประเภทอุตสาหกรรมใน/นอภาคเกษตร	ชาย	หญิง	รวม
21. องค์การระหว่างประเทศ	-	-	-
22. ไม่ทราบ	-	-	-
รวม	46,931	26,286	73,217

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2564

ตารางที่ 21 จำนวนผู้ปฏิบัติงานทำจังหวัดระนองจำแนกตามอาชีพและเพศ ปี 2564

ประเภทอาชีพ	ชาย	หญิง	รวม
1. ผู้บัญญัติกฎหมายข้าราชการระดับอาวุโสและผู้จัดการ	1,096	-	1,096
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	-	57	57
3. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่างๆและอาชีพที่เกี่ยวข้อง	144	236	380
4. เสมียน	225	246	471
5. พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด	5,912	9,054	14,966
6. ผู้ปฏิบัติงานด้านการเกษตรและการประมง	30,564	11,498	42,062
7. ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	4,031	3,142	7,172

ประเภทอาชีพ	ชาย	หญิง	รวม
8. ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	1,873	-	1,873
9. อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและการให้บริการ	3,087	2,053	5,140
10. คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น	-	-	-
รวม	46,931	26,286	73,217

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดระนอง, 2564

3) จำนวนผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคม

➔ จำนวนนายจ้างและผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนกองทุนเงินทดแทนปี 2564

- จำนวนผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนกองทุนประกันสังคม 43,472 คน
(มาตรา 33, 39 และ 40)

- จำนวนสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกองทุนประกันสังคม 1,924 แห่ง

➔ การจ่ายจากกองทุนประกันสังคม รวม 7 กรณี จ่ายประโยชน์ทดแทน ปี 2564
จำนวนทั้งหมด 47,788 ครั้ง รวมจ่ายทั้งสิ้น 158.6625 ล้านบาท

➔ ผู้ประกันตนขึ้นทะเบียนขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ปี 2564

(มกราคม – ธันวาคม พ.ศ. 2564) แยกเป็นกรณีเลิกจ้าง 2,489 คน กรณีลาออกจำนวน 3,865 คน

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม 2564

1.4.6 ครั้วเรื่อนยากจนของจังหวัดระนอง ตามระบบ TPMAP

จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค-สวทช.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีผ่านระบบ TPMAP จังหวัดระนองมีประชาชนที่เข้าข่ายกลุ่มเป้าหมายครั้วเรื่อนยากจน ตามระบบ TPMAP ใน 5 มิติ ปี 2565 จำนวน 1,842 ครั้วเรื่อน คิดเป็นร้อยละ 1.95 ของครั้วเรื่อนทั้งหมด (94,295 ครั้วเรื่อน) แบ่งเป็น

ตารางที่ 22 ครั้วเรื่อนที่ยากตามระบบ TPMAP จังหวัดระนอง ปี 2565

อำเภอ	ครั้วเรื่อนทั้งหมด (ครั้วเรื่อน)	ครั้วเรื่อนเป้าหมาย (ครั้วเรื่อน)	จำนวนครั้วเรื่อนยากจน จำแนกตามมิติของปัญหา (ครั้วเรื่อน)				
			ด้านสุขภาพ	ด้านความเป็นอยู่	ด้านการศึกษา	ด้านรายได้	ด้านการเข้าถึงบริการของรัฐ
เมืองระนอง	49,565	704	165	224	101	484	28
กระบุรี	24,543	383	229	22	81	82	5
กะเปอร์	8,748	192	28	14	8	89	4
ละอุ่น	6,814	84	14	10	10	55	0
สุขสำราญ	4,625	479	23	306	81	100	0
รวม	94,295	1,842	459	576	281	780	37

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง, 2565

1.5 ด้านเศรษฐกิจ

1.5.1 สรุปข้อมูลและสถานการณ์การนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตร จังหวัดระนอง ปี 2563

1) สินค้าด้านพืชที่ผ่านด่านตรวจพืชท่าเรือระนอง

มูลค่าการนำเข้าส่งออกสินค้าเกษตรผ่านด่านตรวจพืช ประจำเดือนกันยายน 2563 มีมูลค่า 33.69 ล้านบาทและในช่วง 12 เดือน (ปี 2563) มูลค่านำเข้า-ส่งออก มีมูลค่า 177.96 ล้านบาท

- การนำเข้าเดือนกันยายน 2563 มูลค่ารวม 4.84 ล้านบาท ในช่วง 12 เดือน มูลค่าการนำเข้า 43.11 ล้านบาท โดยสินค้าที่นำเข้าผ่านด่านตรวจพืชท่าเรือระนองมากที่สุด 3 ลำดับแรก ในช่วง 12 เดือน (ต.ค. 62 -ก.ย. 63) คือ เมล็ดปาล์มน้ำมัน (ไม่เหมาะสำหรับเพาะปลูก) 3,979.85 ตัน มูลค่า 10.36 ล้านบาท กากเมล็ดในปาล์ม 4,681.15 ตัน มูลค่า 10.69 ล้านบาท และเศษไม้ 7,512.64 ตัน มูลค่า 7.51 ล้านบาท

- การส่งออกเดือนกันยายน 2563 มูลค่ารวม 28.85 ล้านบาท ในช่วง 12 เดือน มูลค่าการส่งออก 134.89 ล้านบาท โดยสินค้าที่ส่งออกผ่านด่านตรวจพืชท่าเรือระนองมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือปุย 9,744กก. มูลค่า 115.72 ล้านบาท มะม่วงหิมพานต์ 218.75 ตัน มูลค่า 11.87 ล้านบาท และกระชายดำ 16.38ตัน มูลค่า 4.10 ล้านบาท

2) สินค้าด้านปศุสัตว์ที่ผ่านด่านกักกันสัตว์ระนอง

การเคลื่อนย้ายสินค้าปศุสัตว์ของระนอง ประจำเดือนกันยายน 2564 เป็นไก่ไข่ 300 ตัว มูลค่า 20,205 บาท ไก่เนื้อ 5,950 ตัว มูลค่า 364,200 บาท ขึ้นส่วนสัตว์ปีกแช่เย็น 237.34 ตัน มูลค่า 9.737 ล้านบาท ไช้ไก่บริโศค 697,000 ฟอง มูลค่า 1.951 ล้านบาท ขึ้นส่วนสุกรแช่เย็น19.770 ตัน มูลค่า 2.368ล้านบาท และในช่วง 12 เดือน โดยสินค้าที่ส่งออกผ่านด่านกักกันสัตว์มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ขึ้นส่วนสัตว์ปีกแช่เย็น รวม 3,039.30 ตัน มูลค่า 127.283 ล้านบาท ขึ้นส่วนสุกรแช่เย็น 281.595 ตัน มูลค่า 34.642 ล้านบาท และ ไช้ไก่บริโศค 8,061,200 ฟอง มูลค่า 22.056ล้านบาท รวมมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ที่ส่งออกทั้งหมด 191.033ล้านบาท

3) สินค้าด้านประมงที่ผ่านด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดระนอง

- การนำเข้าสินค้าประมง ประจำเดือนกันยายน 2564 รวมทั้งหมด 19,124.49 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวม 322.53 ล้านบาท และในช่วง 12 เดือน มีการนำเข้ารวมทั้งหมด 259,453.48 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวม 3,621.13 ล้านบาท

- การส่งออกสินค้าประมง ประจำเดือนกันยายน 2564 รวมทั้งหมด 70.79 ตัน มูลค่ารวม 4.49 ล้านบาทและในช่วง 12 เดือน มีการส่งออกรวม 592.84 ตัน มูลค่ารวม 47.65 ล้านบาท

4) สถานการณ์การนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตร ผ่านด่านศุลกากรระนอง

ตารางที่ 23 มูลค่าการค้าชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง พ.ศ.2563-2564

ปี พ.ศ.	2563	2564	การเปลี่ยนแปลงจากปี 2563
นำเข้า (ล้านบาท)	8,525.53	8,900.60	+4.40 %
ส่งออก (ล้านบาท)	11,100.52	22,361.19	+101.44 %
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	19,626.05	31,261.79	+59.29 %
ดุลการค้า (ล้านบาท)	2,574.99	13,460.59	+422.74 %

ที่มา: ด่านศุลกากรระนอง, 2565

ตารางที่ 24 รายการสินค้าส่งออกมูลค่าสูงสุด ของจังหวัดระนอง 5 อันดับแรก พ.ศ.2564

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)
1. น้ำมันเชื้อเพลิง , น้ำมันหล่อลื่น	5,695.85
2. สายไฟ สายเคเบิลใช้ในโครงการขุดเจาะปิโตรเลียม	4,520.52
3. ปูนซีเมนต์	1,431.97
4. ท่อผนังชนิดไร้ตะเข็บใช้ในขุดเจาะปิโตรเลียม	889.43
5. แท่นผลิตแบบลอยน้ำพร้อมส่วนประกอบ (เก่าใช้แล้ว)	648.00

ที่มา: ด้านศุลกากรระนอง, 2565

ตารางที่ 25 รายการสินค้านำเข้ามูลค่าสูงสุด ของจังหวัดระนอง 5 อันดับแรก พ.ศ.2564

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)
1. สัตว์น้ำ (ปลาแช่เย็น)	2,321.52
2. ปลาป่น	1,102.14
3. แท่นผลิตแบบลอยน้ำพร้อมส่วนประกอบ (เก่าใช้แล้ว)	648.00
4. ท่อผนังชนิดไร้ตะเข็บใช้ในขุดเจาะปิโตรเลียม	529.27
5. ของทำด้วยเหล็ก	480.59

ที่มา: ด้านศุลกากรระนอง, 2565

1.5.2 ประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดระนองปี 2564 และแนวโน้มปี 2565

เศรษฐกิจจังหวัดระนองปี 2564 คาดว่าจะหดตัวร้อยละ -5.4 ตามการหดตัวของภาคการผลิตภาคบริการ ภาคเกษตรกรรม และภาคอุตสาหกรรม

สำหรับแนวโน้มปี 2565 คาดว่าจะพลิกกลับมาขยายตัว อยู่ที่ร้อยละ 7.4 ตามการขยายตัวของภาคเกษตรกรรม การค้าชายแดน การบริโภคภาคเอกชน

ภาพที่ 5 กราฟแสดงอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัดระนอง ปี พ.ศ.2559-2565

เศรษฐกิจจังหวัดระนองในปี 2565 มีแนวโน้มพลิกกลับมาเป็นบวก

โดยเฉพาะการค้าชายแดนจังหวัด การส่งออกปรับดีขึ้นตามการฟื้นตัวของประเทศคู่ค้า ประกอบกับจังหวัดระนองมีศักยภาพทางการค้าในเรื่องท่าเลที่ตั้ง ที่มีทั้งเส้นทางขนส่งทั้งทางบกและทางเรือ การบริโภคภาคเอกชน ได้รับแรงสนับสนุนจากมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐ อาทิ โครงการคนละครึ่ง โครงการช้อปดีมีคืน และมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการของธนาคาร ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งในส่วนของการใช้จ่าย ภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น และการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นจากปัจจัยสนับสนุนมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐ และแผนการเปิดประเทศในพื้นที่อื่นๆ เช่นเดียวกับธุรกิจ

อสังหาริมทรัพย์และธุรกิจการค้าที่คาดว่าจะขยายตัวจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดและ กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้การใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐยังคงมีบทบาทสำคัญในการช่วย ขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในปี 2565 ให้ขยายตัวได้ที่ร้อยละ 7.4 ต่อปี

ภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดระนอง ประจำเดือนธันวาคม 2564

เศรษฐกิจจังหวัดระนอง ในเดือนธันวาคม 2564 ขยายตัวจากเดือนเดียวกันของปีก่อน ทั้งด้าน อุปทานและด้านอุปสงค์ พิจารณาจากเครื่องชี้เศรษฐกิจ

ด้านอุปทานขยายตัวร้อยละ 14.0 จากภาคเกษตรกรรม ตามปริมาณและราคาผลผลิต การเกษตรที่สำคัญ ขณะที่ ภาคบริการหดตัวอ่อนลง ตามการผ่อนคลายมาตรการควบคุม COVID-19 ประกอบ กับมีวันหยุดยาวช่วงเทศกาลปีใหม่ และมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวและการบริโภคของรัฐ และ ภาคอุตสาหกรรมหดตัว ตามการผลิตอุตสาหกรรมลดลง

ด้านอุปสงค์ขยายตัวร้อยละ 34.5 จากการค้าชายแดนจังหวัด การบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนภาคเอกชน ขณะที่ การใช้จ่ายภาครัฐหดตัวเล็กน้อย โดยรายจ่ายประจำหดตัวเล็กน้อยจากรายจ่าย เพื่อซื้อสินค้าและบริการ ขณะที่รายจ่ายลงทุนหดตัวหลังจากเร่งเบิกจ่ายงบลงทุนไปแล้ว ในช่วงต้น ปีงบประมาณ 2565

ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ร้อยละ 2.3 ด้านการจ้างงานขยายตัวอยู่ที่ ร้อยละ 4.2 ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ จากความเชื่อมั่นของผู้ประกอบอาชีพอิสระนอกภาคเกษตรที่ยังคงมี สัญญาณเชิงบวก และแนวโน้มด้านการท่องเที่ยวกลับมาดีขึ้น ตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 คลี่คลายและการผ่อนคลายมาตรการการเดินทาง สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัด โรงแรม และสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องเนื่องจากภาคบริการเริ่มเปิดให้บริการเพิ่มมากขึ้น

1.5.3 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจังหวัดระนอง ที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่

1. ความไม่แน่นอนของโควิด-19 ทั้งสายพันธุ์ใหม่ที่ระบาดในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นใน อนาคตซึ่งอาจลดทอนประสิทธิภาพของวัคซีน
2. ปัญหาข้อจำกัดในห่วงโซ่อุปทานการผลิต (Supply Chain Disruption) และการขนส่ง ระหว่างประเทศ
3. ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น รวมถึงแรงกดดันจากอัตราเงินเฟ้อที่ปรับ เพิ่มขึ้น

4. ความเสี่ยงจากความผันผวนของเศรษฐกิจและการเงินโลก

นอกจากนี้ กระทรวงการคลังยังมีมาตรการรักษาระดับการบริโภคภายในประเทศ ผ่านการ ดำเนินมาตรการทางการคลังอย่างต่อเนื่อง อาทิ โครงการคนละครึ่ง ระยะที่ 4 โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มี บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ระยะที่ 4 และโครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ระยะที่ 2 ที่เริ่มใช้สิทธิได้ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565

1.5.4 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2564 และแนวโน้ม ปี 2565 จังหวัดระนอง

โครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตรของจังหวัดระนอง ประกอบด้วย การผลิตภาคเกษตร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40.9 การผลิตนอกภาคเกษตร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59.1 ขึ้นอยู่กับสาขา ดังนี้ สาขาพืช ร้อยละ 51.03 สาขาประมง ร้อยละ 44.51 สาขาปศุสัตว์ ร้อยละ 4.32 สาขาบริการ ร้อยละ 0.00 สาขาป่าไม้ ร้อยละ 0.14

เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2564 ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรอยู่ที่ระดับ 190.6 ลดลงร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญลดลง ในสาขาประมง (สินค้า กุ้งเพาะเลี้ยง และประมงทะเล) ลดลงร้อยละ 10.2 ส่วนสาขาพืช เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 (จากสินค้ายางพารา ปาล์ม น้ำมัน ทูเรียน และมังคุด) และสาขาปศุสัตว์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 (จากสินค้าสุกร และ ไก่เนื้อ) ส่วนดัชนีราคา

เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ 154.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.2 เนื่องจากราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญดังกล่าวปรับตัวสูงขึ้น ยกเว้นราคากุ้งขาวแวนนาไมท์ ส่งผลให้ดัชนีรายได้ภาคเกษตรอยู่ที่ระดับ 295.0 เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.5

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส ปี 2564 ทดตัว ร้อยละ 0.4

สาขาบริการทางการเกษตร เพิ่มขึ้น 0.2% จากการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันและทุเรียนเพิ่มขึ้น จึงส่งผลให้มีการจ้างบริการไถเตรียมดินและบริการทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น

สาขาปศุสัตว์ เพิ่มขึ้น 1.8% การผลิตสุกร และไก่เนื้อ ขยายตัวเพิ่มขึ้นตามความต้องการของตลาดส่งออก และยังมีแรงจูงใจด้านสถานการณ์ราคาสินค้าปศุสัตว์อยู่ในเกณฑ์ดี ส่งผลให้เกษตรกรขยายการผลิตเพิ่มขึ้น

สาขาพืช เพิ่มขึ้น 2.4% ผลผลิตปาล์มน้ำมัน ทุเรียน และมังคุด เพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการผลิต ปริมาณน้ำฝนเพียงพอและอุณหภูมิพอเหมาะ และราคาสินค้าเพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรดูแลดีส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

สาขาประมง ลดลง 7.1% ผู้ประกอบการประมงทะเลพาณิชย์ไม่สามารถออกเรือได้เต็มศักยภาพเพราะขาดแคลนแรงงาน ส่วนกุ้งเพาะเลี้ยงลดลง จากการลดพื้นที่เพาะเลี้ยง เนื่องจากยังกังวลต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จึงส่งผลให้สาขาประมงหดตัว

สาขาป่าไม้ลดลง 3.0% จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานมีข้อจำกัดและโรงงานแปรรูปไม้ยางพาราบางพื้นที่ชะลอการรับซื้อ ส่งผลให้สาขาป่าไม้หดตัว

สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญใน ปี 2564

ปาล์มน้ำมัน ผลผลิตมีปริมาณ 429,025 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 2.8 ซึ่งมีผลผลิตอยู่ที่ 417,281 ตัน เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการผลิต น้ำฝนกระจายครอบคลุมพื้นที่ประกอบกับเกษตรกรขายปาล์มน้ำมันได้ราคาดี จึงมีเงินทุนในการดูแลจัดการสวนเพิ่มมากขึ้น

ยางพารา ผลผลิตมีปริมาณ 65,577 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 0.1 ซึ่งมีผลผลิตอยู่ที่ 65,602 ตัน เนื่องจากเนื้อที่กรีดยางลดลง เกษตรกรโคนเปลี่ยนไปปลูกทุเรียนแทน จึงส่งผลให้ผลผลิตลดลง

ทุเรียน ผลผลิตมีปริมาณ 29,257 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 13.2 ซึ่งมีผลผลิตอยู่ที่ 25,847 ตัน เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการผลิต ปริมาณน้ำฝนกระจาย อุณหภูมิพอเหมาะประกอบกับทุเรียนราคาดี เกษตรกรมีเงินทุนในการดูแลจัดการสวนเป็นอย่างดี

มังคุด ผลผลิตมีปริมาณ 11,347 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 27.4 ซึ่งมีผลผลิตอยู่ที่ 8,904 ตัน เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย ปริมาณน้ำฝนเพียงพอ จึงส่งผลให้ผลผลิตในปีเพิ่มขึ้น

สุกร ผลผลิตมีปริมาณ 37,514 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 2.9 ซึ่งมีผลผลิตอยู่ที่ 36,466 ตัว เนื่องจากปีที่ผ่านมาหลายประเทศมีการระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกา (AFS) ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้เนื้อสัตว์ไม่เพียงพอกับความต้องการและราคาปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรผลิตสุกรเพิ่มขึ้น

ไก่เนื้อ ผลผลิตมีปริมาณ 123,532 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 2.5 ซึ่งมีผลผลิตอยู่ที่ 120,317 ตัว เนื่องจากตลาดภายในประเทศและการส่งออกยังขยายตัว จากที่หลายประเทศได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้เนื้อสัตว์ขาดแคลน จึงส่งผลให้เกษตรกรผลิตไก่เนื้อเพิ่มขึ้นสินค้าประมงทะเล ผลผลิตมีปริมาณ 44,408 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 12.3 ซึ่งมีผลผลิตอยู่ที่ 50,660 ตัน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ผู้ประกอบการ

ประมงทะเลพาณิชย์ ขาดแคลนแรงงาน ไม่สามารถออกเรือได้เต็มศักยภาพ

กุ้งเพาะเลี้ยง ผลผลิตมีปริมาณ 9,036 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 4.7 ซึ่งมีผลผลิตอยู่ที่ 9,485 ตัน เนื่องจากพื้นที่เพาะเลี้ยงลดลงจากการที่เกษตรกรยังกังวลต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 อีกทั้งยังมีโรคระบาดในกุ้งขาวแวนนาไมน้อยอยู่เรื่อย ๆ

แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2565

แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2565 ขยายตัวอยู่ที่ประมาณร้อยละ 1.7 - 2.7 ดังนี้

สาขาพืช	มีแนวโน้มขยายตัวประมาณ	1.7% - 2.7%
สาขาปศุสัตว์	มีแนวโน้มขยายตัวประมาณ	1.0% - 2.0%
สาขาประมง	มีแนวโน้มขยายตัวประมาณ	2.2% - 3.2%
สาขาป่าไม้	มีแนวโน้มลดลงประมาณ	(-0.9%) - 0.1%
สาขาบริการ	มีแนวโน้มลดลงประมาณ	(-0.4%) - 0.6%

สาเหตุเนื่องจาก

- 1) สภาพอากาศยังเอื้ออำนวยต่อการผลิตสินค้าเกษตร โดยสินค้าสำคัญมีแนวโน้มผลผลิตเพิ่มขึ้นทุกชนิดในสาขาพืชปศุสัตว์ และสินค้าประมงทะเล
- 2) ราคาสินค้าเกษตรหลักของจังหวัดยังอยู่ในเกณฑ์ดี เกษตรกรมีเงินทุนในการดูแลจัดการสวน
- 3) สถานการณ์การแพร่ระบาดของ โควิด-19 รวมทั้งปัญหาการขาดแคลนแรงงานทำประมง ยังเป็นข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจสาขาประมงของจังหวัด

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญ และแนวโน้มจังหวัดระนอง ปี 2565

ตารางที่ 26 พยากรณ์เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของปาล์มน้ำมัน ปี 2565 ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ล้านไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ล้านไร่)			ผลผลิต (ล้านตัน)			ผลผลิตต่อไร่(กก./ไร่)		
	2564	2565	%	2564	2565	%	2564	2565	%	2564	2565	%
จังหวัดภาคใต้ตอนบน	4.6836	4.7742	1.93	4.5328	4.5911	1.29	13.4514	13.8071	2.64	2,968	3,007	1.31
ระนอง	0.1635	0.1730	5.81	0.1466	0.1472	0.47	0.4290	0.4369	1.84	2,927	2,967	1.37

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ข้อมูลพยากรณ์ ณ ธันวาคม 2564

ตารางที่ 27

พยากรณ์เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของยางพารา ปี 2565 ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ล้านไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ล้านไร่)			ผลผลิต (ล้านตัน)			ผลผลิตต่อไร่(กก./ไร่)		
	2564	2565	%	2564	2565	%	2564	2565	%	2564	2565	%
จังหวัดภาคใต้ตอนบน	6.5246	6.3368	-2.88	5.7946	5.8213	0.46	1.3726	1.4327	4.38	237	246	3.80
ระนอง	0.3471	0.3419	-1.50	0.2941	0.2954	0.44	0.0656	0.0682	4.04	223	231	3.59

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ข้อมูลพยากรณ์ ณ ธันวาคม 2564

ตารางที่ 28 พยากรณ์เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของกาแฟโรบัสตาปี 2565
ในพื้นที่จังหวัดระนอง

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ล้านไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ล้านไร่)			ผลผลิต (ล้านตัน)			ผลผลิตต่อไร่(กก./ไร่)		
	2564	2565	%	2564	2565	%	2564	2565	%	2564	2565	%
จังหวัดภาคใต้ตอนบน	0.1124	0.1131	0.62	0.1124	0.1131	0.62	0.0113	0.0123	8.79	621	694	11.76
ระนอง	0.0325	0.0320	-1.53	0.0312	0.0311	-0.24	0.0027	0.0029	6.67	88	94	6.82

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ข้อมูลพยากรณ์ ณ ธันวาคม 2564

สถานการณ์กุ้งขาวแวนนาไม จังหวัดระนองปี 2565

สถานการณ์การผลิตกุ้งขาวแวนนาไมผลผลิต 8,601 ตัน เนื้อที่เพาะเลี้ยง 2,756 ไร่ ผลผลิตต่อไร่ 3,121 กิโลกรัม ปริมาณการผลิตจะเพิ่มขึ้นช่วงเดือนพฤษภาคม 2565 ร้อยละ 13.28 เดือนกรกฎาคม 2565 ร้อยละ 12.91 และเดือนพฤศจิกายน 2565 ร้อยละ 9.05 สถานการณ์การผลิต คาดว่าปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นเนื่องจากปลายปี 2564 ราคาดีจูงใจต่อการเลี้ยง ประกอบสถานการณ์ COVID-19 คลี่คลายส่งผลให้มีความต้องการมากขึ้น

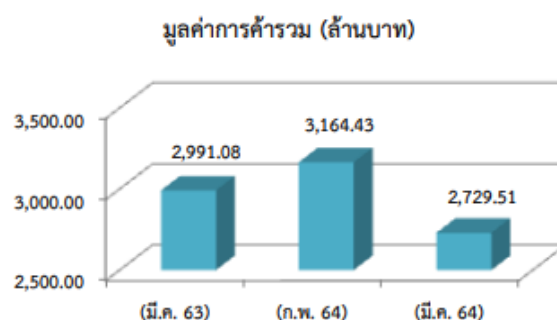
สถานการณ์ปศุสัตว์ (สุกร และไก่เนื้อ) จังหวัดระนอง ปี 2565

- 1) ปริมาณการผลิตสุกร จำนวน 7,464 ตัว ไก่เนื้อ ปริมาณการผลิต 190,903 กิโลกรัม
- 2) ปริมาณการผลิตรายเดือน สุกร ผลผลิตมากช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ร้อยละ 10.84 และช่วงเดือนกันยายน - พฤศจิกายน 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 และปริมาณการผลิตรายเดือนของไก่เนื้อ ประมาณร้อยละ 8 และปริมาณการผลิตน้อยลงในเดือนตุลาคม ร้อยละ 7.86
- 3) สถานการณ์การผลิตสุกร คาดว่าปริมาณผลผลิตลดลง เนื่องด้วยโรคระบาดอหิวาต์แอฟริกา (ASF) ระบาดส่งผลให้ฟาร์มเลี้ยงรายใหญ่ขยายปลดระวางเร่งขายผลผลิต และชะลอการเลี้ยง ส่งผลให้ปริมาณการผลิตสุกรลดลง แต่ยังคงเหลือเกษตรกรรายย่อยที่ยังมีการเลี้ยงสุกรอยู่
- 4) สถานการณ์การผลิตไก่เนื้อ คาดว่าปริมาณผลผลิตปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 เริ่มคลี่คลาย

สรุปภาวะการค้าชายแดนไทย – เมียนมาด้านจังหวัดระนองประจำไตรมาสที่ 1/2564

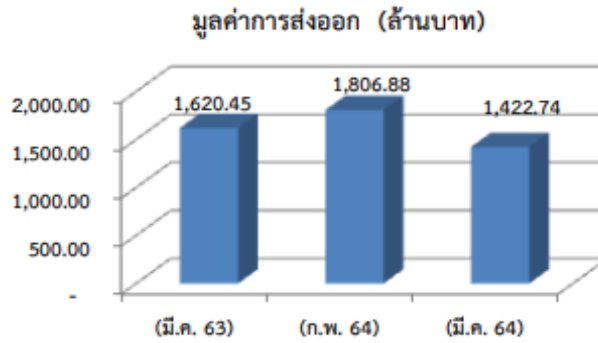
การค้าชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดระนอง เดือนมีนาคม 2564 การค้าชายแดนกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาด้านจังหวัดระนอง ประจำเดือนมีนาคม 2564 มีมูลค่าการค้ารวมทั้งสิ้น 2,729.51 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนที่ผ่านมา 434.92 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 13.74 (กุมภาพันธ์ 2564 มีมูลค่าการค้ารวม 3,164.43 ล้านบาท) และเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนลดลง 261.57 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.75 (มีนาคม 2563 มีมูลค่าการค้ารวม 2,991.08 ล้านบาท)

ภาพที่ 6 แผนภูมิแสดงมูลค่าการค้ารวมชายแดนกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
ณ เดือนมีนาคม 2564

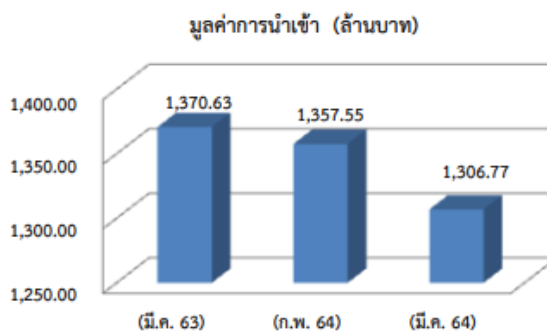
มูลค่าการส่งออก เดือนมีนาคม 2564 มีมูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น 1,422.74 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 384.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.26 (กุมภาพันธ์ 2564 มีมูลค่า 1,806.88 ล้านบาท) และเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (มีนาคม 2563) ลดลง 197.71 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.20 (มีนาคม 2563 มีมูลค่า 1,620.45 ล้านบาท) โดยประเภทสินค้าที่มีการส่งออก 10 อันดับแรก ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงหล่อลื่น, ปูนซีเมนต์, ของทำด้วยเหล็ก, ท่อผนังชนิดไร้ตะเข็บใช้ในการขุดเจาะปิโตรเลียม, วาล์วปิด-เปิดพร้อมอุปกรณ์, เครื่องตีให้พลังงาน, แลคเกอร์, หัวเจาะพร้อมอุปกรณ์ใช้ในการขุดเจาะปิโตรเลียม, ข้อต่อเหล็ก และเครื่องจักรและเครื่องใช้กล

ภาพที่ 7 แผนภูมิแสดงมูลค่าการส่งออก เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564

มูลค่าการนำเข้า มูลค่าการนำเข้า เดือนมีนาคม 2564 มีมูลค่าการนำเข้าทั้งสิ้น 1,306.77 ล้านบาท ลดลงจากเดือนก่อน 50.78 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.74 (กุมภาพันธ์ 2564 มีมูลค่า 1,357.55 ล้านบาท) และเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (มีนาคม 2563) ลดลง 63.86 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.66 (มีนาคม 2563 มีมูลค่า 1,370.63 ล้านบาท) โดยประเภทสินค้าที่มีการนำเข้า 10 อันดับแรก ได้แก่ สัตว์น้ำ (ปลาแช่เย็น), ปลาป่น, ของทำด้วยเหล็ก, ท่อผนังชนิดไร้ตะเข็บใช้ในการขุดเจาะปิโตรเลียม, ข้อต่อเหล็ก, ปลาหมึกแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง หอยแครงมีชีวิต, ปลาเบญจพรรณไม่เหมาะสำหรับมนุษย์บริโภค, สารยึดปรุงแต่งสำหรับทาแบบหล่อหรือแกนหล่อ, ตู้คอนเทนเนอร์และตู้เค็ม ปูทะเลสด กุ้ง กุ้ง

ภาพที่ 8 แผนภูมิแสดงมูลค่าการนำเข้า เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564

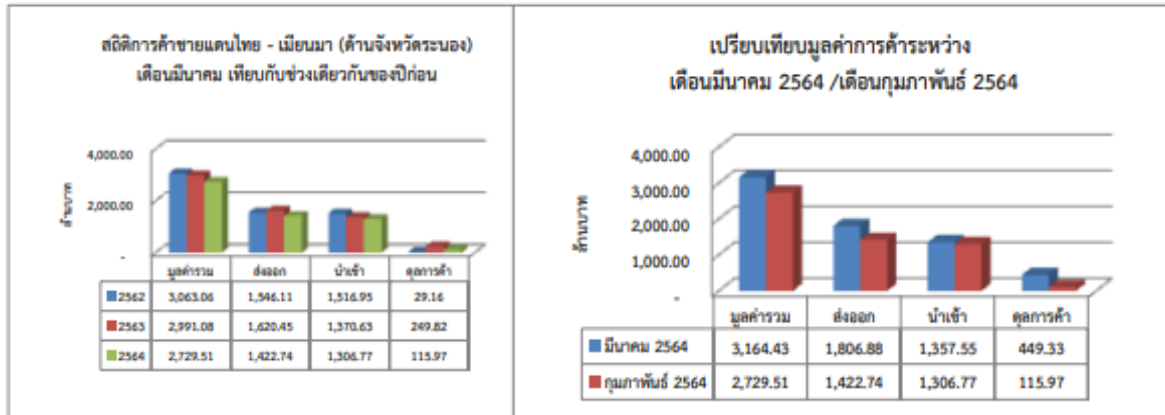

ดุลการค้า เดือนมีนาคม 2564 เกินดุลการค้า 115.97 ล้านบาท ลดลงจากเดือนก่อน 333.36 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74.19 (กุมภาพันธ์ 2564 เกินดุลการค้า 449.33 ล้านบาท) และเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (มีนาคม 2563) ลดลง 133.85 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 53.58 (มีนาคม 2563 เกินดุลการค้า 249.82 ล้านบาท)

ภาพรวมในช่วงเดือนมีนาคม 2564 จะเห็นว่ามูลค่าการค้ารวมปรับตัวลดลง เมื่อเทียบกับเดือนก่อน (กุมภาพันธ์ 2564) ลดลง 13.74% สินค้าส่งออกปรับตัวลดลง 21.26% สินค้าส่งออกสำคัญที่มีมูลค่าลดลง ได้แก่ แท่นผลิตแบบลอยน้ำพร้อมส่วนประกอบ (เก่าใช้แล้ว), เครื่องกรองน้ำมัน, เครื่องตีให้พลังงาน, ปูเค็ม และตาข่ายจับปลา เป็นต้น ด้านสินค้านำเข้าปรับตัวลดลง 3.74% สินค้านำเข้าสำคัญที่มีข้อมูลค่าลดลง ได้แก่ แท่นผลิตแบบลอยน้ำพร้อมส่วนประกอบ (เก่าใช้แล้ว), ตู้เค็ม ปูทะเลสด กุ้ง กุ้ง, แป้นแผงคอนโซล โต๊ะ

ตู้ ฐานรองรับอื่นๆ, มอเตอร์ไฟฟ้าและเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และภาชนะสำหรับบรรจุก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า เป็นต้น

ภาพที่ 9 แผนภูมิแสดงสถิติการค้าชายแดนไทย-เมียนมา เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564 เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน และการเปรียบเทียบมูลค่าการค้าระหว่างเดือนกุมภาพันธ์และเดือนมีนาคม 2564

ตารางที่ 29 สถิติการค้าชายแดนไทยกับเมียนมา (ด้านจังหวัดระนอง) (ล้านบาท)

ปี	ประเภท	2562	2563	2564	%Δ 2564/2563		กุมภาพันธ์ 2564	%Δ มี.ค. 64 - ก.พ. 64	
					(+/-)	%		ผลต่าง (+/-)	%
มีนาคม	มูลค่ารวม	3,063.06	2,991.08	2,729.51	-261.57	-8.75	3,164.43	-434.92	-13.74
	ส่งออก	1,546.11	1,620.45	1,422.74	-197.71	-12.20	1,806.88	-384.14	-21.26
	นำเข้า	1,516.95	1,370.63	1,306.77	-63.86	-4.66	1,357.55	-50.78	-3.74
	ดุลการค้า	29.16	249.82	115.97	-133.85	-53.58	449.33	-333.36	-74.19

2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.1 โครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร

1) ดิน

ลักษณะดินในพื้นที่จังหวัดระนอง แยกออกเป็นประเภทตามลักษณะของเนื้อดิน ได้เป็นประเภทดินทราย ดินร่วน ดินเหนียว และดินปนกรวด ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 90 เป็นดินที่มีปัญหาต่อการเกษตรและไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูกมากนัก ทั้งนี้ สามารถจำแนกดินตามลักษณะประจำกลุ่มชุดดินได้ดังนี้

ตารางที่ 30 แสดงลักษณะดินในพื้นที่จังหวัดระนอง

ลักษณะกลุ่มชุดดิน	เนื้อที่(ไร่)
1. ดินเค็ม - ดินเค็มชายทะเลที่เป็นดินเลนและมีศักยภาพเป็นดินเปรี้ยว	159,397
2. ดินทราย - ดินทรายหนาถึงหนามากที่ไม่มีดานอินทรีย์	10,069
3. ดินตื้น - ดินตื้นในพื้นที่ตอนถึงชั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหิน - ดินตื้นในพื้นที่ตอนถึงชั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหินดินลึกลงกลางในพื้นที่ตอนมีปฏิกริยาดินเป็นกรด - ดินตื้นในพื้นที่ตอนถึงชั้นหิน	9,354 1,063 125,864

ลักษณะกลุ่มชุดดิน	เนื้อที่(ไร่)
4. พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน - พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	1,456,717
5. ทรัพยากรดินอื่น ๆ - ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับตื้น - ดินเหนียวในพื้นที่ลุ่ม มีปฏิกิริยาดินเป็นกรด - ดินเหนียวในพื้นที่ดอน - ดินร่วนละเอียดในพื้นที่ดอน - ดินลิกปานกลางในพื้นที่ดอน มีปฏิกิริยาเป็นกรด - ดินที่พบบริเวณริมน้ำ	34,615 42,745 3,962 3,708 9,153 43,787
ลักษณะกลุ่มชุดดิน	เนื้อที่(ไร่)
6. พื้นที่น้ำ	77,857
7. ที่อยู่อาศัย	30,339
8. พื้นที่อื่นๆ	52,648
รวมเนื้อที่ทั้งหมด	2,061,278

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, 2563

1.1) กลุ่มชุดดินที่พบในจังหวัดระนอง

ตารางที่ 31 แสดงกลุ่มชุดดินที่พบในจังหวัดระนอง

กลุ่มชุดดิน	ลักษณะเด่น
กลุ่มชุดดินในพื้นที่ลุ่ม	
3	ดินเหนียวลิกมากที่เกิดจากตะกอนน้ำกร่อย อาจพบชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเลที่ไม่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถันภายในความลึก 150 ซม. จากผิวดินปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง
6	ดินเหนียวลิกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัดการระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
13	ดินเลนเค็มชายทะเลที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน ปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเร็วมาก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง
17	ดินร่วนละเอียดลิกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
23	กลุ่มดินทรายลิกมากที่เกิดจากตะกอนทรายชายทะเล ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
59	ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ชั้นดินมีลักษณะเป็นชั้นสลับ เนื้อดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่มาทับถม ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนที่อยู่ในเขตดินชั้น	
26	ดินเหนียวลิกถึงลิกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
32	ดินร่วนหรือดินทรายแฉะละเอียดลิกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ตอนที่อยู่เขตดินขึ้น	
34	ดินร่วนละเอียดถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
39	ดินร่วนหยาบถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
42	ดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์ภายในความลึก 100 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมากอยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
43	ดินทรายลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือสัทรายชายทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
45	ดินต้นถึงลูกรัง เศษหินหรือก้อนหิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
50	ดินร่วนลึกปานกลางถึงเศษหิน ก้อนหินหรือชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
51	ดินต้นถึงชั้นหินพื้นปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดการระบายน้ำดีถึงค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
53	ดินเหนียวลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น ลูกรังหรือเศษหิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนหรือพื้นที่ภูเขา	
62	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สํารวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลบำรุงรักษาสำหรับการเกษตร

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, 2563

1.2) การกระจายของกลุ่มดินที่พบในอำเภอต่างๆ (เรียงลำดับตามกลุ่มที่มีพื้นที่มากไปหาน้อย)

ตารางที่ 32 แสดงการกระจายของกลุ่มดินที่พบในอำเภอ

อำเภอ	กลุ่มชุดดิน	
	ดินในพื้นที่ลุ่ม	ดินในพื้นที่ดอน
เมืองระนอง	13 23 17p	62 62B 26C 34C 34B 26D/53D 26B/26C 26B/26C 26E/53E 34 26C/53C 34D/50D 26E 26C/26D 34/34B 39B 26D 26/26B 53D 32B 43 42 53C 53E
ละอุ่น	13 6 6/26B 59	62 26B 26/26B 26C/53C 26B/26C 26C 26D/53D 26C/26D 26 34/34B 32 26B/53B
กะเปอร์	13 17p	62 26B 53D 26C 26C/53C 32B 26D 26D/53D 43 45B 45D/45E 26 26D/26E 34B 53E 26E 45C 32 53C
กระบุรี	13 3 6 53 6sp	62 32 45C/50C 34B/34C 26B/53B 26B 26/26B 34B 26C/53C 26E/53E 34B/50B 45D/50D 45B/50B 34D/34E 45C/53C 34C 26D/53D 45D/45E 45E/50E 34E 34D/50D 34C/45C 26B/26C 26D/26E 26C 51C/53C 26D 26/53 34D/45D 50C/51C 26
สุขสำราญ	13 6	62 26B 26B/53B 43 26C 26C/53C 45D 53C 32B 26E 32 26 45D/50D 45E 39B 53D 45C

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, 2563

1.3) สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดระนอง จากฐานข้อมูลแผนที่สภาพการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน

ตารางที่ 33 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดระนอง

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	50,846	2.46
พื้นที่เกษตรกรรม	744,482	36.12
พื้นที่นา	2,697	0.13
พืชไร่	304	0.01
ไม้ยืนต้น	665,813	32.30
ไม้ผล	61,896	3.01
พืชสวน	116	-
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	1,165	0.06
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	12,491	0.61
พื้นที่ป่าไม้	1,162,945	56.42
พื้นที่นา	76,877	3.73
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	26,128	1.27
รวม	2,061,278	100.00

ที่มา: แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามมาตรฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก Agri-Map จังหวัดระนอง กรมพัฒนาที่ดิน, 2564 (<https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564)

การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญพิจารณาจากพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากและมีมูลค่าการส่งออกหรือแปรรูปโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลังยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะ ทูเรียน มังคุด มะพร้าวและกาแฟ จากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดระดับความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกรายจังหวัด โดยวิเคราะห์จากสภาพพื้นที่ ลักษณะของดิน ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำชลประทานร่วมกับการจัดการพื้นที่และลักษณะรายพืช โดยแบ่งระดับความเหมาะสม เป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง แต่พบข้อจำกัดบางประการซึ่งสามารถบริหารจัดการได้

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีข้อจำกัดของดินและน้ำ ส่งผลให้การผลิตพืชให้ผลตอบแทนต่ำการใช้พื้นที่ต้องใช้ต้นทุนสูงในการจัดการ และมีความเสี่ยงจากน้ำท่วมและขาดน้ำ

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จังหวัดระนอง มีพื้นที่พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมันทูเรียน และมังคุด ตามลำดับ

ตารางที่ 34 พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดระนอง

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรม
1. ยางพารา	188,643	25.95
2. ปาล์มน้ำมัน	96,809	13.32
3. ทูเรียน	12,754	1.75

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรม
4. มังคุด	12,241	1.68

ที่มา: แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามมาตรฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก Agri-Map จังหวัดระนอง กรมพัฒนาที่ดิน, 2564 (<https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564)

2) เขตปฏิรูปที่ดินในจังหวัดระนอง

พื้นที่ ส.ป.ก.กระจายอยู่ทั้ง 5 อำเภอ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอกระบุรี จำนวน 3,504 ราย 4,719 แปลง 55,029 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 49.66 ของพื้นที่ สปก.ทั้งจังหวัด รองลงมาคืออำเภอเมือง จำนวน 1,903 ราย 2,432 แปลง 20,628 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.61 อำเภอละอุ่น จำนวน 1,637 ราย 2,209 แปลง 22,267 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 20.10 อำเภอกะเปอร์ จำนวน 752 ราย 1,007 แปลง 7,990 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.21 และอำเภอสุขสำราญ จำนวน 456 ราย 599 แปลง 4,583 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.14

ตารางที่ 35 พื้นที่ ส.ป.ก. ในจังหวัดระนอง

อำเภอ	ตำบล	มอบ สปก 4-01		
		จำนวน (ราย)	จำนวน (แปลง)	จำนวน (ไร่)
กระบุรี	7	3,504	4,719	55,029
เมืองระนอง	7	1,903	2,432	20,628
ละอุ่น	5	1,637	2,209	22,267
กะเปอร์	5	752	1,007	7,990
สุขสำราญ	2	456	599	4,583
รวม	26	8,252	10,966	110,806

ที่มา: สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง, 2565 (ณ 10 สิงหาคม 2565)

3) พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

โครงการชลประทานระนองมีขอบเขตความรับผิดชอบในเขตพื้นที่จังหวัดระนอง รวม 5 อำเภอ 30 ตำบล 178 หมู่บ้าน ครอบคลุมพื้นที่ 2,061,281 ไร่ เป็นพื้นที่ราบประมาณ 14% พื้นที่เกษตรกรรม 597,386 ไร่ โดยมีพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการชลประทานขนาดกลาง โครงการชลประทานขนาดเล็ก (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ), โครงการชลประทานขนาดเล็ก (ป้องกันตนเองชายแดน), โครงการชลประทานขนาดเล็กที่ถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, โครงการชลประทาน ประเภทสระเก็บน้ำต่างๆโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าที่ถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแยกได้ดังนี้

3.1) โครงการชลประทานขนาดกลาง 1 แห่งอ่างเก็บน้ำคลองหาดส้มแป้น ขนาดความจุที่ระดับเก็บกัก 10,000,000 ล้าน ลบ.ม. เป็นแหล่งน้ำต้นทุนผลิตประปาเมืองระนอง

3.2) โครงการชลประทานขนาดเล็ก ประเภทฝายทดน้ำและอาคารอัดน้ำ (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ) จำนวน 8 แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ 7,775 ไร่ 1,200 ครัวเรือน อ่างเก็บน้ำขนาดความจุ 200,000 ลบ.ม. 1 แห่ง (เกาะพยาม)

3.3) โครงการชลประทานขนาดเล็ก ประเภทฝายทดน้ำและอาคารอัดน้ำ (ป้องกันตนเองชายแดน) จำนวน 22 แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ 24,025 ไร่ 3,787 ครัวเรือน

3.4) โครงการชลประทานขนาดเล็ก ประเภทฝายทดน้ำและอาคารอัดน้ำที่ถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 56 แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ 46,650 ไร่ 6,179 ครัวเรือน

3.5) โครงการชลประทานประเภทสระเก็บน้ำต่างๆ ที่ถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 32 แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ 12,385 ไร่ 1,223 ครัวเรือน

แผนการพัฒนาแหล่งน้ำชลประทานขนาดกลาง

จังหวัดระนองเป็นจังหวัดหนึ่ง ที่มีปริมาณฝนตกเฉลี่ยมากที่สุดของประเทศ แต่เนื่องจากจังหวัดระนองพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นภูเขาสูงในด้านทิศตะวันออก และลาดลงสู่ทะเลในด้านตะวันตก ภูเขาต่างๆ ก่อให้เกิดแม่น้ำ ลำคลองสายสั้นๆ และมีความลาดชันสูง ระนองเป็นเมืองที่มีปริมาณฝนมากถึง 4,000 มม.โดยเฉลี่ยแต่น้ำฝนดังกล่าวได้ไหลลงสู่คลองและแม่น้ำต่างๆ ลงสู่ทะเลในเวลาอันรวดเร็ว ไม่สามารถเก็บกักไว้ในท้องน้ำของแม่น้ำหรือคลอง พอเข้าสู่ฤดูร้อน ปัญหาการขาดแคลนน้ำจึงเกิดขึ้น กรมชลประทานจึงได้วางโครงการฯ เพื่อแก้ไขบรรเทาปัญหาดังกล่าว โดยมีแผนงานดังนี้

1. อ่างเก็บน้ำคลองเคียนงาม หมู่ 3 ต.บางหิน อ.กะเปอร์ จ.ระนอง ความจุ 20.00 ล้าน ลบ.ม.
2. อ่างเก็บน้ำคลองจั่น หมู่ 8 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง ความจุ 26.00 ล้าน ลบ.ม.
3. อ่างเก็บน้ำคลองละอุ่น หมู่ 4 ต.ละอุ่นเหนือ อ.ละอุ่น จ.ระนอง ความจุ 33.00 ล้าน ลบ.ม.
4. อ่างเก็บน้ำคลองวัน หมู่ 5 ต.มะมู อ.กระบุรี จ.ระนอง ความจุ 12.00 ล้าน ลบ.ม.
5. อ่างเก็บน้ำคลองกระบุรีตอนล่าง หมู่ 1 ต.น้ำจืด อ.กระบุรี จ.ระนอง ความจุ 15.00 ล้าน ลบ.ม.
6. อ่างเก็บน้ำคลองบางรีน หมู่ 2 ต.บางรีน อ.เมือง จ.ระนอง ความจุ 26.00 ล้าน ลบ.ม.
7. อ่างเก็บน้ำคลองกะเปอร์ หมู่ 4 ต.บ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง ความจุ 43.00 ล้าน ลบ.ม.

4) การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดระนอง มีพื้นที่ทั้งหมด 2,061,278 ไร่ มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตร จำนวน 639,263 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 31.01 ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น 573,883 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 89.77 ของพื้นที่ทำการเกษตร พื้นที่ปลูกไม้ผล 63,432 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.92 ของพื้นที่ทำการเกษตร พื้นที่ปลูกพืชไร่พืชผัก 1,234 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.19 ของพื้นที่ทำการเกษตร พื้นที่ทำนา 676 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.11 ของพื้นที่ทำการเกษตร และพื้นที่อื่นๆทางการเกษตร 40 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ทำการเกษตร

ตารางที่ 36 แสดงการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดระนอง ปี 2564

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)					
	ทำนา	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชไร่พืชผัก ไม้ดอก	พื้นที่อื่นทางการ เกษตร	รวม
เมืองระนอง	-	3,309	70,626	135	16	74,086
กระบุรี	636	31,321	314,925	180	5	347,067
กะเปอร์	34	6,803	70,300	543	17	77,697
ละอุ่น	6	19,310	81,477	38	2	100,833
สุขสำราญ	-	2,689	36,555	338	-	39,582
รวม	676	63,432	573,883	1,234	40	639,263

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2564

ตารางที่ 37 จำนวนผู้ประกอบการ จำนวนฟาร์ม และเนื้อที่เลี้ยงรวม จำแนกตามกลุ่มสัตว์น้ำ

อำเภอ	กุ้งทะเล		ปลาทะเล		ปลาน้ำจืด		ปู		สัตว์น้ำอื่นๆ	
	จำนวน ผู้ประกอบการ/ จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวน ผู้ประกอบการ/ จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวน ผู้ประกอบการ/ จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวน ผู้ประกอบการ/ จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวน ผู้ประกอบการ/ จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)
เมือง	33	693.5300	9	20.2850	108	25.5787	51	185.3375	10	8.8670
กระบุรี	15	121.6200	-	-	279	93.4933	2	3.5225	3	0.1005
กะเปอร์	32	763.3900	4	2.3438	295	81.7976	5	6.1670	1	0.0090

อำเภอ	กุ่มทะเล		ปลาทะเล		ปลาน้ำจืด		ปู		สัตว์น้ำอื่นๆ	
	จำนวนผู้ประกอบ การ/จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนผู้ประกอบ การ/จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนผู้ประกอบ การ/จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนผู้ประกอบ การ/จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนผู้ประกอบ การ/จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)
ละอุ่น	6	175.2500	-	-	429	96.8460	2	1.1250	2	0.1950
สุขสำราญ	16	758.9000	6	10.0000	177	33.2614	2	2.7500	-	-
รวม	102	2,512.6900	19	32.6288	1,288	330.977	62	198.9020	16	9.1715

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดระนอง, 2564

จังหวัดระนองมีพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจำนวน 3,021.98 ไร่ แบ่งเป็นการเพาะเลี้ยงกุ่มทะเลจำนวน 102 ราย จำนวน 2,512.69 ไร่ ปลาทะเล 19 ราย จำนวน 32.63 ไร่ ปลาน้ำจืด 1,288 ราย จำนวน 330.98 ไร่ ปู 62 ราย จำนวน 198.90 ไร่ และสัตว์น้ำอื่นๆ 16 ราย จำนวน 9.17 ไร่ โดยพื้นที่ที่มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมากที่สุดได้แก่ พื้นที่อำเภอเมืองรองลงมาคือ อำเภอกะเปอร์ อำเภอสสุขสำราญ อำเภอละอุ่น และอำเภอกะบุรี ตามลำดับ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เลี้ยงปลาน้ำจืด จำนวน 1,288 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.62 รองลงมา คือ กุ่มทะเล 102 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.86 ปู จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.17 ปลาทะเล จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.28 และ สัตว์น้ำอื่นๆ 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.08

ตารางที่ 38 ข้อมูลการทำประมงชายฝั่ง (เรือประมงต่ำกว่า 10 ตันกรอส) ของจังหวัดระนองปี 2564

อำเภอ	เบ็ด	ลอบ	อวน ครอบ หมึก	อวนลอย	อวน ล้อมจับ	อวนจม	อื่นๆ	รวม
เมืองระนอง	428	522	1	1466	-	-	-	2,417
กะบุรี	70	60	-	51	-	-	6	187
กะเปอร์	178	316	12	547	14	-	63	1,130
ละอุ่น	59	51	-	47	-	-	16	173
สุขสำราญ	122	203	6	391	4	3	4	733
รวม	857	1,152	19	2,502	18	3	89	4,640

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดระนอง, 2564

2.2 สังกมเกษตร

1) คริวเรือนเกษตรกร

จังหวัดระนอง มีคริวเรือนทั้งหมด 94,295 คริวเรือน เป็นคริวเรือนเกษตรกร 25,651 คริวเรือน คิดเป็นร้อยละ 27.20 ของคริวเรือนทั้งหมด ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยคริวเรือนละ 222,186 บาท/ปี

ตารางที่ 39 คริวเรือนเกษตรกรและรายได้เฉลี่ยของคริวเรือนรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนคริวเรือน ทั้งหมด (คริวเรือน)	จำนวนคริวเรือน เกษตรกร (คริวเรือน)	รายได้เฉลี่ยคน/ปี (บาท)	รายได้เฉลี่ย คริวเรือน/ปี (บาท)
เมืองระนอง	49,565	4,932	104,174	241,799
กะบุรี	24,543	10,728	73,645	187,825
กะเปอร์	8,748	3,967	66,719	187,850

อำเภอ	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร (ครัวเรือน)	รายได้เฉลี่ยคน/ปี (บาท)	รายได้เฉลี่ย ครัวเรือน/ปี (บาท)
ละอุ่น	6,814	3,993	111,215	282,298
สุขสำราญ	4,625	2,031	77,689	244,079
รวม	94,295	25,651	89,742	222,186

ที่มา : จำนวนครัวเรือนทั้งหมด สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดระนอง, 2564 รายได้เฉลี่ยจากสำนักงานพัฒนาชุมชน
จังหวัดระนอง, 2564 จำนวนครัวเรือนเกษตรกร จากสำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2564

2) องค์กรเกษตรกร

2.1) ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

จังหวัดระนองทั้ง 5 อำเภอ มีสหกรณ์ซึ่งจดทะเบียนถูกต้องตามพระราชบัญญัติสหกรณ์
พ.ศ. 2542 จำนวน 27 แห่ง มีสมาชิกรวม 21,313 คน

ตารางที่ 40 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (คน)
1. สหกรณ์การเกษตร	14	14,766
2. สหกรณ์ประมง	1	-
3. สหกรณ์นิคม	-	-
4. สหกรณ์ออมทรัพย์	6	5,103
5. สหกรณ์ร้านค้า	1	820
6. สหกรณ์บริการ	3	289
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	2	335
รวม	27	21,313

หมายเหตุ: จำนวนสมาชิกเฉพาะสหกรณ์ที่ดำเนินงาน/ธุรกิจในปัจจุบัน ที่มา:สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง ,2565
ตารางที่ 41 สถานะสหกรณ์

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)				จำนวนสหกรณ์ ทั้งหมด (1)+(2)+(3)+(4)
	ดำเนินงาน/ ธุรกิจ (1)	หยุดดำเนินงาน/ ธุรกิจ (2)	เลิก (3)	จัดตั้งใหม่ (4)	
1. สหกรณ์การเกษตร	11	-	3	-	14
2. สหกรณ์ประมง	-	-	1	-	1
3. สหกรณ์นิคม	-	-	-	-	-
4. สหกรณ์ออมทรัพย์	6	-	-	-	6
5. สหกรณ์ร้านค้า	1	-	-	-	1
6. สหกรณ์บริการ	3	-	-	-	3
7. สหกรณ์เครดิตยูเนียน	2	-	1	-	2
รวม	23	-	4	-	27

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2565

2.2) กลุ่มเกษตรกรจังหวัดระนองซึ่งจดทะเบียนถูกต้องตาม พ.ร.บ.สหกรณ์

จังหวัดระนอง มีกลุ่มเกษตรกรซึ่งจดทะเบียนถูกต้องตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ จำนวน 17 กลุ่ม สมาชิก 1,838 ราย

ตารางที่ 42 จำนวนและสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจังหวัดระนอง

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่มเกษตรกร(แห่ง)	จำนวนสมาชิก (คน)
1.กลุ่มเกษตรกรทำสวน	11	1,340
2.กลุ่มเกษตรกรทำนา	2	190
3.กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	2	209
4.กลุ่มเกษตรกรทำประมง	2	99
รวม	17	1,838

ที่มา:สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2565

ตารางที่ 43 สถานะกลุ่มเกษตรกรจังหวัดระนอง

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่มเกษตรกร (แห่ง)				จำนวนกลุ่มเกษตรกรทั้งหมด (1)+(2)+(3)+(4)
	ดำเนินงาน/ ธุรกิจ (1)	หยุดดำเนินงาน/ ธุรกิจ (2)	เลิก/ชำระ บัญชี (3)	จัดตั้ง ใหม่(4)	
1. กลุ่มเกษตรกรทำนา	2	-	-	-	2
2. กลุ่มเกษตรกรทำสวน	11	-	-	-	11
3. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	2	-	-	-	2
4. กลุ่มเกษตรกรทำไร่	-	-	-	-	-
5. กลุ่มเกษตรกรทำประมง	1	-	1	-	2
6. กลุ่มเกษตรกรอื่นๆ	-	-	-	-	-
รวม	16	-	1	-	17

ที่มา:สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2565

2.3) สถาบันเกษตรกรจังหวัดระนองที่สำนักงานเกษตรจังหวัดส่งเสริมและสนับสนุน

จังหวัดระนองมีสถาบันเกษตรกรที่สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง ส่งเสริมและสนับสนุน ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจำนวน 38 กลุ่ม กลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน 32 กลุ่ม กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน 30 กลุ่ม และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 238 กลุ่ม สรุปเป็นรายอำเภอได้ ดังนี้

ตารางที่ 44 จำนวนกลุ่มและสมาชิกของสถาบันเกษตรกรจังหวัดระนอง (รายอำเภอ)

อำเภอ	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมือง	8	170	10	165	14	444	47	863
กระบุรี	9	225	7	157	4	79	81	2,032
กะเปอร์	9	239	4	146	5	217	49	695
ละอุ่น	8	176	5	100	5	113	36	692
สุขสำราญ	4	97	6	65	2	60	25	415
รวม	38	907	32	633	30	913	238	4,697

ที่มา :สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2565

3) อาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ 45 อาสาสมัครเกษตรของจังหวัดระนอง

อำเภอ	ครู บัญชี ¹	หมอดิน อาสา ²	ประ มง อาสา ³	เศรษฐกิจ การเกษตร อาสา ⁴	ครู ยาง ⁵	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม ⁶	อาสา สมัครเกษตร และสหกรณ์ ⁷	อาสา ปศุสัตว์ ⁸	อาสา ฝนหลวง 7	อาสา สมัคร สหกรณ์ ⁹	อาสา สมัคร ชลประทาน ¹⁰	เกษตร หมู่บ้าน ¹¹	สารวัตร เกษตร อาสา ¹²
เมืองระนอง	11	38	14	1	1	2	-	36	6	4	-	38	4
ละอุ่น	3	30	22	1	8	8	7	31	5	1	-	30	15
กะเปอร์	6	34	21	1	5	4	3	18	2	4	-	34	4
กระบุรี	8	61	21	1	28	15	7	36	5	7	1	61	54
สุขสำราญ	6	15	22	1	7	1	-	17	3	4	1	15	1
รวม	34	178	100	5	49	30	17	138	21	20	2	178	78

ที่มา: 1. สำนักตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง 2. สถานีพัฒนาที่ดินระนอง 3. สนง.ประมงจังหวัด 4. สนง.เศรษฐกิจการเกษตร 5. การยางแห่งประเทศไทยระนอง 6. สนง.การปฏิรูปที่ดินระนอง 7. สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง 8. สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง 9. สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง 10. โครงการชลประทานระนอง 11. สนง.เกษตรจังหวัดระนอง 12. ศวพ.ระนอง, 2565

ตารางที่ 46 จำนวนกลุ่มและสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (รายอำเภอ)

อำเภอ	เป็นนิติบุคคล		ไม่เป็นนิติบุคคล	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองระนอง	6	570	57	4,762
กระบุรี	19	1,694	97	1,393
กะเปอร์	3	536	71	8,232
ละอุ่น	5	489	38	5,156
สุขสำราญ	3	178	26	2,196
รวม	36	3,467	289	21,739

ที่มา: สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สาขาจังหวัดระนอง

4) การสำรวจและคัดกรองเกษตรกร/บุคลากรภาครัฐของจังหวัดระนองตามนโยบาย Smart Farmer/Smart Officer

4.1) สรุปผลการสำรวจคัดกรองเกษตรกรของจังหวัดระนองตามแบบประเมิน Smart Farmer

ตารางที่ 47 สรุปผลการสำรวจและคัดกรองเกษตรกรของจังหวัดระนอง

เกษตรกรทั้งหมด	Existing	Developing	Smart Farmer ต้นแบบ	Smart Officer ต้นแบบ
24,499	487	24,012	7	26

โดยมีข้อมูลแบ่งตามสาขา ดังนี้

ตารางที่ 48 จำนวนเกษตรกรตามกรอบ Smart Farmer แบ่งตามสาขา

ที่	สาขา	รวม	รายได้ไม่ต่ำกว่า 180,000 บาท	รายได้ต่ำกว่า 180,000 บาท	Existing	Developing
1	ข้าว	28	1	27	0	28
2	ปาล์มน้ำมัน	2,504	715	1,789	89	2,415
3	ยางพารา	13,024	4,162	8,862	67	12,957
4	เกษตรผสมผสาน	6,522	2,269	4,253	121	6,401
5	ประมง	43	6	37	1	42
6	ปศุสัตว์	94	23	71	21	73
	รวม	22,215	7,176	15,039	299	21,916

หมายเหตุ: (สาขาอาชีพอื่นๆ มีจำนวน 2,284 ราย ซึ่งในระบบยังไม่สามารถดึงข้อมูลได้)

4.2) Smart Farmer ต้นแบบจำนวน 7 ราย แยกเป็นสาขาได้ ดังนี้

- 1) สาขาปาล์มน้ำมัน
 - นายสมนึกโมราศิลป์
 - นายไมตรีสุภา
- 2) สาขาเกษตรผสมผสาน
 - นายธรรมบุญจันทร์ภักดี
 - นายแดงมีแสง
 - นายสมชายบุญเรือง
- 3) สาขายางพารา
 - นายวินัยทองพร้อม
- 4) สาขาสหกรณ์
 - นายบุญเลิศจันทร์เจริญ

4.3) Smart Officer จังหวัดระนอง

ตารางที่ 49 Smart Officer จังหวัดระนอง

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
1	นางสาวปรียานุช เรืองเพชร	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง
2	นางสาวภมรรัตน์ แยมจรัส	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระนอง
3	นางสาวอรุณวรรณ อินพาลำ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรอำเภอกะบุรี
4	นางสาววิไลพร กลาย	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรอำเภอกะเปอร์
5	นายจักรวาล พึ่งแดง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรอำเภอละอุ่น
6	นายธนภฤติ ศรีอำไพ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรอำเภอสušสำราญ
7	นายยุทธนา อีสถาน	นักวิชาการประมงปฏิบัติการ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง
8	นางพรทิพย์ สวนขำนิ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
9	นายธรมยุทธ สมบึงกลาง	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
10	นางพัชนี กุลกระโทก	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
11	นายพนพล อุบลเลิศ	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
12	น.ส.อังคณา คณีกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
13	นางสาวลักขณ์ เกษมวารภรณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
14	นางวันธนี สมบูรณ์	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
15	น.ส.ศุภลักษณ์ เสถียรวุฒิกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
16	นางสาวจิตาภา สุพรมมา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
17	นางสาวจิรวรรณ เกลี้ยงประดับ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
18	นางสุพรรณิ พุทธิง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
19	นางสาวกมลนาฏย์ คงวัดใหม่	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
20	นายขจร อีสริยานุพงศ์	นักวิชาการประมงชำนาญการ	สำนักงานประมงจังหวัดระนอง
21	นายรักษา สุวรรณชาติ	เจ้าพนักงานประมงอาวุโส	สำนักงานประมงอำเภอเมืองระนอง
22	นางสาวดวงรัตน์ เมฆพยับ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง
23	นายปราโมทย์ ฉิมหาด	นักวิชาการประมงปฏิบัติการ	ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดระนอง
24	นายนาราวี คือระ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
25	นางสาวภาวินี คามวุฒิ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง
26	นายณรงค์ชัย หิตชะนา	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง

5) สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด

สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดระนอง มีจำนวนทั้งสิ้น 13 คน ประกอบด้วย สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง จำนวน 11 คน และสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน

ตารางที่ 50 รายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง/ด้าน	อำเภอ
สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งมาตรา 31 (1)			
1	นายชลิต ระวังภัย	ประธานสภาฯ	กระบุรี
2	นายพงศ์ชินศักดิ์ พลายด้วง	รองประธานสภาฯ	กะเปอร์
3	นายสุชีพ พัฒน์ทอง	รองประธานสภาฯ	ละอุ่น
4	พอ.ประมวล เดชประมวลพล	สมาชิกสภาฯ	เมืองระนอง
5	นายวิสุทธิ์ ยุทธศิลป์	สมาชิกสภาฯ	เมืองระนอง
6	นายเชิด คิวงาม	สมาชิกสภาฯ	เมืองระนอง
7	นายยูโซบ เย็นจิตต	สมาชิกสภาฯ	เมืองระนอง
8	นายบุญกุล ธนบัตร	สมาชิกสภาฯ	กระบุรี
9	นายนิยม พึ่งแย้ม	สมาชิกสภาฯ	กระบุรี
10	นายกัณจต์พงศ์ คงประพันธ์	สมาชิกสภาฯ	กะเปอร์
11	นายประคอง ธารณาศิลป์	สมาชิกสภาฯ	สุขสำราญ
สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิมาตรา 31 (2)			
1	นางปรีดียา ยก่อง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประมง	เมืองระนอง
2	นายสุเทพ นาคปลัด	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสัตว์	เมืองระนอง

ที่มา: สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดระนอง, 2565

6) ประชาชนชาวบ้านของจังหวัด ภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ในปี 2563 จังหวัดระนองมีประชาชนชาวบ้าน จำนวน 2 ราย คือ

- 1) นายสมชาย บุญเชื้อ ประชาชนชาวบ้านอำเภอละอุ่น
ศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน บ้านบุรีรัมย์ ตั้งอยู่เลขที่ 2 หมู่ที่ 1 ตำบลโนงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง
- 2) นายแดง มีแสง ประชาชนชาวบ้านอำเภอกะเปอร์
ศูนย์เรียนรู้การเกษตรผสมผสานบ้านม่วงกลาง (สวนลุงแดง) ตั้งอยู่เลขที่ 2/10 หมู่ที่ 1 ตำบลม่วงกลาง อำเภอ กะเปอร์ จังหวัดระนอง

ประชาชนเกษตร อื่นๆ

- 1) ดาบตำรวจสมนึก โมราศิลป์ สาขาประชาชนเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และสาขาประชาชนเกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย ที่อยู่ 97/13 หมู่ที่ 1 ตำบลบางรีน อำเภอเมือง จังหวัดระนอง
- 2) นางสาวสำอางค์ คงหาญ สาขาประชาชนเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ที่อยู่ 14/5 หมู่ที่ 7 บ้านบางปรูล่าง ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง
- 3) นายบรรจบ ขนอม สาขาประชาชนเกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย ที่อยู่ 10/120 หมู่ที่ 10 บ้านคอกช้าง ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง

4) นางสมจิต สุขทอง

สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ที่อยู่ 42/1

หมู่ที่ 8 บ้านบางไทร ตำบลมะมู อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง

5) นายอำมรินทร์ อู่สุวรรณ

สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น ที่อยู่ 92 หมู่ที่ 3 ตำบลปากจั่น

อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง

7) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

จังหวัดระนองมีศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน จำนวน 5 ศูนย์ และศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนเครือข่าย จำนวน 10 ศูนย์ กระจายอยู่ 5 อำเภอ

ตารางที่ 51 รายชื่อศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

ที่	อำเภอ	ชื่อกลุ่มจัดตั้งเป็น ศพช.	ที่ตั้งศูนย์	ประธานศูนย์/ เบอร์โทรศัพท์	ปีที่เริ่ม ดำเนินงาน	สมาชิก (คน)	พืชหลักที่ เข้าร่วม โครงการ
1	เมือง ระนอง	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลราชกรูด (ศูนย์หลัก)	1/19 ม.7 ต.ราชกรูด อ.เมือง จ.ระนอง	ดาบตำรวจสมนึก โมราศิลป์ 089-1225929	2558	64	ปาล์มน้ำมัน
2	เมือง ระนอง	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลหวาง (ศูนย์เครือข่าย)	230 ม. 3 ต.หวาง อ.เมือง จ.ระนอง	นายอัญญู ยก่อง 096-6357869	2563	50	ปาล์มน้ำมัน
3	เมือง ระนอง	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลหาดส้ม แป้น (ศูนย์เครือข่าย)	72/6 ม.3 ต.หาดส้ม แป้น อ.เมือง จ.ระนอง	นายประนม โฟ้งตัน 084-8986489	2558	30	มังคุด
4	กะบุรี	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบล จ.ป.ร. (ศูนย์หลัก)	584ม.3 ต.จ.ป.ร. อ.กะบุรี จ.ระนอง	นางจิราภรณ์ รัตนภูมิ 082-0802253	2558	32	ทุเรียน, กาแฟ, ยางพารา, ปาล์มน้ำมัน
5	กะบุรี	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลลำเลียง (ศูนย์เครือข่าย)	109/12 ม.10 ต.ลำเลียง อ.กะบุรี จ.ระนอง	นายอุตร สีหาบุตร 064-6565489	2563	55	กาแฟ, ทุเรียน
6	กะเปอร์	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลกะเปอร์ (ศูนย์หลัก)	10/37 ม.10 ต.กะเปอร์ อ.กะเปอร์ จ.ระนอง	นายสายัณห์ พูนทองเสน 082-0467647	2557	33	ปาล์มน้ำมัน
7	กะเปอร์	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลม่วงกลาง (ศูนย์เครือข่าย)	71 ม.1 ต.ม่วงกลาง อ.กะเปอร์ จ.ระนอง	นายเรืองฤทธิ์ ฉะลุแก้ว 085- 4779223	2563	30	ปาล์มน้ำมัน
8	กะเปอร์	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลบางหิน (ศูนย์เครือข่าย)	3/2 ม. 4 ต. บางหิน อ.กะเปอร์ จ.ระนอง	นายสุวรรณ ภูมิวัง 087-2838963	2563	51	ปาล์มน้ำมัน
9	กะเปอร์	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลบ้านนา (ศูนย์เครือข่าย)	54 ม. 7 ต.บ้านนา อ.กะเปอร์ จ.ระนอง	นายสมเดช พวงปัญญา 080-6951722	2563	51	ทุเรียน
10	กะเปอร์	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลเขี้ยวเหล็ก ยง (ศูนย์เครือข่าย)	21/3 ม. 5 ต.เขี้ยว เหล็กอ.กะเปอร์ จ.ระนอง	นายอนุรักษ์ สงคราม 080-8758241	2563	43	ปาล์มน้ำมัน
11	ละอุ่น	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลโนงใต้ (ศูนย์หลัก)	2/6 ม.1 ต.โนงใต้ อ.ละอุ่น จ.ระนอง	นายสำลี สุวรรณบุตร 065-0465696	2557	30	ทุเรียน
12	ละอุ่น	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลละอุ่นใต้ (ศูนย์เครือข่าย)	40 ม.4 ต.ละอุ่นใต้ อ.ละอุ่น จ.ระนอง	นางวรลณี เพชรวัง 061-4394438	2563	26	ยางพารา

ที่	อำเภอ	ชื่อกลุ่มจัดตั้งเป็น ศพช.	ที่ตั้งศูนย์	ประธานศูนย์/ เบอร์โทรศัพท์	ปีที่เริ่ม ดำเนินงาน	สมาชิก (คน)	พืชหลักที่ เข้าร่วม โครงการ
13	ละอุ่น	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลบางแก้ว (ศูนย์เครือข่าย)	9/3 ม.2 ต.บางแก้ว อ.ละอุ่น จ.ระนอง	นายจเร คชวงศ์ 087-2688115	2563	30	ปาล์มน้ำมัน
14	สุขสำราญ	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลบ้านไร่ใน (ศูนย์หลัก)	53/3 ม.7 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง	นายครรชิต โททอง 093-7740867	2557	29	ยางพารา ,มังคุด,ปาล์ม น้ำมัน
15	สุขสำราญ	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนตำบลบ้านทุ่งถั่ว (ศูนย์เครือข่าย)	61/1 ม.8 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง	นายบำหรี หมดหมั่น	2563	22	พืชผักสวน ครัว

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2564

**8) ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (คจช.) จังหวัดระนองมีศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (คจช.) 14 ศูนย์
ตารางที่ 52 ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (คจช.)**

ที่	อำเภอ	ศูนย์จัดการ ศัตรูพืชชุมชน	ประธานศูนย์	ที่ตั้งศูนย์	พิกัด	ชนิดพืช
1	เมือง ระนอง	คจช.ตำบลราชกรูด	ด.ต.สมนึก โมราศิลป์	1/19 ม.7 ต.ราชกรูด	X 452718 Y 1071726	ปาล์มน้ำมัน
2	เมือง ระนอง	คจช.ตำบล ทรายแดง (เครือข่าย)	นายกิตติ มากเสม	ม.4 ต.ทรายแดง	X 468367 Y 1121949	ปาล์มน้ำมัน
3	กระบุรี	คจช.ตำบลลำเลียง	นายสุริยา ศิริวงษ์	ม.9 ต.ลำเลียง	X 481214 Y 1143812	มังคุด
4	กระบุรี	คจช.ตำบล จ.ป.ร. (เครือข่าย)	นายสนั่น ทองสุข	ม.9 ต.จ.ป.ร.	X 486221 Y 1184843	ทุเรียน
5	กะเปอร์	คจช.บ้านคอกช้าง	นายสายัณห์ พูนทองเสน	10/33 ม.10 ต.กะเปอร์	X 461827 Y 1063199	ปาล์มน้ำมัน
6	กะเปอร์	คจช.บ้านทรัพย์ สมบูรณ์ (เครือข่าย)	นายธงชัย สมบัติมาศ	80 ม.8 ต.บ้านนา	X 468496 Y 1062843	ทุเรียน
7	กะเปอร์	คจช.ตำบลเขี้ยวเหล็ก	นายอนุรักษ์ สงคราม	ม.5 ต.เขี้ยวเหล็ก	X 465380 Y 1060015	ปาล์มน้ำมัน
8	กะเปอร์	คจช.ตำบลม่วงกลวง	นายเรืองฤทธิ์ ฉะลุแก้ว	ม.1 ต.ม่วงกลวง	X 449472 Y 1063294	ปาล์มน้ำมัน
9	กะเปอร์	คจช.ตำบลบางหิน	นายสุวรรณ ภูมิวัง	ม.4 ต.บางหิน	X 457406 Y 1052730	ปาล์มน้ำมัน
10	กะเปอร์	คจช.ตำบลบ้านนา(หมู่ 7)	นายสมเดช พวงปัญญา	ม.7 ต.บ้านนา	X 469228 Y 1060726	ทุเรียน
11	ละอุ่น	คจช.ตำบลโนงใต้	น.ส.พรพิศ ทองพูล	2/2 ม.1 ต.โนงใต้	X 484951 Y 1107776	ทุเรียน
12	ละอุ่น	คจช.ตำบล โนงเหนือ (เครือข่าย)	นายไสว เดชนอก	ม.3 ต.โนงเหนือ	X 484484 Y 1107748	ทุเรียน
13	สุขสำราญ	คจช.ตำบลนาคา (หมู่ที่ 7)	นายสุนทร ศรีหะรัฐ	1 ม.7 ต.นาคา	X 441225 Y 1036407	มังคุด
14	สุขสำราญ	คจช.ตำบลนาคา (หมู่ที่ 4) (เครือข่าย)	นายเกษม ทองพร้อม	115 ม.4 ตำบลนาคา	X 439697 Y 1039425	ปาล์มน้ำมัน

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2564

9) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ที่สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง จัดทำโครงการและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ให้กับสมาชิกของศูนย์

ตารางที่ 53 ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ที่	ชื่อศูนย์	ประธาน	ที่ตั้งศูนย์	กิจกรรม	จำนวนสมาชิก
1	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านบางไทร	นายภุชญา สุขทอง	ม.8 ต.มะมู อ.กระบุรี	เลี้ยงหมู เลี้ยงปลา การปลูกผักในโรงเรือน เลี้ยงไก่ไข่ การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ	30
2	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านบุรีรัมย์	นายสมชาย บุญเชื่อง	ม.1 ต.ในวงใต้ อ.ละอุ่น	ผลิตมังคุดคุณภาพ การจัดการสวนทุเรียน การผลิตผักสวนครัว ทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ	30
3	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านบางปรูล่าง	นายพงศ์พัฒน์ พริ้มแก้ว	ม.7 ต.กะเปอร์ อ.กะเปอร์	การผลิตผักปลอดสาร เลี้ยงไก่ไข่ เลี้ยงปลา การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ	30

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2564

10) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ตารางที่ 54 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์	ชื่อเจ้าของศูนย์/ เบอร์โทร	ที่ตั้ง
1	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (มังคุด)	นายสัมฤทธิ์ เข้มสม 080-6981082	หมู่ที่ 3 ต.ในวงใต้ อ.ละอุ่น
2	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (มังคุด)	นายวินัย ทองพร้อม 086-2790925	หมู่ที่ 7 ต.นาคา อ.สุขสำราญ
3	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ปาล์มน้ำมัน)	นายบรรจบ ขนอม 095-4210945	หมู่ที่ 10 ต.กะเปอร์ อ.กะเปอร์
4	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ปาล์มน้ำมัน)	ด.ต.สมนึก โมราศิลป์ 089-1225929	หมู่ที่ 7ต.ราชกรูด อ.เมืองระนอง
5	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (มังคุด)	นายสุรียา ศิริวงศ์ 08-13964192	หมู่ที่ 9 ต.ลำเลียง อ.กระบุรี

ที่มา:สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง,2564

11) พื้นที่ดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่จังหวัดระนอง (รายอำเภอ)

ตั้งแต่ปี 2559-2565 (รวม 55 แปลงหลัก)

ตารางที่ 55 พื้นที่ดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตั้งแต่ปี 2559 - 2565

อำเภอ	ชื่อแปลง/ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลง	พื้นที่ (ไร่)	ประธานแปลง
อำเภอเมือง ระนอง 12 แปลง	มังคุด (2 แปลง)				
	1 มังคุด ม.4 ต.ราชกรูด	56	56	164	นายไมตรี สุภา
	2 มังคุด ม. 3 ต.หาดส้มแป้น	30	30	180	นายธีระพรณ ตะกั่วทุ่ง

อำเภอ	ชื่อแปลง/ชนิดสินค้า		เกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลง	พื้นที่ (ไร่)	ประธานแปลง
อำเภอเมือง ระนอง 12 แปลง (ต่อ)	ปาล์มน้ำมัน (2 แปลง)					
	3	ปาล์มน้ำมัน ม.7 ต.ราชกรูด	216	242	3,398	นายสุรพันธ์ เทียนไพร
	4	ปาล์มน้ำมันม.3 ต.หวาง	39	47	389	นายอัญญู ยก่อง
	ฝรั่ง (4 แปลง)					
	5	ฝรั่งม.5 ต.หวาง	50	53	792	นางจันทร์ รอดพล
	6	ฝรั่งฝรั่งม.5 ต.ราชกรูด	103	103	500	นายอรุณ ทอมหยก
	7	ฝรั่งม.3 ต.ปากน้ำ	37	37	350	นายสมควร ชมภูชนะ
	8	ฝรั่งม.2 ต.เกาะพยาม	60	60	250	นายชาญชัย โชติช่วง
	มะพร้าว (2 แปลง)					
	9	มะพร้าวม.5 ต.ราชกรูด	100	116	300	นายขวัญชัย นิลนาค
	10	มะพร้าวม.2 ต.ทรายแดง	37	37	301	นายสมทวน ตันจู
	มะม่วงหิมพานต์(1 แปลง)					
11	มะม่วงหิมพานต์ม.1 ต.เกาะพยาม	39	39	1,121	นางประนอม ประสพบุญ	
กาแฟ (1 แปลง)						
12	กาแฟ ม.1 ทาดส้มแป้น	31	31	215	นางจงจิตต์ สนเลม็ด	
อำเภอ กระบุรี 17 แปลง	มังคุด (4 แปลง)					
	1	มังคุด ม.9 ต.ลำเลียง	53	53	300	นายสุรียา ศิริวงษ์
	2	มังคุด ม.8 ต.น้ำจืด	52	52	303	นางปราณี ศรีโสภา
	3	มังคุด ม.5 ต.จ.ป.ร.	81	83	356	นายอำมรินทร์ อู่สุวรรณ
	4	มังคุด ม.11 ต.ปากจั่น	54	54	574	นางปณัญญู เลื่อนมา
	กาแฟ (4 แปลง)					
	5	กาแฟ ม.10 ต.ลำเลียง	30	31	309	นายอุดร สีหาบุตร
	6	กาแฟ ม. 9 ต.จ.ป.ร.	30	31	327	นายยงยุทธ จันทร์เขตต์
	7	กาแฟ ม.4 ต.ลำเลียง	50	54	1,196	นางศิริรัตน์ แสงศรี นางผ่องศรี สมพา
	8	กาแฟลำเลียง ม.7 ต.ลำเลียง	45	50	573	นางสาวจินตมา จันทร์ทอง
	ยางพารา (3 แปลง)					
	9	ยางพารา ม.7 ต.มะมุ	33	33	761	นายปรีชา แก้วเจือ
	10	ยางพาราสหกรณ์กองทุนสวนยาง จ.ป.ร. 3 จำกัด ต.จ.ป.ร.	62	66	845	นายหัสดี แคล้วคล่อง
	11	กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง บ้านบางใหญ่ ม.3 ต.บางใหญ่	49	49	723	นายสว่าง แก้วเจริญ
	ทุเรียน (4 แปลง)					
	12	ทุเรียน ม.10 ต.ลำเลียง	41	41	350	นายบุญมี เวียงอินทร์ นายอุดร สีหาบุตร
	13	ทุเรียน ม.8 ต.จ.ป.ร.	34	34	420	นายประสิทธิ์ แซ่อึ้ง
14	ทุเรียน ม. 5 ต.จ.ป.ร.	54	54	357.5	นายวัลลภ ณ สงขลา	
15	ทุเรียน ม. 9 ต.จ.ป.ร.	30	30	467.5	นายเรืองฤทธิ์ แปเมืองปัก	
โคเนื้อ (2 แปลง)						
16	โคเนื้อ ม.8 ต.จ.ป.ร.	40	429 ตัว	400	นายประกอบจันทร์ ทองโชติ	
17	โคเนื้อ ม.8 ต.ปากจั่น	24	480	530	นางธัญทิพย์ กองจันทร์	
อำเภอ กะเปอร์ 13 แปลง	มังคุด (2 แปลง)					
	1	มังคุด ม.5 ต.กะเปอร์	31	32	300	นายสมพงศ์ รัตนพรหม
	2	มังคุด ม.1 ต.เขี้ยวเหล็ก	53	53	462	นายชวลิต ทองทิพย์
	ปาล์มน้ำมัน (2 แปลง)					
	3	ปาล์มน้ำมัน ม.10 ต.กะเปอร์	54	56	1,035	นายบรรจบ ขนอม
	4	ปาล์มน้ำมัน ม.5 ต.เขี้ยวเหล็ก	30	40	482	นายอนุรักษ์ สงคราม
5	ปาล์มน้ำมัน ม.4 ต.บางหิน	63	63	815	นายบุญชวน ปานสุวรรณ	

อำเภอ	ชื่อแปลง/ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลง	พื้นที่ (ไร่)	ประธานแปลง	
อำเภอ กะเปอร์ 13 แปลง (ต่อ)	กาแฟ (2แปลง)					
	6	กาแฟ ม.8 ต.บ้านนา	30	30	337	นางอารีย์ ช้วนเต็ก
	7	กาแฟ ม.9 ต.กะเปอร์	33	33	198	นายสายันท์ พุนทองเสน
	ทุเรียน (2แปลง)					
	8	ทุเรียน ม.8 ต.บ้านนา	51	51	233	นายธงชัย สมบัติมาศ
	9	ทุเรียน ม.3 ต.บ้านนา	48	48	257.75	นายสังข์ เทวโลก
	10	ทุเรียน ม.7 ต. เขียวเหลียง	34	34	314.15	นายทวี ไยแก้ว
	โคเนื้อ (1 แปลง)					
	11	โคเนื้อ ม.2 ต.เขียวเหลียง	31	450	450	นายธีรยุทธ หนูน้อย
	ยางพารา (1 แปลง)					
	12	ยางพารา ต.กะเปอร์	55	55	668-0-61	นายเชาว์ ทองสุข
	ฝัังโพรง (1 แปลง)					
	13	ฝัังโพรง หมู่ที่ 2 ต.เขียวเหลียง	58	58	108	นายชูศักดิ์ ทับปาน
อำเภอ ละอุ่น 7 แปลง	มังคุด (1 แปลง)					
	1	มังคุด ม.3 ต.โนงใต้	267	324	1,910	นายสัมฤทธิ์ เข้มสม
	ปาล์มน้ำมัน (2แปลง)					
	2	ปาล์มน้ำมัน ม.2 ต.บางแก้ว	44	44	323	นายจเร คชวงศ์
	3	ปาล์มน้ำมัน ม.5 ต.บางแก้ว	55	55	542	นายสุวิทย์ รักใหม่
	ทุเรียน (1 แปลง)					
	4	ทุเรียน ม.3 ต.โนงเหนือ	30	30	300	นายสอน แก่นดี
	ฝัังโพรง (1 แปลง)					
	5	ฝัังโพรง ม.2 ต.ละอุ่นใต้	49	49	300	นายสมศักดิ์ ไชยนลัก
	กาแฟ (1 แปลง)					
6	กาแฟ ม.1-5 ต.ละอุ่นเหนือ	30	30	318	นายแอ กล้าสู้	
ยางพารา (1แปลง)						
7	ยางพารา ม.7 ต.ละอุ่นใต้	50	50	646-2-20	นายธนวัฒน์ ไชยนาลัก	
อำเภอ สุขสำราญ 6 แปลง	มังคุด (1 แปลง)					
	1	มังคุด ม.7 ต.นาคา	46	47	307	นายสุนทร ศรีหะรัญ
	ปาล์มน้ำมัน (3แปลง)					
	2	ปาล์มน้ำมัน ม.7 ต.นาคา	90	137	1,611	นายวินัย ทองพร้อม
	3	ปาล์มน้ำมัน ม.6 ต.กำพวน	37	41	319	นายสมมารล ประงเหล็ก
	4	ปาล์มน้ำมัน ม.1 ต.นาคา	37	37	408	นายอัครเศ ไชยทอง
	ยางพารา (2 แปลง)					
5	ยางพารากลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง สภ.บ้านโตนกรอย	48	48	332	นายอาหรี สาลี	
6	กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางบ้านนาคา ม.5 ต.นาคา	45	45	698	นายอัมรินทร์ ประสมพล	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2565

12) โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ (งบเงินกู้โควิด) จังหวัดระนอง ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2563 ได้อนุมัติโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) วงเงินงบประมาณ (เงินกู้) วัตถุประสงค์โครงการฯ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรทฤษฎีใหม่ เพื่อเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำสำหรับทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ทั้งในส่วนกิจกรรมหลักและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องตลอดทั้งปี และเพื่อฟื้นฟูภาคการเกษตร ภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมุ่งเน้นเกษตรกรที่

มีความตั้งใจเอาใจใส่อย่างจริงจัง ซึ่งในพื้นที่จังหวัดระนองมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ 5 ราย ในพื้นที่ 2 ตำบล 2 อำเภอ พื้นที่เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งหมด 17 ไร่ มีปริมาตรสระเพื่อกักเก็บน้ำ 11,900 ลูกบาศก์เมตร

ตารางที่ 56 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำแนกรายอำเภอ/ตำบล ในพื้นที่จังหวัดระนอง ปี 2564

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	พื้นที่ดำเนินการขุดสระ			ประเภทเอกสารสิทธิ์	ขนาดพื้นที่เข้าร่วมโครงการ (ไร่)	ขนาดสระน้ำพื้นที่เก็บกักน้ำปริมาณดินขุด (ลูกบาศก์เมตร)
		ตำบล	อำเภอ	จังหวัด			
1	นายศักดิ์ศิริ ขอบธรรม	หวาง	เมืองระนอง	ระนอง	น.ส.4 จ	3	2,100
2	นายตรีน บินหัวาสูย	หวาง	เมืองระนอง	ระนอง	น.ส.4 จ	3	2,100
3	นายธรณิข อิวตักสาน	หวาง	เมืองระนอง	ระนอง	น.ส.3 ข	3	2,100
4	นางปราณี ชาวสะอาด	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	ส.ป.ก 4-01 ข	3	2,100
5	นายบุญเลิศ สิทธิเวช	ลำเลียง	กระบุรี	ระนอง	ส.ป.ก. 4-01 ข	5	3,500
รวมทั้งสิ้น						17	11,900

ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2565

13) โครงการ “โคก หนอง นา โมเดล” ในพื้นที่จังหวัดระนองโดย สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง
ตารางที่ 57 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำแนกรายอำเภอ ในพื้นที่จังหวัดระนอง ปี 2564

อำเภอ	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการฯ (งบเงินกู้) (คน)	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการฯ (งบหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง) (คน)	รวม
เมืองระนอง	16	-	16
กระบุรี	-	2	2
กะเปอร์	9	-	9
ละอุ่น	12	-	12
สุขสำราญ	-	1	1
รวม	37	3	40

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง, 2564

14) โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว) โดยการขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่จังหวัดระนอง ปี 2549-2565

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมายให้ กรมพัฒนาที่ดินจัดทำโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยการขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร (บ่อจิว) และให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่าย 2,500 บาท/บ่อ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพ การเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร เพื่อเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานได้มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม กับการเกษตร เป็นการสนับสนุนการทำเกษตรแบบผสมผสานตามหลักทฤษฎีใหม่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยจังหวัดระนองตั้งแต่ ปี 2549 – 2565 มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 369 ราย 369 บ่อ มีบ่อจิวสำหรับการกักเก็บน้ำทั้งสิ้น 464,940 ลบ.ม. อยู่ในพื้นที่อำเภอกระบุรีมากที่สุดจำนวน 126 ราย 126 บ่อ รองมาคือในพื้นที่อำเภอละอุ่นจำนวน 102 ราย 102 บ่อ ในพื้นที่อำเภอเมืองระนอง จำนวน 90 ราย 90 บ่อ ในพื้นที่อำเภอกะเปอร์ จำนวน 36 ราย 36 บ่อ และในพื้นที่อำเภอสุขสำราญจำนวน 15 ราย 15 บ่อ ตามลำดับ

ตารางที่ 58 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นาฯ ขนาดบ่อ/ปริมาตรเก็บน้ำ 1,260 ลบ.ม.
ในพื้นที่จังหวัดระนอง ตั้งแต่ปี 2549-2565 จำแนกรายอำเภอและตำบล

		จำนวนเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการฯ แต่ละปี (ราย/บ่อ)														รวม
อำเภอ	ตำบล	2549	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2561	2562	2563	2564	2565	
เมืองระนอง	หาดส้มแป้น	5														5
	ปากน้ำ														2	2
	หงาว							4								4
	ราชกรูด	12			6	5	5	5			10	5	13		5	66
	บางนอน														1	1
	ทรายแดง				4								4	1	3	12
รวมอำเภอเมือง		17	0	0	10	5	5	9	0	0	10	5	17	1	11	90
กระบี่	บางใหญ่									3						3
	ลำเลียง	21	3	10												34
	น้ำจืด		3								2					5
	น้ำจืดน้อย		4											1		5
	มะมุ		2									1	1		3	7
	ปากจั่น		6					4						4	2	16
	จ.ป.ร.		2	10				7	4	10		8	11	1	3	56
รวมอำเภอกระบี่		21	20	20	0	0	0	11	4	15	0	9	12	6	8	126
ละอุ่น	ละอุ่นเหนือ				2			1					6		3	12
	ละอุ่นใต้										1	5			16	22
	ในวงเหนือ				2			2	3							7
	ในวงใต้				6			2	3							11
	บางพระเหนือ	9						5				2	3	1	1	21
	บางพระใต้	3													2	5
	บางแก้ว											5	6	8	5	24
รวมอำเภอละอุ่น		12	0	0	10	0	0	10	6	0	0	8	20	9	27	102
กะเปอร์	กะเปอร์						7						2		5	14
	เขี้ยวเหล็ก											1			1	2
	ม่วงกลวง					5	1						1		2	9
	บางหิน						2							8		10
	บ้านนา														1	1
รวมอำเภอกะเปอร์		0	0	0	0	5	10	0	0	0	0	1	3	8	9	36
สุขสำราญ	นาคา							1				1	3	1	1	7
	กำพวน							6						2		8
รวมอำเภอสุขสำราญ		0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	1	3	3	1	15
รวม		50	20	20	20	10	15	37	10	15	10	24	55	27	56	369

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, 2565

15) จำนวนสินค้าของจังหวัดระนอง ที่ได้รับการคัดสรรเป็นสินค้า OTOP จากการแปรรูปผลิตภัณฑ์
ทางการเกษตร

ตารางที่ 59 จำนวนผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับการคัดสรรเป็นสินค้า OTOP

อำเภอ	ผลผลิตทางการเกษตรแปรรูป (ผลิตภัณฑ์)
เมืองระนอง	24
กระบี่	6
กะเปอร์	6
ละอุ่น	4

อำเภอ	ผลผลิตทางการเกษตรแปรรูป (ผลิตภัณฑ์)
สุขสำราญ	3
รวม	43

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง, 2564

2.3 ข้อมูลสำคัญ ด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดให้จังหวัดระนองมีสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดระนอง จำนวน 36 ชนิด ดังนี้

ด้านพืช จำนวน 19 ชนิด แบ่งเป็น

- ไม้ยืนต้น จำนวน 8 ชนิด ได้แก่ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน กาแฟ มังคุด ทุเรียน ลองกอง เงาะ มะพร้าว
- พืชไร่ จำนวน 1 ชนิด ได้แก่ ข้าวนาปี
- พืชผัก จำนวน 10 ชนิด ได้แก่ พริกชี้ฟ้า ข่า ตะไคร้ แตงกวา ผักบุ้ง ขมิ้น ถั่วฝักยาว แตงร้าน

กระชาย และชะอม

ด้านปศุสัตว์ จำนวน 5 ชนิด ได้แก่ สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง และไข่เป็ด

ด้านประมง จำนวน 12 ชนิด แบ่งเป็น

- สัตว์น้ำจืด ได้แก่ ปลาดุก ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาหมอไทย และปลาอื่นๆ (ช่อน, แรด, ทับทิม, สลิด, จาระเม็ด, ยี่สก)

- กุ้งทะเลเพาะเลี้ยง ได้แก่ กุ้งขาว และกุ้งกุลาดำ

จังหวัดระนอง มีรายได้หลักส่วนใหญ่มาจากภาคการเกษตร ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และประมงที่ป้อนเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวของจังหวัด ซึ่งจากพื้นที่ทั้งหมด 2,061,278 ไร่ เป็นพื้นที่ถือครองทางเกษตร ประมาณจำนวน 786,284.87 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 38.15 ของพื้นที่ทั้งหมด และส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่มีความหลากหลาย ดังนี้

1. การเกษตรกรรม

1) ข้าวนาปี

จังหวัดระนองมีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ที่ความชื้น 15% ทั้งหมดในปี 2563/64 มีจำนวน 676 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ที่อำเภอกระบุรี 636 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 94.08 ของพื้นที่เพาะปลูก มีเนื้อเก็บเกี่ยว 676 ไร่ มีผลผลิตรวม 254 ตัน มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (ปลูก) 376 กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (เก็บ) 376 กิโลกรัม ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งปี 64 บาทต่อกิโลกรัม มูลค่ารวม 17.22 ล้านบาท โดยภาคใต้มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 3,969.22 บาทต่อไร่ ทั้งนี้จังหวัดระนอง มีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวนาปีมากที่สุดคือ 3,831 ไร่ อยู่ในอำเภอกระบุรี 3,254 ไร่ รองลงมาเป็นอำเภอละอุ่น จำนวน 317 ไร่ และอำเภอสุขสำราญจำนวน 260 ไร่

ตารางที่ 60 การปลูกข้าวนาปีจังหวัดระนอง

อำเภอ	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	-	-	-	-	-	-
กระบุรี	636	636	239	376	68	16.25
กะเปอร์	34	34	13	382	65	0.85
ละอุ่น	6	6	2	333	60	0.12
สุขสำราญ	-	-	-	-	-	-
รวม	676	676	254	376	64	17.22

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, กรกฎาคม 2564

ตารางที่ 61 พื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าว ปี 2563/2564 และ ปี 2564/2565

ปีส่งเสริมการปลูกข้าว	รอบที่	แผนการดำเนินงาน พื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าว (ไร่)	ผลการดำเนินงาน
ปี 2563/2564	1	100 ไร่ เป็นข้าวตลาดเฉพาะ (ข้าวสี) ในพื้นที่ อ.สุขสำราญ	- ¹ มีการปลูกข้าว พื้นที่ 676 ไร่ ให้ผลผลิต 254 ตัน
	2	401 ไร่ เป็นข้าวเจ้าพื้นแข็ง จำแนกเป็น พื้นที่ ดังนี้ 1) พื้นที่ อ. กระบุรี 347 ไร่ 2) พื้นที่ อ. กะเปอร์ 29 ไร่ 3) พื้นที่ อ. สุขสำราญ 25 ไร่	-ไม่มีการปลูกข้าว
ปี 2564/2565	1	400 ไร่ (อ.กระบุรี) จำแนกเป็น 1) ข้าวหอมไทย 200 ไร่ 2) ข้าวเจ้าพื้นแข็ง 200 ไร่	- ² มีการปลูกข้าวแล้ว 57 ครัวเรือน พื้นที่ 396.76 ไร่
	2	ไม่มี	-ไม่มีการปลูกข้าว

หมายเหตุ: ¹ข้อมูลเอกภาพ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

²ข้อมูลการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว ณ วันที่ 3 มกราคม 2565

ที่มา: ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุราษฎร์ธานี, 2565

ตารางที่ 62 พื้นที่ปลูกข้าว ปีเพาะปลูก 2564/2565

อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)	ปริมาณผลผลิต ข้าวเปลือก (ตัน)
กระบุรี	น้ำจืดน้อย	1	45	20.2
		2	67	30.1
		5	139	62.5
	มะมุ	1	110	49.5
		2	28	12.6
		3	25	11.2
		4	52	23.4
		5	57	25.6
	รวม			523

ที่มา: ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุราษฎร์ธานี, 2565

โดยจังหวัดระนองมีศูนย์ข้าวชุมชน คือ ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลน้ำจืดน้อยมะมุ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 6 ตำบลน้ำจืดน้อย อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ขึ้นทะเบียนเมื่อ ปี พ.ศ.2563 มีสมาชิกจำนวน 53 ราย พื้นที่ปลูกข้าว 523 ไร่ มีนายสมจิตต์ ชัมภูทนะ เป็นประธานศูนย์ฯ

2) ยางพารา

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา จำนวน 14,482 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกยางพารา ทั้งหมด 347,117 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 294,470 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี 187,934 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 54.14 ของพื้นที่ทั้งหมด ในปี 2564 มีผลผลิตรวม 65,416 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 222 กิโลกรัมต่อไร่ มูลค่ารวม 3,306.14 ล้านบาท โดยภาคใต้มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 13,640.85 บาทต่อไร่ หรือ 53.49 บาทต่อกิโลกรัม ทั้งนี้จังหวัดระนองมีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา โดยเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 14,980 ไร่ อยู่ในอำเภอกระบุรี 14,980 ไร่ เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 184,291 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 68,471 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 35,892 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 35,713 ไร่ เป็นพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ที่มีการปลูกจริง 5,749 ไร่ โดยพบว่าจังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความ

เหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 134,209 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอโดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกระบุรี 45,983 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 30,126 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 25,490 ไร่ อำเภอละอุ่น 18,951 ไร่ และอำเภอสุขสำราญ 13,659 ไร่ ตามลำดับ (ที่มา: แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก Agri-MAP จังหวัดระนอง กรมพัฒนาที่ดิน, 2564)

ตารางที่ 63 ข้อมูลการปลูกยางพารา จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร	พื้นที่ปลูก	พื้นที่เก็บ	ผลผลิต	ผลผลิต	ราคาเฉลี่ย	มูลค่ารวม
	(ครัวเรือน)	(ไร่)	เกี่ยว (ไร่)	(ตัน)	(กก./ไร่)	(บาท/กก.)	(ล้านบาท)
เมืองระนอง	2,055	34,372	32,287	7,337	227	49.27	361.48
กระบุรี	6,589	187,934	154,352	34,438	223	51.71	1,780.81
กะเปอร์	2,150	38,373	32,836	7,115	217	48.95	348.3
ละอุ่น	2,628	64,617	56,491	12,394	219	49.07	608.16
สุขสำราญ	1,060	21,821	18,504	4,132	223	50.19	207.39
รวม	14,482	347,117	294,470	65,416	222	49.84	3,306.14

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2564

3) ปาล์มน้ำมัน

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 10,082 ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด 163,544 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 146,575 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี จำนวน 57,478 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 35.15 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมดในปี 2564 มีผลผลิตรวม 429,762 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 2,924 กิโลกรัมต่อไร่ มูลค่ารวม 2,932.11 ล้านบาท โดยภาคใต้มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 9,305.20 บาทต่อไร่ หรือ 2.97 บาทต่อกิโลกรัม ทั้งนี้จังหวัดระนองมีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสูง (S1) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน 67,147 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 23,178 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 13,740 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 11,702 ไร่ พื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 114,493 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 47,551 ไร่ กะเปอร์ 23,008 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 19,037 ไร่ เป็นพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ที่มีการปลูกจริง 22,856 ไร่ โดยพบว่าจังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น ไร่ 119,953 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอโดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกระบุรี 53,512 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 22,724 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 17,567 ไร่ อำเภอสุขสำราญ 13,167 ไร่ และอำเภอละอุ่น 12,893 ไร่ ตามลำดับ (ที่มา: แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก Agri-MAP จังหวัดระนอง กรมพัฒนาที่ดิน, 2564)

ตารางที่ 64 ข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมัน จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	1,814	27,450	26,000	77,305	2,973	6.58	508.67
กระบุรี	4,174	57,478	50,040	146,972	2,937	7.15	1,050.85
กะเปอร์	2,063	41,689	37,850	110,441	2,918	6.44	711.24
ละอุ่น	1,372	24,052	21,462	62,978	2,934	7.09	446.51
สุขสำราญ	659	12,875	11,223	32,066	2,857	6.7	214.84
รวม	10,082	163,544	146,575	429,762	2,924	6.79	2,932.11

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2564

4) กาแฟโรบัสต้า

จังหวัดระนอง เป็นแหล่งผลิตกาแฟพันธุ์โรบัสต้า แหล่งใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศ รองจากจังหวัดชุมพร มีเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟพันธุ์โรบัสต้า จำนวน 2,162 ครัวเรือน พื้นที่ทั้งหมด 32,520 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 31,194 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี จำนวน 25,920 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 79.70 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2564 มีผลผลิตรวม 2,738 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 88 กิโลกรัม มูลค่ารวม 181.37 ล้านบาท โดยภาคใต้มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 6,248.26 บาทต่อไร่ หรือ 55.79 บาทต่อกิโลกรัม ทั้งนี้จังหวัดระนองมีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกกาแฟโรบัสต้ามากที่สุด จำนวน 28,818 ไร่ โดยอำเภอกระบุรี จำนวน 22,665 ไร่ อำเภอกะเปอร์ จำนวน 2,082 ไร่ อำเภอเมือง 1,480 ไร่ อำเภอละอุ่น 1,468 ไร่ และอำเภอสุขสำราญ 1,123 ไร่

ตารางที่ 65 ข้อมูลการปลูกกาแฟโรบัสต้าจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	54	330	311	26	85	61.86	1.61
กระบุรี	1,498	25,920	25,047	2,204	88	66.01	145.49
กะเปอร์	301	3,066	2,798	241	86	64.67	15.59
ละอุ่น	300	3,002	2,896	255	88	69.64	17.76
สุขสำราญ	9	202	142	12	86	76.82	0.92
รวม	2,162	32,520	31,194	2,738	88	67.8	181.37

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2564

5) มะม่วงหิมพานต์

มะม่วงหิมพานต์ เป็นพืชสำคัญของจังหวัดระนองซึ่งเป็นพืชที่ปลูกในยุคแรกๆในระนอง สถานการณ์การผลิตมีแนวโน้มลดลง ขณะนี้มีเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ จำนวน 612 ครัวเรือน มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 5,193 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 4,597 ไร่ ซึ่งมะม่วงหิมพานต์จังหวัดระนอง มีรสชาติหวาน มัน และเมล็ดโต พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองระนอง จำนวน 4,591 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 88.41 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2564 มีผลผลิตรวม 871 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 189 กิโลกรัม มูลค่ารวม 25.88 ล้านบาท โดยจังหวัดระนองมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 599 บาทต่อไร่

ตารางที่ 66 ข้อมูลการปลูกมะม่วงหิมพานต์ จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	552	4,591	4,033	764	189	29.18	22.28
กระบุรี	3	55	44	8	181	30.00	0.24
กะเปอร์	20	140	127	23	178	32.11	0.72
ละอุ่น	-	-	-	-	-	-	-
สุขสำราญ	37	407	393	76	192	35.00	2.64
รวม	612	5,193	4,597	871	189	31.57	25.88

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2564

6) มังคุด

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกมังคุด จำนวน 2,387 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกมังคุด ทั้งหมดจำนวน 15,196 ไร่ ให้ผลผลิตแล้วจำนวน 14,647 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี จำนวน 6,625 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 43.60 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ปี 2564 มีผลผลิตรวม 11,347 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่

775 กิโลกรัม มูลค่ารวม 655.55 ล้านบาท โดยภาคใต้มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 9,735.46 บาทต่อไร่ หรือ 12.95 บาทต่อกิโลกรัม ทั้งนี้จังหวัดระนองมีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสูง (S1) สำหรับปลูกมังคุด 49,222 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 49,222 ไร่ พื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 14,801 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 14,801 ไร่ เป็นพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ที่มีการปลูกจริง 12,241 ไร่ โดยพบว่าจังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น ไร่ 62,729 ไร่ อยู่ในอำเภอกระบุรี 62,729 ไร่ (ที่มา: แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก Agri-MAP จังหวัดระนอง กรมพัฒนาที่ดิน, 2564)

ตารางที่ 67 ข้อมูลการปลูกมังคุด จังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	452	1,862	1,754	1,249	712	21.87	27.32
กระบุรี	867	6,625	6,603	5,177	784	60.74	314.45
กะเปอร์	346	1,593	1,443	1,079	748	31.06	33.51
ละอุ่น	581	3,971	3,715	2,991	805	89.49	267.66
สุขสำราญ	141	1,145	1,132	851	752	14.82	12.61
รวม	2,387	15,196	14,647	11,347	775	43.60	655.55

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2564

7) ทูเรียน

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน จำนวน 6,011 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งหมด 45,316 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 32,018 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี 21,375 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 47.17 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2564 มีผลผลิตรวม 29,257 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 914 กิโลกรัม มูลค่ารวม 3,580.07 ล้านบาท โดยภาคใต้มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 16,471.65 บาทต่อไร่ หรือ 13.25 บาทต่อกิโลกรัม ทั้งนี้จังหวัดระนองมีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสูง (S1) สำหรับปลูกทุเรียนจำนวน 49,222 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 49,222 ไร่ พื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 14,801 ไร่ อยู่ในอำเภอกระบุรี 14,801 ไร่ เป็นพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ที่มีการปลูกจริง 12,754 ไร่ โดยพบว่าจังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น ไร่ 62,126 ไร่ อยู่ในอำเภอกระบุรี 62,126 ไร่ (ที่มา: แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก Agri-MAP จังหวัดระนอง กรมพัฒนาที่ดิน, 2564)

ตารางที่ 68 ข้อมูลการปลูกทุเรียนจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	641	1,614	600	435	725	90.33	54.20
กระบุรี	3,018	21,375	16,645	14,132	849	127.59	2,123.74
กะเปอร์	825	4,886	1,672	1,301	778	127.55	213.26
ละอุ่น	1,459	17,156	12,962	13,299	1,026	90.33	1,170.86
สุขสำราญ	68	285	139	90	647	129.54	18.01
รวม	6,011	45,316	32,018	29,257	914	113.07	3,580.07

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2564

8) ลองกอง

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกลองกอง จำนวน 645 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกลองกองทั้งหมด 2,374 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 2,309 ไร่ พื้นที่ปลูกลองกองส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี 1,002 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 42.21 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2564 มีผลผลิตรวม 813 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 352 กิโลกรัม มูลค่ารวม 17.35 ล้านบาท โดยภาคใต้มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 10,391.46 บาทต่อไร่ หรือ 23.30 บาทต่อกิโลกรัม ทั้งนี้จังหวัดระนองมีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกลองกองมากที่สุด ซึ่งอยู่ในอำเภอกระบุรี จำนวน 7,077 ไร่ และพื้นที่ที่เหมาะสมระดับปานกลางอยู่ในอำเภอเมือง จำนวน 44,410 ไร่ รองลงมาเป็นอำเภอกระบุรี จำนวน 40,389 ไร่

ตารางที่ 69 ข้อมูลการปลูกลองกองจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	189	355	353	122	345	17.31	2.11
กระบุรี	186	1,002	982	355	361	23.47	8.33
กะเปอร์	116	439	422	149	352	25.63	3.82
ละอุ่น	105	441	428	146	341	16.39	2.39
สุขสำราญ	49	137	124	41	332	16.96	0.70
รวม	645	2,374	2,309	813	352	19.95	17.35

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2564

9) เงาะ

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกเงาะ จำนวน 154 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด 307 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 285 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเมืองระนอง 98 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 31.92 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2564 มีผลผลิตรวม 176 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 618 กิโลกรัม มูลค่ารวม 3.15 ล้านบาท โดยภาคใต้มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 9,393.87 บาทต่อไร่ หรือ 10.89 บาทต่อกิโลกรัม ทั้งนี้จังหวัดระนอง มีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกเงาะมากที่สุด ซึ่งอยู่ในอำเภอกระบุรี จำนวน 7,077 ไร่ และพื้นที่ที่เหมาะสมระดับปานกลางอยู่ในอำเภอเมือง จำนวน 44,410 ไร่ รองลงมาเป็นอำเภอกระบุรี จำนวน 40,389 ไร่

ตารางที่ 70 ข้อมูลการปลูกเงาะจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	61	98	98	61	619	14.82	0.90
กระบุรี	23	30	28	18	648	18.21	0.33
กะเปอร์	29	90	76	52	684	18.19	0.95
ละอุ่น	30	49	47	26	561	23.48	0.61
สุขสำราญ	11	40	36	19	523	19.03	0.36
รวม	154	307	285	176	618	18.75	3.15

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2564

10) สุดตอ

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกสุดตอ จำนวน 1,084 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกสุดตอทั้งหมด 3,190 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 3,117 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ อยู่ในอำเภอเมืองระนอง 1,911 ไร่ คิดเป็นร้อยละ

59.91 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2564 มีผลผลิตรวม 2,318 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 731 กิโลกรัม มูลค่ารวม 117.77 ล้านบาท โดยจังหวัดระนองมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 647 บาทต่อไร่

ตารางที่ 71 ข้อมูลการปลูกสะตอจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว(ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	739	1,911	1,911	1,456	762	49.02	71.37
กระบุรี	35	37	21	14	684	43.90	0.62
กะเปอร์	221	966	926	646	697	52.00	33.58
ละอุ่น	24	63	59	42	716	53.20	2.25
สุขสำราญ	65	213	200	160	796	62.40	9.95
รวม	1,084	3,190	3,117	2,318	731	52.10	117.77

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2564

11) หนาก

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกหนาก จำนวน 2,326 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกหนากทั้งหมด 7,031 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 6,330 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกระบุรี จำนวน 2,824 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.17 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2564 มีผลผลิตรวม 6,156 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 1,073 กิโลกรัม มูลค่ารวม 66.20 ล้านบาท โดยจังหวัดระนองมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 404 บาทต่อไร่

ตารางที่ 72 ข้อมูลการปลูกหนากจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมือง ระนอง	855	2,360	2,205	2,182	989	11.85	25.85
กระบุรี	932	2,824	2,552	2,283	895	10.73	24.50
กะเปอร์	219	788	730	791	1,083	10.43	8.24
ละอุ่น	252	857	681	671	984	8.02	5.38
สุขสำราญ	68	202	162	229	1,413	9.73	2.23
รวม	2,326	7,031	6,330	6,156	1,073	10.15	66.20

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2564

12) จำปาตะ

จังหวัดระนอง มีเกษตรกรผู้ปลูกจำปาตะ จำนวน 96 ครัวเรือน มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 214 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 200 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเมืองระนอง จำนวน 88 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.96 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2564 มีผลผลิตรวม 91.12 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 535 กิโลกรัมต่อไร่ มูลค่ารวม 1.57 ล้านบาท โดยจังหวัดระนองมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 413 บาทต่อไร่

ตารางที่ 73 ข้อมูลการปลูกจำปาตะจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	55	88	87	37.59	432	15.00	0.56

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
กระบุรี	28	87	83	35.93	433	18.30	0.66
กะเปอร์	5	14	14	8.3	593	20.00	0.17
ละอุ่น	6	21	12	6.8	591	18.90	0.13
สุขสำราญ	2	4	4	2.5	625	20.50	0.05
รวม	96	214	200	91.12	535	18.54	1.57

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด, 2564

13) มะพร้าว

จังหวัดระนอง มีพื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด 4,926 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 4,224 ไร่ ลักษณะการปลูกเป็นการปลูกแซมไม้ผล และปลูกผสมผสานกับพืชอื่นๆ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเมืองระนอง จำนวน 3,693 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 74.97 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ในปี 2564 มีผลผลิตรวม 3,118 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 738 กิโลกรัม มูลค่ารวม 40.95 ล้านบาท โดยภาคใต้มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 4,757.28 บาทต่อไร่ ทั้งนี้จังหวัดระนองมีพื้นที่ที่มีระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าวมากที่สุด ซึ่งอยู่ในอำเภอกระบุรี จำนวน 9,446 ไร่ และพื้นที่ที่เหมาะสมระดับปานกลางอยู่ในอำเภอเมือง จำนวน 4,346.38 ไร่ รองลงมาเป็นอำเภอกระบุรีจำนวน 503.33 ไร่

ตารางที่ 74 ข้อมูลการปลูกมะพร้าวจังหวัดระนอง

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)
เมืองระนอง	856	3,693	3,374	2,496	740	13.44	33.55
กระบุรี	152	547	331	234	706	13.18	3.08
กะเปอร์	102	363	277	204	736	10.83	2.21
ละอุ่น	59	155	93	68	728	11.12	0.75
สุขสำราญ	48	168	149	116	782	11.73	1.36
รวม	1,217	4,926	4,224	3,118	738	12.06	40.95

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2564

2. การปศุสัตว์

ตารางที่ 75 การส่งออกสัตว์มีชีวิตออกนอกราชอาณาจักร ณ ปี 2564

ลำดับที่	ประเภทผลิตภัณฑ์	ปริมาณสินค้าที่ส่งออก (ตัว)	มูลค่า (บาท)
1	ลูกไก่ไข่	23,460	683,411
2	ไก่ไข่	18,065	1,336,271
3	ไก่เนื้อ	75,904	5,031,365
รวม		117,429	7,051,047

ที่มา: ด่านกักกันสัตว์ระนอง ตัดยอดข้อมูล ณ กันยายน 2564

ตารางที่ 76 การส่งซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร (ร.9) ด้านกักกันสัตว์ระนอง

ปี 2564	ซากสุกร (กิโลกรัม)	ซากไก่ (กิโลกรัม)	ซากเป็ด (กิโลกรัม)	ไข่ไก่บริโคม (ฟอง)	รวม
ปริมาณ	281,595	2,995,148	44,152	8,061,200	11,382,095
มูลค่า (บาท)	34,642,940	124,636,659	2,646,400	22,056,370	183,982,369

ที่มา: ด้านกักกันสัตว์ระนอง ตัดยอดข้อมูล ณ กันยายน 2564

1) ไก่เนื้อ ปี 2562 มีปริมาณสัตว์เฉลี่ยทั้งปี 1,575,085 ตัว โดยมีปริมาณเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 3,167 ตัวโดยมีราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้กิโลกรัมละ 33 บาท ซึ่งมีราคาเพิ่มขึ้นจากปี 2561 และมีมูลค่า 9.67 ล้านบาท

ตารางที่ 77 ปริมาณ ราคา มูลค่าไก่เนื้อ

ปี	ปริมาณสัตว์เฉลี่ยทั้งปี (ตัว)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	รวมมูลค่า(ล้านบาท)
2558	2,092,467	38.90	6.78
2559	2,132,071	38.83	6.89
2560	1,703,125	39.33	5.58
2561	1,571,918	32.00	8.56
2562	1,575,085	33.00	9.67

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง,สำนักงานคลังจังหวัดระนอง ณ พฤษภาคม 2563

2) สุกร ปี 2562 มีปริมาณสัตว์เฉลี่ยทั้งปี 169,180 ตัว โดยปริมาณเฉลี่ยลดลงจากปี 2561 จำนวน 16,330 ตัวโดยมีราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้กิโลกรัมละ 75 บาท ซึ่งมีราคาเพิ่มขึ้นจากปี 2561 และมีมูลค่า 11.28 ล้านบาท

ตารางที่ 78 ปริมาณราคามูลค่าสุกร

ปี	ปริมาณสัตว์เฉลี่ยทั้งปี (ตัว)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	รวมมูลค่า(ล้านบาท)
2558	209,853	66.10	13.91
2559	221,111	68.00	14.97
2560	214,550	61.58	13.21
2561	185,510	61.25	11.33
2562	169,180	75.00	11.28

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง,สำนักงานคลังจังหวัดระนอง ณ พฤษภาคม 2563

3) โคเนื้อปี 2562 มีปริมาณสัตว์เฉลี่ยทั้งปี 45,885 ตัว โดยปริมาณผลผลิตเฉลี่ยได้เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 847 ตัวโดยปี 2562 เกษตรกรขายโคเนื้อได้เฉลี่ยตัวละ 28,200 บาท และมีมูลค่าเฉลี่ย 124 ล้านบาท

ตารางที่ 79 ปริมาณราคา มูลค่าโคเนื้อ

ปี	ปริมาณสัตว์เฉลี่ยทั้งปี (ตัว)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	รวมมูลค่า(ล้านบาท)
2558	37,806	26,880	84.67
2559	39,705	26,126	86.42
2560	40,024	24,000	90.91
2561	45,038	26,000	97.62
2562	45,885	28,200	124.00

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง,สำนักงานคลังจังหวัดระนอง ณ พฤษภาคม 2563

4) แปะ ปี 2562 มีปริมาณทั้งหมด 58,000 ตัว มีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 1,064 ตัว โดยปี 2562 เกษตรกรขายแปะได้ราคาเฉลี่ยตัวละ 3,660 บาท มีมูลค่าเฉลี่ย 20.88 ล้านบาท

ตารางที่ 80 แสดงปริมาณ ราคา มูลค่าแปะ

ปี	ปริมาณสัตว์เฉลี่ยทั้งปี (ตัว)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	รวมมูลค่า(ล้านบาท)
2558	50,639	4,680	19.74
2559	53,003	3,512	15.50
2560	57,771	3,300	14.95
2561	56,833	3,622	17.14
2562	57,897	3,660	20.88

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง,สำนักงานคลังจังหวัดระนองณ พฤษภาคม 2563

3.การประมง

1) ประมงพาณิชย์ (น้ำลึก)

ปี 2562 ปริมาณปลาขึ้นท่า ทั้งสิ้น 12,733.25 ตัน ปี 2561 มีปริมาณ 14,235.31 ตัน ลดลง 1,502.06 ตัน สำหรับราคาปลาขึ้นท่าปี 2562 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 74.28 บาท ปี 2561 กิโลกรัมละ 47.61 บาท เพิ่มขึ้น 26.67 บาท มีมูลค่าปลาขึ้นท่าคิดเป็น 954.74 ล้านบาท

ตารางที่ 81 ปริมาณราคา มูลค่าประมงพาณิชย์ (น้ำลึก)

ลำดับ	รายการข้อมูล	หน่วย	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
1	จำนวนครีวเรือประมง	ครีวเรือ	-	-	-	-
2	จำนวนเรือประมง	ลำ	2,720.00	2,074.00	1,268.00	1,835.00
ปริมาณปลาขึ้นท่า (ปลาทะเล) รายการที่สำคัญ		ตัน	21,169.12	20,497.84	14,235.31	12,733.25
1	ปลาทู	ตัน	2,596.20	2,319.45	1,520.64	1,815.29
2	ปลาเคย	ตัน	10,384.81	9,277.79	5,581.90	5,682.17
3	ปลาลัง	ตัน	-	-	-	-
4	ปลาเบ็ด	ตัน	7,647.28	8,376.20	6,477.60	3,323.70
5	ปลาอื่นๆ	ตัน	-	-	-	-
6	หมึก	ตัน	397.40	427.00	452.69	1,169.18
7	ปู	ตัน	-	-	68.81	223.15
8	กุ้ง	ตัน	-	-	-	-
9	กุ้ง	ตัน	143.43	97.40	133.67	519.76
10	อื่นๆ	ตัน	-	-	-	-
ราคาผลผลิตสัตว์น้ำที่สำคัญรายการที่ สำคัญ						
1	ปลาทู	บาท/กก.	28.65	30.64	35.53	38.55
2	ปลาเคย	บาท/กก.	82.94	80.88	80.77	89.30
3	ปลาลัง	บาท/กก.	45.30	-	-	95.26
4	ปลาเบ็ด	บาท/กก.	7.16	7.39	7.13	7.10
5	ปลาอื่นๆ	บาท/กก.	-	-	-	-
6	หมึก	บาท/กก.	136.04	165.44	156.97	246.19
7	กุ้ง	บาท/กก.	197.76	247.80	235.91	282.27
8	กุ้งกุลาดำ	บาท/กก.	-	-	-	-
9	ปู	บาท/กก.	35.79	-	309.50	325.55

ลำดับ	รายการข้อมูล	หน่วย	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
ราคาผลผลิตสัตว์น้ำที่สำคัญรายการที่สำคัญ						
10	อื่นๆ	บาท/กก.	-	-	-	-
เฉลี่ยราคาปลาขึ้นท่า		บาท/กก.	47.81	47.72	47.41	74.28
มูลค่าปลาขึ้นท่ารายการที่สำคัญ		บาท	1,073,946,509	978,174,634.64	674,913,239.55	954,739,020.67
1	ปลาหู	บาท	74,372,385	71,069,661.91	54,021,323.00	58,513,565.81
2	ปลาเลย	บาท	862,779,597	750,400,494.67	46,172,600.00	473,947,119.64
3	ปลาลัง	บาท	-	-	-	-
4	ปลาเปิด	บาท	54,774,038	61,926,188	46,172,600.00	23,449,090.00
5	ปลาอื่นๆ	บาท	-	-	-	-
6	หมึก	บาท	54,300,254	70,642,183	71,059,458.00	207,528,833.36
7	กุ้ง	บาท	27,720,235	24,136,107	31,532,565.40	62,429,999.07
8	กุ้งกุลาดำ	บาท	-	-	-	-
9	ปู	บาท	-	-	21,297,346.59	128,870,412.79
10	อื่นๆ	บาท	-	-	-	-

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดระนอง, สำนักงานคลังจังหวัดระนองข้อมูล ณ พฤษภาคม 2562

2) เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งปี 2562 มีปริมาณสัตว์น้ำชายฝั่งทั้งสิ้น 9,261.72 ตัน เปรียบเทียบกับปี 2561 ปริมาณ 9,739.25 ตัน ลดลง 467.53 ตัน สำหรับราคา ปี 2562 กิโลกรัมละ 174.91บาท เปรียบเทียบกับปี 2561 กิโลกรัมละ 175.91 บาท ลดลง 1.00 บาท ในปี 2562 โดยมีมูลค่าคิดเป็น 1,6009.08 ล้านบาท

ตารางที่ 82 ปริมาณ ราคา มูลค่าประมงชายฝั่ง

ลำดับ	รายการข้อมูล	หน่วย	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
ผลผลิตเพาะเลี้ยงชายฝั่ง (รายการที่สำคัญ)		ตัน	9,690.16	10,934.96	9,739.25	9,261.72
1	ปลากะพงขาวในกระชัง	ตัน	20.90	16.55	17.40	13.80
2	ปลากะพงขาวในบ่อดิน	ตัน	-	-	-	2.10
3	ปลาช่อนทะเล	ตัน	-	-	-	-
4	ปลากะรังในกระชัง	ตัน	19.10	14.45	14.20	11.40
5	กุ้งกุลาดำ	ตัน	700.15	747.50	927.66	484.47
6	กุ้งขาว	ตัน	8,058.29	9,613.18	8,344.11	8,160.21
7	หอยแครง	ตัน	3.40	2.15	0.68	0.94
8	หอยแมลงภู่	ตัน	81.20	420.70	8.00	14.10
9	ปูม้า	ตัน	804.04	559.04	427.10	574.50
10	ปูขน	ตัน	-	-	-	-
11	อื่นๆ	ตัน	3.08	1.10	0.10	0.20
11	อื่นๆ	บาท	124,200.00	44,000.00	4,000.00	9,000.00

ลำดับ	รายการข้อมูล	หน่วย	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
	ราคาผลผลิตเพาะเลี้ยง ชายฝั่ง (รายการที่ สำคัญ)	บาท/กก.	219.51	173.76	175.91	174.91
1	ปลากระพงขาว ในกระชัง	บาท/กก.	168.33	164.44	150.52	1,800.00
2	ปลากระพงขาว ในบ่อดิน	บาท/กก.	-	-	-	1,245.00
3	ปลาช่อนทะเล	บาท/กก.	-	-	-	-
4	ปลากะรังใน กระชัง	บาท/กก.	266.25	263.63	260.00	3,190.00
5	กุ้งกุลาดำ	บาท/กก.	335.42	333.79	270.10	3,089.00
6	กุ้งขาว	บาท/กก.	170.42	161.72	160.73	1,897.00
7	หอยแครง	บาท/กก.	50.83	51.16	61.18	550.00
8	หอยแมลงภู่	บาท/กก.	19.17	35.00	38.13	205.00
9	ปูน้ำจืด	บาท/กก.	269.58	270.00	268.73	3,900.00
10	ปูทะเล	บาท/กก.	-	-	-	-
11	อื่นๆ	บาท/กก.	37.08	40.00	40.00	170.00
	มูลค่าผลผลิตเพาะเลี้ยง ชายฝั่ง(รายการที่สำคัญ)	บาท	1,827,182,460.00	1,976,481,015.00	1,713,185,930.00	1,609,086,438.90
1	ปลากระพงขาว ในกระชัง	บาท	3,519,000.00	2,721,500.00	2,619,000.00	2,068,000.00
2	ปลากระพงขาว ในบ่อดิน	บาท	-	-	-	289,250.00
3	ปลากระพงขาว ในบ่อดิน	บาท	-	-	-	-
4	ปลากะรังใน กระชัง	บาท	5,089,500.00	3,809,500.00	3,692,000.00	3,031,000.00
5	กุ้งกุลาดำ	บาท	233,888,760.00	249,507,000.00	250,560,670.00	124,805,550.00
6	กุ้งขาว	บาท	1,364,843,430.00	1,554,617,795.00	1,341,187,645.00	1,291,240,799.00
7	หอยแครง	บาท	166,000.00	110,000.00	41,600.00	58,800.00
8	หอยแมลงภู่	บาท	2,836,000.00	14,731,500.00	305,000.00	403,500.00
9	ปูน้ำจืด	บาท	216,715,570.00	150,939,720.00	114,776,015.00	187,180,539.90
10	ปูทะเล	บาท	-	-	-	-
11	อื่นๆ	บาท	124,200.00	44,000.00	4,000.00	9,000.00

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดระนอง, สำนักงานคลังจังหวัดระนองข้อมูล ณ พฤษภาคม 2562

3) เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ปี 2562 มีปริมาณสัตว์น้ำจืดทั้งสิ้น 43.35 ตัน เปรียบเทียบกับปี 2561 ปริมาณ 26.80 ตัน เพิ่มขึ้น 16.55 ตัน เป็นผลมาจากหน่วยงานภาคส่วนราชการได้เข้าไปสนับสนุนให้เกษตรกรมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเพิ่มขึ้น และผู้บริโภคริมหันมาบริโภคสัตว์น้ำจืดเพิ่มขึ้น สำหรับราคาปี 2562เฉลี่ยกิโลกรัมละ 60 บาท เทียบกับปี 2561 กิโลกรัมละ 90.13 บาท ลดลง 30.13 บาท และมีมูลค่าคิดเป็น 2.59 ล้านบาท

ตารางที่ 83 ปริมาณ ราคา มูลค่าเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

ลำดับ	รายการข้อมูล	หน่วย	ปี 2558	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
	ผลผลิตเพาะเลี้ยงน้ำจืด (รายการที่สำคัญ)	ตัน	30.65	24.25	26.80	43.35
1	ปลาชนิดกินพืช	ตัน	13.55	10.65	14.70	25.25
2	ปลาชนิดกินเนื้อ	ตัน	17.10	13.60	12.10	18.10
3	กุ้ง	ตัน	-	-	-	-

ลำดับ	รายการข้อมูล	หน่วย	ปี 2558	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
ผลผลิตเพาะเลี้ยงน้ำจืด (รายการที่สำคัญ)		ตัน	30.65	24.25	26.80	43.35
4	ตะพาบน้ำ	ตัน	-	10.38	6.20	-
5	อื่นๆ	ตัน	-	-	-	-
ราคาผลผลิตเพาะเลี้ยงน้ำจืด (รายการที่สำคัญ)		บาท	53.17	50.98	90.13	60.00
1	ปลาชนิดกินพืช	บาท	50.00	50.05	59.46	60.00
2	ปลาชนิดกินเนื้อ	บาท	56.33	51.91	58.76	60.00
3	กุ้ง	บาท	-	-	-	-
4	ตะพาบน้ำ	บาท	-	230.00	152.00	-
5	อื่นๆ	บาท	-	-	-	-
มูลค่าผลผลิตเพาะเลี้ยงน้ำจืด (รายการที่สำคัญ)		บาท	1,629,000.00	3,599,800.00	2,974,200.00	2,591,000.00
1	ปลาชนิดกินพืช	บาท	677,500.00	533,000.00	874,000.00	1,515,000.00
2	ปลาชนิดกินเนื้อ	บาท	951,500.00	706,000.00	711,000.00	1,076,000.00
3	กุ้ง	บาท	-	-	-	-
4	ตะพาบน้ำ	บาท	-	2,360,800.00	1,389,200.00	-
5	อื่นๆ	บาท	-	-	-	-

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดระนอง, สำนักงานคลังจังหวัดระนองข้อมูล ณ พฤษภาคม 2562

2.4 การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามเขตความเหมาะสมสำหรับสินค้าเกษตรจังหวัดระนอง

รัฐบาลมีนโยบายกำหนดให้จัดทำเขตเกษตรเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลประกอบการประมาณการผลผลิตสินค้าเกษตรที่จะออกสู่ตลาดตามช่วงฤดูกาลต่างๆ และเฝ้าระวังเพื่อหามาตรการการรองรับได้ทันทั่วถึง ตลอดจนสนับสนุนการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ในกรณีนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกประกาศเขตเหมาะสมสำหรับการผลิตสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ จำนวน 5 ฉบับ 20 ชนิดได้แก่ พืช จำนวน 13 ชนิด (ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย มังคุด ทุเรียน เงาะ มะพร้าว และกาแฟ) ประมง จำนวน 2 ชนิด (กุ้งทะเล และสัตว์น้ำจืด) และปศุสัตว์ จำนวน 5 ชนิด (โคเนื้อ โคนม สุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่)

สำหรับจังหวัดระนอง มีสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและอยู่ในพื้นที่เหมาะสมตามประกาศฯ จำนวน 10 ชนิด ได้แก่ พืช 8 ชนิด (ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กาแฟ และไม้ผล-ทุเรียน มังคุด เงาะ มะพร้าว) และประมง 2 ชนิด (กุ้งทะเล, สัตว์น้ำจืด)

นอกจากนี้ จังหวัดระนอง เป็นแหล่งผลิตกาแฟ อันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และเป็น 1 ใน 5 อันดับแรกของประเทศ (ชุมพร ระนอง เชียงราย เชียงใหม่ สุราษฎร์ธานี) โดยมีแหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่ ตำบลในวงเหนือ อำเภอละอุ่น, ตำบล จ.ป.ร. และตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี และตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์ และถึงแม้ว่าจังหวัดระนองจะมีเนื้อที่เก็บเกี่ยวลดลง ประมาณร้อยละ 5.42 และผลผลิตต่อไร่ลดลง ประมาณร้อยละ 8.6 จากผลผลิตเฉลี่ย 92 กิโลกรัม/ไร่ ในปี 2563 เหลือ 88 กิโลกรัม/ไร่ ในปี 2564 แต่เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันแล้ว พบว่า จังหวัดระนองยังเป็นแหล่งผลิตกาแฟ อันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน เนื่องจากในปี 2564 มีพื้นที่ปลูกและพื้นที่ให้ผลผลิตคิดเป็นร้อยละ 90.86 และร้อยละ 95 ของพื้นที่ปลูกฝั่งอันดามัน และให้ผลผลิตคิดเป็นร้อยละ 95.62 ของผลผลิตฝั่งอันดามัน

อย่างไรก็ตาม สวนกาแฟโรบัสตา มีแนวโน้มลดลงและหายไปจากระบบค่อนข้างมาก และไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งในแต่ละปี ประเทศไทยมีความต้องการใช้ประมาณ 60,000-70,000 ตัน แต่สามารถผลิตได้เพียง 40,000-50,000 ตัน ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพื่อทดแทนส่วนที่ขาด

ปัจจุบัน กรมวิชาการเกษตร ได้เร่งจัดทำสวนกาแฟต้นแบบในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย น่าน ชุมพร ระนอง รวมกว่า 20-25 แปลง เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนกาแฟในพื้นที่เข้ามาศึกษาเรียนรู้พัฒนาศักยภาพการผลิตกาแฟของตนเอง พร้อมส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตกาแฟที่มีประสิทธิภาพ

ด้านปศุสัตว์

กระทรวงเกษตรฯ ได้ออกประกาศเขตพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปศุสัตว์ เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2556 จำนวน 5 ชนิด ได้แก่ โคเนื้อ โคนม สุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่ สำหรับจังหวัดระนอง ไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปศุสัตว์ ทั้ง 5 ชนิด อย่างไรก็ตามคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด เห็นชอบให้แพะเป็นสินค้าที่มีความเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของจังหวัดระนอง

ด้านประมง

สำหรับเขตความเหมาะสมของพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ แบ่งเป็น

- 1) พื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเล มีความเหมาะสมสูง ประมาณ 40 ไร่ และเหมาะสมปานกลาง ประมาณ 9,519 ไร่
- 2) พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำจืด (กุ้งก้ามกราม ปลานิล และสัตว์น้ำจืดเศรษฐกิจอื่นๆ) มีความเหมาะสมสูง ประมาณ 42 ไร่ และเหมาะสมปานกลาง ประมาณ 37,223 ไร่

2.5 สถานประกอบการเกี่ยวเนื่องกับภาคการเกษตร

2.5.1) จังหวัดระนองมีสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรดังนี้

- มังคุด ทุเรียน กาแฟ และมะม่วงหิมพานต์มีสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับมังคุด 17 แห่ง ทุเรียน 30 แห่ง กาแฟ 6 แห่ง และมะม่วงหิมพานต์ 15 แห่ง

- ปาล์มน้ำมัน โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบ จำนวน 3 แห่ง อำเภอเมือง 2 แห่ง และอำเภอกระบุรี 1 แห่ง แหล่งรับซื้อผลผลิตประเภทลานตากกระจายอยู่ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดระนอง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอกระบุรี จำนวน 25 แห่ง อำเภอกะเปอร์ จำนวน 20 แห่ง อำเภอละอุ่นจำนวน 19 แห่ง อำเภอเมืองจำนวน 11 แห่ง และอำเภอสุขสำราญ จำนวน 7 แห่ง

ตารางที่ 84 จำนวนสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

อำเภอ	สินค้า					
	มังคุด (แห่ง)	ทุเรียน (แห่ง)	กาแฟ (แห่ง)	มะม่วงหิมพานต์ (แห่ง)	ปาล์มน้ำมัน(แห่ง)	
					โรงสกัด	ลานเท
เมือง	-	-	2	14	2	11
กะเปอร์	1	-	1	-	-	20
สุขสำราญ	3	-	-	1	-	7
ละอุ่น	-	7	-	-	-	19
กระบุรี	7	23	3	-	1	25
รวม	11	30	6	15	3	82

ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดระนองข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ 2563

2.5.2) จังหวัดระนองมีโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องจากปาล์มน้ำมัน จำนวน 4 โรงงาน (บจก.พรีเมียมปาล์มออยล์, บจก.เจริญปาล์มราชกรุต, บจก.พี.เจ.ปาล์มออยล์ และ บจก.ทีแอนด์บี) ซึ่งขณะนี้หยุดดำเนินการผลิต จำนวน 3 โรงงาน และยังไม่มีแผนผลิตเพื่อจำหน่าย จำนวน 1 โรงงาน

ตารางที่ 85 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องจากปาล์มน้ำมัน

ชื่อโรงงาน	กำลังเครื่องจักรรวม (แรงม้า)	กำลังการผลิตรวม (ตัน/ปี)	ผลผลิตหลัก		ต้องการวัตถุดิบ		หมายเหตุ
			ชื่อ	ปริมาณ (ตัน)	ชื่อ	ปริมาณ (ตัน)	
บ.เจริญปาล์มราชกรูด	4,751.40	72,000	น้ำมันปาล์มดิบ	12,000	ปาล์มทะเล	100,000	หยุดดำเนินการผลิต
บ.พีริเมียมปาล์มออยล์	4,875.20	81,000	น้ำมันปาล์มดิบ	13,770	ปาล์มทะเล	100,000	หยุดดำเนินการผลิต
บ.ทีแอนด์บีปาล์ม จำกัด	487.20	9,000	น้ำมันปาล์มดิบ	9,000	ปาล์มทะเล	1,620	หยุดดำเนินการผลิต
บ.พี.เจ.ปาล์มออยล์ จำกัด	58,052	230,000	น้ำมันปาล์มดิบ	42,000	ปาล์มทะเล	230,000	ไม่มีแผนผลิตและจำหน่าย

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระนอง ข้อมูล ณ ธันวาคม 2563

2.6 การขับเคลื่อนอาหารปลอดภัยของจังหวัดระนอง

2.6.1 การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรของจังหวัด

(1) พื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรอง **รวม 335.82 ไร่** เกษตรกร 20 ราย/ 20 แปลง โรงคัดบรรจุ/แปรรูป 6 โรง และโรงงานปลาป่น 2 โรงงาน

ตารางที่ 86 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวน (ไร่)
1) ข้าว	-	-
2) พืช	20 ราย/20 แปลง	335.82
2.1) พืชผสมผสาน มะพร้าว มังคุด พืชผัก		
ที่ตั้ง	ชนิดพืช	จำนวน (ไร่)
2.1.1) นายประสิทธิ์ศิลป์ บุญเกา 137/28 ม.6 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	1
2.1.2) นายวัลลภ ณ สงขลา 300/19 ม.6 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	1.5
2.1.3) นายสมศักดิ์ ศรีเจ้า 16 ม.4 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	1
2.1.4) นายสมศักดิ์ คนมาก 68/6 ม.6 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	ทุเรียน, มังคุด กล้วยไข่, กล้วยหอม	4.01
2.1.5) นายชนะ ชาวเหลือง 180/3 ม.8 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	5
2.1.6) นายสำราญ คลองเงิน 350 ม.8 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	1.25

ที่ตั้ง	ชนิดพืช	จำนวน (ไร่)
2.1.7) นายวาฤทธิ์ คงเดิม 513/1 ม.7 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	พืชผัก	0.08
2.1.8) นางปราณี สุขสำราญ 98 ม.6 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	1.5
2.1.9) นายมานะ สิงห์นันท์ 190 ม.8 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	3
2.1.10) นายจรัส จางบัว 166/7 ม.8 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	1.25
2.1.11) นายสมบัติ งามดี 144 ม.4 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	2.5
2.1.12) นางสาวอัญชลี คุ่มเสน 67 ม.5 ต.จ.ป.ร. อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด, มะพร้าว, กาแฟ	5.63
2.1.13) นายสมปอง ปกครอง ม.1 ต.บางนอน อ.เมืองระนอง จ.ระนอง 85000	ผักเหียง, ผักหวานป่า	2.82
2.1.14) นายบำห์รี หมาดหมั่น 61/1 ม.8 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง 85120	พืชผัก	0.03
2.1.15) นายธรรมรงค์ ทองเหม 32/3 ม.7 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง 85120	มังคุด	1.25
2.1.16) นายอำมรินทร์ อู่สุวรรณ 92 ม.3 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	25
ที่ตั้ง	ชนิดสินค้า	กำลังการผลิต
2.1.17) นางรุ่งทิวา เทพสิงห์ 52/1 ม.5 ต.ราชกรูด อ.เมือง จ.ระนอง 85000	มะพร้าว	11
2.1.18) นายธรรมบุญ จันทร์ภักดี 40 ม.8 ต.ลำเลียง อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	พืชผสมผสาน	28
2.1.19) นายชัยสิทธิ์ ศรีอักษร 60/7 ม.1 ต.น้ำจืด อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	ผักเหียง, มะนาว, พริกไทย	12
2.1.20) บริษัท เฮอร์เทจโกรเวอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด 95/10 ม.8 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง 85120	พืชผสมผสาน	228
2.2) โรงคัดบรรจุ/แปรรูป	6 โรง	-
2.2.1) บริษัท เฮอร์เทจโกรเวอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด 95/10 ม.8 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง 85120	1) กลุ่มผักสลัด 2) กลุ่มผักสมุนไพรสด 3) กลุ่มชาสมุนไพร 4) กลุ่มสมุนไพรอบแห้ง 5) กลุ่มผลไม้ 6) กลุ่มเม็ดมะม่วงหิมพานต์	15 ตัน/ปี 30 ตัน/ปี 3 ตัน/ปี 5 ตัน/ปี 5 ตัน/ปี 50 ตัน/ปี
2.2.2) นายอำมรินทร์ อู่สุวรรณ 92 ม.3 ต.ปากจั่น อ.กระบุรี จ.ระนอง 85110	มังคุด	8 ตัน/ปี
3) ประมง	-	-
4) ปศุสัตว์ (โรงงานปลาป่น)	2 โรงงาน	-

(2) การรับรอง GAP ด้านพืช เกษตรกร รวม 3,271 ราย/3,652 แปลง พื้นที่ 20,597.825 ไร่ ด้านประมง เกษตรกร 143 ราย/143 ฟาร์ม พื้นที่รวม 5,829.994 ไร่ และด้านปศุสัตว์ จำนวน 17 ราย/17 ฟาร์ม พื้นที่ 222.5 ไร่ รวมพื้นที่ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ทั้งหมด 26,650.319 ไร่

ตารางที่ 87 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง/ฟาร์ม	จำนวนไร่
1) ข้าว GAP	-	-
2) พืช	3,271 ราย/3,652 แปลง	20,597.825 ไร่
3) ประมง	143 ราย/143 ฟาร์ม	5,829.994 ไร่
4) ปศุสัตว์ (ไก่เนื้อ สุกร ไก่ไข่)	17 ราย/17 ฟาร์ม	222.50 ไร่

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง, 2565

โดยจำแนกสินค้า (พืช ประมง และปศุสัตว์) ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ดังนี้
ตารางที่ 88 สินค้าเกษตรด้านพืช ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จังหวัดระนอง

ประเภท/ชนิดสินค้า	จำนวน (แปลง)	พื้นที่ (ไร่)
มังคุด	1,224	4,774.15
ทุเรียน: ทุเรียน (2,017) ทุเรียนหมอนทอง (12)	2,029	13,793.52
ลองกอง: ลองกอง(46) ลางสาด(2)	48	198.05
กล้วย: กล้วย(3) กล้วยไข่(1) กล้วยน้ำว้า(1) กล้วยหอม(5)	10	25.02
กาแฟ: กาแฟ(161) กาแฟโรบัสต้า(33)	194	1,367.11
เงาะ	6	6.8
จำปาตะ	3	8.5
มะพร้าวน้ำหอม	1	1
มะม่วงหิมพานต์	23	265.5
ปาล์มน้ำมัน	1	9
แก้วมังกร	1	1.8
เสาวรส	1	0.75
ฝรั่ง	1	6
ข้าวโพดรับประทานฝักสด	1	0.01
พืชตระกูลกะหล่ำ: กวางตุ้ง(3) กวางตุ้งฮ่องเต้(1) ผักกาดขาว(2) ผักกาดขาวปลี(1) ผักกาดเขียว(1) ผักกาดฮ่องเต้(1) ผักเคล (3)	12	0.19
พืชตระกูลผักกาดหอม: จิงจูฉ่าย(1) บัตเตอร์เฮด(1) ผักกาดหอม (1) เรตไอค์(3) กรีนไอค์(2) เรตคอรัล(2) กรีนคอส(1) พิลเลย์ไอซ์เบิร์ก(1)	12	2.426
พืชตระกูลแตง: เมล่อน(1) แตงโม(1) แตงกวา(2) บวบ(1) ฟักเขียว(1)	6	1.996
พืชตระกูลกระเพรา: กระเพรา (1) เปปเปอร์มินท์ (1) โหระพา (1)	3	0.025
ผักไฮโดรโปนิคส์: ไฮโดรโปนิคส์ (7) กรีนไอค์ (1)	8	2.008
พืชผัก: ถั่วฝักยาว (1) ผักโขม(1) ผักชี(1) ผักบุ้ง(4) พริก(1)	8	0.337
ผักเหลียง	34	79.72
พริกไทย	1	0.84
มะเขือเทศ	1	0.01
มันเทศญี่ปุ่น	1	0.01

ประเภท/ชนิดสินค้า	จำนวน (แปลง)	พื้นที่ (ไร่)
มะนาว	2	1.7
ส้มโชกุน	3	6
สตอ	2	24
ลับประด	1	3.4
หญ้าหวาน	1	0.003
หมาก	9	13.58
เห็ดฟาง	1	0.12
ใบเตย	1	1
ไผ่	3	3.25
รวมทั้งสิ้น	3,652 แปลง	20,597.825 ไร่

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง, 2565

ตารางที่ 89 ข้อมูลสินค้าเกษตรด้านประมงที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจังหวัดระนอง

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	จำนวน(ฟาร์ม)	มาตรฐาน	พื้นที่ (ไร่)
1	กุ้งทะเล	93	GAP	5,650.70
2	ปลากะพงขาว	5	GAP	0.34
3	ปลาทะเล	4	GAP	2.26
4	หอยทะเล	1	GAP	1.87
5	ปูทะเล	40	GAP	263.50
6	ปลาดุก	86	Safety level	16.07
7	ปลาตะเพียน	9	Safety level	2.62
8	ปลานิล	53	Safety level	20.35
9	ปลาสร้อย	23	Safety level	9.16
10	ปลายี่สก,ปลาหมอ	9	Safety level	3.27
รวมทั้งสิ้น		323		5,970.14

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง, 2565

สัตว์น้ำด้านประมงที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน รวม 323 ฟาร์ม แบ่งเป็น

- มาตรฐาน GAP รวม 143 ฟาร์ม ได้แก่ กุ้งทะเล ปลากะพงขาว ปลาทะเล หอยทะเล และปูทะเล พื้นที่จำนวน 5,918.67 ไร่

- มาตรฐาน Safety level รวม 180 ฟาร์ม ได้แก่ ปลาดุก ปลาตะเพียน ปลานิล ปลาสร้อย ปลายี่สก และปลาหมอ พื้นที่จำนวน 51.47 ไร่

ตารางที่ 90 สินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จังหวัดระนอง

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	จำนวน(ฟาร์ม)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	พื้นที่ (ไร่)
1	ไก่เนื้อ	4	54,500	20.5
2	ไก่ไข่	1	80,000	60
3	สุกร	12	17,378	142
รวมทั้งสิ้น		17	151,878	222.5

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง, 2563

2.6.2 โครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาหารปลอดภัยของจังหวัด

(1) ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q และสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (แผงร้านค้า/ร้านค้าหน้าฟาร์ม) จังหวัดระนอง ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) และยังมีร้านอาหารที่พัฒนาระดับเป็นร้านอาหาร Q Restaurant ระดับ Premium (Q Restaurant Premium)

ของจังหวัดระนอง ภายใต้การดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดระนอง คณะกรรมการ/คณะทำงานโครงการฯ ร่วมกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) มีจำนวน 34 ร้าน (อำเภอเมืองระนอง 27 ร้าน อำเภอกระบุรี 2 ร้าน อำเภอกะเปอร์ 3 ร้าน และ อำเภอสุขสำราญ 2 ร้าน)

ตารางที่ 91 จำนวนร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q รายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ร้าน)	หมายเหตุ	
เมืองระนอง	27	1) ร้านจำจ๊าคอฟฟี่ 13) ร้านครัวแมงโก้ 5) เฮอริเทจ แกรนด์ คอนเวนชั่น 7) ร้านเคียงเล 9) ร้าน เจ แอนด์ ที 11) ร้านบังกีโรตีอาหาร 13) ห้องอาหารพรรณีภรณ์ 15) บลูสกายเกาะพยามรีสอร์ท 17) ร้านรัชชาฟาร์ม 19) ร้านครัวเจริญ 21) ร้าน GALLA KITCHEN 23) ร้าน 168 Café Ranong 25) ร้าน ซิลล์ซิลล์ 27) ร้าน Mountain Café Ranong (น้ำใส เขาสวย รีสอร์ท)	1) ร้าน Farm House 4) ร้านครัว ป.ต.ท. 6) ร้านปากน้ำซีฟู้ด 8) ร้านคูนลิน 10) ร้านต้นหนูน 12) ร้านครัวกินง่าย 14) ร้านครัวภูธรา 16) นิธิพริสอร์ท 18) ร้านสมบุญนิโภชนา 20) ร้าน The Alis Café 22) ร้านระนองเบเกอรี่ 24) ร้านต๋ากัน 168 26) ร้านสมยศปากน้ำซีฟู้ด
กระบุรี	2	1) ร้านอาหารริมคลอง	2) ร้านข้าวมันไก่ทับหลี
กะเปอร์	3	1) ร้านอาหารน้องเมย์ 23) สวนลัวร์ Ranong Glamping	2) ร้านใบกล้วย
สุขสำราญ	2	1) ร้านอัยอินทรีรีสอร์ท	3) ร้าน Aris@Suksamram
รวม		34 ร้าน	

หมายเหตุ: 1. ร้านอาหารที่ยกระดับเป็นร้านอาหาร Q Restaurant Premium ปี 2565
2. ร้านอาหารที่สมัครเข้าร่วมโครงการ Q Restaurant ปี 2565 (รายใหม่)
3. ร้านอาหารที่ร่วมโครงการ Q Restaurant ปี 2564 (รายเดิม) ปิดปรับปรุงกิจการชั่วคราว
ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2565

(2) สถานที่จำหน่ายสินค้า Q (แผงร้านค้าในตลาดสด/ร้านค้าหน้าฟาร์ม)ภายใต้การดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง คณะกรรมการ/คณะทำงานโครงการฯ ร่วมกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ดำเนินการให้การรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ดังนี้

2.1) ประเภทแผงร้านค้าในตลาดสด/ร้านค้ามีจำนวน 23 แผงร้านค้า/ 8 ตลาด (อำเภอกระบุรี 5 แผงร้านค้า อำเภอเมืองระนอง 14 แผงร้านค้า อำเภอกะเปอร์ 3 แผงร้านค้า และอำเภอสุขสำราญ 1 แผงร้านค้า)

ตารางที่ 92 จำนวนสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทแผงร้านค้าในตลาดสด

อำเภอ	ชื่อตลาด	จำนวนแผง/ร้านค้า
กระบุรี	ตลาดสด บ.ข.ส. กระบุรี	4 แผงร้านค้า
	ตลาดหมู่ 5 ตำบล จ.ป.ร.	1 ร้านค้า (ร้านนางสิริธร อยู่สุวรรณ)
รวมอำเภอกระบุรี		5 แผงร้านค้า
เมืองระนอง	ตลาดสดเทศบาลเมืองระนอง	2 แผงร้านค้า
	ตลาดผักดี สิริ	8 แผงร้านค้า
	ตลาดระนองธานี	2 แผงร้านค้า
	ตลาดสดเทศบาลตำบลหงาว	2 แผงร้านค้า
รวมอำเภอเมืองระนอง		14 แผงร้านค้า
กะเปอร์	ตลาดสดเทศบาลกะเปอร์	3 แผงร้านค้า
สุขสำราญ	ตลาดสดทรัพย์เพิ่มพูน	1 แผงร้านค้า
ละอุ่น	-	-
รวม		23 แผงร้านค้า

ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2565

2.2) ประเภทร้านค้าหน้าฟาร์ม จำนวน 15 แห่ง (อำเภอเมืองระนอง 9 แห่ง อำเภอละอุ่น 2 แห่ง และอำเภอกระบุรี 3 แห่ง อำเภอกะเปอร์ 1 แห่ง)

ตารางที่ 93 จำนวนสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทร้านค้าหน้าฟาร์ม

อำเภอ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	สินค้าที่ได้รับการรับรอง GAP /เกษตรกรอินทรีย์*
เมือง ระนอง	1.นางศิริลักษณ์ มณีวรรณ	3/4 หมู่ที่ 2 ต.บางนอน	ไฮโดรโปนิกส์
	2.นายธนรัตน์ รัตน์ราทร	76/6 หมู่ที่ 1 ต.หงาว	ผักบุง
	3.นายสมปอง ปกครอง	123/18 หมู่ที่ 3 ต.บางนอน	เมล่อน ไฮโดรโปนิกส์.ข้าวโพด รับประทานฝักสด มันเทศญี่ปุ่นฝักเคล มะเขือเทศแดงโม ผักเหลียง* ผักหวานป่า*
	4.นายประดิษฐ์ ตริอาทิตโยธิน	20/6 ถ.ชลล่อ ต.เขานิเวศน์	ไฮโดรโปนิกส์
	5.นางวรินทร์ เหมเรื่องกุล	95/5 หมู่ที่ 1 ต.ปากน้ำ	กางต้งกางต้งฮ่องเต้ ผักกาดเขียวปลีโหระพา กะเพราแก้วมังกรส้มโชกุน
	**6.นางสาวภมรรัตน์ แยมจรัส (ร้านเดอะบิชฟาร์ม)	หมู่ที่ 1 ต.บางนอน	ผักไฮโดรโปนิกส์. มาตรฐาน GAP
	**7.นายศุภกร บุรพาคุณากร (รัชชาฟาร์ม)	หมู่ที่ 1 ต.บางริน	ผักไฮโดรโปนิกส์. มาตรฐาน GAP
	**8.นางสาวจันทนา ต้นติเวทเรืองเดช (ร้านดิน คาเฟ่)	หมู่ที่ 1 ต.หงาว	ปลูกผักปลอดภัยมาตรฐาน GAP (ผักกวางตุ้ง ผักโขม ผักชี ผักกาดขาว ถั่วฝักยาว พริก ผักบุง พักเขียว ผักกาดเขียว ฯลฯ
	**9.นางเรณู แสงวงผล (CP Pock Shop)	หมู่ที่ 3 ต.ราชกรูด	จำหน่ายเนื้อสุกรชำแหละ

อำเภอ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	สินค้าที่ได้รับการรับรอง GAP /เกษตรกรอินทรีย์*
ละอุ่น	10.นายเอกวัฒน์ เยื่อนหนอง	23/9หมู่ที่ 5 ต.บางพระเหนือ	ไฮโดรโปนิกส์
	11.นายพัทธพล จุลแสน	25 หมู่ที่ 4 ต.บางพระเหนือ	แตงกวา บวบ
กระบุรี	12.นายอำรินทร์ อู่สุวรรณ	92 หมู่ที่ 3 ต.ปากจั่น	มังคุด* ผักเหลียง กล้วย ทุเรียน สับปะรด
	13.นายวาทูที คงเดิม	26 หมู่ที่ 7 ต.ปากจั่น	ผักกาดขาว* ผักเคล*กวาดตุง* เรดโอ๊ค*ผักกาด*ฮ่องเต้* ผักกาดหอม* พิลเลย์ไอซ์เบิร์ก* ค่ะน้า*
	14.นายสมศักดิ์ ดนมาก	68/6 หมู่ที่ 6 ต.จ.ป.ร.	มังคุด ทุเรียน
กะเปอร์	15.นางสาวสำอางค์ คงหาญ	14/3 หมู่ที่ 7 ต.กะเปอร์	ผักเหลียง

หมายเหตุ: * ผักที่เกษตรกร ได้รับการมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์

** ร้านค้าหน้าฟาร์ม ที่สมัครเข้าร่วมโครงการ ปี 2565

ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง, 2565

(3) ร้านอาหารที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste) ภายใต้การดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง ปีงบประมาณ 2565

ตารางที่ 94 ร้านอาหารที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (Clean Food Good Taste) จังหวัดระนอง

อำเภอ	ร้านอาหาร		
	จำนวน	ได้มาตรฐาน	ร้อยละ
เมืองระนอง	265	227	85.66
กระบุรี	43	36	83.72
กะเปอร์	9	9	100.00
ละอุ่น	3	3	100.00
สุขสำราญ	7	7	100.00
รวม	327	282	86.24

ที่มา: ข้อมูลจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง ณ 31 มกราคม 2565

จากการตรวจแนะนำร้านอาหาร จำนวนทั้งหมด 327 แห่ง ปรากฏ ได้มาตรฐาน Clean Food Good Taste จำนวน 282 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 86.24 และมีอำเภอที่มีผลการดำเนินงานครบ 100% จำนวน 3 อำเภอ คือ อำเภอกะเปอร์อำเภอละอุ่นและอำเภอสุขสำราญ

(4) สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ (ปศุสัตว์ OK.)

ตารางที่ 95 ข้อมูลสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ (ปศุสัตว์ OK)

ที่	ชื่อสถานประกอบการ	ชื่อเจ้าของสถานที่จำหน่าย	ตลาดที่จำหน่าย	ชนิดเนื้อสัตว์			
				โค	สุกร	ไก่	เป็ด
1	เบทาโกรซ้อป	สาขาระนอง	-		✓	✓	
2	แม่โคโร	สาขาระนอง	-		✓	✓	
3	เทสโก้ โลตัส	สาขาระนอง	-			✓	
4	เทสโก้ โลตัส เอ็กเพรส	สาขาทลาดเทศบาล ระนอง	-			✓	
5	ร้านแพรวไหม หมูสด	นายชัยชนะ คงหาญ	-		✓		
6	ร้านพีสุณี หมูสด	นางสุวรรณณี มณีรัตน์	-		✓		
7	ร้านน้องเฟส หมูสด	นางอรสา เตี้ยวหุ	-		✓		

ที่	ชื่อสถานประกอบการ	ชื่อเจ้าของสถานที่จำหน่าย	ตลาดที่จำหน่าย	ชนิดเนื้อสัตว์			
				โค	สุกร	ไก่	เป็ด
8	ร้านนุ้แหวน หมูสด	นางอริษาเซ่งลั่น	-		✓		
9	ร้านแก้วตา หมูสด	นางแก้วตา อากาศศิลป์	-			✓	
10	ร้านน้องเวียร์ หมูสด	นางวิลาวัลย์ ภูผา	-			✓	
11	ร้านโกสิทธิ์ หมูสด	นายประสิทธิ์ ปันธโป	-			✓	
12	ร้านเจ็ดตุ้ม ไก่สด	นางวิภา ศรีประสิทธิ์	ตลาดสด บ.ข.ส.กระบือ			✓	
13	ร้านน้องแพร์ หมูสด	นายสมพงษ์ ดำรง	ตลาดสด บ.ข.ส.กระบือ		✓	✓	
14	ร้านเจ็ดฮีด หมูสด	น.ส.บุญช่วย วิเชียรรัตน์	ตลาดสด บ.ข.ส.กระบือ		✓		
15	ร้านหมูสด เจ็ดติม	นางอำไพ ถนอมนวล	ตลาดสด บ.ข.ส.กระบือ		✓	✓	✓
16	ซีพีเฟรสมาร์ท	สาขากระบือ-น้ำจืด	-		✓	✓	✓
17	ซีพีเฟรสมาร์ท	สาขาเมืองระนอง-ท่าเมือง	-		✓	✓	✓
18	บิ๊กซีซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด	สาขาระนอง	-		✓	✓	✓

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระนอง, 2562

(5) การส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

ตารางที่ 96 จำนวนกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

อำเภอ	จำนวนกลุ่ม	จำนวนเกษตรกร (ราย)
เมืองระนอง	10	100
กระบือ	13	130
ละอุ่น	7	70
กะเปอร์	7	70
สุขสำราญ	3	30
รวม	40	400

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินระนอง, 2564

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลได้มาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP) แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในพื้นที่แต่ละอำเภอจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (SCD) และการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากเกษตรกรและเครือข่ายภาคเกษตรในพื้นที่ โดยจะนำข้อมูลจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดยใช้กลยุทธ์ Mc Kinsey's 7S+ 1 ประกอบด้วย

- 1) กลยุทธ์ (Strategy)
- 2) โครงสร้างขององค์กร (Structure)
- 3) ระบบการปฏิบัติงาน (System)
- 4) บุคลากร (Staff)
- 5) ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
- 6) รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
- 7) ค่านิยมร่วม (Shared Values)
- 8) การบูรณาการ (Synergy)

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

1.1 จุดแข็ง (Strengths: S)

- 1.1.1 จังหวัดระนองมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ลักษณะภูมิอากาศเหมาะสมต่อการทำเกษตร
- 1.1.2 จังหวัดระนองเป็นจังหวัดชายแดนที่มีพื้นที่ชายฝั่งเป็นแนวยาว และมีโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางบกและทางน้ำ (ท่าเรือน้ำลึก) รองรับการเชื่อมโยงเส้นทางการค้ากับทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศกลุ่มอาเซียนและประเทศคู่ค้าอื่นๆ ที่ช่วยลดระยะเวลาและต้นทุนในการขนส่งสินค้า
- 1.1.3 กิจกรรมของภาคเกษตรที่เป็นสาขาด้านประมงสามารถสร้างรายได้ระดับต้นๆ ของจังหวัด โดยเฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งซึ่งมีมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมีท่าเทียบเรือสะพานปลาซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในการรองรับการกระจาย/ขนถ่ายสินค้าประมง
- 1.1.4 เกษตรกรมีทักษะความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านในอาชีพของตนซึ่งเรียนรู้จากรุ่นสู่รุ่น ประกอบกับมีปราชญ์เกษตร อาสาสมัครเกษตรในพื้นที่ที่เป็นเพื่อนคู่คิดให้กับเกษตรกร
- 1.1.5 จังหวัดระนองมีพื้นที่ผลิตกาแฟโรบัสต้าเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และเป็นอันดับ 2 ของประเทศ รองจากจังหวัดชุมพร สารกาแฟมีคุณภาพดี
- 1.1.6 มีสินค้าเกษตรที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด ได้แก่ กาแฟ, กะปิ, กุ้งแห้ง, และมะม่วงหิมพานต์ ซึ่งมีช่องทางในการพัฒนาและสามารถเป็นสินค้าสร้างรายได้ให้กับจังหวัดได้ โดยเฉพาะเม็ดมะม่วงหิมพานต์เม็ดโต มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของตลาด
- 1.1.7 สินค้าเกษตรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ประมงและสินค้าประมงแปรรูป) ได้รับการกำหนดให้เป็นจุดยืนตามตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
- 1.1.8 มีพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงในการผลิตผลไม้ (มังคุด, ทุเรียน) เพื่อการส่งออก
- 1.1.9 มีศูนย์เรียนรู้ต่างๆ เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบล ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ที่สามารถใช้เป็นต้นแบบ/สถานที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- 1.1.10 เกษตรกรมีความตื่นตัวในการลดการใช้สารเคมี และมีการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างจริงจัง
- 1.1.11 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ บูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง มีภาคีเครือข่ายและแหล่งงบประมาณที่พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่
- 1.1.12 มีการดำเนินงานโครงการพระราชดำริด้านต่างๆ ในพื้นที่ของจังหวัด ส่งผลให้การประกอบอาชีพของเกษตรกรได้รับการพัฒนา

1.2 จุดอ่อน (Weakness: W)

- 1.2.1 แหล่งน้ำชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตร เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา (86% ของพื้นที่) ที่มีความลาดชัน(ลักษณะภูมิประเทศลาดเอียงจากฝั่งตะวันออกไปตะวันตก-ทะเลอันดามัน)ถึงแม้ฝนตกชุก แต่ไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ในดินได้และไม่สามารถสร้างอ่างเก็บน้ำได้เพราะอยู่ในพื้นที่ป่าสงวน
- 1.2.2 ดินบางพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูก และเสื่อมสภาพเพราะการใช้สารเคมี ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ รวมทั้งสภาพภูมิประเทศที่เป็นพื้นที่ลาดเอียง เมื่อมีฝนตกชุกทำให้สูญเสียหน้าดินได้ง่ายและบางพื้นที่มีความเสี่ยงต่อภัยธรรมชาติ เป็นอุปสรรคในการทำการเกษตร
- 1.2.3 ทรัพยากรสัตว์น้ำมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องด้านประมงต้องอาศัยการนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน
- 1.2.4 เกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน ทำให้ขาดโอกาสในการเข้าถึงการให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตามนโยบายของภาครัฐ
- 1.2.5 เกษตรกรส่วนใหญ่มีระบบการผลิตแบบพืชเชิงเดี่ยว (ปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน) ทำให้มีความเสี่ยงด้านราคา และยังส่งผลให้การผลิตสินค้าเกษตรเพื่อความมั่นคงด้านอาหารลดลง (ข้าว, พืชผัก)
- 1.2.6 เกษตรกรยังขาดทักษะด้านการวางแผน ในการบริหารจัดการผลผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพ (การผลิต การเชื่อมโยงตลาด) อีกทั้งการผลิตสินค้าเกษตรยังไม่มีคุณภาพ ส่วนใหญ่ยังผลิตแบบปฐมภูมิ ขาดการนำเทคโนโลยีไปปรับใช้ในการแปรรูปและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร
- 1.2.7 เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยขาดการรวมกลุ่ม และ/หรือขาดการบริหารจัดการกลุ่มที่เข้มแข็ง (สถาบันเกษตรกร) ทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรองทางการตลาด
- 1.2.8 เกษตรกรมีต้นทุนในการทำการเกษตรสูง เนื่องจากทำการเกษตรในพื้นที่ไม่เหมาะสมและขาดการบริหารจัดการที่ดี
- 1.2.9 สังคมเกษตรขาดการสืบทอดทายาททางการเกษตร เนื่องจากวัยหนุ่มสาวไปประกอบอาชีพอื่น และแรงงานด้านการเกษตรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
- 1.2.10 ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรที่มีคุณภาพ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าวที่มีผลิตภาพต่ำและมีการเคลื่อนย้ายไปภาคการผลิตอื่น เช่น ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า
- 1.2.11 เกษตรกรยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานที่เป็นประโยชน์ในการทำการเกษตร (การประชาสัมพันธ์, สัญญาณอินเทอร์เน็ต)
- 1.2.12 ถนนที่ใช้ในการขนส่งสินค้าเกษตรจากแหล่งผลิต ไม่สะดวก สภาพไม่เหมาะสม
- 1.2.13 ผลผลิตทางการเกษตร (ปาล์มน้ำมัน) ไม่เพียงพอ ทำให้โรงงานสกัดปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่มีอยู่ไม่สามารถดำเนินการได้

- 1.2.14 จุฑารับซื้อหรือจตุรวบรวมผลผลิตภาคการเกษตรในพื้นที่ที่มีไม่เพียงพอ ประกอบกับจุฑารับซื้อหรือจตุรวบรวมผลผลิตบางส่วนที่มีอยู่ขาดการบริหารจัดการที่ดี ส่งผลให้ขาดการเชื่อมโยงด้านการตลาด
- 1.2.15 หน่วยงานในระดับพื้นที่ (อำเภอ/ตำบล) ยังขาดอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ส่งผลให้การบริการภาครัฐ ยังทำได้ไม่เต็มที่และไม่ทั่วถึง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดยใช้ PESTEL Analysis ประกอบด้วย

- 1) ด้านการเมือง (Political Factors)
- 2) ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)
- 3) ด้านสังคม (Social Cultural Factors)
- 4) ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)
- 5) ด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors)
- 6) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors)

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

2.1 โอกาส (Opportunity: O)

- 2.1.1 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดยื่นคำขอตั้งงบประมาณได้ (แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด) ทำให้มีโอกาสในการเชื่อมโยงแหล่งงบประมาณเพื่อผลักดันการพัฒนาภาคเกษตร
- 2.1.2 การมีนโยบายและแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ส่งผลให้เอื้อต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านเกษตรและสหกรณ์(ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี, (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, โมเดลเศรษฐกิจ BCG, นโยบายรัฐบาล-โครงสร้างพื้นฐาน/การปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร/ทรัพยากรธรรมชาติ, นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 8 ประเด็นหลัก อาทิ การบริหารจัดการแหล่งน้ำทั้งระบบ, ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน, ใช้ระบบตลาดนำการผลิต, ลดต้นทุนการผลิต, การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน, การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร, จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร, พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) และ Smart Farmer, Young Smart Farmer, Smart Officer, ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรมAIC, Zoning, Big Data ฯลฯ)
- 2.1.3 การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตสินค้าเกษตรต้องมีการปรับตัวให้มีการพัฒนาขีดความสามารถที่สูงขึ้น โดยเฉพาะมาตรฐานการผลิต ความเข้าใจในกฎหมาย/กติการะหว่างประเทศ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ
- 2.1.4 IUU Fishing เป็นโอกาสให้ผู้ประกอบการประมงทะเลได้เข้าสู่ระบบมาตรฐานการผลิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (ไม่ติดมาตรการการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษีของสหภาพยุโรป-EU)
- 2.1.5 พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2558 ประกาศใช้ด้วยเหตุผลในการปรับปรุงการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำและการประมงของประเทศให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและมาตรฐานสากลรวมทั้งความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการประมงสภาพของสังคม และสถานการณ์ต่างๆ ในปัจจุบัน เป็นโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- 2.1.6 การกำหนดและให้การรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร ตามระบบ GAP, GMP และ HACCP เป็นต้น เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

- 2.1.7 กระแสนิยมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ กระแสการบริโภคอาหารปลอดภัย และกระแสการบริโภคอาหารที่เปลี่ยนไปทำให้มีโอกาสในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งผลิต/ผลผลิตด้านการเกษตร ให้เป็นแหล่งวัตถุดิบรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- 2.1.8 การมีมหาวิทยาลัยหน่วยงานด้านวิชาการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตรในพื้นที่ช่วยสร้างโอกาสในการพัฒนาสินค้าเกษตรและการเชื่อมโยงตลาด
- 2.1.9 กรอบความร่วมมือ IMT-GT (อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย) (from farm to table ส่งอาหารฮาลาลไปมาเลเซีย --->เป็นโอกาสให้ระนองสร้างความเชื่อมโยงสินค้าเกษตรในกรอบของอาหารฮาลาล)
- 2.1.10 กรอบความร่วมมือ BIMSTEC (ยางพารา, ระยะเวลาและระยะเวลาในการขนส่ง)
- 2.1.11 การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (Southern Economic Corridor : SEC) เชื่อมโยง 4 จังหวัด (ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช) ส่งผลให้เกิดการพัฒนาในหลายโครงการ เช่น การก่อสร้างทางรถไฟ ชุมพร-ระนอง พัฒนาท่าเรือน้ำลึก ปรับปรุงสนามบิน และการพัฒนาเมืองระนอง เป็น Smart city ซึ่งเป็นโอกาสให้จังหวัดสามารถยกระดับการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
- 2.1.12 ตลาดสัตว์มีชีวิตภายนอกจังหวัดและการส่งออกภายนอกประเทศ มีความต้องการสินค้าประเภทโคเนื้อในปริมาณสูง

2.2 ภัยคุกคาม (Threat: T)

- 2.2.1 ภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาคและในประเทศชะลอตัว รวมถึงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) และโรคระบาดด้านปศุสัตว์ ส่งผลกระทบต่อราคาผลผลิตทางการเกษตร
- 2.2.2 การที่ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องเปิดตลาดเสรีการค้าและบริการระหว่างกัน ทำให้สินค้าเกษตรอาเซียนที่มีคุณภาพดีกว่าหรือราคาถูกกว่าจะเข้ามาแข่งขันและแย่งตลาด อีกทั้ง กฎกติกากีดกันทางการค้า (มาตรการที่มีใช้ภายใน) และมาตรการด้านสิทธิมนุษยชน ทำให้สูญเสียความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก
- 2.2.3 การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก (ภาวะโลกร้อน) ส่งผลให้เกิดความผันผวนของสภาพอากาศและฤดูกาล ทำให้ผลผลิตด้านการเกษตรได้รับผลกระทบทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (พืช ปศุสัตว์ ประมง)
- 2.2.4 กฎหมาย/ระเบียบ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการควบคุมเขตพื้นที่เชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลต่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ ทำให้การขับเคลื่อนโครงการบางโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ (เช่นการพัฒนาเส้นทางคมนาคม การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการขอการรับรองสถานที่ผลิตและ/หรือผลิตภัณฑ์ (GMP, HACCP, อย.) เป็นต้น)
- 2.2.5 มาตรการ IUU Fishing ส่งผลกระทบต่อ การสืบทอดองค์ความรู้ในอาชีพประมงจากรุ่นสู่รุ่น

3. การจัดทำ TOWS Matrix

3.1 กลยุทธ์เชิงรุก (SO)

- S₁O_{1,2} จัดทำแผนงาน/โครงการเชื่อมโยงแหล่งงบประมาณเพื่อผลักดันการพัฒนาภาคเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร
- S_{1,11}O_{2,12} ส่งเสริมอาชีพด้านปศุสัตว์ที่สอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) ส่งเสริมการบริหารจัดการการผลิตภายใต้ BCG Value Chain (มีการเชื่อมโยงกระบวนการ ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทางใน 3 กรอบ คือ Bio (การสร้างมูลค่า: Value Creation) Circular (ของเสีย/ขยะเป็นศูนย์: Zero Waste) และ Green (สมดุลและยั่งยืน: Balanced

- and Sustainability) และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีนวัตกรรม (แหล่งต่างๆ เช่น ศูนย์ AIC หรือหน่วยงานวิชาการ) ที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้
- S_{2,3}O_{4,5} เพิ่มศักยภาพการทำประมงทะเลเชิงพาณิชย์เข้าสู่ระบบมาตรฐานการผลิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- S_{4,9}O₂ เพิ่มศักยภาพ ทักษะ หลักสูตรการเรียนรู้ให้กับบุคลากรด้านการเกษตร (ปราชญ์เกษตรอาสาสมัครเกษตร) และสร้างเครือข่ายการทำงาน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ
- S₅O_{2,3} พัฒนาระบบการผลิตและแปรรูปกาแพอย่างครบวงจรส่งเสริมการผลิตกาแพคุณภาพพิเศษ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรผู้ผลิตกาแพ ในการเพิ่มช่องทางตลาดออนไลน์
- S₆O_{1,2,9} อนุรักษ์และพัฒนาสินค้าเกษตรที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด (กาแพ,กะปิ,กุ้งแห้ง, มะม่วงหิมพานต์) เพื่อสร้างโอกาสเชื่อมโยงสินค้าเกษตรในกรอบของอาหารฮาลาล
- S₇O_{1,2,3,10} จัดทำแผนงาน/โครงการเชื่อมโยงแหล่งงบประมาณ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญทางเศรษฐกิจ (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ประมงและสินค้าแปรรูป) ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน รองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการเชื่อมโยงกลุ่มประเทศ BIMSTEC
- S₈O_{6,7,8} ส่งเสริมระบบการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง (มังคุด,ทุเรียน) ให้ได้มาตรฐาน รวมถึงการแปรรูป และพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อรองรับการท่องเที่ยว
- S₉O_{1,2} เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์เรียนรู้ต่างๆ ให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและเชื่อมโยงองค์ความรู้กับศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center :AIC) และ/หรือหน่วยงานวิจัย/หน่วยงานวิชาการจากนอกพื้นที่ รวมถึงส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาฐานข้อมูลด้านการเกษตร (Big data)
- S₁₀O_{6,7} ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรสินค้าเกษตรแปรรูปตามระบบการผลิตมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP,GMP,HACCP,ฮาลาล) เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัด
- S₁₁O_{1,2,8} บูรณาการหน่วยงานทั้งในและนอกพื้นที่ (รวมมหาวิทยาลัยและหน่วยงานวิชาการ) ในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บรรจุในแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ และเชื่อมโยงไปสู่แหล่งงบประมาณในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ
- S₁₂O_{1,2} จัดทำแผนงาน/โครงการพระราชดำริด้านต่างๆ และเกษตรกรรมยั่งยืนเชื่อมโยงแหล่งงบประมาณเพื่อพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ของจังหวัด
- S₂O₁₁ ส่งเสริมการเชื่อมโยงเส้นทางการค้ากับทั้งในและต่างประเทศภายใต้กรอบการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (SEC)

3.2 กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)

- S_{1,4,7,11},T₁ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ บูรณาการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมการทำเกษตรที่หลากหลาย (ด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์) ลดพื้นที่เชิงเดี่ยว (ปาล์มน้ำมัน,ยางพารา) ยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรรมยั่งยืนลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่ โดยเน้นประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่ที่มีศักยภาพตาม Zoning และการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมปัญหาการระบาดของโรคพืช ประมง และปศุสัตว์
- S₃T_{4,5} เพิ่มประสิทธิภาพการทำประมงชายฝั่ง เพื่อลดความเสี่ยงการข่มขูดในการให้สัมปทานการทำประมงนอกน่านน้ำ

- S₈T₃ ส่งเสริมงานวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้กับสินค้าผลไม้ (มังคุด, ทุเรียน) เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า รองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
- S₁₀T₂ ส่งเสริมกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานตามระบบสากล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ลดความเสี่ยงเกี่ยวกับมาตรการที่มีใช้ภาษี
- S₁₁T₄ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเขตพื้นที่เชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในการแก้ปัญหาเชิงนโยบายที่สามารถผลักดันไปสู่การปฏิบัติเพื่อการวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่และร่วมกันกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบของการบูรณาการเชิงพื้นที่

3.3 กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)

- W₁O_{1,2} พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
- W₂O_{1,2} อนุรักษ์ พื้นฟู ปรับปรุงบำรุงดิน และพัฒนาทรัพยากรดิน
- W₃O_{4,5} อนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ
- W₄O_{1,2} การบริหารจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานความปลอดภัยด้านการผลิต และการให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตามนโยบายของภาครัฐ
- W₅O₂ ส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน และเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่ไม่สร้างภาระด้านต้นทุนในการเลี้ยงให้กับเกษตรกร (อาทิ ไก่บ้าน ไก่พื้นเมืองไก่ไข่ เป็ด โค แพะ ฯลฯ)
- W₆O₈ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้ในการวางแผนการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตร เพื่อการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกร อย่างเป็นระบบครบวงจร (การผลิต การแปรรูป และการเชื่อมโยงตลาด)
- W₇O₂ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
- W_{6,8}O_{1,2} ส่งเสริมองค์ความรู้ในการทำเกษตร (การผลิตและการตลาด) ให้กับเกษตรกรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ การนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในภาคการเกษตรเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0 ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงตลาดการแปรรูปและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- W_{9,10}O₂ ปลุกฝังความภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สร้างแรงจูงใจและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ผู้ Smart Farmer เพื่อทดแทนแรงงานที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และพัฒนาแรงงานให้มีคุณภาพ และเพิ่มสวัสดิการให้แรงงานภาคการเกษตร เพื่อป้องกันการเคลื่อนย้ายแรงงานออกจากภาคการเกษตรไปสู่ภาคการผลิตอื่น
- W₁₁O_{1,2} เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์และสร้างเครือข่ายการทำงาน (การประชาสัมพันธ์ และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการแก้ปัญหาสัญญาณอินเทอร์เน็ต)
- W₁₂O₁₀ พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งสินค้า (Logistic) และโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกระจายสินค้าเกษตรสู่ตลาด
- W_{13,14}O_{1,2,7,10} เพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ และจัดหาช่องทางตลาดสินค้าเกษตร รวมถึงบริหารจัดการจุดรับซื้อที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ
- W_{11,15}O₂ พัฒนาระบบสารสนเทศการเกษตรด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูลด้านการเกษตร และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนด้านการเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตร

และสหกรณ์ผู้ Smart Officer รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง

3.4 กลยุทธ์เชิงรับ (WT)

- W₁T₃ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำชลประทาน และส่งเสริมการสร้างแหล่งน้ำนอกพื้นที่ชลประทาน ให้ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- W₃T_{2,4,5} รณรงค์การใช้เครื่องมือที่เหมาะสมและถูกต้องตามกฎหมายในการจับสัตว์น้ำ อบรมให้ความรู้วิธีประมงพื้นบ้านให้กับเกษตรกร (Young Smart farmer) เพื่อรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมงซึ่งจะส่งผลให้มีปริมาณทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่ง/สัตว์น้ำจืดเพิ่มขึ้น
- W_{4,5}T₁ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการผลิตพืชผักสวนครัวรั้วกินได้ การปลูกพืชแซม ลดพื้นที่พืชเชิงเดี่ยว ส่งเสริมทำการประมงและเลี้ยงปศุสัตว์ในครัวเรือนลดรายจ่ายครัวเรือนสร้างโอกาสให้กับแรงงานเกษตรกรคืนถิ่นในช่วงวิกฤตของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา Covid-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจจะลดตัวเป็นวงกว้าง และส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมปัญหาการระบาดของโรคพืช ประมงและปศุสัตว์
- W₆T₂ ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อให้ได้คุณภาพที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดอาเซียน

สรุปในรูปแบบตาราง Tow Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ 97 Tow Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
ปัจจัยภายนอก	<p>S1 จังหวัดระนองมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ลักษณะภูมิอากาศเหมาะสมต่อการทำเกษตร</p> <p>S2 จังหวัดระนองเป็นจังหวัดชายแดนที่มีพื้นที่ชายฝั่งเป็นแนวยาว และมีโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางบกและทางน้ำ (ท่าเรือน้ำลึก) รองรับ การเชื่อมโยงเส้นทางการค้ากับทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศกลุ่มอาเซียนและประเทศคู่ค้าอื่นๆ ที่ช่วยลดระยะเวลาและต้นทุนในการขนส่งสินค้า</p> <p>S3 กิจกรรมของภาคเกษตรที่เป็นสาขาด้านประมงสามารถสร้างรายได้ระดับต้นๆ ของจังหวัด โดยเฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งซึ่งมีมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมีท่าเทียบเรือสะพานปลาซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในการ</p>	<p>W1 แหล่งน้ำชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตร เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา (86% ของพื้นที่) ที่มีความลาดชัน (ลักษณะภูมิประเทศลาดเอียงจากฝั่งตะวันออกไปตะวันตก-ทะเลอันดามัน) ถึงแม้ฝนตกชุก แต่ไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ในดินได้และไม่สามารถสร้างอ่างเก็บน้ำได้เพราะอยู่ในพื้นที่ป่าสงวน</p> <p>W2 ดินบางพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูก และเสื่อมสภาพ เพราะการใช้สารเคมี ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ รวมทั้งสภาพภูมิประเทศที่เป็นพื้นที่ลาดเอียง เมื่อมีฝนตกชุกทำให้สูญเสียหน้าดินได้ง่ายและบางพื้นที่มีความเสี่ยงต่อภัยธรรมชาติ เป็นอุปสรรคในการทำการเกษตร</p>

<p>การดำเนินงานด้านเกษตรและสหกรณ์(ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี, (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, โมเดลเศรษฐกิจ BCG, นโยบายรัฐบาล-โครงสร้างพื้นฐาน/การปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร/ทรัพยากรธรรมชาติ, นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 8 ประเด็นหลัก อาทิ การบริหารจัดการแหล่งน้ำทั้งระบบ, ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน, ใช้ระบบตลาดนำการผลิต, ลดต้นทุนการผลิต, การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน, การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร, จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร, พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และ Smart Farmer, Young Smart Farmer, Smart Officer, ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม AIC, Zoning, Big Data ฯลฯ)</p> <p>O3 การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตสินค้าเกษตรต้องมีการปรับตัวให้มีการพัฒนาขีดความสามารถที่สูงขึ้น โดยเฉพาะมาตรฐานการผลิต ความเข้าใจในกฎหมาย/กติการะหว่างประเทศ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ</p> <p>O4 IUU Fishing เป็นโอกาสให้ผู้ประกอบการประมงทะเลได้เข้าสู่ระบบมาตรฐานการผลิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (ไม่ติดมาตรการการกีด</p>	<p>Circular (ของเสีย/ขยะเป็นศูนย์: Zero Waste) และ Green (สมดุลและยั่งยืน: Balanced and Sustainability) และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีนวัตกรรม (แหล่งต่างๆ เช่น ศูนย์ AIC หรือหน่วยงานวิชาการ) ที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ S_{2,3}O_{4,5}เพิ่มศักยภาพการทำประมงทะเลเชิงพาณิชย์เข้าสู่ระบบมาตรฐานการผลิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน S_{4,9}O₂ เพิ่มศักยภาพ ทักษะหลักสูตรการเรียนรู้ให้กับบุคลากรด้านการเกษตร (ปราชญ์เกษตรอาสาสมัครเกษตร) และสร้างเครือข่ายการทำงาน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ S₅O_{2,3} พัฒนาระบบการผลิตและแปรรูปกาแพอย่างครบวงจร ส่งเสริมการผลิตกาแพคุณภาพพิเศษ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรผู้ผลิตกาแพ ในการเพิ่มช่องทางตลาดออนไลน์ S₆O_{1,2,9}อนุรักษ์และพัฒนาสินค้าเกษตรที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด (กาแพ, กะปิ, กุ้งแห้ง, มะม่วงหิมพานต์) เพื่อสร้างโอกาสเชื่อมโยงสินค้าเกษตรในกรอบของอาหารฮาลาล S₇O_{1,2,3,10}จัดทำแผนงาน/โครงการเชื่อมโยงแหล่งงบประมาณ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตรที่สำคัญทางเศรษฐกิจ (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ประมงและสินค้าแปรรูป) ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการเชื่อมโยงกลุ่มประเทศ BIMSTEC</p>	<p>ผลิต และการให้ความช่วยเหลือต่างๆ ตามนโยบายของภาครัฐ W₅O₂ส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน และเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่ไม่สร้างภาระด้านต้นทุนในการเลี้ยงให้กับเกษตรกร (อาทิ ไก่บ้าน ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ เป็ด โค แพะ ฯลฯ) W₆O₈ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้ในการวางแผนการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตร เพื่อการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกร อย่างเป็นระบบครบวงจร (การผลิต การแปรรูป และการเชื่อมโยงตลาด) W₇O₂เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง W_{6,8}O_{1,2}ส่งเสริมองค์ความรู้ในการทำการเกษตร (การผลิตและการตลาด) ให้กับเกษตรกรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ การนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในภาคการเกษตรเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0 ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงตลาดการแปรรูปและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด W_{9,10}O₂ปลูกฝังความภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สร้างแรงจูงใจและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) สู่ Smart Farmer เพื่อทดแทนแรงงานที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และพัฒนาแรงงานให้มีคุณภาพ และเพิ่มสวัสดิการให้แรงงานภาคการเกษตร เพื่อป้องกันการเคลื่อนย้ายแรงงานออกจากภาคการเกษตรไปสู่ภาคการผลิตอื่น W₁₁O_{1,2} เพิ่มประสิทธิภาพการ</p>
--	---	---

<p>กันทางการค้าที่มีใช้ภาษีของสหภาพยุโรป-EU)</p> <p>O5 พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2558 ประกาศใช้ด้วยเหตุผลในการปรับปรุงการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำและการประมงของประเทศให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและมาตรฐานสากลรวมทั้งความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการประมงสภาพของสังคม และสถานการณ์ต่างๆ ในปัจจุบัน เป็นโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>O6 การกำหนดและให้การรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร ตามระบบ GAP, GMP และ HACCP เป็นต้น เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>O7 กระแสนิยมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ กระแสการบริโภคอาหารปลอดภัย และกระแสการบริโภคอาหารที่เปลี่ยนไป ทำให้มีโอกาสในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งผลิต/ผลผลิตด้านการเกษตร ให้เป็นแหล่งวัตถุดิบรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ</p> <p>O8 การมีมหาวิทยาลัย หน่วยงานด้านวิชาการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตรในพื้นที่ ช่วยสร้างโอกาสในการพัฒนาสินค้าเกษตรและการเชื่อมโยงตลาด</p> <p>O9 กรอบความร่วมมือ IMT-GT (อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย) (from farm to table ส่งอาหารฮาลาลไปมาเลเซีย ---> เป็นโอกาสให้ระนองสร้างความ</p>	<p>S₈O_{6,7,8} ส่งเสริมระบบการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง (มังคุด ,ทุเรียน) ให้ได้มาตรฐาน รวมถึงการแปรรูป และพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อรองรับการท่องเที่ยว</p> <p>S₉O_{1,2} เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์เรียนรู้ต่างๆ ให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและเชื่อมโยงองค์ความรู้กับศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) และ/หรือ หน่วยงานวิจัย/หน่วยงานวิชาการจากนอกพื้นที่ รวมถึงส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาฐานข้อมูลด้านการเกษตร (Big data)</p> <p>S₁₀O_{6,7} ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรสินค้าเกษตรแปรรูป ตามระบบการผลิตมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP, GMP, HACCP, ฮาลาล) เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัด</p> <p>S₁₁O_{1,2,8} บูรณาการหน่วยงานทั้งในและนอกพื้นที่(รวมพลังและประสานงานวิชาการ) ในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บรรจุในแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ และเชื่อมโยงไปสู่แหล่งงบประมาณในพื้นที่อย่างมีเอกภาพ</p> <p>S₁₂O_{1,2} จัดทำแผนงาน/โครงการพระราชกรณียกิจด้านต่างๆ และเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงแหล่งงบประมาณเพื่อพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ของจังหวัด</p> <p>S₂O₁₁ ส่งเสริมการเชื่อมโยงเส้นทางการค้ากับทั้งในและต่างประเทศภายใต้กรอบการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (SEC)</p>	<p>บริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์และสร้างเครือข่ายการทำงาน (การประชาสัมพันธ์ และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการแก้ปัญหาสัญญาณอินเทอร์เน็ต)</p> <p>W₁₂O₁₀ พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งสินค้า (Logistic) และโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกระจายสินค้าเกษตรสู่ตลาด</p> <p>W_{13,14}O_{1,2,7,10} เพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ และจัดหาช่องทางตลาดสินค้าเกษตร รวมถึงบริหารจัดการจุดรับซื้อที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>W_{11,15}O₂ พัฒนาระบบสารสนเทศการเกษตรด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูลด้านการเกษตร และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนด้านการเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตรและสหกรณ์สู่ Smart Officer รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง</p>
---	--	--

<p>เชื่อมโยงสินค้าเกษตรในกรอบของอาหารฮาลาล) O10 กรอบความร่วมมือ BIMSTEC (ยางพารา, ระยะทางและระยะเวลาในการขนส่ง) O11 การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (Southern Economic Corridor : SEC) เชื่อมโยง 4จังหวัด ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และ นครศรีธรรมราช ส่งผลให้เกิดการพัฒนาในหลายโครงการ เช่น การก่อสร้างรถไฟ ชุมพร-ระนอง ท่าเรือน้ำลึก สนามบิน และเมืองระนอง เป็น Smart city ซึ่งเป็นโอกาสให้จังหวัดสามารถยกระดับการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร O12ตลาดสัตว์มีชีวิตภายนอกจังหวัดและการส่งออกภายนอกประเทศ มีความต้องการสินค้าประเภทโคเนื้อในปริมาณสูง</p>		
<p>อุปสรรค (T) T1 ภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาคและในประเทศชะลอตัว รวมถึงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19))และโรคระบาดด้านปศุสัตว์ ส่งผลกระทบต่อราคาผลผลิตทางการเกษตร T2การที่ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องเปิดตลาดเสรีการค้าและบริการระหว่างกันทำให้สินค้าเกษตรอาเซียนที่มีคุณภาพดีกว่าหรือราคาถูกกว่าจะเข้ามาแข่งขันและแย่งตลาดอีกทั้ง กฎ กติกาการกีดกันทางการค้า (มาตรการที่มีใช้ภาษี) และมาตรการด้านสิทธิมนุษยชน</p>	<p>ST กลยุทธ์เชิงป้องกัน S_{1,4,7,11},T₁หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ บูรณาการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมการทำเกษตรที่หลากหลาย(ด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์) ลดพื้นที่เชิงเดี่ยว (ปาล์ม น้ำมัน ,ยางพารา) ยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรรมยั่งยืน ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่ โดยเน้นประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่ที่มีศักยภาพตาม Zoningและการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมปัญหาการระบาดของโรคพืช ประมง และปศุสัตว์ S₃T_{4,5} เพิ่มประสิทธิภาพการทำประมงชายฝั่ง เพื่อลดความเสี่ยงการ</p>	<p>WT กลยุทธ์เชิงรับ W₁T₃เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำชลประทาน และส่งเสริมการสร้างแหล่งน้ำนอกพื้นที่ชลประทาน ให้ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ W₃T_{2,4,5} รมรณรงค์การใช้เครื่องมือที่เหมาะสมและถูกต้องตามกฎหมายในการจับสัตว์น้ำ อบรมให้ความรู้วิถีประมงพื้นบ้านให้กับเกษตรกร (Young Smart farmer) เพื่อรักษาภูมิปัญญา ท้องถิ่นด้านประมง ซึ่งจะส่งผลให้มีปริมาณทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่ง/สัตว์น้ำจืดเพิ่มขึ้น</p>

<p>ชน ทำให้สูญเสียความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก</p> <p>T3การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก (ภาวะโลกร้อน) ส่งผลให้เกิดความผันผวนของสภาพอากาศและฤดูกาล ทำให้ผลิตผลด้านการเกษตรได้รับผลกระทบทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ(พืช ปศุสัตว์ ประมง)</p> <p>T4กฎหมาย/ระเบียบ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเขตพื้นที่เชิงอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลต่อการพัฒนาเขตพื้นที่ ทำให้การขับเคลื่อนโครงการบางโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ (เช่น การพัฒนาเส้นทางคมนาคม การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการขอรับรองสถานที่ผลิตและ/หรือผลิตภัณฑ์ (GMP, HACCP, อย.) เป็นต้น)</p> <p>T5มาตรการ IUU Fishing ส่งผลกระทบต่อการสืบทอดองค์ความรู้ในอาชีพประมงจากรุ่นสู่รุ่น</p>	<p>เข้มงวดในการให้สัมปทานการทำประมงนอกน่านน้ำ</p> <p>S₈T₃ ส่งเสริมงานวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้กับสินค้าผลไม้ (มังคุด, ทุเรียน) เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า</p> <p>รองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ</p> <p>S₁₀T₂ ส่งเสริมกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานตามระบบสากล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ลดความเสี่ยงเกี่ยวกับมาตรการที่มีใช้ภายใน</p> <p>S₁₁T₄ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเขตพื้นที่เชิงอนุรักษ์</p> <p>ทรัพยากรธรรมชาติในการแก้ปัญหาเชิงนโยบายที่สามารถผลักดันเพื่อการไปสู่การปฏิบัติ วางแผนพัฒนาเขตพื้นที่และร่วมกันกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบของการบูรณาการเขตพื้นที่</p>	<p>W_{4,5}T₁ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการผลิตพืชผัก สวนครัวรั้วกินได้ การปลูกพืชแซม ลดพื้นที่พืชเชิงเดี่ยว</p> <p>ส่งเสริมทำการประมงและเลี้ยงปศุสัตว์ในครัวเรือนลดรายจ่าย</p> <p>ครัวเรือนสร้างโอกาสให้กับแรงงานเกษตรคืนถิ่น ในช่วงวิกฤตของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา Covid-19ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจชะลอตัวเป็นวงกว้าง และส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมปัญหาการระบาดของโรคพืช ประมงและปศุสัตว์</p> <p>W₆T₂ ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อให้ได้คุณภาพที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดอาเซียน</p>
---	--	--

บริบทการเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อม

ระดับโลก/ประเทศ

1. นโยบายและแผนในระดับต่างๆ

- 1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และ(ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13
- 1.2 นโยบายรัฐบาล (ขณะทำแผน)
- 1.3 นโยบายกระทรวงเกษตรฯ (ขณะทำแผน)
- 1.4 แผนพัฒนารายสาขาอาชีพ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)
- 1.5 แผนพัฒนารายพื้นที่ อาทิ แผนพัฒนาภาคใต้, แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 1.6 แผนพัฒนารายประเด็น อาทิ กรอบการพัฒนาการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2561-2579) แผนแม่บทการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมง และไทยแลนด์ 4.0

2. ด้านเศรษฐกิจ

2.1 เศรษฐกิจโลก

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือไอเอ็มเอฟ (IMF) เปิดเผยแพร่รายงานแนวโน้มเศรษฐกิจโลก (World Economic Outlook) ในวันอังคารที่ 19เมษายน 2565 โดยคาดการณ์ว่า เศรษฐกิจโลกจะมีการขยายตัว 3.6% ทั้งในปี 2565 และ 2566 โดยลดลงจากตัวเลขคาดการณ์ในเดือนมกราคม 2565 ที่ระบุว่า

เศรษฐกิจโลกจะมีการขยายตัว 4.4% ในปี 2565 และ 3.8% ในปี 2566 นอกจากนี้ ไอเอ็มเอฟ ยังคาดการณ์ว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกจะลดลงสู่ระดับ 3.3% ในระยะกลาง เมื่อเทียบกับ 4.1% ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยในช่วงปี 2547-2556 และระดับ 6.1% ในปี 2564 ขณะเดียวกัน ไอเอ็มเอฟ คาดการณ์ว่า เศรษฐกิจรัสเซียจะหดตัว 8.5% ในปี 2565 และ 2.3% ในปี 2566 โดยได้รับผลกระทบจากมาตรการคว่ำบาตรจากสหรัฐและชาติตะวันตก ขณะที่เศรษฐกิจยูเครนจะหดตัวมากถึง 35% ในปี 2565 และเป็นเรื่องยากที่จะให้การวิเคราะห์ได้อย่างแม่นยำถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจยูเครนจากการทำสงครามกับรัสเซีย"แม้สงครามยุติลงในไม่ช้า แต่การสูญเสียชีวิตของประชาชน, การที่เมืองหลวงถูกทำลาย และการอพยพของพลเมือง จะส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่อไปอีกหลายปี" นอกจากนี้ ไอเอ็มเอฟ ยังเตือนว่าสงครามรัสเซีย-ยูเครนจะผลักดันให้เงินเฟ้อพุ่งขึ้น โดยเงินเฟ้อในสหรัฐจะแตะระดับ 7.7% ในปีนี้ขณะที่ยูโรโซนจะแตะระดับ 5.3% ส่วนเงินเฟ้อในตลาดเกิดใหม่และประเทศกำลังพัฒนาจะพุ่งแตะระดับ 8.7%

(ที่มา:<https://www.bangkokbiznews.com/world/999991> โดยกรุงเทพธุรกิจ, เผยแพร่เมื่อ 20 เมษายน 2565)

ไอเอ็มเอฟคาดการณ์ว่าสงครามครั้งนี้จะทำให้อัตราเงินเฟ้อพุ่งสูงขึ้นและมาตรการคว่ำบาตรที่โลกตะวันตกใช้ปิดกั้นการส่งออกพลังงานของรัสเซียจะส่งผลให้การผลิตทั่วโลกลดลง อีกทั้งยังเพิ่มความเสี่ยงที่จะทำให้เศรษฐกิจโลกแตกออกเป็นส่วนย่อยๆ “อย่างถาวร” ตามกลุ่มข่าวทางภูมิรัฐศาสตร์ที่มีมาตรฐานทางเทคโนโลยี ระบบการชำระเงินข้ามพรมแดนและสกุลเงินสำรองที่แตกต่างกัน “ความเปลี่ยนแปลงอันเป็นเสมือนคลื่นแผ่นดินไหว (tectonic shift) ที่กระจายเป็นวงกว้างนี้จะทำให้เศรษฐกิจโลกสูญเสียศักยภาพในระยะยาว เพิ่มความไม่แน่นอน และเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อแนวปฏิบัติแบบอิงกฎเกณฑ์ที่เป็นตัวกำกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศมาตลอด 75 ปี” ปีแอร์ โอลิเวียร์ กรินชาส์ นักเศรษฐศาสตร์อาวุโสของไอเอ็มเอฟ ระบุอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปรับคาดการณ์เศรษฐกิจโลกของไอเอ็มเอฟในคราวนี้ก็คือ “เงิน” ซึ่งคาดว่าเผชิญภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวลงจากผลของมาตรการล็อกดาวน์เพื่อสกัดโควิด-19 อุทานน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และโลหะจากรัสเซียที่ลดลง รวมไปถึงข้าวสาลีและข้าวโพดที่ทั้งรัสเซียและยูเครนต่างเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ ทำให้ราคาสินค้าปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งในยุโรป ภูมิภาคคอเคซัส เอเชียกลาง ตะวันออกกลาง อเมริกาเหนือ และภูมิภาคแอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายสะฮารา (sub-saharan Africa) อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อครัวเรือนที่มีรายได้น้อยทั่วโลก ไอเอ็มเอฟเตือนว่าภาวะ “ข้าวยากหมากแพง” นี้ อาจเป็นชนวนนำไปสู่เหตุความไม่สงบทางสังคม โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาซึ่งเศรษฐกิจมีความเปราะบางเป็นพิเศษ “ปฏิบัติการรุกรานที่รัสเซียกระทำต่อยูเครนก่อความเสียหายอย่างไรบ้าง? มันคือวิกฤตซ้อนวิกฤต ทั้งความสูญเสียต่อชีวิตประชาชน และการถอยหลังครั้งใหญ่ของเศรษฐกิจทั่วโลก” คริสตาลินา ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการของไอเอ็มเอฟ แถลงต่อคณะกรรมการด้านความมั่นคงทางอาหารเมื่อวันอังคาร ที่ 19 เมษายน 2565 ไอเอ็มเอฟประเมินว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (จีดีพี) ของยูเครนจะหายไปราวๆ 35% ในปีนี้ ส่วนจีดีพีรัสเซียจะลดลง 8.5% ขณะที่ กรินชาส์ เตือนว่าผลจากมาตรการคว่ำบาตรที่มุ่งปิดกั้นการส่งออกพลังงานของรัสเซียอาจทำให้จีดีพีแดนหมิวาลดลงถึง 17% ในปี 2023 แม้จะเตือนว่าเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้ม “ย่ำแย่ลงอย่างมีนัยสำคัญ” ตั้งแต่ช่วงต้นปีนี้ ทว่าไอเอ็มเอฟยังไม่ถึงขั้นคาดการณ์ว่าโลกจะเผชิญภาวะเศรษฐกิจถดถอย (recession) ซึ่งโดยทั่วไปหมายถึงการเติบโตที่ระดับ 2.5% หรือต่ำกว่านั้น ไอเอ็มเอฟปรับลดคาดการณ์การเติบโตของเศรษฐกิจยุโรปซึ่งพึ่งพาพลังงานจากรัสเซียมากเป็นพิเศษ ลงมาอยู่ที่ 2.8% ในปีนี้ หรือลดลง 1.1% จากการประเมินรอบที่แล้ว พร้อมเตือนว่าอังกฤษจะเผชิญภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวและเงินเฟ้อที่รุนแรงกว่าชาติเศรษฐกิจขนาดใหญ่อื่นๆ ในปีหน้าตัวแปรสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งก็คือก้าวต่อไปของประธานาธิบดีวลาดิเมียร์ ปูติน แห่งรัสเซีย โดยสถาบันด้านเศรษฐกิจ 5 แห่งในเยอรมนีออกมาประเมินว่า เยอรมนีจะสูญเสียผลผลิตทางเศรษฐกิจมากถึง 220,000 ล้านยูโร (ราว 238,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในช่วง 2 ปีข้างหน้า หากถูกตัดขาดอุปทานก๊าซธรรมชาติของรัสเซียในทันทีในส่วนของสหรัฐอเมริกาแม้จะไม่ได้รับผลกระทบมากนัก แต่ความอ่อนแอที่เกิดขึ้นกับประเทศคู่ค้า รวมไปถึงการที่ธนาคารกลางสหรัฐฯ (เฟด) มีแผนยกเลิกมาตรการพุ่งเศรษฐกิจในช่วงโควิด-19 และปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอีกครั้ง ก็ทำให้ไอเอ็มเอฟคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ จะเติบโตได้เพียง 3.7% ในปี

2022 และ 2.3% ในปี 2023 หรือลดลง 0.3% จากการประเมินเมื่อเดือนมกราคม 2565 ทางด้านของ “จีน” ก็กำลังเผชิญพายุฝนที่ตึงเคำปกคลุม โดยไอเอ็มเอฟคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจจีนในปีนี้จะเติบโตเพียง 4.4% ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมาย 5.5% ที่จีนประกาศอย่างเป็นทางการมากพอสมควรปัจจัยที่ฉุดรั้งเศรษฐกิจจีนในเวลานี้มีทั้งมาตรการล็อกดาวน์เข้มงวดตามนโยบายคุม “โควิดเป็นศูนย์” ของพรรคคอมมิวนิสต์ รวมไปถึงผลกระทบจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน และปัญหาภายในภาคสังหาริมทรัพย์ของจีนเองธนาคารโกลด์แมนแซกส์เผยแพร่คาดการณ์ในสัปดาห์นี้ว่า สหรัฐฯ จะเผชิญอัตราเงินเฟ้อที่ 15% ภายในระยะ 12 เดือนข้างหน้า และ 35% ในช่วง 24 เดือนนับจากนี้ ขณะที่บริษัทหลักทรัพย์โนมูระของญี่ปุ่นออกมาเตือนในวันจันทร์ที่ 18 เมษายน 2565 ว่ามีโอกาสมากขึ้นที่เศรษฐกิจจีนจะเข้าสู่ “ภาวะถดถอย” ในช่วงฤดูใบไม้ผลิอย่างไรก็ตาม สื่อ Global Times ของจีนได้เผยแพร่บทวิเคราะห์ซึ่งชี้ว่า คาดการณ์ของไอเอ็มเอฟนั้นไม่ได้สะท้อนถึงความแข็งแกร่งและยืดหยุ่น (resilience) ที่แท้จริงของเศรษฐกิจแดนมังกร Global Times รายงานว่า ก่อนหน้านี้นักสถาบันการเงินระหว่างประเทศหลายแห่ง เช่น UBS Group AG, Barclays Plc, Standard Chartered Plc และ Bank of America Corp ต่างพร้อมใจกันปรับลดคาดการณ์การเติบโตของเศรษฐกิจจีนในปีนี้ลง โดยอยู่ที่ระหว่าง 4.2-5% แม้เศรษฐกิจจีนจะเติบโตในไตรมาสแรกได้ถึง 4.8% ซึ่งมากกว่าที่มีการประเมินกันไว้ ทว่าก็ยังคงเผชิญแรงต้านอยู่มาก โดยเฉพาะผลพวงจากมาตรการยับยั้งโควิด-19 ที่ระบาดหนักในนครเซี่ยงไฮ้ อีกทั้งยังต้องฟื้นฟูภาคการผลิตให้กลับสู่ภาวะปกติด้วย Global Times ยอมรับว่า การที่จีนจะบรรลุเป้าหมายดัชนีจีดีพีให้โตถึง 5.5% นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย และยังคงเผชิญความท้าทายอีกมาก ทว่าสถานการณ์ “ไม่ได้ร้ายแรง” ขนาดที่สื่อตะวันตกพูดกัน และแทนที่จะเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างที่โลกตะวันตกอ้าง นโยบาย “คุมโควิดเป็นศูนย์” ของจีนจะช่วยปูทางให้ทุกภาคส่วนสามารถฟื้นตัวทางเศรษฐกิจได้อย่างเต็มศักยภาพภายในปีนี้สื่อฉบับนี้ย้ำว่า รัฐบาลจีนจำเป็นต้องหาวิธีสร้างสมดุลระหว่างการฟื้นฟูภาคการผลิต และการทำให้สถานการณ์โควิด-19 กลับสู่ภาวะ “ควบคุมได้” อย่างเร็วที่สุดภายในไตรมาส 2 ซึ่งจะช่วยให้เศรษฐกิจจีนคงความมีเสถียรภาพ และสามารถต้านทานแรงกดดันที่เพิ่มขึ้นได้

(ที่มา: <https://mgronline.com/around/detail/9650000038614> โดยผู้จัดการออนไลน์, เผยแพร่เมื่อ 23 เมษายน 2565)

2.2 กติกาใหม่ของโลก/การรวมกลุ่มเศรษฐกิจ (ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง “วิสัยทัศน์ประเทศไทย” สู่ปี 2570)

- สินค้าเกษตรส่งออก จะได้รับผลกระทบจากการกำหนดกติกาทางการค้าใหม่ของโลก โดยเฉพาะการกำหนดมาตรการการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non Tariff Barrier: NTBs) เช่น มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม มาตรการด้านแรงงาน มาตรการสุขอนามัย การตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานการผลิตตามระบบ GAP, GMP, HACCP เป็นต้น ซึ่งมาตรการต่างๆ ดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อการผลิตสินค้าเกษตรส่งออกของภาคใต้ โดยเฉพาะสินค้าผลิตภัณฑ์ประมง และผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารทะเล ฯลฯ ทำให้ผู้ผลิตต้องปรับกระบวนการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และความต้องการของประเทศคู่ค้า อย่างไรก็ตาม การปรับกระบวนการผลิตดังกล่าว ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งทำให้สินค้าอุปโภคบริโภคภายในประเทศเข้าสู่มาตรฐานสินค้าปลอดภัยมากขึ้น

- อุตสาหกรรมยางพารา ปาล์มน้ำมันและประมงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กฎกติกาใหม่ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การติดฉลากคาร์บอน การติดฉลาก Eco-Labeled Sustainable Seafood Product และการเรียกเก็บภาษีคาร์บอนจากสินค้านำเข้าในประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ทำให้ผู้ประกอบการด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และประมง ต้องมีการลงทุนพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งการทำประมงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงกฎ กติกาข้างต้น ทำให้ต้องมีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเข้าใจ และให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาการผลิตตามเงื่อนไข เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศคู่ค้าอื่นได้

- อุตสาหกรรมหลัก/กิจกรรมทางการเกษตรที่ใช้แรงงานต่างด้าว ต้องปฏิบัติตามมาตรการด้านสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการประมงที่จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองและไม่เอาเปรียบแรงงานต่างด้าว ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดค่าจ้างแรงงานและสวัสดิการที่เป็นธรรมมากขึ้น และอาจมีผลทำให้ต้นทุนในการบริหารจัดการของสถานประกอบการเพิ่มสูงขึ้น

- การเปลี่ยนแปลงชั่วคราวทางเศรษฐกิจและตลาดเกิดใหม่ มีบทบาทสูงขึ้น ดึงดูดการลงทุนจากประเทศมหาอำนาจและผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ เพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองทางการค้า การบริการ และการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี

2.3 การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก การเกิดชั่วคราวของเศรษฐกิจใหม่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และการเปิดเสรีทางการค้า

- การผลิตยางพารา ผลไม้ และอาหารทะเล จะได้รับโอกาสจากการที่ประเทศจีน และอินเดียเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ของโลก ประกอบกับการมีประชากรจำนวนมากและมีที่ตั้งไม่ไกลจากประเทศไทย จึงเป็นโอกาสในการพัฒนาความร่วมมือและขยายตลาดการส่งออกสินค้ายางพารา ซึ่งในปัจจุบัน ประเทศจีนเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ที่สุดของโลกจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมรถยนต์ นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสในการขยายตลาดการส่งออกผลไม้ที่สำคัญของภาค ได้แก่ ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง รวมทั้งผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารทะเล รวมทั้งตลาดการท่องเที่ยว

- ปาล์มน้ำมันจะได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

* ต้นทุนการผลิต: การผลิตของประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย ต่ำกว่าประเทศไทย (ในขณะเดียวกันก็มีผลผลิตต่อไร่สูงกว่าประเทศไทยเกือบ 2 เท่า) และมีรูปแบบการผลิตที่มีระบบการจัดการต้นทุนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

* การส่งออก: ประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย สามารถระบายผลผลิตได้เร็วกว่า เนื่องจากคุณภาพของผลผลิตและการผลิตเป็นน้ำมันปาล์มมีความบริสุทธิ์กว่าของประเทศไทย

* กำลังการผลิต: ประเทศไทยมีโรงงานเป็นจำนวนมาก แต่กำลังการผลิตน้อยประมาณวันละ 400 ตัน/1 โรงงาน ในขณะที่ประเทศมาเลเซียผลิตได้วันละประมาณ 8,000 ตัน/1 โรงงาน

* สินค้าถ่ายลำประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย ไม่ต้องเสียภาษี ในขณะที่ประเทศไทย เกษตรกรต้องลำเลียงสินค้ามาที่จุดรับซื้อและจากจุดรับซื้อไปยังโรงงาน เป็นการสิ้นเปลืองในเรื่องการขนส่งและยังต้องเสียภาษีอีกต่างหาก

* มาเลเซียขายน้ำมันปาล์มให้กับประเทศไทย ได้กำไรมากกว่าขายให้กับประเทศอื่นๆ เนื่องจากขายให้กับไทยไม่มีภาษี (แต่อาจมีกลไกอื่นๆ ซึ่งทางรัฐบาลน่าจะเตรียมการไว้แล้ว) และสะดวกต่อการขนส่ง

* ราคาน้ำมันปาล์มในประเทศไทยมีราคาสูง จนมีค่าความแตกต่างของราคามากกว่าค่าขนส่งและค่าน้ำค่าต่อการนำเข้า

- การท่องเที่ยวและบริการจะมีโอกาสขยายตัวจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้น และมีรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ๆ จากประเทศจีน และอินเดีย รวมทั้งนักท่องเที่ยวจากประเทศในกลุ่มอาเซียนที่สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกมากขึ้น ซึ่งในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในภาคใต้เพิ่มขึ้น ในอัตราที่สูงอย่างต่อเนื่อง

- ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิต การค้าและการบริการภายในภาคจะได้รับแรงกดดันให้มีการพัฒนาขีดความสามารถที่สูงขึ้น เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเฉพาะความเข้าใจเรื่อง กฎ กติกา ระหว่างประเทศ ทั้งทางด้านการเงิน การค้า การลงทุน มาตรฐานการผลิตสินค้าและบริการตลอดจนความรู้ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ฯลฯ แต่ขณะเดียวกันผู้ประกอบการที่ไม่สามารถปรับตัวได้ก็อาจมีผลกระทบรุนแรงถึงขั้นต้องเลิกกิจการ จะมีผลต่อเนื่องต่อการลดลงของแหล่งจ้างงานภายในภาค

- ความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นโอกาสในการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ระบบเศรษฐกิจของภาค การมีข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้กรอบข้อตกลง JDS ระหว่างไทย-มาเลเซีย กรอบความร่วมมือตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย IMT-GT ระหว่างอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทยทำให้มีโอกาสการขยายการค้า การลงทุนจากการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถ และความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจของภาคได้ได้มากขึ้นด้วย

นอกจากนั้นข้อมูลล่าสุดชี้ว่าเศรษฐกิจโลกกำลังเข้าสู่ภาวะถดถอย ผลักดันโดยสามปัจจัยที่ได้เปลี่ยนเศรษฐกิจโลกแบบหน้ามือเป็นหลังมือเพียงเวลาไม่ถึงสามเดือนนั้นคือ สงครามยูเครนกับรัสเซีย การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเพื่อแก้เงินเฟ้อ และเศรษฐกิจจีนที่ชะลอ ภาวะถดถอยนี้มีศักยภาพที่จะทำให้เศรษฐกิจโลกเปลี่ยนไปไม่เหมือนเดิม นี่คือการประเมินที่จะเขียนวันนี้ปลายปีก่อนเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มที่จะเริ่มฟื้นตัวจากวิกฤติโควิด แต่ผ่านมาสี่เดือนแนวโน้มก็เปลี่ยนมาเป็นการชะลอตัวและมีความเสี่ยงที่เศรษฐกิจโลกจะเข้าสู่ภาวะถดถอยในช่วงต่อไป เป็นผลจากสามปัจจัยที่เกิดขึ้นในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา

1. สงครามจากการส่งกำลังทหารเข้าบุกยูเครนโดยรัสเซียตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2565 ที่นำไปสู่ความไม่แน่นอนและสถานการณ์สู้รบที่ยังไม่ยุติ

2. การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐในเดือนมีนาคมเพื่อแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นของอัตราดอกเบี้ยขาขึ้นทั่วโลก

3. การกลับมาระบาดของโควิด-19 ในจีนรวมถึงการใช้มาตรการล็อกดาวน์ในเมืองที่มีการระบาดในเดือนเมษายนตามนโยบาย Zero Covid ที่จะกระทบเศรษฐกิจจีนมาก

สามปัจจัยนี้กระทบเศรษฐกิจโลกอย่างสำคัญ ทั้งในระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและระดับโครงสร้าง ทำให้เศรษฐกิจโลกปีนี้จะเปลี่ยนจากฟื้นตัวมาเป็นชะลอตัว มีความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะถดถอย รวมถึงศักยภาพเศรษฐกิจโลกที่จะถดถอยในอนาคตสถานการณ์สงครามระหว่างยูเครนกับรัสเซียรวมถึงมาตรการคว่ำบาตร ได้ทำให้การผลิตในรัสเซียและยูเครนถูกกระทบมาก โดยเฉพาะพลังงาน คือน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ การผลิตอาหาร เช่น ข้าวสาลีและข้าวโพด รวมถึงโลหะที่ทั้งสองประเทศนี้เป็นผู้ผลิตรายใหญ่ของโลก ทำให้เศรษฐกิจรัสเซีย เศรษฐกิจยูเครน รวมถึงเศรษฐกิจประเทศในยุโรปที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากสงครามถูกกระทบมาก เกิดการชะลอตัวของเศรษฐกิจ การขาดแคลนสินค้า ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ปรับสูงขึ้น ส่งผลต่อการขยายตัวและอัตราเงินเฟ้อในเศรษฐกิจโลก ยิ่งถ้าสถานการณ์สงครามยืดเยื้อ ผลกระทบต่อเงินเฟ้อและการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกก็ยิ่งมีมากที่สำคัญความแตกแยกในภูมิศาสตร์การเมืองโลกที่เป็นผลจากสงคราม จะกระทบความเป็นหนึ่งเดียวของเศรษฐกิจโลกในแง่โลกาภิวัตน์ ทำให้ศักยภาพและประสิทธิภาพในการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกจะถดถอยไม่เหมือนเดิม นี่คือผลของสงคราม

สำหรับจีน การกลับมาระบาดของโควิด-19 สายพันธุ์โอมิครอนตั้งแต่ต้นปี ซึ่และเดือนทุกประเทศว่าโรคระบาดโควิด-19 ยังไม่จบสิ้น สามารถกลับมาระบาดและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกได้เป็นรอบๆ ภายใต้ นโยบาย Zero Covid รัฐบาลจีนได้เข้าไปควบคุมการระบาด เริ่มจากมาตรการล็อกดาวน์ในบางเมืองบางส่วน เช่น นครเซี่ยงไฮ้ตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม จากนั้นขยายไปสู่การล็อกดาวน์แบบเต็มรูปแบบในเมืองที่มีการระบาด เช่น เซี่ยงไฮ้และปักกิ่งในเดือนเมษายน ล่าสุดจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ในจีนอยู่ในระดับสองหมื่นแปดพันคนต่อวัน มาตรการล็อกดาวน์ทั้งแบบบางส่วนและเต็มรูปแบบขณะนี้ มีการบังคับให้อยู่ใน 27 เมืองทั่วประเทศจีน กระทบประชากรกว่า 180 ล้านคน ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจีนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้สินค้าขาดแคลน และเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้น ข้ำเติมความอ่อนแอที่เศรษฐกิจมีอยู่จากปัญหาหนี้เสียในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ล่าสุดรัฐบาลจีนได้ประกาศที่จะเร่งใช้จ่ายด้านการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อช่วยฟื้นเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนกระทบเศรษฐกิจทั่วโลก เพราะจีนเป็นเศรษฐกิจอันดับสองของโลกเป็นหัวรถจักรสำคัญในการผลิตและการใช้จ่ายในเศรษฐกิจโลกและเป็นตัวเชื่อมสำคัญในห่วงโซการผลิตโลก

ปัจจุบันอัตราเงินเฟ้อเป็นปัญหาใหญ่ของเศรษฐกิจทั่วโลก ล่าสุดเงินเฟ้อประเทศอุตสาหกรรมเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปีและประเทศตลาดเกิดใหม่ร้อยละ 7 ต่อปี เงินเฟ้อที่สูงกระทบการขยายตัวของเศรษฐกิจและ

ความเป็นอยู่ของประชาชน ปัญหาเงินเฟ้อได้ก่อตัวมาตั้งแต่กลางปีที่แล้ว จากความไม่สมดุลระหว่างการใช้จ่ายในเศรษฐกิจโลก ที่เร่งตัวจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและการผลิตในเศรษฐกิจโลกที่ขยายตัวขึ้นไม่ทัน เพราะดิสร้ปชันที่โควิด-19 มีต่อกระบวนการผลิต ทำให้ราคาสินค้าบางรายการปรับสูงขึ้น เช่น ราคาน้ำมัน ค่าระวางเรือ แต่จากนั้นข้อจำกัดต่อการผลิตที่มีมากขึ้นจากผลของสงคราม และล่าสุดจากมาตรการ ล็อกดาวน์ในจีน และจากการดำเนินนโยบายแก้ไขเงินเฟ้อโดยเฉพาะการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยที่ล่าช้า

โดยเฉพาะในสหรัฐทำให้ค่าจ้างแรงงานเริ่มปรับสูงขึ้นตาม แรงกดดันเงินเฟ้อจึงมีมากและเงินเฟ้อได้แปลงสภาพเป็นปัญหาเงินเฟ้อที่ราคาสินค้าปรับขึ้นเป็นการทั่วไป ขับเคลื่อนโดยการปรับขึ้นของราคาสินค้าโภคภัณฑ์และผลผลิตของราคาสินค้าขาขึ้นในระบบเศรษฐกิจ ล่าสุดอัตราเงินเฟ้อในสหรัฐสิ้นเดือนมีนาคมอยู่ที่ร้อยละ 8.5 สูงสุดในรอบสี่สิบปีและประชาชนอเมริกันกว่าร้อยละ 20 มองว่าเงินเฟ้อเป็นปัญหาเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดขณะนี้ กัดดันให้ธนาคารกลางสหรัฐจะต้องเร่งปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยมากกว่าที่ประเมินไว้เดิมเพื่อลดแรงกดดันเงินเฟ้อ

เห็นได้ว่าทั้งสามปัจจัยกระทบเศรษฐกิจโลกในทางลบ ทำให้การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกชะลอการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยแม้มีผลต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจ แต่สำคัญและจำเป็นต่อการแก้ไขเงินเฟ้อทั้งเพื่อลดการใช้จ่ายและลดผลผลิตที่จะทำให้เงินเฟ้อเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ถ้าไม่ทำเร็วและปล่อยให้ยืดเยื้อ เงินเฟ้อก็จะรุนแรงและกระทบเศรษฐกิจมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ เมื่อเดือนเมษายน 2656 ไอเอ็มเอฟได้ปรับลดประมาณการขยายตัวเศรษฐกิจโลกปีและปีหน้าลงเป็นร้อยละ 3.6 และล่าสุดได้เตือนว่าภูมิภาคเอเชียอาจเจอกับปัญหา Stagflation คือภาวะเศรษฐกิจถดถอยที่เกิดขึ้นพร้อมกับอัตราเงินเฟ้อที่สูง ซึ่งมักมากับการแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อที่ล่าช้า ทำให้ค่าเงินของประเทศอ่อนมาก ซ้ำเติมให้เงินเฟ้อยิ่งรุนแรงมากขึ้นและอาจเป็นจุดเริ่มต้นของความยากลำบากที่จะเกิดขึ้นตามมา トラบไต่ที่ความไม่แน่นอนยังมีมาก ที่สำคัญคือ สถานการณ์สงครามที่ควรรยุติโดยเร็ว เพื่อลดความไม่แน่นอน เพราะถ้าสถานการณ์ยืดเยื้อหรือขยายวง เศรษฐกิจโลกก็จะยิ่งถูกระทบและยิ่งนานก็จะยิ่งเปลี่ยนไปไม่เหมือนเดิม.

(ที่มา: <https://www.bangkokbiznews.com/columnist/1002031>, ดร.บัณฑิต นิจถาวร, เมื่อเศรษฐกิจโลกเดินเข้าสู่ภาวะถดถอย, กรุงเทพธุรกิจ 2 พฤษภาคม 2655.)

2.4 ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย

- ประเทศคู่ค้า 5 อันดับแรกในโลก ได้แก่ ประเทศจีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย และสหรัฐอเมริกา

- ประเทศคู่ค้า 3 อันดับแรกในอาเซียน ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย

* โอกาสสำหรับประเทศไทยในมาเลเซีย (ความเชื่อมโยง IMT-GT)

- ไทยเป็นคู่ค้าอันดับที่ 5 ของมาเลเซีย ส่วนมาเลเซียเป็นคู่ค้าอันดับ 4 ของไทยในโลก และเป็นอันดับ 1 ของไทยในกลุ่มอาเซียน

- การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ทำให้โอกาสสำหรับการค้า การลงทุนระหว่างไทยกับมาเลเซียมีมากขึ้น ทั้งนี้ อุตสาหกรรมไทยที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนในมาเลเซีย หรืออุตสาหกรรมที่ควรส่งเสริมให้มีการร่วมลงทุนระหว่าง 2 ประเทศ ประกอบด้วย 3 อุตสาหกรรมที่น่าสนใจ คือ อุตสาหกรรมอาหารและการแปรรูปสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต และธุรกิจบริการ

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพเข้าไปลงทุนในมาเลเซีย ได้แก่ การแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหาร โดยเฉพาะสินค้าฮาลาล เนื่องจากมาเลเซียเป็นตลาดอาหารฮาลาลขนาดใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 60 ของประชากร นับถือศาสนาอิสลาม) และกลุ่มประเทศสมาชิกองค์การความร่วมมืออิสลาม (Organization of Islamic Cooperation: OIC) ซึ่งมีสมาชิกจำนวน 57 ประเทศให้การยอมรับ อีกทั้ง ประเทศไทยมีความสามารถในการผลิตอาหาร มีวัตถุดิบที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ

นอกจากนี้ คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ได้ประชุมร่วมกับหน่วยงานดูแลกิจการฮาลาลมาเลเซีย (JAKIM) เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านการรับรองฮาลาลตามแนวทาง “ศาสนารับรอง

วิทยาศาสตร์รองรับ” ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าประเทศไทยเป็นผู้นำในด้านนี้ และสามารถสร้างความร่วมมือทางวิชาการที่แน่นแฟ้น รวมทั้งการแลกเปลี่ยนนักวิชาการและนักวิทยาศาสตร์ฮาลาลระหว่างกันซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล โดยทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมกันที่จะยกระดับคุณภาพการรับรองฮาลาลของสองประเทศให้เป็นผู้นำในตลาดฮาลาลโลกที่เน้นการพัฒนามาตรฐานฮาลาลที่หลากหลายและคุณภาพ และเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2556 ดร.กิตติ เจตริงสี รองผู้อำนวยการสถาบันฮาลาล และบุคลากรสถาบันฮาลาล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้เข้าร่วมประชุมเตรียมการฝ่ายไทย ณ ศูนย์วิจัยฮาลาลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเข้าร่วมประชุมเพื่อร่วมเสนอโครงการงานของทางสถาบันเพื่อขอรับพิจารณาและผลักดันให้เป็นโครงการระดับประเทศ ในงานประชุมสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย ครั้งที่ 6 (The Sixth IMT-GT Post Summit Planning Meeting, IMT-GT Working Group Meeting and Related Meeting) ณ เมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย

ดังนั้น จึงอาจเป็นโอกาสของจังหวัดระนอง ในการเชื่อมโยง/สร้างความร่วมมือด้านอาหารฮาลาลในภูมิภาคภาคใต้ต่อไป

- ด้านเทคโนโลยี: มาเลเซียมีเทคโนโลยีที่สูงกว่าไทย มีแรงงานที่มีทักษะสูง แต่ไทยมีข้อได้เปรียบด้านวัตถุดิบ แรงงานกึ่งทักษะที่มีจำนวนมากกว่ามาเลเซีย และทำเลที่ตั้งที่อยู่ใกล้ตลาดใหญ่อย่างประเทศจีน

***ข้อมูลเพิ่มเติมความเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจกับอินโดนีเซีย (อีก 1 ประเทศในกลุ่ม IMT-GT)---> อินโดนีเซีย เป็นคู่ค้าที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของไทยในอาเซียน (และเป็นอันดับ 9 ของไทยในตลาดโลก) ปี 2556 ไทยเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนที่ลงทุนในอินโดนีเซียมากเป็นอันดับที่ 3 (รองจากสิงคโปร์ และมาเลเซีย) ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนด้านอุตสาหกรรมประมง ปิโตรเคมี เหมืองแร่ และถ่านหิน

ด้านการประมง อินโดนีเซียเป็นแหล่งทรัพยากรสำคัญของการประมงไทย โดยกว่า 50% ของสินค้าประมงไทยมาจากอินโดนีเซีย ปัจจุบัน อินโดนีเซียและไทยกำลังจัดทำบันทึกความเข้าใจฉบับใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาประมง ***

2.5 โอกาสและความเป็นไปได้ของไทยในการพัฒนาเป็น Logistics Hub of ASEAN

ประเทศไทยมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ในภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion: GMS) ซึ่งประกอบด้วย ไทย กัมพูชา สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ลาว เวียดนาม และจีนตอนใต้ (มณฑลยูนนาน และกวางสี) ได้อย่างไม่ยากนัก ทั้งนี้ เพราะมีความได้เปรียบเชิงภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics Location) กล่าวคือ ประเทศไทยตั้งอยู่ตรงกลางระหว่างมหาสมุทรอินเดียในส่วนของทะเลอันดามัน (มีความยาวพื้นที่ 467 ไมล์ทะเล) และมหาสมุทรแปซิฟิก ในส่วนของทะเลอ่าวไทยมีความยาว พื้นที่ติดทะเล 994 ไมล์ทะเลอีกทั้งยังมีพรมแดนติดกับประเทศสมาชิกในกลุ่ม ASEAN ได้แก่ ประเทศ สปป.ลาว, สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา, กัมพูชา โดยทุกประเทศสามารถใช้ไทยเป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อไปยังมาเลเซีย และสิงคโปร์ และในทางกลับกันสามารถเชื่อมสิงคโปร์และมาเลเซียผ่านไทยขึ้นไปจนถึงจีนตอนใต้ได้ด้วย

ประเทศไทยไม่เพียงมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางทางการคมนาคมและการขนส่งของภูมิภาค แต่ยังเป็นเส้นทางการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐอินเดีย กับตลาดการค้าที่สำคัญของโลก เช่น ญี่ปุ่น สหรัฐ และยุโรป ซึ่งหากมีการขนส่งทางบกผ่านทางประเทศไทยจะสามารถประหยัดต้นทุนและย่นระยะเวลาในการขนส่งได้

2.6 การวิเคราะห์ความพร้อมของประเทศ: สินค้าและบริการ(ข้อมูลบางส่วนจากการประชุมเสาศรษฐกิจของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ: สศช.)

ได้เปรียบและพร้อม	ได้เปรียบแต่ไม่พร้อม	เสียเปรียบและไม่พร้อม
<ul style="list-style-type: none"> - อาหารแช่แข็ง - เนื้อสัตว์แปรรูป - ทูเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาวมีศักยภาพในการส่งออก แต่ผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่าเวียดนาม - ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง มีศักยภาพในการส่งออก มีวัตถุดิบพร้อม แต่ขาด R&D สำหรับแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่า 	<ul style="list-style-type: none"> - บริการโลจิสติกส์ ผู้ประกอบการไทยขาดการรวมกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ ขาดเงินทุนและการพัฒนาเทคโนโลยีในการให้บริการ ขาดความรู้ความเข้าใจและการเตรียมความพร้อมสำหรับ AEC ขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะฝีมือ และขาดระบบการบริหารจัดการที่มีมาตรฐานและคุณภาพ โดยเฉพาะ SMEs

หมายเหตุ - ความได้เปรียบ/เสียเปรียบ วัดจากความสามารถของอุตสาหกรรมที่สามารถส่งออกสินค้าและบริการได้ และมีศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลก

- ความพร้อม/ไม่พร้อม วัดจากปัจจัยสนับสนุน (Enabling Factors) ภายในประเทศที่ส่งเสริมอุตสาหกรรม/สินค้าและบริการ

2.7 โอกาสสินค้าเกษตรไทยสู่ประชาคมอาเซียน (คณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมภาคการเกษตรสู่ประชาคมอาเซียน และกองเกษตรอาเซียน)

ศักยภาพการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทยในประชาคมอาเซียน ยังมีแนวโน้มที่ดีเนื่องจากสินค้าเกษตรไทยเป็นที่ยอมรับในด้านคุณภาพและมาตรฐาน โดยเฉพาะผลไม้ ในขณะที่มีบางสินค้าพัฒนาไปสู่การแข่งขันในระดับโลกแล้ว คือไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์

ปัญหา/อุปสรรค

ปัจจัยการผลิตยังคงมีราคาสูงโดยเฉพาะพันธุ์สัตว์ ปุ๋ยเคมีและยากำจัดศัตรูพืช นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาผลผลิตต่อไร่ต่ำ ค่าจ้างแรงงานที่สูง เกษตรและผู้ผลิตส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น ด้วยการลดต้นทุนการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพดิน และการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร ทดแทนแรงงาน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาของภาครัฐไปใช้ประโยชน์รวมทั้งต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือเรื่องการลดภาษีนำเข้าปัจจัยการผลิต

แนวทางการพัฒนา

- รักษาระดับความสามารถในการแข่งขันของสินค้าที่อยู่ในตำแหน่งผู้นำตลาดไว้ ได้แก่ อ้อย โรงงาน มังคุด ลำไย สุกกร โคนม และโคเนื้อ

- พัฒนาศักยภาพโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าที่ไม่ได้อยู่ในตำแหน่งผู้นำตลาดให้อยู่ในตำแหน่งที่ดีขึ้น ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กาแฟ กุ้ง ปลานิล ไก่เนื้อ ไก่ไข่ มะม่วง และทุเรียน

- รักษาฐานตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ โดยเฉพาะสินค้าปศุสัตว์

2.8 เศรษฐกิจไทย ปี 2564 และแนวโน้มเศรษฐกิจไทย ปี 2565

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แถลงตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในไตรมาสที่สี่ ทั้งปี 2564 และแนวโน้มปี 2565 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สี่ของปี 2564 เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สี่ของปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 1.9 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 0.2 ในไตรมาสก่อนหน้า และเมื่อปรับผลของฤดูกาลออกแล้ว เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สี่ของปี 2564 ขยายตัวจากไตรมาสที่สามของปี 2564 ร้อยละ 1.8 **รวมทั้งปี 2564** ขยายตัวร้อยละ 1.6 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 6.2 ในปี 2563

ด้านการใช้จ่าย การส่งออกสินค้าและบริการ และการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวเร่งขึ้น การบริโภคภาคเอกชนและการลงทุนภาครัฐกลับมาขยายตัว ขณะที่การลงทุนภาคเอกชนปรับตัวลดลง **การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน** ขยายตัวร้อยละ 0.3 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 3.2 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการคลี่คลายลงของการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของภาครัฐซึ่งส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจทยอยปรับตัวดีขึ้น ประกอบกับการดำเนินมาตรการเพื่อกระตุ้น การใช้จ่ายของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง การใช้จ่าย**หมวดสินค้าไม่คงทน**ขยายตัวร้อยละ 3.7 เร่งขึ้นจาก การขยายตัวร้อยละ 1.3 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการขยายตัวต่อเนื่องของการใช้จ่ายกลุ่มสินค้าอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ การใช้จ่าย**หมวดบริการ**ลดลงร้อยละ 1.7 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 5.4 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการขยายตัวเร่งขึ้นในกลุ่มบริการสุขภาพ และกลุ่มการเช่าที่อยู่อาศัย การใช้น้ำประปา ไฟฟ้าและพลังงาน ขณะที่การใช้จ่ายกลุ่มโรงแรมและภัตตาคาร และกลุ่มนันทนาการและวัฒนธรรมลดลง ในอัตราที่ชะลอลง การใช้จ่าย**หมวดสินค้าคงทน**ลดลงร้อยละ 0.8 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 6.5 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการกลับมาขยายตัวของการใช้จ่ายหมวดเครื่องเรือนและเครื่องตกแต่ง และกลุ่มเสื้อผ้าและรองเท้า และการใช้จ่ายใน**หมวดสินค้าคงทน**ลดลงร้อยละ 5.3 เทียบกับการลดลงร้อยละ 13.9 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการซื้อยานพาหนะลดลงในอัตราที่ชะลอลง การปรับตัวดีขึ้นของการบริโภคภาคเอกชนในไตรมาสนี้สอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจโดยรวมจากระดับ 34.9 ในไตรมาสก่อนหน้าเป็นระดับ 38.9 **การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาล**ขยายตัวในเกณฑ์สูงร้อยละ 8.1 เร่งขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 1.5 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการขยายตัวร้อยละ 11.4 และการโอนเพื่อสวัสดิการทางสังคมที่ไม่เป็นตัวเงินสำหรับสินค้าและบริการในระบบตลาดขยายตัวสูงร้อยละ 38.5 ตามการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายสำหรับการรักษาโรคโควิด-19 ส่วนอัตราการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำอยู่ที่ร้อยละ 35.5 (สูงกว่าอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 23.8 ในไตรมาสก่อนหน้า และสูงกว่าร้อยละ 32.3 ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน) **การลงทุนรวม** ลดลงร้อยละ 0.2 ต่อเนื่องจากการลดลงร้อยละ 0.4 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการ**ลงทุนภาครัฐ**ขยายตัวร้อยละ 1.7 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 6.2 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยเป็นผลจากการขยายตัวในเกณฑ์สูงของการลงทุนรัฐบาลร้อยละ 11.6 ขณะที่การลงทุนรัฐวิสาหกิจลดลงร้อยละ 15.9 สำหรับอัตราการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนในไตรมาสนี้อยู่ที่ร้อยละ 16.0 (ต่ำกว่าอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 24.0 ในไตรมาสก่อนหน้า แต่สูงกว่าร้อยละ 12.1 ในช่วงเดียวกันของปีก่อน) ขณะที่**การลงทุนภาคเอกชน** ลดลงร้อยละ 0.9 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 2.6 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการลงทุนในหมวดเครื่องจักรเครื่องมือลดลงร้อยละ 0.9 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 3.7 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนการลงทุนในหมวด การก่อสร้างลดลงร้อยละ 0.9 ต่อเนื่องจากการลดลงร้อยละ 0.7 ในไตรมาสก่อนหน้าในด้านภาคการค้าต่างประเทศ **การส่งออกสินค้า** มีมูลค่า 70,543 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขยายตัวในเกณฑ์สูงร้อยละ 21.3 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 15.7 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.8 และราคาส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 **สินค้าที่มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้น** เช่น เครื่องจักรและอุปกรณ์ (ร้อยละ 7.1) รถยนต์นั่ง (ร้อยละ 25.7) รถกระบะ (ร้อยละ 55.4) เครื่องปรับอากาศ (ร้อยละ 25.8) ชิ้นส่วนและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 28.7) เคมีภัณฑ์ (ร้อยละ 51.7) อาหารสัตว์ (ร้อยละ 25.8) ข้าว (ร้อยละ 13.2) ยางพารา (ร้อยละ 31.4) มันสำปะหลัง (ร้อยละ 56.2) และน้ำตาล (ร้อยละ 85.2) เป็นต้น **สินค้าที่มีมูลค่าส่งออกลดลง** เช่น ผลิตภัณฑ์ยาง (ร้อยละ 15.1) และปลากระป๋องและปลาแปรรูป (ร้อยละ 2.4) เป็นต้น การส่งออกสินค้าไปยังตลาดหลักส่วนใหญ่ขยายตัวต่อเนื่อง เมื่อหักการส่งออกทองคำที่ยังไม่ขึ้นรูปออกแล้ว มูลค่าการส่งออกสินค้าขยายตัวร้อยละ 20.8 และเมื่อคิดในรูปของเงินบาท มูลค่าการส่งออกสินค้าขยายตัวร้อยละ 32.2 ส่วน**การนำเข้าสินค้า** มีมูลค่า 59,666 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.6 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 31.8 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยปริมาณและราคานำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.0 และร้อยละ 5.7 ตามลำดับ ส่งผลให้ดุลการค้าเกินดุล 10.9 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. (362.7 พันล้านบาท)

ด้านการผลิต สาขาการผลิตอุตสาหกรรม สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า และสาขาไฟฟ้า ก๊าซฯ กลับมาขยายตัว สาขาการขนส่งและการขายปลีก การซ่อมฯ ขยายตัวต่อเนื่อง สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมงชะลอตัว ส่วนสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร และสาขาการก่อสร้างลดลง **สาขาการผลิตอุตสาหกรรม** ขยายตัวในเกณฑ์ร้อยละ 3.8 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 0.9 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการขยายตัวในเกณฑ์สูงต่อเนื่องของการส่งออกสินค้า และการปรับตัวดีขึ้นของการใช้จ่ายภาคครัวเรือน สอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมร้อยละ 4.9 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 0.2 ในไตรมาสก่อนหน้า โดย**ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนการส่งออกในช่วงร้อยละ 30 - 60** ขยายตัวร้อยละ 4.5 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 0.6 ในไตรมาสก่อนหน้าและ**ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมกลุ่มการผลิตเพื่อส่งออก (สัดส่วนส่งออกมากกว่าร้อยละ 60)** เพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 4 ร้อยละ 8.1 เร่งขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 6.1 ในไตรมาสก่อนหน้า และ**ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมกลุ่มการผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศ (สัดส่วนส่งออกน้อยกว่าร้อยละ 30)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 ปรับตัวดีขึ้นจาก การลดลงร้อยละ 4.3 ในไตรมาสก่อนหน้า **อัตราการใช้จ่ายกำลังการผลิตในไตรมาสนี้เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 65.43** สูงกว่าร้อยละ 59.34 ในไตรมาสก่อนหน้า และสูงกว่าร้อยละ 63.77 ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน **ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมสำคัญ ๆ ที่เพิ่มขึ้น** เช่น การผลิตชิ้นส่วนและแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ (ร้อยละ 15.8) การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม (ร้อยละ 8.6) การผลิตปุ๋ยเคมีและสารประกอบไนโตรเจน (ร้อยละ 98.7) และการผลิตยานยนต์ (ร้อยละ 4.4) เป็นต้น **ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมสำคัญ ๆ ที่ลดลง** เช่น การผลิตคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง (ลดลงร้อยละ 10.1) การผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ลดลงร้อยละ 42.8) การผลิตจักรยานยนต์ (ลดลงร้อยละ 15.4) และการผลิตเครื่องใช้ในครัวเรือน (ลดลงร้อยละ 12.3) เป็นต้น **สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า** ขยายตัวร้อยละ 3.2 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 1.4 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการขยายตัวเร่งขึ้นของบริการขนส่งทางอากาศและการขยายตัวต่อเนื่องของบริการขนส่งทางน้ำ ในขณะที่บริการขนส่งทางบกและท่อลำเลียงปรับตัวลดลง สำหรับบริการสนับสนุนการขนส่งเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 3 ร้อยละ 7.5 และบริการไปรษณีย์ขยายตัวต่อเนื่องร้อยละ 14.8 สอดคล้องกับการขยายตัวของรายรับผู้ประกอบการ **สาขาไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบปรับอากาศ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 2.4 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการเพิ่มขึ้นของกิจกรรมการผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้สำหรับการผลิตภาคอุตสาหกรรมและการใช้จ่ายภาคครัวเรือน ในขณะที่กิจกรรมโรงแยกก๊าซปรับตัวลดลงต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 2 **สาขาการขนส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์** เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 2.7 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการปรับตัวดีขึ้นของการใช้จ่ายภาคครัวเรือน จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และการปรับตัวดีขึ้นของกิจกรรมการผลิต **สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง** ขยายตัวร้อยละ 0.7 ชะลอตัวลงจากการขยายตัวร้อยละ 2.2 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการลดลงของผลผลิตหมวดปศุสัตว์ หมวดประมง และข้าวเปลือก เป็นสำคัญ โดยผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญที่ลดลง เช่น สุกกร (ลดลงร้อยละ 22.7) กุ้งขาวแวนนาไม (ลดลงร้อยละ 18.7) และข้าวเปลือก (ลดลงร้อยละ 2.5) เป็นต้น ขณะที่ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญ ๆ ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น เช่น อ้อย (ร้อยละ 99.5) ปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ 26.8) และกลุ่มไม้ผล (ร้อยละ 3.8) เป็นต้น **ดัชนีราคาสินค้าเกษตรลดลง**ต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 2 ร้อยละ 4.5 ตามการลดลงของดัชนีราคาสินค้าเกษตรสำคัญ ๆ เช่น ข้าวเปลือก (ลดลงร้อยละ 16.6) กลุ่มไม้ผล (ลดลง ร้อยละ 24.9) ยางพารา (ลดลงร้อยละ 7.2) และสุกกร (ลดลงร้อยละ 2.3) เป็นต้น ส่วนดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น เช่น อ้อย (เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.4) ปาล์มน้ำมัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 37.0) มันสำปะหลัง (เพิ่มขึ้น ร้อยละ 15.9) ไก่เนื้อ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6) และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.5) เป็นต้น **ดัชนีรายได้เกษตรกรโดยรวม** ลดลงต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 2 ร้อยละ 4.7 **สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร** ลดลงร้อยละ 4.9 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับการลดลงร้อยละ 19.0 ในไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับการปรับตัวดีขึ้นของการท่องเที่ยวในประเทศไทยและการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยในไตรมาสนี้มีรายรับจากนักท่องเที่ยวชาวไทย 0.084 ล้านล้านบาท ลดลงร้อยละ 47.3 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน แต่ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับการ

ลดลงร้อยละ 91.5 ในไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับการคลี่คลายลงของสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศ การผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของภาครัฐ ความคืบหน้าในการกระจายวัคซีน และการดำเนินมาตรการกระตุ้นภาคการท่องเที่ยว **นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย** มีจำนวน 342,024 คน เพิ่มขึ้นจากฐานต่ำอย่างมีนัยสำคัญ โดยเป็นผลจากการดำเนินนโยบายเปิดประเทศแบบไม่กักตัวและไม่จำกัดพื้นที่ (Test & Go) และการผ่อนคลายมาตรการเดินทางของหลายประเทศ **อัตราการเข้าพักเฉลี่ย** ในไตรมาสที่อยู่ที่ย้อยู่ที่ร้อยละ 26.25 สูงกว่าร้อยละ 5.46 ในไตรมาสก่อนหน้า แต่ต่ำกว่าร้อยละ 32.49 ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 1.64 ต่ำกว่าร้อยละ 2.25 ในไตรมาสก่อนหน้า และต่ำกว่าร้อยละ 1.86 ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ส่วนอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.4 และอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.3 สำหรับดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 2.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (7.0 หมื่นล้านบาท) เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2564 อยู่ที่ 2.46 แสนล้านดอลลาร์ สรอ. และหนี้สาธารณะ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2564 มีมูลค่าทั้งสิ้น 9,644,256.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 59.6 ของ GDP

เศรษฐกิจไทยปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 1.6 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 6.2 ในปี 2563 **ด้านการใช้จ่าย** มูลค่าการส่งออกสินค้า การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.8 ร้อยละ 0.3 และร้อยละ 3.4 ตามลำดับ **ด้านการผลิต** สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง สาขา การผลิตอุตสาหกรรม และสาขาการขนส่งและการขายปลีก การซ่อมฯ ขยายตัวร้อยละ 1.4 ร้อยละ 4.9 และร้อยละ 1.7 ตามลำดับ ขณะที่สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร และสาขาการขนส่งฯ ลดลงร้อยละ 14.4 และร้อยละ 2.9 ตามลำดับ **รวมทั้งปี 2564** ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) อยู่ที่ 16.2 ล้านล้านบาท (5.06 แสนล้านดอลลาร์ สรอ.) **ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัวของคนไทยเฉลี่ยอยู่ที่** 232,176.0 บาทต่อคนต่อปี (7,255.5 ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี)

เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.2 และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลร้อยละ 2.2 ของ GDP

แนวโน้มเศรษฐกิจไทย ปี 2565

เศรษฐกิจไทยปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ 3.5 – 4.5 โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญ ประกอบด้วย (1) การปรับตัวดีขึ้นของอุปสงค์ภายในประเทศ (2) การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว (3) การขยายตัวอย่างต่อเนื่องของการส่งออกสินค้า และ (4) แรงขับเคลื่อนจากการลงทุนภาครัฐ ทั้งนี้ คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์ สรอ. จะขยายตัวร้อยละ 4.9 การอุปโภคบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 4.5 และร้อยละ 3.8 ตามลำดับ ส่วนการลงทุนภาครัฐคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.6 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 1.5 – 2.5 และดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุลร้อยละ 1.5 ของ GDP รายละเอียดของการประมาณการเศรษฐกิจในปี 2565 ในด้านต่าง ๆ มี ดังนี้

1. การใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภค (1) การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.5 เติบโตขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 0.3 ในปี 2564 และเป็นการปรับเพิ่มจากร้อยละ 4.3 ในการประมาณการครั้งก่อน สอดคล้องกับการลดลงในความรุนแรงของผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งจะส่งผลให้ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นและปรับพฤติกรรมใช้จ่ายเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้น **(2) การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคภาครัฐบาล** คาดว่าจะลดลงร้อยละ 0.2 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 3.2 ในปี 2564 และเป็นการปรับลดจากการขยายตัวร้อยละ 0.3 ในการประมาณการครั้งที่ผ่านมา ตามการลดลงของกรอบวงเงินรายจ่ายประจำภายใต้กรอบรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2566 เมื่อเทียบกับกรอบในปีงบประมาณ 2565 รวมทั้งการปรับองค์ประกอบให้สอดคล้องกับแผนงานและโครงการที่ได้รับการอนุมัติภายใต้พระราชกำหนดเงินกู้ฯ เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 วงเงิน 5 แสนล้านบาท

2. การลงทุนรวม คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.0 ปรับตัวดีขึ้นจากร้อยละ 3.4 ในปี 2564 โดย (1) **การลงทุนภาคเอกชน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.8 เร่งขึ้นจากร้อยละ 3.2 ในปี 2564 และปรับลดลงจากร้อยละ 4.2 ในการประมาณการครั้งก่อน และ (2) **การลงทุนภาครัฐ** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.6 เทียบกับร้อยละ 3.8 ในปี 2564 และเท่ากับการประมาณการครั้งก่อน สอดคล้องกับการคงสมมติฐานการเบิกจ่าย งบลงทุนภายใต้งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2565 และการเบิกจ่ายงบลงทุนรัฐวิสาหกิจ

3. มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปเงินดอลลาร์ สหรัฐ. คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.9 เทียบกับร้อยละ 18.8 ในปี 2564 และเท่ากับการประมาณการครั้งที่ผ่านมา โดยเป็นผลจากการปรับลดปริมาณ การส่งออก และการปรับเพิ่มสมมติฐานราคาส่งออก ทั้งนี้ คาดว่าปริมาณการส่งออกสินค้าจะขยายตัวร้อยละ 3.9 ปรับลดลงจากร้อยละ 4.4 ในการประมาณการครั้งก่อน สอดคล้องกับการปรับลดสมมติฐานการขยายตัวของเศรษฐกิจและการค้าโลก ขณะที่ราคาสินค้าส่งออกในปี 2565 มีแนวโน้มจะขยายตัวในช่วงร้อยละ 0.5 – 1.5 สูงขึ้นเมื่อเทียบกับร้อยละ 0.0 – 1.0 ในการประมาณการครั้งก่อน ตามการปรับเพิ่มสมมติฐานราคาน้ำมัน ขณะที่การส่งออกบริการคาดว่าจะขยายตัวได้ดีกว่าการประมาณการครั้งที่ผ่านมา สอดคล้องกับแนวโน้มการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวภายหลังการดำเนินมาตรการเปิดรับนักท่องเที่ยวเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เมื่อรวมกับการส่งออกสินค้าทำให้**ปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการในปี 2565** ขยายตัวร้อยละ 8.9 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 9.0 ในการประมาณการครั้งก่อน และร้อยละ 10.4 ในปี 2564

ประเด็นการบริหารเศรษฐกิจในปี 2565

ควรให้ความสำคัญกับ (1) **การป้องกันและควบคุม การแพร่ระบาดภายในประเทศให้อยู่ในวงจำกัด** (2) **การสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคธุรกิจ ควบคู่ไปกับการดูแลภาคเศรษฐกิจที่ยังมีข้อจำกัดในการฟื้นตัว** โดยการเร่งรัดติดตามมาตรการต่าง ๆ ให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และมาตรการเสริมสภาพคล่องเพิ่มเติมสำหรับกลุ่มที่ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงและ ในสาขาเศรษฐกิจที่ยังมีข้อจำกัดในการฟื้นตัว การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานควบคู่ไปกับการพิจารณามาตรการเพื่อช่วยเหลือแรงงานเพิ่มเติม และการเร่งรัดมาตรการปรับโครงสร้างหนี้ภาคธุรกิจ (3) **การรักษาแรงขับเคลื่อนจากการใช้จ่ายภายในประเทศ** โดยการติดตามและประเมินผลมาตรการต่าง ๆ ที่ดำเนินการไปแล้วและอยู่ระหว่างดำเนินการ เพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย การดูแลกลไกตลาด เพื่อแก้ไขและบรรเทาผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้า รวมทั้งผลกระทบจากราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ และการพิจารณาการใช้จ่ายภายใต้งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2565 และ 2566 โดยให้ความสำคัญมากขึ้นกับโครงการลงทุนที่มีวัตถุประสงค์ในการสร้างงานสร้างอาชีพในระดับชุมชน เพื่อรองรับแรงงานย้ายกลับภูมิลำเนา (4) **การดูแลและแก้ไขปัญหาหนี้สินของครัวเรือน** โดยให้ความสำคัญกับมาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบ ควบคู่ไปกับการดำเนินมาตรการจูงใจในการชำระหนี้และบรรเทาภาระหนี้สินที่สำคัญ (5) **การขับเคลื่อนการส่งออกสินค้า** โดยการขับเคลื่อนการส่งออกสินค้าสำคัญไปยังตลาดหลัก ควบคู่ไปกับการสร้างตลาดใหม่ให้กับสินค้าที่มีศักยภาพและการสนับสนุนการค้าชายแดน การพัฒนาสินค้าส่งออกให้มีคุณภาพและมาตรฐาน การแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อระบบการขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์ การใช้ประโยชน์จากกรอบความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ควบคู่ไปกับการเร่งรัดการเจรจาความตกลงการค้าเสรีที่กำลังอยู่ในขั้นตอนของการเจรจา และการปกป้องความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการผลิต (6) **การส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน** โดยการเร่งรัดให้ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติและออกบัตรส่งเสริมการลงทุนให้เกิดการลงทุนจริง การแก้ไขปัญหาที่กีดกันและผู้ประกอบการต่างชาติเห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนและการประกอบธุรกิจ การดำเนินมาตรการส่งเสริมการลงทุนเชิงรุก การส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษต่าง ๆ รวมถึงขับเคลื่อนพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษในแต่ละภูมิภาค การลงทุนพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งที่สำคัญ และการพัฒนากำลังแรงงานทักษะสูงเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย (7) **การขับเคลื่อนการใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐ** (8) **การติดตามเฝ้าระวัง และเตรียมมาตรการรองรับความผันผวนของภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ** และ (9) **การขับเคลื่อน**

การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สนับสนุนการกระจายรายได้และปรับตัวเข้าสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

(ที่มา:ข่าวสภาพัฒน์ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แถลงข่าวเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2565)

2.8 แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรของไทย ปี 2565

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรแถลง GDP เกษตรปี 65 โต 2.0 – 3.0 % ท่วงโควิด “โอมิครอน” รุนแรง ระบาดใหม่ บาทแข็งจุด เน้นทางรอดเกษตรกรไทย ใช้หลักการตลาดนำการผลิต ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ยกย่องคุณภาพสินค้าเกษตร โดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) จัดงานสัมมนา ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 และแนวโน้มปี 2565 ซึ่งภายในงานมีการจัดเสวนาในหัวข้อ “Booster เกษตรไทย สู่ เกษตรมูลค่าสูง” ณ ห้องประชุม 3 ชั้น 3 อาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งถ่ายทอดผ่านระบบ ZOOM และ FB Live เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน โดยมี ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวเปิดงานสัมมนาผ่านวิดีโอทัศน์ว่า ภาคเกษตรถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ เป็นรากฐานด้านความมั่นคงทางอาหารของประเทศและของโลก รวมทั้งช่วยรองรับและโอบอุ้มเศรษฐกิจไทยในวิกฤตต่าง ๆ จนถึงการระบาดของโควิด-19 ซึ่งการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในช่วงที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคเกษตรให้เติบโต และยกระดับความสามารถในการแข่งขัน โดยเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ที่มีเป้าหมายสำคัญให้ GDP ภาคเกษตร และผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รวมทั้งปรับเปลี่ยนการผลิตไปสู่สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ครอบคลุมตั้งแต่ด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาดสำหรับ ด้านการผลิต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตให้เกิดความยั่งยืน ลดต้นทุนการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม พัฒนาระบบการผลิตให้เข้าสู่มาตรฐาน ส่งเสริมสินค้ามูลค่าสูง เช่น สมุนไพร และสินค้าเกษตรเพื่อสุขภาพ ด้านการแปรรูป ผลักดันให้มีการแปรรูปสินค้าเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง ยกย่องมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร โดยมีระบบตรวจสอบย้อนกลับ และ ด้านการตลาด พัฒนาสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด สร้างเรื่องราว (Story Telling) และจุดเด่นให้กับตราสินค้า (Branding) และยกระดับระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพการบริการแก่ผู้บริโภค

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รายงานถึง ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2564 ซึ่งพบว่า ขยายตัวร้อยละ 1.5 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยมีปัจจัยสนับสนุน จากปริมาณน้ำฝนที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2563 ต่อเนื่องถึงปี 2564 ซึ่งเพียงพอต่อการเพาะปลูกพืช และประมง ประกอบกับราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดที่ปรับตัวดีขึ้นจึงใจให้เกษตรกรเพิ่มการผลิตและบำรุงรักษาที่ดี รวมไปถึงการดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐ อาทิ การขยายช่องทางทางการตลาดทั้งออนไลน์และออฟไลน์ มาตรการเยียวยาและฟื้นฟูเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 เช่น การส่งเสริมอาชีพเกษตรกร การพักชำระหนี้ และการประกันรายได้ ทำให้เกษตรกรสามารถทำการผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้ออกสู่ตลาดได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และการผ่อนคลายมาตรการการควบคุมการระบาดของ โควิด-19 ทำให้การส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ขยายตัวมากขึ้นเช่นกันหากพิจารณาในแต่ละสาขา พบว่า

สาขาพืช ในปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยพืชสำคัญที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวนาปรัง มีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากในปี 2564 มีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก รวมถึงการปลูกทดแทนพืชชนิดอื่น อาทิ อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และในบางพื้นที่สามารถเพาะปลูกข้าวนาปรังได้ 2 รอบ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรมีการดูแลรักษาที่ดี ควบคุมและกำหนดหนอนกระทั่งได้ดีขึ้น ประกอบกับมีปริมาณน้ำเพียงพอ ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น มันสำปะหลัง ผลผลิตเพิ่มขึ้นเนื่องจากราคามันสำปะหลังปรับตัวเพิ่ม มีโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังโรงงาน ทำให้เกษตรกรขยายเนื้อที่และทำการเพาะปลูกได้ต่อเนื่อง อ้อยโรงงาน ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำฝนที่มีมากขึ้น ทำ

ให้ต้นอ้อยเจริญเติบโตได้ดี ประกอบกับแหล่งผลิตสำคัญในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ตอนบน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ดอน จึงไม่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัยมากนัก สับปะรดโรงงาน ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงปลายปี 2562 ถึงปี 2563 เกษตรกรจึงขยายพื้นที่ปลูกสับปะรดในพื้นที่ปล่อย่าง รวมทั้งปลูกแซมในสวนยางพาราและสวนมะพร้าวที่ปลูกใหม่ ยางพารา ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำฝนที่เพิ่มขึ้น ทำให้ต้นยางสมบูรณ์ดี ประกอบกับต้นยางพาราที่กรีตได้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุที่ให้ผลผลิตสูง อีกทั้งภาครัฐยังมีโครงการรักษาเสถียรภาพราคายาง จึงจูงใจให้เกษตรกรบำรุงดูแลมากขึ้นและเพิ่มจำนวนวันกรีต ปาล์มน้ำมัน มีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากแหล่งผลิตสำคัญทางภาคใต้มีปริมาณน้ำฝนมากขึ้นในช่วงปลายปี 2563 ประกอบกับในปี 2564 มีฝนตกต่อเนื่อง ทำให้ต้นปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตในช่วงกลางปีถึงปลายปี 2564 มีหลายสมบูรณ์ดี ลำไย ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้นลำไยที่ปลูกในปี 2561 เริ่มให้ผลผลิตในปีนี้ และสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยและมีปริมาณน้ำเพียงพอ ทำให้ต้นลำไยออกดอกติดผลได้มากกว่าปีที่ผ่านมา ทูเรียน มีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากการขยายพื้นที่ปลูกใหม่ในปี 2559 ทดแทนยางพารา กาแฟ เงาะ มังคุด และลองกอง โดยสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการติดดอกออกผล และเงาะ ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีปริมาณน้ำเพียงพอ ทำให้ต้นสมบูรณ์ ออกดอกและติดผลได้มากกว่าปีที่ผ่านมา

สาขาปศุสัตว์ ทดตัวร้อยละ 2.4 โดยผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่สำคัญลดลง ได้แก่ ไก่เนื้อ สุกร และไข่ไก่ ผลผลิตไก่เนื้อลดลง เนื่องจากความต้องการบริโภคที่ชะลอตัวจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ผลผลิตสุกรลดลง เนื่องจากเกษตรกรปรับลดปริมาณการเลี้ยงสุกรจากต้นทุนวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ปรับตัวสูงขึ้น และความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ระบาดของโรคในประเทศเพื่อนบ้าน และผลผลิตไข่ไก่ลดลงจากการดำเนินมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่ โดยมีการปรับลดปริมาณแม่ไก่ยืนกรง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตไข่ไก่ภายในประเทศลดลงไปด้วย ขณะที่ผลผลิตโคเนื้อเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของรัฐบาลที่มีอย่างต่อเนื่อง และ ผลผลิตนํ้านมดิบเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี ภาครัฐมีนโยบายพัฒนาคุณภาพนํ้านมโค ส่งผลให้นํ้านมดิบมีปริมาณเพิ่มขึ้นและมีคุณภาพดีขึ้น

สาขาประมง ทดตัวร้อยละ 3.0 เป็นผลจากผลผลิตประมงทะเลในส่วนของปริมาณสัตว์น้ำที่นำขึ้นท่าเทียบเรือลดลง เนื่องจากสภาพอากาศมีความแปรปรวน ชาวประมงนำเรือออกไปจับสัตว์น้ำได้ลดลง รวมทั้งปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคประมงจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่วนปริมาณกุ้งทะเลเพาะเลี้ยงมีผลผลิตลดลง เนื่องจากราคาไม่จูงใจ ส่งผลให้เกษตรกรปรับลดจำนวนลูกพันธุ์ และชะลอการลงลูก กุ้ง ประกอบกับบางพื้นที่มีการระบาดของโรคซีขาว ไวรัสตัวแดงดวงขาว หัวเหลือง ในด้านประมงน้ำจืด ปลานิลมีผลผลิตลดลงเล็กน้อย เนื่องจากสถานการณ์น้ำท่วมในช่วงเดือนตุลาคม 2564 ส่งผลให้ปลานิลบางส่วนน็อคน้ำตาย ส่วนปลาดุกมีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเลี้ยงจากปริมาณน้ำฝนที่มีมากกว่าปีที่ผ่านมา และไม่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์น้ำท่วม อีกทั้งเกษตรกรมีการอนุบาลลูกปลาให้ได้ขนาดและแข็งแรงก่อนปล่อยลงบ่อเลี้ยง เพื่อเพิ่มอัตราการรอด

สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัวร้อยละ 3.7 เนื่องจากมีการจ้างบริการเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตรในการเตรียมพื้นที่เพาะปลูก การบำรุงดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยพื้นที่เพาะปลูกพืชที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง และสับปะรดโรงงาน และพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิตพืชที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรดโรงงาน

สาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 1.5 เนื่องจากผลผลิตของไม้ยูคาลิปตัส รั้งนก และถ่านไม้เพิ่มขึ้นเป็นหลัก โดยผลผลิตไม้ยูคาลิปตัส ยังมีความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นวัตถุดิบสำคัญในอุตสาหกรรมผลิตเยื่อกระดาษ และแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงชีวมวล (Wood Pellet) โดยเฉพาะจีนและญี่ปุ่น ด้านรั้งนกของไทยยังมีคุณภาพและมีความต้องการเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากตลาดสิงคโปร์และจีน และถ่านไม้มีการส่งออกเพิ่มขึ้นตามความต้องการของตลาดจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้

ทั้งนี้ แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรในปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.0 – 3.0 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ ขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกสาขา

จากปัจจัยสนับสนุน ทั้งสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย การดำเนินนโยบายด้านการเกษตรที่ต่อเนื่อง ทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพิ่มช่องทางให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการผลิต การแปรรูป และการตลาด โดยใช้หลัก "การตลาดนำการผลิต" ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิตและยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนาระบบโลจิสติกส์ และศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรของไทย

แต่อย่างไรก็ตาม ยังต้องเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตาม ไม่ว่าจะเป็น ภัยธรรมชาติ และความแปรปรวนของสภาพอากาศ สถานการณ์ของโรคโควิด-19 ที่อาจเกิดการระบาดในระลอกใหม่ ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน โดยหากค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นมากกว่าประเทศคู่แข่ง จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันทางการค้าสินค้าเกษตรไทย และราคาน้ำมันดิบที่มีทิศทางเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นไปด้วย

(ที่มา: <https://www.thansettakij.com/economy/507742> ฐานเศรษฐกิจดิจิทัล, เผยแพร่ 23 ธันวาคม 2564)

2.9 การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน (Southern Economic Corridor: SEC)

คณะรัฐมนตรีในคราวการประชุม ณ จังหวัดชุมพร เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2561 ได้เล็งเห็นถึงศักยภาพของพื้นที่และกำหนดให้มีการพัฒนา 4 จังหวัดภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช ในรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน (Southern Economic Corridor: SEC) โดยมีรูปแบบการพัฒนา ดังนี้

- 1) **วัตถุประสงค์** เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ และทางออกทางทะเลของภาคใต้ตอนบน
- 2) **แนวคิดในการพัฒนา** ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม และความได้เปรียบทางกายภาพและที่ตั้งของพื้นที่ รวมทั้งอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาเมืองให้น่าอยู่

3) กรอบการพัฒนา

3.1) **การพัฒนาประตูการค้าฝั่งตะวันตก (Western Gateway)** พื้นที่เป้าหมาย: จังหวัดระนอง มีแนวทางการพัฒนา คือ

- เพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ที่มีในปัจจุบัน และพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทย-ฝั่งอันดามัน-ประเทศแถบเอเชีย (ถนน/รถไฟ/ท่าเรือระนอง/สนามบินระนอง)
- ส่งเสริมระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ให้ได้มาตรฐานสากล
- ศึกษาความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจทั้งด้านการผลิต การค้า และการลงทุน รวมทั้งความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานระหว่างประเทศไทยและกลุ่มประเทศ BIMSTEC

3.2) การพัฒนาประตูสู่การท่องเที่ยวอ่าวไทยและอันดามัน (Royal Coat and Andaman Route) พื้นที่เป้าหมาย: จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง มีแนวทางการพัฒนา คือ

- พัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทย-ฝั่งอันดามัน
- เชื่อมโยงการท่องเที่ยวทางทะเลกับพื้นที่ตอนใน
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวทางทะเล รองรับเรือท่องเที่ยวขนาดใหญ่
- พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

3.3) การพัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง (Bio-Based and Processed Agricultural Products) พื้นที่เป้าหมาย: จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช มีแนวทางการพัฒนา คือ

- สนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต
- สนับสนุนการผลิตด้านการเกษตรครบวงจร
- บริหารจัดการน้ำให้สอดคล้องระหว่างอุปสงค์กับอุปทาน
- พัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- สนับสนุนทางการเงินและมาตรการทางภาษี

3.4) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมวัฒนธรรม และการพัฒนาเมืองน่าอยู่ (Green, Culture, Smart and Livable Cities) พื้นที่เป้าหมาย: จังหวัดระนองจังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช มีแนวทางการพัฒนา คือ

- อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล
- พัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่
- อนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ และการท่องเที่ยววิถีชุมชน

4) กลไกการพัฒนา เพื่อให้การบริหารจัดการการดำเนินงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ได้อย่างยั่งยืนเป็นไปตามแผน เกิดความต่อเนื่องและเกิดผลเป็นรูปธรรม และมีกลไกการบริหารจัดการรองรับการพัฒนาพื้นที่พัฒนาพิเศษแห่งอื่นที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต จึงควรศึกษากฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยมีกรอบกฎหมายซึ่งมีความเฉพาะเพื่อกำหนดกรอบนโยบายและแนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษต่อไป

3. ด้านสังคม

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของโลก และประเทศเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ

- กระแสความนิยมสินค้าสุขภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุเป็นโอกาสในการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว รวมทั้งสินค้าและบริการสุขภาพ จากการศึกษาโครงสร้างประชากรของโลกและประเทศมีแนวโน้มการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้มีตลาดสำหรับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพที่กว้างขวางมากขึ้น จึงเป็นโอกาสของภาคใต้ในการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการเชิงสุขภาพในภาคใต้เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในรูปแบบ Green Tourism บริการที่พักแบบ Long Stay Home Stay บริการ Spa การดูแลผู้สูงอายุ บริการสุขภาพ การนวดแผนไทย สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ซึ่งเป็นสินค้าและบริการที่มีศักยภาพของภาคใต้

ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในอาเซียนที่มีการเติบโตของประชากรลดลง และมีสัดส่วนประชากรสูงอายุเป็นอันดับที่ 2 ของอาเซียน และประเทศไทยมีแนวโน้มประชากรเมืองสูงขึ้นปัจจุบันมีสัดส่วนประชากรเมืองเป็นอันดับ 6 ของอาเซียน คาดการณ์ในปี พ.ศ.2572 จะมีจำนวนประชากรสูงสุดที่ 67.29 ล้านคน แล้วลดลงเหลือ 66.67 ล้านคน ในปี พ.ศ.2580 และเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ควรเน้นการปรับโครงสร้างการผลิต การกลับเข้าทำงานของผู้สูงอายุที่เหมาะสม ยกกระตักศักยภาพกำลังแรงงานที่จะหายไปกว่า 6 ล้านคน และเร่ง

พัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ของเด็กที่จะเหลือเพียง 10 ล้านคน ประกอบกับแรงงานไทยมีคุณภาพการศึกษาสูงมากขึ้น โดยเฉพาะปริญญาตรีที่มีสัดส่วนร้อยละ 14.08 การเติบโตร้อยละ 4.80 ต่อปี แต่แรงงานวัยหนุ่มสาวกลับมีการขยายตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง และสถานการณ์ความเป็นเมืองเติบโตอย่างรวดเร็ว ประชากรกระจุกตัวในพื้นที่ศูนย์กลางเศรษฐกิจสำคัญ เช่น กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และ EEC ซึ่งมีมากกว่า 14 ล้านคน ซึ่งคาดการณ์ว่าการตั้งถิ่นฐานชุมชนเมืองเพิ่มมากขึ้นจาก 46 % เป็น 57 % ในปี พ.ศ.2580 ส่งผลกระทบหลายมิติก่อให้เกิดแนวคิดในการวางผังเมืองที่คำนึงถึงการสงวนรักษาสิ่งแวดล้อม เมืองอัจฉริยะ เมืองยืดหยุ่นและการฟื้นฟูเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของเมืองในทุกภาคของประเทศจึงต้องเร่งพัฒนาเมืองให้มีประสิทธิภาพในการรองรับประชากร (ที่มา: การประชุมเชิงปฏิบัติการ การวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ ครั้งที่ 2 โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง, วันที่ 29 เมษายน 2565)

- ภาคการเกษตรมีความต้องการใช้แรงงานจากภายนอก และเทคโนโลยีการผลิตเพื่อทดแทนแรงงานมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของภาคใต้ พบว่า ปัจจุบันแรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่ในระดับชุมชนจะเป็นแรงงานผู้สูงอายุ เนื่องจากประชากรวัยหนุ่มสาวจะนิยมเข้าไปเรียนหนังสือและทำงานในเมืองใหญ่และกรุงเทพฯ มากขึ้น ทำให้ภาคการเกษตรโดยเฉพาะการทำสวนยางพารา สวนปาล์ม น้ำมัน และประมงต้องจ้างแรงงานจากภาคอีสาน และแรงงานต่างด้าว เช่น สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และกัมพูชา รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนวิถีการเพาะปลูกข้าวจากการทำนาดำเป็นนาหว่าน และจ้างรถไถ และรถเก็บเกี่ยวแทนการใช้แรงงานคนมากขึ้น

- ชุมชนมีความตื่นตัวต่อการพึ่งตนเอง และเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น โดยหลายชุมชนมีการเตรียมความพร้อมในการจัดสวัสดิการและดูแลผู้สูงอายุมากขึ้น รวมทั้งมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอาชีพเสริมให้ผู้สูงอายุ และการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ศิลปวัฒนธรรม นวดแผนไทย สมุนไพร เป็นต้น ให้กับเยาวชนรุ่นหลังในชุมชนเพื่อพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการของชุมชนให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

การปรับตัวจากการแพร่ระบาดของโรคสายพันธุ์ใหม่ ส่งผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ

- การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การจ้างงาน การท่องเที่ยว การศึกษา เทคโนโลยี ระบบสาธารณสุข และวิถีชีวิตของประชาชน ทำให้เกิดการใช้ชีวิตแบบวิถีใหม่ (New-Normal) ที่คนส่วนใหญ่ได้หันมาดูแลสุขภาพและพึ่งพาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมากขึ้น

- ในแง่การท่องเที่ยว โดยประเทศไทยในปี พ.ศ.2562 ได้รับการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวไว้เป็นอันดับ 31 จาก 140 ประเทศทั่วโลก และเป็นอันดับที่ 3 ของประเทศอาเซียน รองจากสิงคโปร์ และมาเลเซีย และภายหลังจากสถานการณ์แพร่ระบาดโควิด-19 ส่งผลให้จำนวนผู้มาเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศลดลง ในอนาคตจึงต้องส่งเสริมการพัฒนาให้รองรับรูปแบบการท่องเที่ยวสมัยใหม่ โดยแนวโน้มและรูปแบบการท่องเที่ยวในอนาคตหลัง Covid-19 คือ NEO Tourism เป็นการท่องเที่ยวแบบ Next Normal ที่มีพฤติกรรมท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ดิตสะอาด และยืดหยุ่นตามสถานการณ์ Travel tech เป็นการท่องเที่ยวที่นำนวัตกรรมมาใช้สนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น passport digital Speech recognition Digital money Wellness Tourism การที่คนหันมาใส่ใจสุขภาพและความสวยงามมากขึ้นทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น ศัลยกรรม นวด สปา (ที่มา: การประชุมเชิงปฏิบัติการ การวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ ครั้งที่ 2 โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง, วันที่ 29 เมษายน 2565)

4. ด้านเทคโนโลยี

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งผลกระทบทางบวก

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีผลดีต่อการเพิ่มขีดความสามารถภาคการผลิตของภาคเกษตร เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ ฯลฯ จะมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทั้งในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการจำหน่าย เช่น ภาค

การเกษตร สามารถใช้เทคโนโลยีการพัฒนาพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์เพื่อเพิ่มผลผลิต และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดจำหน่ายผลผลิต รวมทั้งภาคอุตสาหกรรมและบริการสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าและบริการ ประกอบด้วย

- อุตสาหกรรมต้นน้ำ เช่น กลุ่มธุรกิจและผู้ผลิตพืช ผัก ผลไม้ และสมุนไพร
- อุตสาหกรรมกลางน้ำ เช่น กลุ่มธุรกิจสกัดสารอาหาร และกลุ่มธุรกิจเม็ดยาและแคปซูล
- อุตสาหกรรมปลายน้ำ เช่น กลุ่มธุรกิจจัดจำหน่าย กลุ่มธุรกิจร้านอาหาร กลุ่มธุรกิจร้านขายยา
- ธุรกิจบริการ เช่น การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์

ตารางที่ 98 การปฏิรูปภาคการเกษตร : เกษตรกรรม 4.0

พัฒนานคน	พัฒนาพื้นที่/ทรัพยากร และโครงสร้างพื้นฐาน	พัฒนาสินค้า	R&D เทคโนโลยี และนวัตกรรม
เสริมสร้างทักษะและ ศักยภาพเกษตรกร/ สถาบันเกษตรกรให้ทัน กับการเปลี่ยนแปลงทั้ง ภายในและภายนอก	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติด้าน การเกษตรให้สอดคล้อง และเพียงพอกับพื้นที่ เกษตร	พัฒนาคุณภาพ/มาตรฐาน สินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่า ด้วยผลงานวิจัยและ นวัตกรรม ให้สามารถ แข่งขันได้ รวมทั้งเน้น การทำเกษตรแบบมุ่งเป้า	พัฒนาและถ่ายทอด เทคโนโลยีและ นวัตกรรมด้าน การเกษตรให้สามารถ นำไปใช้ประโยชน์มาก ขึ้นปฏิรูปภาคเกษตร : เกษตรกรรม 4.0

- ความต้องการพลังงานเพิ่มสูงมากขึ้นทั้งทางขนส่งและการผลิตไฟฟ้า โดยนำเข้าน้ำมันกว่า 85 % เพื่อใช้ในการขนส่ง และใช้ก๊าซธรรมชาติกว่า 60 % ในการผลิตไฟฟ้า ซึ่งกำลังลดลงและหมดไปซึ่งจะต้องเพิ่มสัดส่วนพลังงานทางเลือก แสงอาทิตย์ ลม น้ำ ชีวภาพ และวัสดุการเกษตร ซึ่งรัฐบาลพัฒนานโยบาย Energy 4.0 เพื่อให้เกิดการประหยัด การใช้อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมไฟฟ้า เมืองอัจฉริยะ เทคโนโลยีระบบสะสมพลังงานขนาดใหญ่ และพลังงานชีวภาพ (Bio Energy)

- การมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทั่วถึงและเท่าเทียมพร้อมก้าวสู่ Next Normal โดยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ถือเป็นตัวเร่งให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและการยอมรับในการนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศและนวัตกรรมมาพัฒนาและแก้ไขปัญหาเมืองและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการขับเคลื่อนความมั่นคงของประเทศ โดยประเทศไทยมีผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่มากถึง 119.17 ล้านเครื่อง มีการใช้อินเทอร์เน็ตสูงถึง 83.8% และครัวเรือนที่มีคอมพิวเตอร์และเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต 88.6%

- การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด เป็นกุญแจสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งการเข้าถึงแหล่งข้อมูล (Big Data) สื่อสารอย่างไร้พรมแดน การสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบเมืองอย่างมาก (ที่มา: การประชุมเชิงปฏิบัติการการวางแผนและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ ครั้งที่ 2 โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง, วันที่ 29 เมษายน 2565)

5. ด้านกฎหมาย

5.1 พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2558

พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2558 ประกาศใช้ด้วยเหตุผลในการปรับปรุงการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำและการประมงของประเทศให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและมาตรฐานสากล รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการประมงสภาพของสังคม และสถานการณ์ต่างๆ ในปัจจุบันโดยกำหนดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการการบำรุงรักษาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำ และการดำเนินการอื่นๆที่เกี่ยวข้องและส่งเสริมให้ประชาชนหรือชุมชนประมงท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างสมดุลเพื่อให้สามารถนำทรัพยากร

สัตว์น้ำที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืนและกำหนดมาตรการในการส่งเสริมให้สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมงหรือจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีคุณภาพได้มาตรฐานด้านสุขอนามัยมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและมีให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งกำหนดมาตรการควบคุมและจัดระเบียบการใช้เรือประมงไทยในการทำการประมงทั้งในน่านน้ำและนอคน่านน้ำไทย

5.2 พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

นับตั้งแต่ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก หรือ WTO และได้มีการบังคับใช้ความตกลงด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures:SPS) พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 จะช่วยให้ประเทศไทย มีการกำหนดมาตรฐาน และความปลอดภัยอาหาร ควบคุมการส่งออก นำเข้าสินค้าเกษตรและอาหาร โดยการกำหนดมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตร เพื่อควบคุมสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคเป็นที่เชื่อถือต่อการประกอบกิจการการค้าสินค้าเกษตรทั้งภายในและต่างประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ

6. ด้านสิ่งแวดล้อม

6.1 การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก ส่งผลกระทบต่อทั้งทางบกและทางล

- ผลผลิตจากพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ได้รับผลกระทบทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ เนื่องจากแนวโน้มของระดับอุณหภูมิเฉลี่ยที่สูงขึ้นเป็นสาเหตุให้เกิดความผันผวนของสภาพอากาศ และฤดูกาล ส่งผลต่อเนื่องถึงความมั่นคงในรายได้ของเกษตรกร นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดโรคระบาดในพืชเศรษฐกิจหลัก เช่น โรคใบร่วงชนิดใหม่อย่างพารา เป็นต้น

- การกัดเซาะชายฝั่งมีความรุนแรงมากขึ้น ลมมรสุมและคลื่นลมที่รุนแรงมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่ค่อนข้างรุนแรงตลอดแนว ทั้งฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทย (พื้นที่ชายฝั่งทะเลกว่า 3,151 กิโลเมตร พบปัญหาการกัดเซาะแล้วกว่า 726 กิโลเมตร เป็นฝั่งอ่าวไทย 630 กิโลเมตร และฝั่งอันดามัน 96 กิโลเมตร) ซึ่งหลายชุมชนในภาคใต้ได้มีการร่วมกันจัดทำเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้งการรวมกลุ่มเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชน โดยเฉพาะป่าชายเลนในชุมชนมากขึ้น เพื่อลดปัญหาภาวะโลกร้อน การกัดเซาะชายฝั่ง และเพื่อเป็นแหล่งอาหารและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้กับคนในชุมชน

- ผลผลิตการประมงลดลง ทั้งที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงระดับอุณหภูมิของน้ำซึ่งมีผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำ และแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำในทะเล รวมทั้งคลื่นลมมรสุมที่รุนแรงส่งผลให้ระยะเวลาทำการประมงลดลง และกระทบต่อทรัพยากรชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะป่าชายเลนที่เป็นแหล่งเพาะพักและอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน ตลอดจนภาวะภัยแล้งที่ยาวนานขึ้นส่งผลให้ทรัพยากรประมงลดลง

- สาเหตุของปัญหาการจัดการน้ำ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากร การขยายตัวของชุมชนเมือง การขยายตัวทางเศรษฐกิจพัฒนาอุตสาหกรรม ปริมาณน้ำฝนที่ไม่เพียงพอหรือมากเกินไป การบุกรุกพื้นที่ต้นน้ำและแหล่งน้ำสาธารณะ การปลูกพืชไม่เหมาะสมกับสภาพดินและน้ำ การสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ การปล่อยมลพิษลงสู่แหล่งน้ำลำคลอง การขาดพื้นที่แหล่งกักเก็บน้ำต้นทุนที่เพียงพอ การบริหารจัดการน้ำที่ไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนน้ำ อุทกภัยและภัยแล้ง คุณภาพน้ำเสีย และการรุกรานของน้ำเค็ม

6.2 มลพิษต่างๆ ส่งผลกระทบต่อทางล

- มลพิษวิกฤตเพิ่มขึ้น เช่น มลพิษทางน้ำพบว่าแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำระยอง และแม่น้ำปิงช่วงเชียงใหม่ ลำพูน มีคุณภาพเสื่อมโทรม มลพิษทางอากาศ ฝุ่นละออง PM2.5 ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เชียงใหม่ และเมืองขนาดใหญ่ของภาค และ PM 10 ในจังหวัดสระบุรี ด้านขยะพลาสติก กรุงเทพมหานคร ชลบุรี นครราชสีมา สมุทรปราการ ขอนแก่น มีปริมาณขยะต่อวันมากที่สุด

6.3 แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ.2558-2564

แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ.2558-2564 ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเกิดความตระหนักต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรอบคอบ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งยังใช้เป็นแนวทางในการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบการตัดสินใจ และมีการบูรณาการการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ผสมผสานกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ

รายงาน Global Risks Report 2022 เมื่อ ความเสี่ยงหลักของทศวรรษคือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (โดย สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF)) เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565 สรุปประเด็นสำคัญที่กำลังเป็นความเสี่ยงระดับโลก (global risks) ในปีนี้ ใน 5 ปีข้างหน้า หรือในทศวรรษ 10 ปีต่อจากนี้ไป หรือท้ายที่สุดแล้ว คือ การสร้างปัจจุบันที่พร้อมรับมือกับความผันผวนในอนาคต (resilience) ซึ่งมีการเก็บข้อมูลมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 รวบรวมจากมุมมองของผู้เชี่ยวชาญด้านความเสี่ยงและผู้นำเกือบ 1,000 คนจากวงการธุรกิจ ภาครัฐ และภาคประชาสังคมในหลายภูมิภาคทั่วโลก โดยได้เปรียบเทียบความเสี่ยง 37 ประการที่ถูกจัดกลุ่มใน 5 มิติของความเสี่ยง ประกอบด้วยมิติเศรษฐกิจ (Economic) มิติสังคม (Societal) มิติสิ่งแวดล้อม (Environmental) มิติภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitical) และมิติเทคโนโลยี (Technological) ทั้งนี้ เนื้อหาการสำรวจในปี 2564 – 2565 สะท้อนมุมมองของความเสี่ยงได้ ดังนี้

COVID-19 Hindsight: การเข้าใจปัญหาโควิด-19 ที่เกิดขึ้น โดยศึกษาบทเรียนที่ได้จากสถานการณ์โควิด-19 จากช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

Future Outlook: แนวโน้มในอนาคต ทั้งมุมมองความเสี่ยงของโลก และการลดผลกระทบของความเสี่ยงลง

Horizon: ขอบเขตของความเสี่ยง สะท้อนการรับรู้ด้านความเสี่ยงของผู้ตอบแบบสำรวจ และความรู้สึกว่าความเสี่ยงใดที่มีความเร่งด่วน (urgency) โดยขอบเขตของความเสี่ยงเป็นส่วนสะท้อนทางเลือกของการตัดสินใจ รวมถึงว่าผู้ที่มีส่วนตัดสินใจเชิงนโยบายอาจต้องเผชิญ “การแลกอะไรไปกับอะไร” (trade-off) ในทางเลือกหนึ่ง ๆ ด้วย

Severity: ความรุนแรงของความเสี่ยง เป็นการจัดอันดับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ในส่วนนี้ยังพูดถึง Effects หรือ ผลกระทบของความเสี่ยง ที่ให้ผู้ตอบแบบสำรวจพิจารณาผลกระทบที่เกี่ยวข้องร่วมกับความรุนแรงของความเสี่ยง

International Mitigation: การลดผลกระทบระหว่างประเทศ เป็นการประเมินความพยายามระหว่างนานาประเทศใน 15 พื้นที่ที่มีการกำกับดูแลทั่วโลก เพื่อชี้ความสำเร็จ รวมถึงโอกาสในการดำเนินการ และเสริมความร่วมมือระดับโลกต่อไป

ปี 2565 ที่ไม่พ้นไปจากผลกระทบของโควิด-19: โลกที่แบ่งแยกกันมากกว่าเดิม ตั้งแต่ที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ความเสี่ยงในมิติสังคมและความเสี่ยงในมิติสิ่งแวดล้อมแย่งมากที่สุด โดยประเด็นที่ติดอันดับต้น คือ ความเป็นปึกแผ่นของสังคมที่พังทลายลง วิกฤติความเป็นอยู่ โรคติดต่อ และสุขภาพจิตที่ย่ำแย่ ตามมาด้วยวิกฤติหนี้ ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ล้มเหลว ความไม่เท่าเทียมทางดิจิทัล และปฏิบัติการตอบโต้อย่างรุนแรงที่มีต่อองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ นอกจากตัวเชื้อโรค ผลกระทบของวิกฤติสาธารณสุขที่มีต่อเศรษฐกิจและสังคมยังคงเป็นภัยสำคัญที่ต่อเนื่องมาจนถึงปีนี้ อาทิ การเข้าถึงวัคซีนที่ไม่เท่าเทียมกันของประเทศที่มีความแตกต่างทางเศรษฐกิจและรายได้ ได้นำมาซึ่งความแตกแยกทางสังคมและความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างกัน มากกว่าไปนั้น ปัญหาเรื่องอย่างมิติเศรษฐกิจหากพิจารณาต่อไปในระยะ 2 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2567) รายงานฯ ยังคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจโลกจะยังซบเซา โดยจะเติบโตน้อยกว่าระดับก่อนโรคระบาดที่ 2.3% ราคาข้าวของเครื่องใช้ ภาวะเงินเฟ้อ และหนี้สินจะพุ่งสูงขึ้นทั้งในประเทศพัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา ส่วนเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาจะเติบโตลดลง 5.5%

จากระดับการเติบโตของ GDP ที่ตั้งไว้ก่อนโรคระบาด ขณะที่เศรษฐกิจของประเทศพัฒนาจะเติบโตเกินระดับที่ตั้งไว้ก่อนโรคระบาดที่ 0.9% สะท้อนให้เห็น “ช่องว่าง” ของการเติบโตทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในสองกลุ่มเศรษฐกิจนี้ที่ออกห่างจากกันมากขึ้น

การแบ่งแยกและความตึงเครียดทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เช่นนี้ ยิ่งทำให้การประสานความร่วมมือซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการรักษาผลเป็นจากโรคระบาดใหญ่เป็นไปได้ยากยิ่ง ยังพาลให้โลกคลาดสายตาและพลาดที่จะจับมือเพื่อร่วมกันต่อสู้กับความเสียหายใหม่ที่กำลังจะมาถึง อย่างความล้มเหลวของการลงมือทำด้านการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (climate transition disorder) ความเปราะบางต่อภัยไซเบอร์ที่มากขึ้น (increased cyber vulnerabilities) อุปสรรคของการเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศที่สาหัสขึ้น (greater barriers to international mobility) ไปจนถึงการแข่งขันทางอวกาศ (competition in space)

ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: ความเสี่ยงระยะยาวของโลกในทศวรรษต่อจากนี้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ใกล้ตัวที่สุด มีอาทิ น้ำแข็งขั้วโลกละลาย ระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น และคลื่นความร้อนที่เกิดยาวนานขึ้น โดยการบังคับใช้มาตรการล็อกดาวน์ต่อโควิด-19 ยังทำให้เห็นการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ทะยานอย่างรวดเร็วกว่าในปี 2563 รวมถึงเศรษฐกิจโลกที่ยังพึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิลไม่เปลี่ยนแปลง ขณะที่การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contributions: NDCs) ต่อที่ประชุม COP26 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ 1.5°C แม้ทุกภาคส่วนรับรู้ถึงแรงกดดันมหาศาลในการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ แต่การเปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็วที่สามารถบรรเทาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศได้ในระยะยาว อาจก่อให้เกิดผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์ในระยะสั้น อาทิ การทำให้ผู้คนว่างงานฉับพลันจากการปิดกิจการในอุตสาหกรรมที่ปล่อยคาร์บอนอย่างหนัก แต่หากเปลี่ยนผ่านช้าเกินไป ก็เป็นการปล่อยมลพิษให้สิ่งแวดล้อมยิ่งเสื่อมโทรมและกลายเป็นโลกที่เต็มไปด้วยความไม่เท่าเทียมมากขึ้น นับเป็นทางแยกของความเสียหายที่ต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนโดยเน้นให้เกิดความร่วมมือมากที่สุด

ความไม่เท่าเทียมทางดิจิทัลและภัยคุกคามความมั่นคงไซเบอร์: ความเสี่ยงระยะสั้นและระยะกลางที่ไม่ควรละเลยโควิด-19 ทำให้สังคมย้ายมาใช้ชีวิตบนโลกดิจิทัลจนกลายเป็นเรื่องปกติ ขณะเดียวกับที่อาชญากรรมไซเบอร์ก็เพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน โดยไม่เพียงกระทบต่อเรื่องเงินทองเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความปลอดภัยของโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งยวด (Critical Infrastructure: CI) ความเป็นปีกแผ่นของสังคม ข่วาเท็จ/บิดเบือนที่แพร่หลายที่กระทบต่อสุขภาพจิต เป็นต้น กล่าวได้ว่า ความมั่นคงปลอดภัยของโลกดิจิทัลมีความสำคัญยิ่งต่อทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาครัฐ

อุปสรรคต่อการอพยพ-โยกย้ายถิ่นฐานที่มีมากขึ้นกว่าเดิมพิเศษเศรษฐกิจ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ความขัดแย้งและการดำเนินคดีทางการเมือง เป็นสาเหตุอันดับต้นที่บังคับให้ผู้คนจำใจต้องอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน ทว่าการเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศในยุคของโรคระบาดกลับทำให้การเดินทางเป็นไปอย่างยากลำบากขึ้นจากการที่ประเทศปลายทางตั้งนโยบายปกป้องเศรษฐกิจในประเทศและการกำหนดกฎระเบียบของการเดินทางเข้าประเทศที่เข้มงวดขึ้น ล้วนมีผลต่อโอกาสด้านอาชีพสำหรับผู้อพยพโยกย้ายถิ่นฐาน โอกาสในการใช้ชีวิตของผู้ลี้ภัยโดยมีผลต่อการส่งเงินกลับบ้าน วิถีทางมนุษยธรรมและความเป็นอยู่ การแบ่งขั้วทางสังคม (societal polarization) และช่องว่างทางรายได้ของแรงงาน

การแข่งขันทางอวกาศ: พื้นที่ใหม่ที่ต้องมีการกำกับดูแลความตึงเครียดใหม่ภายในโลกยังรวมไปถึงพื้นที่ในอวกาศ ความเสี่ยงที่มาจากการแข่งขันในกิจกรรมทางการทหารและบริษัทเทคโนโลยีที่กระทำเพื่อการค้า ล้วนส่งสัญญาณว่าอวกาศกำลังกลายเป็นปรการความเสี่ยงใหม่ ทั้งโครงสร้างพื้นฐานของโลกและวัตถุในอวกาศที่แออัดจนรบกวนวงโคจรของโลก ตลอดจนการที่อวกาศเป็นพื้นที่ที่ไม่มีรัฐบาลประเทศใดถือเอสิทธิ์เป็นผู้กำกับดูแล การแข่งขันทางอวกาศที่วุ่นวายนำมาสู่ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์และการตั้งคำถามถึงความเป็นไปได้ที่นานาประเทศจะร่วมมือกันจัดการทรัพยากรของทุกคนอย่างยั่งยืน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

(ที่มา: <https://www.sdgmovement.com/2022/04/16/sdg-updates-global-risks-report-2022/> SDG Updates, มกราคม 2565)

ส่วนที่ 4

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-2570) ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2565

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง เป็นแผนเชิงกลยุทธ์ที่ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดระนองในทุกบริบทที่มีความสำคัญ และเป็นแผนแม่บทที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างนโยบายของรัฐบาลและนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Top Down) กับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของเกษตรกร (Bottom up) ซึ่งมีการทบทวนให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเป็นประจำทุกปีด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่ายภาคเกษตร ผ่านคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

พื้นฐานแนวคิด

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีพื้นฐานความคิดมาจาก 3 กรอบ คือ กลยุทธ์ “น่านน้ำสีขาว (White Ocean Strategy)” แนวคิด “เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) และเกษตรมูลค่าสูง

กลยุทธ์น่านน้ำสีขาว เป็นกลยุทธ์ที่มีการกำหนดพื้นฐานการบริหารองค์กรแบบองค์รวม ครอบคลุมตั้งแต่วิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ กลยุทธ์การดำเนินงานไปจนถึงแนวทางในการปฏิบัติทุกภาคส่วนขององค์กร ตั้งแต่การบริหารงานบุคคล การตลาดและการขาย การปฏิบัติการ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ องค์กรน่านน้ำสีขาว ไม่ได้มองว่า “ตัวเอง” เป็นศูนย์กลาง ผลกำไรที่ผู้ถือหุ้นได้รับไม่ใช่สิ่งสำคัญสูงสุด แต่จะให้ความสำคัญกับสังคมในทุกภาคส่วน รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวไปพร้อม ๆ กัน

หลักสำคัญของกลยุทธ์น่านน้ำสีขาว คือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในคุณงามความดี การกระทำอย่างโปร่งใสตรงไปตรงมา ที่ล้วนมาจากแรงผลักดัน “ภายใน” โดยไม่ได้คำนึงถึงแรงกดดันจาก “ภายนอก” หรือการกระทำตามกระแสสังคมว่าจะต้องปฏิบัติตามหลักบรรษัทภิบาล ซึ่งถือเป็นความต่างที่สำคัญและยิ่งใหญ่ เนื่องจากการทำสิ่งใดจากความสมัครใจและมั่นคงจาก “ภายใน” กับการทำเพราะกระแสการกดดันหรือความคาดหวังจาก “ภายนอก” ย่อมส่งผลต่างกันลิบลับ ทั้งในเบื้องต้น ท่ามกลาง และบั้นปลาย ด้วยเหตุนี้การคิดเชื่อ และกระทำจากแรงผลักดันภายในจึงกลายเป็นเส้นตรงแห่งความสม่ำเสมอ (Integrity) ก่อให้เกิดความยั่งยืนต่อเนื่อง และเป็นเนื้อแท้แห่งบรรษัทภิบาล มิได้เกิดจากสังคมจับตามองแต่อย่างเดียว

กลยุทธ์น่านน้ำสีขาวมีต้นรากความคิดมาจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร หรือพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จากแก่นแท้ของ “เศรษฐกิจพอเพียง” ที่มุ่งสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน เติบโตอย่างมีคุณธรรม ไม่เอาเปรียบ ไม่ละโมภ อย่างไม่รู้ค่าตาม เศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้หมายถึงการปิดประเทศ ไม่ได้ขัดขวางการค้าเสรีของภาคธุรกิจ ไม่ได้ขัดขวางการค้าขายสินค้า ไม่ได้ชี้แนะให้ภาคอุตสาหกรรมหยุดการลงทุน หรือหวนกลับไปสู่สังคมเกษตรเหมือนในอดีต (หมายถึง ไม่ได้ให้หยุดการพัฒนา) แต่แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เราใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ ร่ำรวยได้ ประสบความสำเร็จได้ แต่ขอให้เป็นอย่างยั่งยืน มองรอบด้าน และมองไกล ที่สำคัญ **สอนให้ทุกคนมีสติ ไม่หวังผลเลิศจนลืมนึกถึงผลกระทบที่จะตามมา** (दनัย จันทรเจ้าฉาย, 2555)

เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) เป็นแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 รูปแบบควบคู่กัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว โดยอาศัยฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของประเทศอันประกอบด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม พร้อมกับการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อผลักดันให้ประเทศมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และสามารถกระจายรายได้ โอกาสและความมั่งคั่งได้อย่างทั่วถึง โดยมีกระทรวงเกษตรฯ เป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง รายได้สูง

เชื่อมโยงตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ใน 3 กรอบ คือ Bio (การสร้างมูลค่า: Value Creation) Circular (ของเสีย/ขยะเป็นศูนย์: Zero Waste) Green (สมดุลและยั่งยืน: Balanced and Sustainability) โดยมีปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ คน โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบโลจิสติกส์การเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับและสิทธิประโยชน์ทางภาษี การวิจัยและพัฒนา คุณภาพมาตรฐาน Big Data และแหล่งเงินทุน

เกษตรมูลค่าสูง เป็นแนวคิดเพื่อการพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูงทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น

การประยุกต์ใช้ “กลยุทธ์น่านน้ำสีขาว” “เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy)” และ “เกษตรมูลค่าสูง” กับการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัดระนอง

การประยุกต์ใช้กลยุทธ์น่านน้ำสีขาวกับการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัดระนอง เป็นการเปิดมุมมองเชิงเปรียบเทียบที่ให้ภาคเกษตรจังหวัดระนองคือองค์กร ที่มีบุคลากรขององค์กรเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง โดยมีภาคส่วนต่าง ๆ รวมถึงเกษตรกรและประชาชนทั่วไปเป็นลูกค้า หรือผู้มีส่วนได้เสีย และมีการขับเคลื่อนการพัฒนาแบบองค์รวม ที่ไม่ได้มองเพียงตัวเอง (ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ) เป็นศูนย์กลาง แต่ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยเฉพาะเกษตรกร และไม่ได้มุ่งการพัฒนาเฉพาะด้านเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว แต่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและความมั่นคงด้านอาหาร สังคมเกษตร (การส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนในชุมชน) รวมทั้งการคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและที่สำคัญ คือ การพัฒนาคน (ทั้งเกษตรกร และบุคลากร) ซึ่งถือเป็นศูนย์กลางสำคัญของการพัฒนา ให้เป็นผู้มีความรอบรู้ ควบคู่กับการมีคุณธรรม ที่ไม่ได้มุ่งหวังผลกำไรหรือรายได้จากการประกอบอาชีพเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องเผื่อแผ่แบ่งปัน และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิด

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 มีกรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนการพัฒนาแบบคู่ขนานระหว่างเกษตรกระแสหลัก (สินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ) และเกษตรทางเลือก (เศรษฐกิจชุมชน/เกษตรกรรายย่อย) ที่เชื่อมโยงเกษตรมูลค่าสูงใน 6 ด้าน (เกษตรแปรรูป เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการเกษตร) ด้วยการบริหารจัดการสินค้าเกษตรและพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเป็นระบบตลอดจนการพัฒนาเกษตรกรให้ก้าวไปสู่การเป็นเกษตร 4.0 (เกษตรกรมืออาชีพ) ผ่านกระบวนการส่งเสริมการรวมกลุ่ม การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้มีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ รวมถึงการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยด้านอาหาร ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมและการสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) ที่หมายรวมถึงตั้งแต่การสร้างมูลค่า การบริหารจัดการขยะเป็นศูนย์ (Zero-Waste) และการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของความสมดุลและยั่งยืน

หลักการของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

1. สร้างความเชื่อมโยงของการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ ให้มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รวมถึงแผนและยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับภาคเกษตร เพื่อสร้างโอกาสการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ต่อศักยภาพและภูมิสังคมของพื้นที่

2. ตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาและ/หรือการแก้ปัญหาของประชาชนในพื้นที่
3. บูรณาการการพัฒนาด้วยหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน และประชาชน ซึ่งยังคงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยสนับสนุน และขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

1. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืน โดยใช้นวัตกรรมและก้าวทันเทคโนโลยี”

2. พันธกิจ (Mission)

- 2.1 พัฒนาสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรตามความถนัดและความต้องการรวมทั้งสนับสนุนให้มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 2.2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐานปลอดภัย และสร้างมูลค่าเพิ่ม
- 2.3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการผลิตทางการเกษตร และส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพยั่งยืน
- 2.4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์

3. เป้าประสงค์หลัก (Goals)

- 3.1 สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- 3.2 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดเพิ่มขึ้น มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย และมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- 3.3 ทรัพยากรการเกษตรและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร ได้รับการพัฒนาให้มีความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร
- 3.4 การบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีการบูรณาการการทำงานเชิงรุก

4. ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและส่งเสริมองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง

เป้าประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และก้าวสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer)

2. เพื่อส่งเสริมให้องค์กรเกษตรกรมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายสามารถลดรายจ่ายและ/หรือเพิ่มรายได้ (ร้อยละ 70)
2. ร้อยละขององค์กรเกษตรกรเป้าหมายที่มีการดำเนินงานตามมาตรฐาน (ร้อยละ 70)
3. ร้อยละของจำนวนสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ร้อยละ 80)

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกร
2. ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงปลอดภัยด้านอาหาร

เป้าประสงค์

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดตามความเหมาะสมของพื้นที่
2. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและ/หรือผลิตภัณฑ์แปรรูปด้านการเกษตรและเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด

ตัวชี้วัด

1. จำนวนครั้งที่มีการส่งเสริมการผลิตตามความเหมาะสมของพื้นที่ (ไม่น้อยกว่า 5 ครั้ง)
2. ร้อยละของสินค้าเกษตรที่มีการตรวจติดตามเฝ้าระวังและ/หรือรับรองความปลอดภัยเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (ร้อยละ 70)
3. จำนวนชนิดสินค้าเกษตรที่ได้รับการเพิ่มมูลค่าและ/หรือพัฒนาการเชื่อมโยงตลาดและ/หรือพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน (ไม่น้อยกว่า 2 ชนิด)

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง/สัตว์น้ำจืดและการทำประมงพื้นบ้าน
2. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ตามระบบโซนนิ่ง
3. ส่งเสริมการผลิตไม้ผลคุณภาพปลอดภัยอย่างเป็นระบบครบวงจร
4. พัฒนาสินค้าเกษตรที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด (กาแฟ, กะปิ, กุ้งแห้ง, มะม่วงหิมพานต์)
5. ส่งเสริมอาชีพด้านปศุสัตว์ที่สอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจใหม่
6. ส่งเสริมการผลิตและการตรวจรับรองสินค้าเกษตรให้ได้ตามระบบมาตรฐานและมีความปลอดภัย
7. ส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
8. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มศักยภาพทรัพยากรการผลิตและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร

เป้าประสงค์

ทรัพยากรการเกษตรและโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร ได้รับการฟื้นฟู อนุรักษ์ และพัฒนา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าเกษตร

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของแหล่งน้ำชลประทานเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร (ร้อยละ 80)
2. จำนวนแหล่งน้ำในไร่นาที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี (ไม่น้อยกว่า 15 แหล่ง)
3. ร้อยละของพื้นที่เป้าหมายที่ได้รับการอนุรักษ์/ปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร (ร้อยละ 80)

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการอนุรักษ์ดินเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลาย
2. ส่งเสริมการใช้อินทรีย์วัตถุและสารปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน
3. พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร
4. ส่งเสริมการสร้างแหล่งน้ำนอกพื้นที่ชลประทาน
5. ส่งเสริมการเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ
6. ส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
7. พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งสินค้าและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
เป้าประสงค์

การบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีประสิทธิภาพ และมีแผนการดำเนินงานแบบบูรณาการ

- ตัวชี้วัด**
1. จำนวนแผนงานด้านเกษตรและสหกรณ์ที่จัดทำด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม (1 แผน)
 2. จำนวนหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่ร่วมบูรณาการภายใต้แผนฯ (ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย)
 3. จำนวนฐานข้อมูลที่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน (ไม่น้อยกว่า 5 ฐานข้อมูล)
 4. ร้อยละของผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ประจำปี (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95)

แนวทางการพัฒนา

1. เพิ่มประสิทธิภาพข้อมูลสารสนเทศการเกษตร เพื่อให้บริการแก่เกษตรกร
2. พัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น/สร้างเครือข่ายการทำงาน
3. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดและขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

5. สรุปประเด็นการพัฒนา

ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2566 – พ.ศ.2570) ฉบับทบทวนปี 2565

ประเด็นการพัฒนา	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					แนวทางการพัฒนา
			2566	2567	2568	2569	2570	
1. พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและส่งเสริมองค์กรเกษตรกร	1.1 เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และก้าวสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) 1.2 เพื่อส่งเสริมให้องค์กรเกษตรกร มีการค้าขายกันอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน	1.1 ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายสามารถลดรายจ่ายและ/หรือเพิ่มรายได้ 1.2 ร้อยละขององค์กรเกษตรกรเป้าหมายที่มีการดำเนินงานตามมาตรฐาน 1.3 ร้อยละของจำนวนสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกับสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	70	70	70	70	70	1.1 สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกร 1.2 ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 1.3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร เกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
			80	80	80	80	80	165

ประเด็นการพัฒนา	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					แนวทางการพัฒนา	
			2566	2567	2568	2569	2570		รวม 5 ปี
2. พัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและการบริการสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	2.1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	2.1 จำนวนครั้งที่มีการส่งเสริมการผลิตตามความเหมาะสมของพื้นที่ (ไม่น้อยกว่า 5 ครั้ง)	5	5	5	5	5	25	2.1 ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง/สัตว์น้ำจืดและการทำประมงพื้นบ้าน 2.2 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ตามระบบโซนนิ่ง 2.3 ส่งเสริมการผลิตไม้ผลคุณภาพปลอดภัยอย่างเป็นระบบครบวงจร 2.4 พัฒนาสินค้าเกษตรที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด (กาแฟ, กะปิ, กุ้งแห้ง, มะม่วงหิมพานต์) 2.5 ส่งเสริมอาชีพด้านปศุสัตว์ที่สอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจใหม่ 2.6 ส่งเสริมการผลิตและการตรวจรับรองสินค้าเกษตรให้ได้ตามระบบมาตรฐานและมีความปลอดภัย 2.7 ส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 2.8 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร
2.2 พัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและการบริการสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	2.2 เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและ/หรือผลิตภัณฑ์	2.2 ร้อยละของสินค้าเกษตรที่มีการตรวจติดตามแนวโน้มและ/หรือรับรองความปลอดภัย เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	70	70	70	70	70	70	
2.3 พัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและการบริการสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	2.3 เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและ/หรือผลิตภัณฑ์	2.3 จำนวนชนิดสินค้าเกษตรที่ได้รับการเพิ่มมูลค่าและ/หรือพัฒนาการเชื่อมโยงตลาด และ/หรือพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน (ไม่น้อยกว่า 2 ชนิด)	2	2	2	2	2	10	

ประเด็นการพัฒนา	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					แนวทางการพัฒนา
			2566	2567	2568	2569	2570	
3. เพิ่มศักยภาพการผลิตและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร	ทรัพยากรการเกษตรและโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรได้รับการฟื้นฟู ได้รับกาพัฒนาอนุรักษ์ และพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร	3.1 ร้อยละของแหล่งน้ำชลประทานเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมทางการเกษตร	80	80	80	80	80	3.1 ส่งเสริมการอนุรักษ์ที่ดินเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลาย
		3.2 จำนวนแหล่งน้ำในไร่นาที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี (ไม่น้อยกว่า 15 แหล่ง)	10	10	15	15	65	3.2 ส่งเสริมการใช้อินทรีย์วัตถุและสารปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน
		3.3 ร้อยละของพื้นที่เป้าหมายที่ได้รับกาอนุรักษ์/ปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมสำหรับการทำกาเกษตร	80	80	80	80	80	3.3 พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่ทำกาเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร
								3.4 ส่งเสริมการสร้างแหล่งน้ำนอกพื้นที่ชลประทาน
								3.5 ส่งเสริมการเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ
								3.6 ส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
								3.7 พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งสินค้าและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนา	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					แนวทางการพัฒนา
			2566	2567	2568	2569	2570	
4. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล	การบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีประสิทธิภาพและมีแผนการดำเนินงานแบบบูรณาการ	4.1 จำนวนแผนงานด้านเกษตรและสหกรณ์ที่จัดทำด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม 4.2 จำนวนหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่ร่วมบูรณาการภายใต้แผนฯ และได้รับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย)	1	1	1	1	1	4.1 เพิ่มประสิทธิภาพข้อมูลสารสนเทศ การเกษตร เพื่อให้บริการแก่เกษตรกร 4.2 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น/สร้างเครือข่ายการทำงาน 4.3 ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดและขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ
4. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	การบริหารจัดการด้านเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีประสิทธิภาพและมีแผนการดำเนินงานแบบบูรณาการ	4.3 จำนวนฐานข้อมูลที่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน (ไม่น้อยกว่า 5 ฐานข้อมูล) 4.4 ร้อยละของผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการด้านเกษตรและสหกรณ์ ประจำปี (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95)	5	5	5	5	5	168

แผนภาพพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-2570)

วิสัยทัศน์: เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง มั่งคั่ง อย่งยั่งยืน โดยใช้นวัตกรรมและก้าวทันเทคโนโลยี

ประเด็น
การ
พัฒนา

1. พัฒนาคูณภาพชีวิต
เกษตรกรและส่งเสริม
องค์กรเกษตรกร
ให้เข้มแข็ง (3)

2. พัฒนาขีดความสามารถ
ในการผลิต และการจัดการ
สินค้าเกษตร และความมั่นคง
ปลอดภัยด้านอาหาร (8)

3. เพิ่มศักยภาพทรัพยากร
การผลิต และโครงสร้าง
พื้นฐานทางการเกษตร (7)

4. เพิ่มประสิทธิภาพการ
บริหารจัดการด้าน
การเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัด (3)

1 สร้างองค์ความรู้และ
ถ่ายทอดเทคโนโลยี
เพื่อการประกอบอาชีพ
ให้กับเกษตรกร
2 ส่งเสริมการทำ
เกษตรกรรมยั่งยืนตาม
หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง
3 เพิ่มประสิทธิภาพ
การบริหารจัดการ
องค์กรเกษตรกรใหม่
ความเข้มแข็ง

1 เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง/สัตว์น้ำจืด
และการประมงพื้นบ้าน
2 ผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับ
ศักยภาพของพื้นที่ตามโซนนิ่ง
3 ผลิตไม่ผลคุณภาพปลอดภัย
4 พัฒนาสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของ
จังหวัด (กาแฟ, กะปิ, กุ้งแห้ง, กาหยู)
5 ส่งเสริมอาชีพด้านปศุสัตว์ที่
สอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจใหม่
6 ผลิตและการตรวจรับรองสินค้า
เกษตรให้ได้ตามระบบมาตรฐานและ
มีความปลอดภัย
7 ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อ
เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า
เกษตร
8 สร้างมูลค่าเพิ่มฯ และพัฒนาระบบ
ตลาด

1 อนุรักษ์ดินเพื่อป้องกันการชะ
ล้างพังทลาย
2 ใช้อินทรีย์วัตถุและสาร
ปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มความ
อุดมสมบูรณ์ของดิน
3 พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่ม
ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
น้ำชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่
ทำการเกษตรอย่างครบวงจร
4 สร้างแหล่งน้ำนอกพื้นที่
ชลประทาน
5 เพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ
ธรรมชาติ
6 บริหารจัดการที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม
7 พัฒนาระบบการคมนาคม
ขนส่งสินค้าและโครงสร้าง
พื้นฐานทางการเกษตร

1 เพิ่มประสิทธิภาพข้อมูล
สารสนเทศการเกษตร ฯ
2 พัฒนาศักยภาพบุคลากร
ในการปฏิบัติงานสร้าง
เครือข่ายการทำงาน
3 จัดทำแผนพัฒนา
การเกษตรฯ ด้วย
กระบวนการมีส่วนร่วม
และขับเคลื่อนแบบไปสู
การปฏิบัติ

๕๓๕๕๕๕๕๕๕๕๕๕

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

(พ.ศ. 2566-2570)

ฉบับทบทวน ปี พ.ศ.2565

โครงการภายใต้แผนพัฒนาภาคเกษตรกรรมและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง (พ.ศ. 2566-2570) ฉบับทบทวนปี พ.ศ.2565

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคู่มืออาชีพเกษตรกรและส่งเสริมองค์การเกษตรกรให้เข้มแข็ง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ	
			งบประมาณ (บาท)						
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		รวม 5 ปี
	รวม 62 โครงการ	61,081,672	70,527,455	67,238,570	67,238,570	67,238,570	333,324,837		
แนวทางการพัฒนา									
1.1 สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกร									
1	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตยาง	กองทุนพัฒนายางพารา	218,670	218,670	218,670	218,670	218,670	1,093,350	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
2	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	ปกติ	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000	4,000,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3	โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000	3,200,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
4	โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	ปกติ	202,000	202,000	202,000	202,000	202,000	1,010,000	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
5	โครงการพัฒนาเกษตรกรคู่ Smart Farmer	ปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง, การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
6	ส่งเสริมองค์ความรู้และพัฒนาเป็นอาสาสมัครด้าน การเกษตร และพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร	ปกติ	59,000	59,000	59,000	59,000	59,000	295,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
7	โครงการสร้างและพัฒนาผู้นำกลุ่มอาชีพชุมชน	ปกติ	860,000	860,000	860,000	860,000	860,000	4,300,000	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง
8	โครงการส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานเพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน (โครงการ 1 ไร่ 1 แสน)	จังหวัด	3,202,300	3,203,000	3,203,000	3,203,000	3,203,000	16,014,300	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
9	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวจังหวัดระนอง	จังหวัด	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,200,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
10	โครงการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดระนอง	จังหวัด	1,562,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	7,962,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	รวม 5 ปี	
11	แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) จังหวัดระนอง	ปกติ/จังหวัด	13,631,702	16,358,000	16,358,000	16,358,000	16,358,000	79,063,702	คณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัดระนอง
12	โครงการฟาร์มอัจฉริยะตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน	จังหวัด	8,074,900	8,075,000	8,075,000	8,075,000	8,075,000	40,374,900	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง
13	โครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพียงกับการสร้างมูลค่าเพิ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง	จังหวัด	8,914,300	8,915,000	8,915,000	8,915,000	8,915,000	44,574,300	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (ศูนย์การศึกษาจังหวัดระนอง)
14	โครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ปกติ	63,000	63,000	63,000	63,000	63,000	315,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
15	โครงการส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานในพื้นที่สวนปาล์มน้ำมัน สวนยางพารา	ปกติ	29,000	29,000	29,000	29,000	29,000	145,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
16	โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร	ปกติ	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
17	โครงการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้	ปกติ	1,300	1,300	1,300	1,300	1,300	6,500	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
18	โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	ปกติ	33,000	33,000	33,000	33,000	33,000	165,000	สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		รวม 5 ปี
7	โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน (ในโรงเรียน)	ปกติ,จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	24,400	24,400	24,400	24,400	24,400	122,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
8	โครงการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนในโรงเรียน	ปกติ	24,200	24,200	24,200	24,200	24,200	121,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง, สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง
9	โครงการคลินิเกาเกษตรเคลื่อนที่	ปกติ	281,200	281,200	281,200	281,200	281,200	1,406,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
10	โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	ปกติ	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง
11	โครงการส่งเสริมการเกษตรผสมผสาน แบบ 1 บ้าน 1 ป่อ	จังหวัด	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
12	โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	อปท.	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	อปท.
13	โครงการคลังอาหารปลอดภัยครัวเรือนต้นแบบ	งบจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	1,041,100	1,700,000	1,700,000	1,700,000	1,700,000	7,841,100	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง (หลัก), สนง.ประมงจังหวัดระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
14	การจัดการพื้นที่ผลิตอาหารและการเข้าถึงอาหารของเด็กนักเรียนในสถานศึกษา จังหวัดระนอง	งบจังหวัด/ อปท.		1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	6,000,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สนง.ประมงจังหวัดระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง, สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
15	การขับเคลื่อนงานในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดระนอง	ปกติ/จังหวัด	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000	คณะทำงานด้านการส่งเสริมพัฒนาอาชีพภายใต้โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดระนอง (สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง ทำหน้าที่เลขานุการฯ)
16	พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรอย่างยั่งยืนระบบ	ปกติ	6,200,000	6,200,000	6,200,000	6,200,000	6,200,000	31,000,000	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
17	โครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัยในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	ปกติ	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000	700,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
18	โครงการตามแนวทางพระราชดำริ (อปท.และอุ้มเหือ) (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570)	อปท.	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	สำนักปลัด อบต.และอุ้มเหือ

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	
19	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570)	อปท.	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	สำนักงานปลัด อบต.ละอุ่นเหนือ
20	โครงการอนุรักษ์พันธุพืชและใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น (หมู่ที่ 5 บ้านหาดทรายดำ) ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดระนอง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด	350,000					สนง.เกษตรและสหกรณ์
21	โครงการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับครัวเรือนในพื้นที่ บ้านหมอลำ หมู่ที่ 3 ตำบลในวงเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							คณะกรรมการหมู่บ้าน, สมาชิกในชุมชน, อบต.ละอุ่นเหนือ, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
22	โครงการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับครัวเรือนในพื้นที่ บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)		271,500	271,500	271,500	271,500	271,500	คณะกรรมการหมู่บ้าน, สมาชิกในชุมชน, อบต.ลำเลียง, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
23	โครงการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับครัวเรือนในพื้นที่ บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							คณะกรรมการหมู่บ้าน, สมาชิกในชุมชน, อบต.บ้านนา, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	รวม 5 ปี	
24	โครงการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับครัวเรือนในพื้นที่ บ้านไร่ หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอเสนาสุราษฎร์ จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							คณะกรรมการหมู่บ้าน, สมาชิกในชุมชน, อบต.นาคา, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
25	โครงการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับครัวเรือนในพื้นที่เกาะพยาม หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							คณะกรรมการหมู่บ้าน, สมาชิกในชุมชน, อบต.เกาะพยาม, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
26	โครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด	330,300				330,300	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
27	โครงการสนับสนุนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำชุมชน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดระนอง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด	1,444,685				1,444,685	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
1.3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการเกษตรให้มีความเข้มแข็ง								
1	การแก้ไขปัญหาคาชงมยงาน ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างการเติบโตจากภายใน (สหกรณ์ และสถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างความเป็นเข้มแข็ง)	ปกติ	900,000	900,000	900,000	900,000	900,000	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง
2	โครงการเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจในระดับครัวเรือน	ปกติ	31,000	31,000	31,000	31,000	31,000	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง
3	ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรตามศักยภาพ	ปกติ	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	รวม 5 ปี	
4	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาองค์กรเกษตรกร พัฒนาเกษตรกร /พัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร	ปกติ	253,200	253,200	253,200	253,200	253,200	1,266,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
5	โครงการขับเคลื่อนการค้าสินค้าส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	ปกติ	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
6	โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรในครัวเรือนเกษตรกรสูงวัย	ปกติ	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	200,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
7	โครงการพัฒนาสถาบันเกษตรกร	กองทุนพัฒนา ยงพรา	206,900	206,900	206,900	206,900	206,900	1,034,500	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
8	โครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service)	ปกติ	2,091,200	2,091,200	2,091,200	2,091,200	2,091,200	10,456,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
9	โครงการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร	ปกติ	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000	700,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
10	ส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปสินค้าที่มีศักยภาพของจังหวัด (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570)	อปท.	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	อบจ.ระนอง
11	ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าชุมชนและท้องถิ่น (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570)	อปท.	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	อบจ.ระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2570	รวม 5 ปี	
12*	โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในชุมชนตามความต้องการ/ความถนัด เพื่อก้าวไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ ในพื้นที่บ้านหมอลำ หมู่ที่ 3 ตำบลโนงเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							อบต.ละอุ่นเหนือ, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภาคี
13*	โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในชุมชนตามความต้องการ/ความถนัด เพื่อก้าวไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ ในพื้นที่บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเตี้ย อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							อบต.ลำเตี้ย, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภาคี
14*	โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในชุมชนตามความต้องการ/ความถนัด เพื่อก้าวไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ ในพื้นที่บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							อบต.บ้านนา, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภาคี

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	
15*	โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในชุมชนตามความต้องการ/ความถนัด เพื่อก้าวไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ ในพื้นที่บ้านโนน หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุพรรณบุรี จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							อบต.นาคา, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภาคี
16*	โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในชุมชนตามความต้องการ/ความถนัด เพื่อก้าวไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ ในพื้นที่เกาะพยาม หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							อบต.เกาะพยาม, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภาคี
17	โครงการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรเกษตรกร วิสาหกิจ และกลุ่มส่งเสริมอาชีพทางการเกษตรให้เข้มแข็ง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด	1,163,900				1,163,900	สนง. เกษตรจังหวัดระนอง

หมายเหตุ * อยู่ระหว่างการประชุมเตรียมความพร้อมในพื้นที่ เพื่อจัดทำโครงการ

โครงการภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง (พ.ศ. 2566-2570) ฉบับทบทวนปี พ.ศ.2565

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตการจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงปลอดภัยด้านอาหาร

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ	
			งบประมาณ (บาท)						
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		รวม 5 ปี
	รวม 103 โครงการ	128,018,102	153,171,550	127,375,500	127,332,500	127,432,500	663,330,152		
แนวทางการพัฒนา									
2.1 ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสัตว์น้ำจืดและการทำประมงพื้นบ้าน									
1	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาน้ำจืดเพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ปกติ/จังหวัด	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
2	โครงการพัฒนา ส่งเสริม เพิ่มมูลค่า สร้างผลิตภัณฑ์ประมงในพื้นที่ภาคใต้ให้มีประสิทธิภาพและครบวงจร (กิจกรรมส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการแปรรูป)	จังหวัด	1,580,000	1,580,000	1,580,000	1,580,000	1,580,000	6,320,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
3	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง	ปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง
4	โครงการบริหารจัดการพื้นที่ทรัพยากรประมงโดยชุมชนชายฝั่งทะเลอันดามัน	ปกติ	701,000	701,000	701,000	701,000	701,000	3,505,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
5	โครงการส่งเสริม เพิ่มมูลค่า เสริมสร้างเศรษฐกิจพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวประมง ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดระนอง	จังหวัด	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	4,800,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
6	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและแหล่งน้ำทำการประมง ซึ่ง ปะการังเทียมพื้นบ้าน	ปกติ/จังหวัด	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	24,000,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
7	โครงการพัฒนาอาชีพชุมชนประมง	ปกติ	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
8	โครงการสนับสนุนอาคารผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม	ปกติ	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
9	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ปกติ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
10	โครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง	ปกติ	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		รวม 5 ปี
2.2 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ตามระบบโซนนิ่ง									
1	โครงการสนับสนุนเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อย ประกอบอาชีพเสริม	ปกติ	36,000	36,000	36,000	36,000	36,000	180,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
2	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้เกษตรกรชาวสวนยาง	กองทุนพัฒนา ยางพารา	115,800	115,800	115,800	115,800	115,800	579,000	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
3	โครงการส่งเสริม สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางเพื่อการปลูกแทน	กองทุนพัฒนา ยางพารา	65,662,000	65,662,000	65,662,000	65,662,000	65,662,000	328,310,000	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
4	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	ปกติ	2,600,000	2,600,000	2,600,000	2,600,000	2,600,000	13,000,000	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
5	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	ปกติ	67,000	67,000	67,000	67,000	67,000	335,000	ศพ. ระนอง
6	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดระนอง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด		6,790,550				6,790,550	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
2.3 ส่งเสริมการผลิตไม้ผลคุณภาพปลอดภัยอย่างเป็นระบบครบวงจร									
1	โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ และเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค (ทุเรียน/มังคุด)	ปกติ	320,000	320,000	320,000	320,000	320,000	1,600,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
2	ส่งเสริมให้เกษตรกรเองเป็นสินค้า GI เพื่อสร้างอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าสินค้า	ปกติ	650,000	650,000	650,000	650,000	650,000	3,250,000	สนง.พาณิชย์จังหวัดระนอง, สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด ระนอง, สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	
3*	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ทุเรียน) ในพื้นที่บ้านหมอลำ หมู่ที่ 3 ตำบลโพนวงเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ และ หน่วยงานภาคีเครือข่าย
4*	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (มังคุด) ในพื้นที่บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอรอบรู้ จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ และ หน่วยงานภาคีเครือข่าย
5*	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ทุเรียน) ในพื้นที่บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ และ หน่วยงานภาคีเครือข่าย
6*	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (กาแฟ) ในพื้นที่บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุทศาราย จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ และ หน่วยงานภาคีเครือข่าย

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	
7*	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (มะม่วงหิมพานต์) ในพื้นที่เกาะพยาม หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตรายได้เกษตรมูลค่าสูง)							หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานภาคีเครือข่าย
8*	โครงการจัดทำระบบตรวจสอบย้อนกลับผลผลิตทางการเกษตร (QR-Code ทวนสอบแหล่งผลิต) (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตรายได้เกษตรมูลค่าสูง)							มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ศูนย์การศึกษาจังหวัดระนอง, หน่วยงานวิจัย, สอน.เกษตรจังหวัดระนอง, สอน.เกษตรอำเภอ, หน่วยงานภาคีเครือข่าย
2.4 พัฒนาลิขสิทธิ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด (กาแปง, กะปิ, กุ้งแห้ง, มะม่วงหิมพานต์)								
1	ส่งเสริมให้กาแปงและมะม่วงหิมพานต์ระนองเป็นสินค้า GI เพื่อสร้างอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าสินค้า	ไม่ใช้งบประมาณ						สนง.พาณิชย์จังหวัดระนอง, สอน.เกษตรจังหวัดระนอง, หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
2	โครงการส่งเสริมและพัฒนารูปร่างและแปรรูปผลผลิตกาแปงของสถาบันเกษตรกร	กองทุนพัฒนาสหกรณ์	13,000,000	13,000,000	13,000,000	13,000,000	65,000,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
3	โครงการเสริมสร้างศักยภาพและการตลาดกาแปงจังหวัดระนอง	จังหวัด	1,300,000	1,300,000	1,300,000	1,300,000	6,500,000	สนง.พาณิชย์จังหวัดระนอง
4	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะม่วงหิมพานต์	จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	186,000	186,000	186,000	186,000	930,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
5	โครงการส่งเสริมและพัฒนาด้านการมาตรฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน)	ปกติ	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	
6*	ถอดบทเรียนจากเกษตรกรแกนนำผู้ผลิตกาแฟและวางแผนการพัฒนาเพื่อการค้าขายผล							สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
7	โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ปกติ	375,000	375,000	375,000	375,000	1,875,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
8	โครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน สร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตกาแฟ (โครงการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก)	จังหวัด	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	16,000,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
9	โครงการจัดงานประชาสัมพันธ์พื้นที่เกษตรกรคือเมืองกาแฟโรบัสต้า (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด	3,000,000				3,000,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
10	โครงการส่งเสริมตลาดผลิตภัณฑ์เด่นและสินค้าอัตลักษณ์จังหวัดระนอง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด		2,500,000			2,500,000	สนง.พาณิชย์จังหวัดระนอง
11*	โครงการค้นหาสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่บ้าน เพื่อสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่บางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอรอบบรี จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							มหาวิทยาลัย, หน่วยงานวิจัย, สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, สำนักงานเกษตรอำเภอกระบุรี, หน่วยงานภาคที่เกี่ยวข้อง
2.5 ส่งเสริมอาชีพด้านปศุสัตว์ที่สอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจใหม่								
1	ส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตภาคปศุสัตว์ (พัฒนาการผลิตและเตรียมความพร้อมด้านปศุสัตว์)	ปกติ	765,745	800,000	800,000	800,000	3,965,745	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
2	พัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์ (ไม่รวม ป้องกัน การใช้เทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์)	ปกติ	630,000	630,000	630,000	630,000	3,150,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง, ด่านกักกันสัตว์ระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		รวม 5 ปี
3	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เพื่ออาชีพที่ยั่งยืน (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด		1,388,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	7,388,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
4	โครงการอบรมให้ความรู้ด้านการจัดการบำบัดของเสียแก่ผู้เลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร เป็ด ไก่พื้นเมือง	อปท.	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	อปท.
5	โครงการพัฒนาและผลิตปศุสัตว์เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหารตามโมเดล BCG	จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด		1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	4,800,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
2.6 ส่งเสริมการผลิตและการตรวกรับรองสินค้าเกษตรที่ได้ตามระบบมาตรฐานและมีความปลอดภัย									
1	พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP) (พืช ประมง ปศุสัตว์)	ปกติ	1,700,000	1,700,000	1,700,000	1,700,000	1,700,000	8,500,000	ศพ.ระนอง, ศพช.ระนอง, ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง, ตำบลตรวงประมงระนอง, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
2	โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าตามปศุสัตว์สู่มาตรฐาน	ปกติ	130,000	130,000	130,000	130,000	130,000	650,000	ด่านกักกันสัตว์ระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
3	โครงการเฝ้าระวัง ควบคุม บำบัดและขั้นสูตรโรคสัตว์	ปกติ	340,000	340,000	340,000	340,000	340,000	1,700,000	ด่านกักกันสัตว์ระนอง
4	โครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และเชื้อดื้อยา	ปกติ	150,847	180,000	180,000	180,000	180,000	870,847	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง
5	โครงการพัฒนาสินค้าและส่งเสริมอุตสาหกรรมสากลด้านปศุสัตว์	ปกติ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
6	โครงการตรวจสอบปัจจัยการผลิต/ศัตรูพืช ออกใบรับรองและควบคุมกำกับดูแล พ.ร.บ.	ปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	ด่านตรวจพืชพาเรือระนอง
7	โครงการยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP (กาแฟ)	ปกติ	28,160	35,000	35,000	35,000	35,000	168,160	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	รวม 5 ปี	
8	โครงการเฝ้าระวังความปลอดภัยอาหารในแหล่งจำหน่ายอาหาร (ส้มเก็บตัวอย่างอาหารตรวจวิเคราะห์สารปนเปื้อน โดยใช้ชุดทดสอบเบื้องต้น เช่น สารเร่งเนื้อแดง ยาฆ่าแมลง ฟอรั่มกลิน ฯ)	ปกติ	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง
9	โครงการตรวจคัดกรองเพื่อหาความเสียหายจากสารกำจัดศัตรูพืชแก่กลุ่มผู้ประกอบการ (ด้วยชุดทดสอบ Cholinesterase Reactive paper)	ปกติ	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง
10	โครงการตรวจเลือดหาสารเคมีตกค้างในกลุ่มเกษตรกรที่ใช้สารเคมี	อปท.	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	อปท.
11	โครงการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านการประมง	ปกติ	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
12	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย	ปกติ	1,181,600	1,181,600	1,181,600	1,181,600	1,181,600	5,908,000	ด้านตรวจประมงระนอง
13	ตรวจสอบรับรองแหล่งผลิต GAP/ เกษตรอินทรีย์ มังคุด 20 แปลง , ทุเรียน 20 แปลง ในพื้นที่ หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	ปกติ	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	ศวพ.ระนอง
2.7 ส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร									
1	โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	ปกติ	140,400	150,000	150,000	150,000	150,000	740,400	ศวพ.ระนอง
2	โครงการวิจัยและพัฒนาปลาไหลเผือกในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	ปกติ	187,000	187,000	187,000	187,000	187,000	935,000	ศวพ.ระนอง
3	โครงการวิจัยและพัฒนาพืชสมุนไพรท้องถิ่นภาคใต้สู่การใช้ประโยชน์ทางยาตามมาตรฐานยา	สทสว.	42,000	42,000	42,000	42,000	42,000	210,000	ศวพ.ระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		รวม 5 ปี
4	โครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตพืชเศรษฐกิจท้องถิ่นร่วมกับพืชเศรษฐกิจหลักที่เหมาะสมในภาคใต้ตอนบน	สทสว.	147,000	147,000	147,000	147,000	147,000	735,000	ศว.ระนอง
5	โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตรกร	ปกติ	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
6	โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมทางการเกษตร	ปกติ	41,200	45,000	45,000	45,000	45,000	221,200	คานตรวจพืชไร่ระนอง
7	วิจัยและพัฒนาการประมง	ปกติ	370,000	370,000	370,000	370,000	370,000	1,850,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเล
8	การวางแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและลดภาวะโลกร้อน	ปกติ	102,000	102,000	102,000	102,000	102,000	510,000	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
9	โครงการยกระดับพืชเศรษฐกิจจังหวัดระนอง <u>กิจกรรม</u> -ก่อสร้างโรงแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมังคุด (ต้นแบบ) -ก่อสร้างร้านจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ชุมชน -สำรวจและชุดเจาะบ่อน้ำบาดาล -ปรับปรุงและพัฒนา/บำรุงรักษาเครื่องจักรด้านการแปรรูป -ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการสร้างมูลค่าเพิ่ม -ติดตั้งระบบน้ำเพื่อการส่งน้ำเข้าไปใช้งานภายในอาคาร (แผนพัฒนาท้องถิ่น 2566-2570 อบจ.ระนอง)	จังหวัด (กบจ.)	17,000,000					17,000,000	อบต.บางใหญ่, อบต.ลำเลียง, อบจ.ระนอง, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, สนง.สาธารณสุขจังหวัด, สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สถานีวิทยุโทรทัศน์และเทคโนโได้ย, สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
10	โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิต	จังหวัด		7,211,000				7,211,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	รวม 5 ปี	
11	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีพลังงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร	จังหวัด		1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	4,000,000	สนง.พลังงานจังหวัดระนอง
12	โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับป่ไรนา	ปกติ	72,800	80,000	80,000	80,000	80,000	392,800	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
13	โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร	ปกติ	68,750	80,000	80,000	80,000	80,000	388,750	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
14	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ปกติ	280,000	280,000	280,000	280,000	280,000	1,400,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
15	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ	ปกติ	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
16	โครงการต้นแบบนวัตกรรมอัจฉริยะเพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตมังคุดแบบลดต้นทุน ลดเสี่ยง และลดโรคด้วยเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things: IoT) และอากาศยานไร้คนขับ (UAV) เจนเนลจังหวัดระนอง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด		1,400,000				1,400,000	ศูนย์ AIC ระนอง (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ศูนย์การศึกษาจังหวัดระนอง), วิทยาลัยชุมชนกลุ่มมั่งคุดราชกรูด อ.เมือง วิทยาลัยชุมชนคูหาหนามเพื่อการส่งออก ลำเลียง ต.ลำเลียง อ.กระบุรี , วิทยาลัยชุมชนผลไม้คุณภาพเกษตรอินทรีย์ ตำบล จ.ป.ร. อ.กระบุรี
17	โครงการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลเพื่อตรวจสอบกระบวนการและแหล่งที่มาของสินค้าเกษตรจังหวัดระนองด้วย QR-Code (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด		670,000				670,000	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ศูนย์ การศึกษาจังหวัดระนอง, หน่วยงานวิจัย, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สนง.เกษตร อำเภอ, หน่วยงานภาคีเครือข่าย

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		รวม 5 ปี
18	โครงการส่งเสริมต่อบัณฑิตปฏิบัติงานแสวงหาที่ยั่งยืนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดกาแฟ (กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการแพ่งสังข์รูป บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุขาสาราย จังหวัดระนอง) (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด		885,500	1,000,000	1,000,000	1,000,000	3,885,500	สนง. พลังงานจังหวัดระนอง
19	โครงการส่งเสริมโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อจัดการของเหลือทิ้งทางการเกษตร (มีแผนเสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 68)	จังหวัด			143,000			143,000	อบต. ลำเลียง, สนง. พลังงานจังหวัดระนอง
20*	โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (แปรรูปทุเรียน) ในพื้นที่บ้านหมอลำ หมู่ที่ 3 ตำบลในวงเหนือ อ.ละอุ่น จ.ระนอง กิจกรรม 19.1 สร้างโรงแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร 19.2 จัดซื้อเครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูป เช่น เครื่องสไลด์ทุเรียน เครื่องกวนทุเรียน ฯลฯ 19.3 ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการสร้างมูลค่าเพิ่ม 19.4 กิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับโรงแปรรูป (ยังไม่มีที่ดินในการก่อสร้าง) (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)								อบต.ละอุ่นเหนือ , คณะกรรมการหมู่บ้าน, สนง.สาธารณสุขจังหวัดระนอง , หน่วยงานวิจัย, สถาบันการศึกษา, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง และภาคีเครือข่าย

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	
21*	โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (แปรรูปกาแฟ) ในพื้นที่บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ต.นาคา อ.สุขสำราญ จ.ระนอง กิจกรรม 20.1 สร้างโรงแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร 20.2 จัดซื้อเครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูป 20.3 ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่ม 20.4 กิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โรงแปรรูป (ยังไม่มีที่ดินในการก่อสร้าง) (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							อบต.นาคา , คณะกรรมการหมู่บ้าน, สภ.สาธารณสุขจังหวัดระนอง , หน่วยงานวิจัย, สถาบันการศึกษา, สภ.เกษตรจังหวัดระนอง, สภ.อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, สภ.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง และภาคีเครือข่าย

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		รวม 5 ปี
22*	โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (แปรรูปเม็ดมะม่วงหิมพานต์) ในพื้นที่บ้านเกาะพยาม หมู่ที่ 1 ต.เกาะพยาม อ.เมืองระนอง จ.ระนอง กิจกรรม 21.1 สร้างโรงแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร 21.2 จัดซื้อเครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูป 21.3 ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่ม 21.4 กิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โรงแปรรูป (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตรายได้ครัวเรือน)							อบต.เกาะพยาม , คณะกรรมการหมู่บ้าน, สอนง.สาธารณสุขจังหวัดระนอง ,หน่วยงานวิจัย, สถาบันการศึกษา, สอนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สอนง.อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง, สอนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง และภาคีเครือข่าย	
2.8 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร									
1	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	ปกติ	75,000	75,000	75,000	75,000	75,000	375,000	สอนง.เกษตรจังหวัดระนอง
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ (กิจกรรมพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชน)	จังหวัด		5,000,000				5,000,000	สอนง.เกษตรจังหวัดระนอง
3	การส่งเสริมการผลิตและแปรรูปสินค้าใหม่คุณภาพ (พัฒนาและจัดตลาด)	อปท.	115,000		115,000		115,000	575,000	อปท.

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	รวม 5 ปี		
4	เพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ของดีเมืองระนอง	จังหวัด	2,200,000						2,200,000	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง
5	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน	ปกติ	800,000	800,000	800,000			800,000	4,000,000	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง
6	โครงการพัฒนาระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP สู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด	2,362,000	1,987,000	2,600,000			2,800,000	12,449,000	สนง. อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง
7	การส่งเสริม การบริโภค และจำหน่ายอาหารปลอดภัย สู่เมืองที่มั่นคงทางอาหาร	ท้องถิ่น	1,060,000	1,060,000	1,060,000			1,060,000	5,300,000	อปท.
8	การดำเนินงานในรอบบริษัทประชารัฐรักสามัคคี ระนอง (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด									สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นหน่วย ประสานการดำเนินงาน
9	โครงการส่งเสริมการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	อปท.	705,700	800,000	800,000			800,000	3,905,700	อปท.
10	โครงการตลาดกลางหรือศูนย์ซื้อขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร (ร้านค้าชุมชน)	อปท.	800,000	800,000	800,000			800,000	4,000,000	อปท.
11	โครงการสนับสนุนด้านการตลาด	กองทุน พัฒนา ยางพารา	59,600	59,600	59,600			59,600	298,000	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
12	โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)	ปกติ	32,000	32,000	32,000			32,000	160,000	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
13	โครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q	ปกติ	10,000	10,000	10,000			10,000	50,000	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
14	การเชื่อมโยงผลไม้และการแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้า	ไม่ใช่ งบประมาณ								สนง.พาณิชย์จังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	รวม 5 ปี	
15	โครงการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร (ตลาดเกษตรจังหวัดระนอง)	ปกติ	23,000	23,000	23,000	23,000	23,000	115,000	สนง.เกษตรจังหวัดระนอง
16	โครงการก่อสร้างตลาดกลางรับซื้อสินค้าเกษตรตามฤดูกาล	อปท.	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000	อบต.บางใหญ่
17	โครงการก่อสร้างลานขายสินค้า OTOP หมู่ที่ 4 ตำบลบางใหญ่ อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	อปท.	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	อบต.บางใหญ่
18	โครงการส่งเสริมการทำสวนยางตามมาตรฐานการจัดทำป่าอย่างยั่งยืน	กองทุนพัฒนา ยางพารา	56,500	56,500	56,500	56,500	56,500	282,500	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง
19	โครงการเพิ่มช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดระนอง	จังหวัด	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด
20	โครงการส่งเสริมตลาดผลิตภัณฑ์เด่นของจังหวัด	จังหวัด	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000	สนง.พาณิชย์จังหวัด
21	โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสินค้าเกษตร	ปกติ	19,000	19,000	19,000	19,000	19,000	95,000	สนง.สหกรณ์จังหวัด
22	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ลดต้นทุน สร้างมูลค่าเพิ่มโดยระบบสหกรณ์ (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด	707,000	707,000				707,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดระนอง
23*	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร และส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาด ให้กับเรือน ในพื้นที่บ้านหมอลำ หมู่ที่ 3 ตำบลในวงเหนือ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)								อบต.ละอุ่นเหนือ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	
24*	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร และส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาด ให้กับมิ่งคุดทุเรียนในพื้นที่บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							อบต.ลำเลียง และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
25*	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร และส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาด ให้กับทุเรียนในพื้นที่บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							อบต.บ้านนา และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
26*	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร และส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาด (กาแฟ) ในพื้นที่บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							อบต.นาคา และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
27*	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร และส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาด (เม็ดมะม่วงหิมพานต์) ในพื้นที่เกาะพะงาม หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะพะงาม อำเภอเมืองระนองจังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							อบต.เกาะพะงาม และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
28	โครงการประชาสัมพันธ์ด้านการเกษตรและสหกรณ์							หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ

หมายเหตุ * อยู่ระหว่างการประชุมเตรียมความพร้อมในพื้นที่ เพื่อจัดทำโครงการ

โครงการภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง (พ.ศ. 2566-2570) ฉบับทบทวนปี พ.ศ.2565

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มศักยภาพทรัพยากรการผลิตและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		รวม 5 ปี
	รวม 53 โครงการ		200,087,490	220,761,400	198,787,500	209,472,860	196,462,500	1,025,571,750	
แนวทางการพัฒนา									
3.1 ส่งเสริมการอนุรักษ์ดินเพื่อป้องกันผลกระทบหลาย									
1	ฟื้นฟูและป้องกันผลกระทบหลายของดิน	ปกติ	5,400,000	5,400,000	5,400,000	5,400,000	5,400,000	27,000,000	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
2	พัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ปกติ	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000	สนง. การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง
3	โครงการรักษ้ำน้ำ รักซ์น้ำ รักแผ่นดิน (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570)	อปท.	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	สำนักปลัด อบต.ละอุ่นเหนือ
3.2 ส่งเสริมการใช้อินทรีย์วัตถุและสารปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน									
1	ปรับปรุงคุณภาพดิน	ปกติ	991,000	991,000	991,000	991,000	991,000	4,955,000	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
2	ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทาง	ปกติ	640,000	640,000	640,000	640,000	640,000	3,200,000	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
3	เพิ่มศักยภาพศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ปกติ	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	200,000	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
4	จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	ปกติ	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
5	โครงการพัฒนาคุณภาพในพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้	ปกติ	333,815	334,000	334,000	334,000	334,000	1,669,815	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
6	โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมักปุ๋ยชีวภาพ	อปท.	90,000	90,000	90,000	90,000	90,000	450,000	อปท.
7	ส่งเสริมการผลิตอาหารเสริมสำหรับพืชเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี	ปกติ	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000	350,000	อปท.
8	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรที่ดินระดับตำบล	ปกติ	47,000	47,000	47,000	47,000	47,000	235,000	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
9	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	ปกติ	81,000	81,000	81,000	81,000	81,000	405,000	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
10	โครงการบริหารจัดการดินและวิเคราะห์ดินทางห้องปฏิบัติการ	ปกติ	500	500	500	500	500	2,500	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		รวม 5 ปี
3.3 พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร									
1	จัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน บูรณาการพัฒนาระบบที่ระดับภาค	ปกติ	56,000,000	56,000,000	56,000,000	56,000,000	56,000,000	280,000,000	โครงการชลประทานระนอง
2	โครงการปรับปรุงงานชลประทาน (บำรุงรักษา ซ่อมแซมปรับปรุง)	ปกติ,ปกติ (จังหวัดบุรีณา การพังงากั้น), จังหวัด,กลุ่มจังหวัด	44,000,000	44,000,000	44,000,000	44,000,000	44,000,000	220,000,000	โครงการชลประทานระนอง
3	โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน	ปกติ,ปกติ (จังหวัดบุรีณา การพังงากั้น), จังหวัด,กลุ่มจังหวัด	1,900,000	1,900,000	1,900,000	1,900,000	1,900,000	9,500,000	โครงการชลประทานระนอง
4	การจัดการน้ำเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ปกติ	23,442,700	25,000,000	25,000,000	25,000,000	25,000,000	123,442,700	โครงการชลประทานระนอง
5	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ปกติ	1,900,000	1,900,000	1,900,000	1,900,000	1,900,000	9,500,000	โครงการชลประทานระนอง
6	การจัดการงานชลประทาน	ปกติ	17,000,000	17,000,000	17,000,000	17,000,000	17,000,000	85,000,000	โครงการชลประทานระนอง
3.4 ส่งเสริมการสร้างแหล่งน้ำนอกพื้นที่ชลประทาน									
1	โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำโบราณนอกเขตชลประทาน	ปกติ	1,040,000	1,040,000	1,040,000	1,040,000	1,040,000	5,200,000	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
2	โครงการสูบน้ำด้วยโซลาร์เซลล์ เพื่อใช้ในภาคการเกษตร ด้วยพลังงานสะอาด และรักษาสีสิ่งแวดล้อม	จังหวัด, กองทุนพลังงาน	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000	สนง.พลังงานจังหวัดระนอง
3	ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (เพื่อการปลูกพืชผสมผสานในพื้นที่สวนยางพาราและสวนปาล์ม)	ปกติ	689,270	690,000	690,000	690,000	690,000	3,449,270	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		รวม 5 ปี
4	โครงการก่อสร้างระบบประปาแบบผิวดินขนาดกลาง ขอยสอ่งพี่น้อง บ้านบางใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลบางใหญ่ อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	Thai Water Plan (คณะ อนุกรรมการ การทรัพยากร น้ำจังหวัด ระนอง)		3,000,000				3,000,000	อบต. บางใหญ่ อำเภอกระบุรี
3.5 ส่งเสริมการเพิ่มปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ									
1	โครงการบริหารจัดการและฟื้นฟูทรัพยากรประมง (น้ำจืด,น้ำเค็ม) โดยชุมชนมีส่วนร่วม	จังหวัด		6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	24,000,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
2	โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์และการบริหารจัดการ ทรัพยากรสัตว์น้ำท้องถิ่นให้คงความอุดมสมบูรณ์	จังหวัด		5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	20,000,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
3	โครงการเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้ง พันธุ์สัตว์น้ำอื่น ๆ	ปกติ/กองทุน หมุนเวียน เพื่อการกู้ยืมฯ	420,000	420,000	420,000	420,000	420,000	2,100,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ชายฝั่งระนอง
4	โครงการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	ปกติ	290,000	290,000	290,000	290,000	290,000	1,450,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ชายฝั่งระนอง
5	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิด กฎหมาย	ปกติ	1,112,000	1,112,000	1,112,000	1,112,000	1,112,000	5,560,000	ด่านตรวจประมงระนอง
6	โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์และการพัฒนาการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สร้างแหล่งอาศัย สัตว์ทะเล (ปะการังเทียม-ขังซีอก) โดยชุมชนมีส่วนร่วม)	จังหวัด	5,200,000	5,200,000	5,200,000	5,200,000	5,200,000	26,000,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
7	โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สร้างแหล่งอาศัย สัตว์ทะเล (ปะการังเทียมประเภทแท่ง) โดยชุมชนมีส่วนร่วม)	จังหวัด	5,400,000	5,400,000	5,400,000	5,400,000	5,400,000	27,000,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง
8	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ และแหล่งทำ การประมง ซึ่ง ปะการังเทียมพื้นบ้าน	จังหวัด		6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	24,000,000	สนง.ประมงจังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		รวม 5 ปี
9	โครงการส่งเสริมศักยภาพการทำประมงพื้นบ้านและประมงชายฝั่งแบบครบวงจร	อปท.	500,000					500,000	อปท.
10	โครงการฟื้นฟูสร้างแหล่งอนุรักษ์และแหล่งอาหารโปรตีนชุมชน	จังหวัด	2,050,600	2,060,000	2,060,000	2,060,000	2,060,000	10,290,600	สนง. ประมงจังหวัดระนอง
11	โครงการพัฒนาแหล่งอนุรักษ์ชุมชน ส่งเสริมกลุ่มประมงให้แข็งแรง ผลิตและฟื้นฟูสัตว์น้ำเศรษฐกิจจังหวัดระนอง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด	1,986,300					1,986,300	สนง. ประมงจังหวัดระนอง
12	โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและฟื้นฟูทรัพยากรน้ำจืดจังหวัดระนอง (เสนอขอบรรจุในแผนปฏิบัติการจังหวัด ปี 67)	จังหวัด	437,600					437,600	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง
3.6 ส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม									
1	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	ปกติ	173,000	173,000	173,000	173,000	173,000	865,000	สนง. การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง
2	โครงการส่งเสริมระบบสวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินพื้นที่เกษตรกรรม	ปกติ	1,030,000	1,030,000	1,030,000	1,030,000	1,030,000	5,150,000	สนง. การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง
3	โครงการส่งเสริมเกษตรกรได้รับการจัดที่ดินและคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม	ปกติ	26,700	27,000	27,000	27,000	27,000	134,700	สนง. การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง
4	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	ปกติ	95,605	100,000	100,000	100,000	100,000	495,605	สนง. สหกรณ์จังหวัดระนอง, สนง. ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
5	โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	ปกติ	71,000	71,000	71,000	71,000	71,000	355,000	สนง. การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	
6	โครงการศูนย์บริการประชาชนในเขตปทุมธานี	ปกติ	126,000	126,000	126,000	126,000	126,000	สนง. การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง
7	โครงการจัดที่ดินเอกชนเพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	ปกติ	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	สนง. การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง
8	โครงการบริหารจัดการที่ดินกับเกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส	ปกติ	777,000	777,000	777,000	777,000	777,000	สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง
3.7 พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งสินค้าและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร								
1	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค บ้านงนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเสียด อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)	อปท.	6,800,000	11,100,000				อบต.ลำเสียด
2	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)	อปท.	10,125,000					อบต. นาคา
3	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค บ้านหมอลำ หมู่ที่ 3 ตำบลโหนดน้อย อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)	อปท.	1,420,000	7,100,000	5,400,000	16,085,360	5,325,000	อบต.ละอุ่นเหนือ

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	
4*	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค ในพื้นที่บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อำเภอเกาะเบียร์ จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตร	อปท.						อบต.บ้านนา
5	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตร	อปท.	8,677,300	6,000,000	2,250,000	2,250,000	19,177,300	อบต.เกาะพยาม
6*	โครงการเพิ่มศักยภาพทรัพยากรการผลิต ในพื้นที่บ้านหมอลำ หมู่ที่ 3 ตำบลในวงเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							คณะกรรมการหมู่บ้าน, อบต.ละอุ่นเหนือ, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
7*	โครงการเพิ่มศักยภาพทรัพยากรการผลิต ในพื้นที่บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)							คณะกรรมการหมู่บ้าน, อบต.ลำเลียง, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานรับผิดชอบ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	รวม 5 ปี	
8*	โครงการเพิ่มศักยภาพทรัพยากรการผลิตในพื้นที่บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อำเภอเกาะเปอร์จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)								คณะกรรมการหมู่บ้าน, อบต.บ้านนา, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
9*	โครงการเพิ่มศักยภาพทรัพยากรการผลิตในพื้นที่บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ตำบลนาคา อำเภอสุลาลัย จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)								คณะกรรมการหมู่บ้าน, อบต.นาคา, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
10*	โครงการเพิ่มศักยภาพทรัพยากรการผลิตในพื้นที่เกาะพยาม หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านภายใต้โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)								คณะกรรมการหมู่บ้าน, อบต.เกาะพยาม, หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ * อยู่ระหว่างการประสานการเตรียมความพร้อมในพื้นที่ เพื่อจัดทำโครงการ

โครงการภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง (พ.ศ. 2566-2570) ฉบับทบทวนปี พ.ศ.2565

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	
			รวม 5 ปี					
	รวม 12 โครงการ		1,170,500	1,170,500	1,170,500	1,170,500	5,852,500	
แนวทางการพัฒนา								
4.1 เพิ่มประสิทธิภาพข้อมูลสารสนเทศการเกษตรเพื่อให้บริการแก่เกษตรกร								
1	โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสาร	ปกติ	58,000	58,000	58,000	58,000	290,000	ด่านกักกันสัตว์ระนอง, สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง
2	การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล (ปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกร)	ปกติ	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระนอง, สนง.เกษตรจังหวัดระนอง, สนง.ประมงจังหวัดระนอง
3	พัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดระนองให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	ปกติ, ปกติ (จังหวัด/กลุ่มจังหวัดบูฟังก์ซัน)	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
4.2 พัฒนาศักยภาพในกรปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น/สร้างเครือข่ายการทำงาน								
1	พัฒนาบุคลากรด้านเกษตรและสหกรณ์ให้มีความพร้อมในการเป็น Smart officer	ปกติ, ปกติ (จังหวัด/กลุ่มจังหวัดบูฟังก์ซัน)	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
4.3 ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดและขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ								
1	จัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	ปกติ	540,000	540,000	540,000	540,000	2,700,000	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
2	การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง (ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่ายภาคเกษตร)	ปกติ/จังหวัด	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	รวม 5 ปี	
3	จัดประชุมกลุ่มย่อยจัดทำ/กลั่นกรองโครงการเชื่อมโยงแหล่งงบประมาณ	ปกติ	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	12,500	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
4	โครงการขับเคลื่อนแผนหมู่บ้านให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ในพื้นที่บ้านหมอลำ หมู่ที่ 3 ตำบลในวงเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใตโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	อปท.	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	คณะกรรมการหมู่บ้าน, อบต.ละอุ่นเหนือ, หน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง
5*	โครงการขับเคลื่อนแผนหมู่บ้านให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ในพื้นที่บ้านบางนา หมู่ที่ 9 ตำบลลำเลียงอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใตโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง								คณะกรรมการหมู่บ้าน, อบต.ลำเลียง, หน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง
6*	โครงการขับเคลื่อนแผนหมู่บ้านให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ในพื้นที่บ้านทรัพย์สมบูรณ์ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใตโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	อปท.							คณะกรรมการหมู่บ้าน, อบต.บ้านนา, หน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

ที่	แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานที่รับผิดชอบ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	รวม 5 ปี	
7*	โครงการขับเคลื่อนแผนหมู่บ้านให้เกิดผลสำเร็จ เป็นรูปธรรม ในพื้นที่บ้านไร่ใน หมู่ที่ 7 ตำบล นาคา อำเภอสุขาราย จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับ หมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	อปท.							คณะกรรมการหมู่บ้าน ,อบต.นาคา , หน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง
8*	โครงการขับเคลื่อนแผนหมู่บ้านให้เกิดผลสำเร็จ เป็นรูปธรรม ในพื้นที่เกาะพยาม หมู่ที่ 1 ตำบล เกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง (แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ภายใต โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรระดับ หมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	อปท.							คณะกรรมการหมู่บ้าน , อบต.เกาะพยาม, หน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ * อยู่ระหว่างงบประมาณเตรียมความพร้อมในพื้นที่ เพื่อจัดทำโครงการ

โครงการภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระนอง (พ.ศ. 2566-2570) ฉบับทบทวนปี พ.ศ.2565

ประเด็นการพัฒนา	จำนวนโครงการ	ปี					รวม 5 ปี
		พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	
1 พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและส่งเสริมองค์การเกษตรกรให้เข้มแข็ง	62	61,081,672	70,527,455	67,238,570	67,238,570	67,238,570	333,324,837
2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตการจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงปลอดภัยด้านอาหาร	103	128,018,102	153,171,550	127,375,500	127,332,500	127,432,500	663,330,152
3 เพิ่มศักยภาพทรัพยากรการผลิตและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร	53	200,087,490	220,761,400	198,787,500	209,472,860	196,462,500	1,025,571,750
4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	12	1,170,500	1,170,500	1,170,500	1,170,500	1,170,500	5,852,500
รวม	230	390,357,764	445,630,905	394,572,070	405,214,430	392,304,070	2,028,079,239

ที่ปรึกษา

ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง (นายสมเกียรติ ศรีษะเนตร)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง (นายปิยพงศ์ ชูวงศ์)

ผู้จัดทำ

คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

รวบรวม/พิมพ์/ทาน

1. กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
สนับสนุนด้านข้อมูลการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
2. กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สนับสนุนด้านข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด โครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และข้อมูลด้านภัยพิบัติ
2. กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
รวบรวม/พิมพ์/ทาน ยกร่างแผนฯ

ภาคผนวก 1

- คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
- คำสั่งจังหวัดระนอง
- คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ที่ ๓๖ /๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ดังกล่าวข้างต้น และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้แทนหน่วยทหารกองทัพบกในพื้นที่ หรือผู้แทนกองอำนาจการ
รักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ในจังหวัด	อนุกรรมการ
๓. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	อนุกรรมการ
๔. ปลัดจังหวัด	อนุกรรมการ
๕. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการ
๖. ท้องถิ่นจังหวัด	อนุกรรมการ
๗. พาณิชย์จังหวัด	อนุกรรมการ
๘. อุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๙. ทรพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๐. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๑. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๒. ประธานหอการค้าจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๕. ประมงจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๖. ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนหน่วยงานกรมการข้าวที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนหน่วยงานกรมวิชาการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนหน่วยงานกรมหม่อนไหมที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ

๒๐. ผู้อำนวยการ...

๒๐. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๒. ปฏิรูปที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๓. เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๔. สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๕. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๗. หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดนั้น ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร จำนวนไม่เกิน ๓ หน่วยงาน	อนุกรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร/ผู้แทนที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๐. ผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๒ ท่าน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง	อนุกรรมการ
๓๑. ประธานกรรมการบริษัท ประชากรรัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด	อนุกรรมการ
๓๒. ประธานสมาพันธ์ SME ไทย จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๓. ประธานกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด	อนุกรรมการ
๓๔. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- กำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบาย (Agenda) และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนภาคการเกษตรของประเทศไทย ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล
- วางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงตามความต้องการของตลาด (Demand Driven) ครอบคลุมกระบวนการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งรายงานสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตร และคาดการณ์ปริมาณผลผลิตในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
- ประสานข้อมูลด้านการตลาด กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ รวมถึงสนับสนุนให้มีการเจรจาซื้อขายผลผลิตระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ
- ประสานการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด (Area-based) กับหน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- ทำหน้าที่เป็นกลไกในการกำกับ ดูแล ขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัดนั้น ๆ
- ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามนโยบายที่สำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ต่อคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร
- สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- แต่งตั้งคณะทำงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นและเหมาะสม

๙. ปฏิบัติงาน...

๙. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายกฤษฎา บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งจังหวัดระนอง
ที่ ๑๕๓๖/๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิ
ในคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ด้วยคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์) ได้มีคำสั่งที่ ๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดขึ้นใหม่ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๒ ท่าน และแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัด (เพิ่มเติม) ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร จำนวนไม่เกิน ๓ หน่วยงาน ในคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

เพื่อให้องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรฯ ชุดใหม่ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาภาคการเกษตรในพื้นที่จังหวัดระนอง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอยกเลิกคำสั่งจังหวัดระนอง ที่ ๙๔๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๑ และแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

๑. หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
 - ๑.๑ พัฒนาการจังหวัดระนอง
 - ๑.๒ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดระนอง
 - ๑.๓ หัวหน้าสำนักงานท่าเทียบเรือประมงระนอง
๒. ผู้ทรงคุณวุฒิ
 - ๒.๑ นายกสมาคมประมงระนอง
 - ๒.๒ ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ด้านเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายจตุพนธ์ ปิยมบุตร)
ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง

คำสั่งจังหวัดระนอง
ที่ ๑๙๙๒/๒๕๖๒

เรื่อง แก้ไขคำสั่งแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิ
ในคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ตามที่คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์) ได้มีคำสั่งที่ ๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด และจังหวัดระนองได้มีคำสั่งที่ ๑๕๓๙/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการฯ นั้น

เนื่องจาก การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ตำแหน่ง ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นไปตามคำสั่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๙๙ / ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีวาระการปฏิบัติหน้าที่ ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่คำสั่งมีผลบังคับใช้ และได้หมดวาระเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ จึงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ทรงคุณวุฒิรายดังกล่าวมีความสามารถในการให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและประสานงานในคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอแก้ไขคำสั่งจังหวัดระนอง ที่ ๑๕๓๙/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ข้อ ๒. ผู้ทรงคุณวุฒิ เฉพาะราย ข้อ ๒.๒ ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านเศรษฐกิจ เป็น นายสมชาย วัชรสุขโพธิ์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด จังหวัดระนอง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายจตุพจน์ ปิยัมปุตระ)
ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด จังหวัดระนอง
ที่ ๒ /๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง

ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง ที่ ๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง เพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรรายสินค้า และแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ประจำปีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นั้น

เนื่องจากหน่วยงานที่เป็นองค์ประกอบในคณะทำงานมีการปรับปรุงชื่อตำแหน่ง และที่ประชุมคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมโกมาซุม ชั้น ๒ ศาลากลางจังหวัดระนอง เห็นชอบให้เพิ่มองค์ประกอบของคณะทำงานฯ เพื่อให้มีหน่วยงานครอบคลุมในทุกมิติของการพัฒนาด้านการเกษตร ดังนั้นเพื่อดำเนินการตามมติที่ประชุมดังกล่าว และองค์ประกอบของคณะทำงานมีความครบถ้วนสมบูรณ์ จึงขอยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง ที่ ๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนองขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

ก. องค์ประกอบ

๑) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	ประธานคณะทำงาน
๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ ๘	คณะทำงาน
๓) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๔) พาณิชย์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๕) ท้องถิ่นจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๖) พัฒนาการจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๗) อุตสาหกรรมจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๘) ประมงจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๙) เกษตรจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑๐) ปศุสัตว์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑๑) สหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑๒) ปฎิรูปที่ดินจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๑๓) ผู้อำนวยการโครงการชลประทานระนอง	คณะทำงาน
๑๔) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง	คณะทำงาน
๑๕) ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินระนอง	คณะทำงาน
๑๖) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระนอง	คณะทำงาน
๑๗) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระนอง	คณะทำงาน
๑๘) หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง	คณะทำงาน

๑๙) หัวหน้าด้านตรวจประมงระนอง	คณะทำงาน
๒๐) หัวหน้าด้านกักกันสัตว์ระนอง	คณะทำงาน
๒๑) หัวหน้าด้านตรวจพืชทำเรือระนอง	คณะทำงาน
๒๒) ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒๓) หัวหน้าสำนักงานท่าเทียบเรือประมงระนอง	คณะทำงาน
๒๔) หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒๕) หัวหน้าสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒๖) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center: AIC) จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒๗) ประธานคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับจังหวัด	คณะทำงาน
๒๘) หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๒๙) หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงาน
๓๐) หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงานและ เลขาธิการ
๓๑) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการหรือชำนาญการ ที่ได้รับมอบหมาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขาธิการ

ข. อำนาจหน้าที่

๑) จัดทำและทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง ให้เป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับสถานการณ์เป็นประจำทุกปี และเป็นไปตามนโยบายการพัฒนาภาคเกษตรในระดับต่างๆ รวมถึงตามความต้องการของตลาด เกษตรกร และศักยภาพของพื้นที่

๒) จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรรายสินค้า ด้านพืช/ปศุสัตว์/ประมง ให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่และความต้องการของตลาด

๓) ประสานการบูรณาการแผนงาน/งบประมาณในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรจังหวัดระนอง และเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการสู่แหล่งงบประมาณ

๔) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง และรายงานให้คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนองทราบ

๕) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสมเกียรติ ศรีษะเนตร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง

ประธานคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ท.อ.ท.

...กมลนาถย์...ร่าง

...กมลนาถย์...พิมพ์

.....ต.ต.ท. ทาน/ตรวจ

ภาคผนวก 2

- สภาพภูมิอากาศ (รายเดือน) จังหวัดระนอง
ปี พ.ศ.2560-2564

สภาพภูมิอากาศ (รายเดือน) จังหวัดระนอง พ.ศ.2560-2564

ปี พ.ศ.2560

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)		สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	472.8	17	32.6	19.5	26.05	98	39	81.5
กุมภาพันธ์	16.2	4	34.8	19	27.21	95	35	71.49
มีนาคม	47.9	8	34.9	21.5	27.98	95	35	75.1
เมษายน	141	15	35.3	22.8	28.34	94	43	79.09
พฤษภาคม	473.6	30	34.8	23.1	27.76	98	57	84.13
มิถุนายน	661.9	20	33.8	22	27.54	98	54	83.61
กรกฎาคม	920	28	32.4	22.5	26.94	97	63	87.11
สิงหาคม	781.6	25	32.8	21.6	26.94	97	60	86.76
กันยายน	574.7	23	33.6	22	27.11	97	59	85.57
ตุลาคม	440.5	21	34.4	22	27.13	96	47	84.15
พฤศจิกายน	89.4	17	33.5	21.4	26.90	97	55	82.04
ธันวาคม	84.9	11	33.5	19.5	26.32	96	44	76.05
รวม	4,704.50	219.00	406.40	256.90	326.22	1,158.00	591.00	976.60
เฉลี่ยทั้งปี	392.04	18.25	33.87	21.41	27.19	96.50	49.25	81.38

ปี พ.ศ.2561

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)		สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	85.8	13	33.2	19.9	26.56	96	52	77.83
กุมภาพันธ์	3.6	3	34.9	19.5	27.45	93	37	70.32
มีนาคม	106.6	10	36	22.7	28.38	96	40	72.77
เมษายน	198	16	35.8	22.8	28.21	96	45	77.67
พฤษภาคม	471	22	35	24	27.87	96	51	81.81
มิถุนายน	793.5	24	34	23.4	27.13	97	55	84.00
กรกฎาคม	1,055.1	31	32	22.8	26.91	96	63	86.60
สิงหาคม	1,124.8	28	32.3	23	26.89	97	62	85.79
กันยายน	524.2	24	33.5	22.4	26.85	97	50	84.36
ตุลาคม	307.2	20	33.7	22.6	27.09	97	53	83.80
พฤศจิกายน	197.4	12	34.1	21.5	27.50	97	47	78.37
ธันวาคม	88.1	18	33.7	21.7	26.93	96	52	80.81
รวม	4,955.30	221	408.2	266.3	327.77	1,154	607	964.13
เฉลี่ยทั้งปี	412.94	18.42	34.02	22.19	27.31	96.17	50.58	80.34

ปี พ.ศ.2562

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)		สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	61.2	9	33.6	21.9	27.27	95	41	72.90
กุมภาพันธ์	46.7	2	35.5	20.9	27.79	92	38	70.19
มีนาคม	7.7	6	36.4	21	29.06	92	35	69.77
เมษายน	216.5	14	37.2	24.4	29.57	93	42	75.25
พฤษภาคม	558.3	23	34.8	24	27.86	97	54	83.45
มิถุนายน	456.1	24	34.5	24.2	27.85	96	56	83.79
กรกฎาคม	396.9	19	33.7	24	28.03	97	51	80.67
สิงหาคม	1,104.9	29	33.1	22.9	26.75	96	62	85.92
กันยายน	728.8	20	33.9	23	26.76	97	55	84.55
ตุลาคม	133.1	22	33.9	23.5	27.06	96	54	83.48
พฤศจิกายน	105.9	18	33.5	21.9	27.1	96	49	79.06
ธันวาคม	12.6	4	33.6	20.3	26.84	94	47	72.23
รวม	3,828.70	190	413.7	272	331.94	1,141	584	941.3
เฉลี่ยทั้งปี	319.06	15.83	34.48	22.67	27.66	95.08	48.67	78.44

ปี พ.ศ.2563

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)		สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	7.9	2	34.9	20	27.68	93	37	70.97
กุมภาพันธ์	15.7	6	35.3	20.5	27.93	96	35	67.91
มีนาคม	0	0	37	22.5	29.27	91	34	66.98
เมษายน	52.9	10	37.3	23.5	29.65	95	38	70.76
พฤษภาคม	136.9	15	37.8	24.4	29.48	95	36	76.3
มิถุนายน	448.3	26	34.5	23	27.35	96	56	83.33
กรกฎาคม	361.6	25	34	23.3	27.42	96	55	82.7
สิงหาคม	520.5	14	33.7	23	27.69	99	51	82.14
กันยายน	715.1	26	35	22.9	26.94	96	49	84.22
ตุลาคม	631.5	29	32.5	22.9	26.18	97	57	86.65
พฤศจิกายน	73	13	33.5	22.5	27.39	97	48	77.84
ธันวาคม	78.4	10	33.2	20.5	26.56	96	48	75.17
รวม	3,041.80	176	418.7	269	333.54	1,147	544	925.0
เฉลี่ยทั้งปี	253.48	14.67	34.98	22.42	27.80	95.58	45.33	77.08

ปี พ.ศ.2564

เดือน	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์		
	(มิลลิเมตร)		สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	2.5	1	33.6	18.9	26.66	93	37	70.97
กุมภาพันธ์	0	0	35.9	18.5	27.86	96	35	67.91
มีนาคม	13.5	3	36.7	22.5	29.09	91	34	66.98
เมษายน	239.4	23	34.8	22.9	28.02	95	38	70.76
พฤษภาคม	493.4	20	35.6	23	27.83	95	36	76.3
มิถุนายน	580.9	25	34.3	23.1	27.69	96	56	83.33
กรกฎาคม	964.9	26	33.5	22.3	27.35	96	55	82.7
สิงหาคม	907.5	28	32.8	22.6	26.83	99	51	82.14
กันยายน	781.6	22	33.6	22.7	26.55	96	49	84.22
ตุลาคม	959	23	33.9	23	26.81	97	57	86.65
พฤศจิกายน	526.6	25	33	22.4	26.26	97	48	77.84
ธันวาคม	60.6	2	33.6	19.6	26.82	96	48	75.17
รวม	5,529.90	198	411.3	261.50	327.8	1,147	544	925.0
เฉลี่ยทั้งปี	460.83	16.5	34.28	21.79	27.31	95.58	45.33	77.08

ที่มาข้อมูล/ ตรวจวัดที่ : สถานีอุตุนิยมวิทยาระนอง อ.เมืองระนอง จ.ระนอง (สิงหาคม 2565)

หมายเหตุ: ข้อมูลนี้เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ไม่สามารถใช้ประกอบนิติกรรมได้

ประมวลภาพกิจกรรม
การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดระนอง (พ.ศ.2566-2570)
ฉบับทบทวน ปี พ.ศ.2565

การประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2565

การประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง ครั้งที่ 2/2565
เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2565

การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด จังหวัดระนอง (SCP)
ปีงบประมาณ พ.ศ.2565
(เห็นชอบกรอบการดำเนินงานและ (ร่าง) แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฯ)

การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (SCD) ปีงบประมาณ พ.ศ.2565

(เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของอำเภอแต่ละอำเภอ และเห็นชอบแผนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน สู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง)

อำเภอเมืองระนอง

อำเภอกะเปอร์

อำเภอละอุ่น

อำเภอกระบุรี

อำเภอสุขสำราญ

การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง
ครั้งที่ 4/2564 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2564
(เห็นชอบ ปฏิทินการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรฯ ฉบับทบทวน ปี พ.ศ.2565)

เก็บข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการของเกษตรกร
บูรณาการกับกิจกรรมวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่
(Field Day) และโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ประจำปี พ.ศ.2565

ร่วมประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนและพัฒนาการเกษตร
ระดับตำบล จังหวัดระนอง กับสภาเกษตรกรจังหวัดระนอง
ประจำปี พ.ศ.2565

ประชุมเชิงปฏิบัติการรับฟังความคิดเห็นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน
สู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (5 อำเภอ อำเภอละ 1 หมู่บ้าน)
(แผนย่อยภายใต้ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง)

หมู่ที่ 9 บ้านบางนา ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี (สินค้าเกษตร: มังคุด, ทุเรียน) วันที่ 26 มกราคม 2565

หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์ (สินค้าเกษตร: ทุเรียน) วันที่ 7 มิถุนายน 2565

หมู่ที่ 3 บ้านหมอลำ ตำบลโนงเหนือ อำเภอลำดวน (สินค้าเกษตร: ทุเรียน) วันที่ 8 มิถุนายน 2565

หมู่ที่ 7 บ้านไร่นา ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ (สินค้าเกษตร: กาแฟ) วันที่ 15 มิถุนายน 2565

หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง (สินค้าเกษตร: มะม่วงหิมพานต์) วันที่ 21 มิถุนายน 2565

การประชุมปรึกษาหารือหรือการจัดทำโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเสนอขอบรรจุใน
แผนปฏิบัติการราชการจังหวัดระนอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2565

การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) แผนพัฒนาจังหวัด (ฉบับปรับปรุง)
และแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2565

